

حدود تماش غلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی

TLVs & BEIs
IN PETROCHEMICAL INDUSTRIES

مجموعه الزامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی - جلد ۴

جلد ۳
حدود تماش شفافی عوامل
بیماری زا BEI
TLV

جلد ۳
مجموعه ستور العمل های
بهداشت صنعتی

جلد ۲
مجموعه راهنمای های
بهداشت کار

جلد ۱
مجموعه آینین نامه های
بهداشت کار

شرکت ملی صنایع پتروشیمی
مدیریت بهداشت، ایمنی،
محیط زیست و کیفیت

NATIONAL PETROCHEMICAL CO.
Health, Safety, Environment & Quality Management

شرکت ملی
صناعع پتروشیمی
مدیریت بهداشت، ایمنی،
محیط زیست و کیفیت

جهانگیری، مهدی، ۱۳۵۹-
حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی / مولفین مهدی جهانگیری، ماندانا
آقاییگی، قدرت الله نصیری؛ [به سفارش] مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و
کیفیت شرکت ملی صنایع پتروشیمی -- تهران: گروه طرفه، ۱۳۸۷.
۲۶۹ ص.: مصور، جدول، نمودار.
سری مجموعه الزامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی؛ ج. ۴.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰-۴-۲۹۶۸-۶
فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
۱-پتروشیمی، صنایع -- ایران. ۲-پتروشیمی، صنایع -- ایران -- راهنمای. ۳-پتروشیمی، صنایع --
پیش بینی های ایمنی. ۴-بهداشت صنعتی -- ایران. ۵-ایمنی صنعتی. ۶-بیماری های شغلی -- پیشگیری.
آقاییگی، ماندانا، ۱۳۵۰. - نصیری، قدرت الله، ۱۳۵۰-
رده بندی کنگره: پ ۹ ۱۳۸۷ الف ۲۳ ب ۹۵۷۹ HD ۲۲۸/۲۷۲۸ رده بندی دیوبی: ۱۵۹۷۱۴۷
کتابخانه ملی ایران

NATIONAL PETROCHEMICAL CO. Health, Safety, Environment & Quality Management

مشخصات

حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی

مجموعه الزامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی - جلد چهارم
مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت شرکت ملی صنایع پتروشیمی
مهدی جهانگیری، ماندانا آقاییگی و قدرت الله نصیری
کمیته تخصصی بهداشت مدیریت HSE شرکت ملی صنایع پتروشیمی
اول ۱۳۸۷ -
نحوی ۵۰۰
گروه طرفه ۰۲۱-۷۷۹۰۳۹۲۶
www.torfehgroup.com

عنوان

صاحب امتیاز
تهیه و تنظیم
تصویب
نوبت چاپ
تیراژ
ناشر

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰-۴-۲۹۶۸-۶
ISBN 978-964-04-2968-6

استفاده از مطالب مندرج در این مجموعه با ذکر منبع بلامانع است.

کلیه حقوق اعم از چاپ، تکثیر، نسخه برداری و ترجمه برای شرکت
ملی صنایع پتروشیمی محفوظ است.

ویزه

صفحه

صفحه

عنوان

۴

۵

۷

۹

۱۲

۱۳

۱۴

پیشگفتار

مقدمه

جدول شماره ۱ : اعضاء کمیته تخصصی بهداشت مدیریت HSEQ شرکت ملی صنایع پتروشیمی
جدول شماره ۲ : تغییرات به عمل آمده در بازنگری سوم الزامات بهداشت کار صنایع پتروشیمی (پائیز ۱۳۸۷)
مستندات قانونی تدوین و کاربرد حد تماس شغلی
کمیته فنی بهداشت حرفه ای کشور
نحوه انتخاب معیارها

بخش سوم: حدود تماس شغلی عوامل فیزیکی محیط کار

۱۷۳	بخش سوم: حدود تماس شغلی عوامل فیزیکی محیط کار
۱۷۵	مقدمه
۱۷۶	۱- صدا
۱۷۹	ارزیابی میزان سروصدا در اتفاقهای کنترل و دفاتر اداری
۱۸۲	۲- ارتعاش
۱۹۳	۳- پرتوهای یونسانز
۱۹۵	۴- میدانها و پرتوهای غیر یونیزان
۱۹۵	۱-۴- میدان های مغناطیسی پایا
۱۹۶	۲-۴- میدان های مغناطیسی با فرکانس های ۳۰KHz و کمتر از آن
۱۹۸	۳-۴- میدان های الکتریکی پایا
۲۰۰	۴-۴- پرتوهای رادیوفرکانس و ماکروویو
۲۰۴	۵- روشنایی
۲۰۵	استانداردهای روشنایی در صنایع پتروشیمی
۲۱۰	۶- پرتوهای مادون قرمز
۲۱۱	۷- پرتوهای فرابنفش
۲۱۵	۸- استرس گرمایی

۱۷

۱۹

۲۱

۲۲

۲۵

۲۷

۱۳۲

۱۳۴

۱۲۷

۱۲۸

۱۴۹

۱۵۲

۱۵۵

۱۵۹

۱۶۱

۱۶۲

۱۶۲

۱۶۳

۱۶۴

۱۶۶

بخش اول: کلیات

- تعاریف
- محدوده های نوسان
- نمادگذاری
- دمه های حاصل از جوشکاری
- حدود تماس شغلی مواد شیمیایی
- ضمیمه ۱: معیارهای نمونه برداری براساس اندازه ذرات هوای بر
- ضمیمه ۲: خفغان آورهای ساده
- ضمیمه ۳: برنامه های کاری غیر معمول روزانه و هفتگی
- ضمیمه ۴: تبدیل واحدهای حد تماس شغلی
- ضمیمه ۵: معیار حد تماس شغلی برای مخلوط ها
- ضمیمه ۶: روش محاسبه دو طرفه برای حدود تماس شغلی
- بخارات حلالهای هیدروکربنی تصفیه شده
- ضمیمه ۷: حداقل محتوای اکسیژن

بخش دوم: شاخص های بیولوژیکی تماس

- شاخص های بیولوژیکی تماس
- کاربرد
- تفسیر نتایج
- نمونه های بیولوژیکی
- زمان نمونه گیری
- معرف های بیولوژیکی پذیرفته شده

بخش چهارم: ارجونومی

۲۲۷	مقدمه
۲۲۹	اختلالات اسکلتی عضلانی مرتبط با کار
۲۲۹	مقاییر حد آستانه (TLV) برای بلند کردن بار
۲۲۱	منابع
۲۲۵	پیوست

۱۵۵

۱۵۹

۱۶۱

۱۶۲

۱۶۲

۱۶۳

۱۶۴

۱۶۶

پیشگفتار

تحقیق آرمان «انسان سالم در محیط کار سالم» و «انسان سالم محور توسعه پایدار» مستلزم تدوین و اجرای روش ها و دستورالعملهای یکسان در مورد موضوعات مختلف بهداشت، ایمنی و محیط زیست است. در این راستا پس از تصویب و ابلاغ ساختار HSE در شرکت های تابعه وزارت نفت، مدیریت HSE شرکت ملی صنایع پتروشیمی در سال ۱۳۸۴ اقدام به تهیه و تدوین الزامات HSE متناسب با شرایط عملکردی و فرایندی صنایع پتروشیمی نمود.

در بخش بهداشت صنعتی الزامات مربوطه توسط کمیته تخصصی بهداشت مدیریت HSE شرکت ملی صنایع پتروشیمی مرکب از مهندسان بهداشتی و احدهای HSE شرکتها تابعه صنایع پتروشیمی و با در نظر گرفتن کلیه الزامات ملی و کشوری و همچنین استانداردهای بهداشتی بین المللی تهیه گردیده و در فواصل زمانی معین و بر حسب شرایط نسبت به بازنگری آنها اقدام خواهد شد.

این مجموعه حکم الزامات قانونی را برای شرکتها پتروشیمی داشته و رعایت کلیه مفاد مندرج در آنها برای شرکتها تابعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی ضروری می باشد. در مورد برخی از الزامات عبارت «راهنما» به کار رفته است که در این موارد شرکتها پتروشیمی می بایست نسبت به تهیه و تدوین روش های اجرایی مربوطه جهت برآورده سازی مفاد مندرج در این راهنمای (به عنوان حداقل) اقدام نمایند.

امید است با برنامه ریزی جهت اجرا و به کارگیری الزامات مذکور شاهد ایجاد یک محیط کاری سالم و همکارانی سالم و تدرست در صنایع پتروشیمی باشیم.

قدرت الله نصیری

مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت
شرکت ملی صنایع پتروشیمی

یکی از مهمترین اهداف صنایع بزرگ، تولید بیشتر و با کیفیت در سایه توجه به مسائل بهداشت، ایمنی و محیط زیست، داشتن نیروی کاری سالم، تدرست، محفوظ از بیماریها و حوادث شغلی و محیطی عاری از آلاینده‌ها می‌باشد. بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی کارگران کشورهای در حال توسعه باگسترده وسیعی از خطرات شغلی و عوامل شیمیایی، فیزیکی، بیولوژیکی، ارگونومیکی و روانی مواجهه هستند و خطرات شغلی سالانه موجب مرگ و میر زود هنگام، بیماری و از کار افتادگی میلیونها نفر انسان در سراسر دنیا می‌شود. بطوری که ریسک فاکتورهای شغلی دهیز علت مرگ و میر در دنیا محسوب می‌گردد.

در کشور ما علم بهداشت حرفه‌ای و تاثیر آن در کاهش میزان بیماریها و عوارض شغلی در محیط‌های کاری تاکنون کمتر مورد توجه قرار گرفته و این موضوع موجب وارد آمدن خسارت‌های سنگینی بر سازمانها و جامعه می‌شود.

با توجه به موارد فوق الذکر پس از تصویب و ابلاغ ساختار HSE در شرکت‌های تابعه وزارت نفت، بخش بهداشت صنعتی مدیریت HSE شرکت ملی صنایع پتروشیمی در سال ۱۳۸۳ اقدام به تهیه و تدوین الزامات بهداشتی متناسب با شرایط عملکردی و فرایندی صنایع پتروشیمی نمود پس از دو مرحله بازنگری مجموعه الزامات بهداشتی مدیریت HSE صنایع پتروشیمی و با گذشت ۴ سال از اجرای این الزامات در شرکتها پتروشیمی، نقطه نظرات و پیشنهادات مهندسین محترم بهداشت واحد‌های HSE شرکتها پتروشیمی و همچنین آخرین الزامات ملی و بین‌المللی مرتبط با صنایع پتروشیمی مورد بررسی قرار گرفته و پس از بررسی و تصویب در کمیته تخصصی بهداشت مدیریت HSE شرکت ملی صنایع پتروشیمی (مرکب از کارشناسان بهداشت صنعتی، بهداشت محیط و تغذیه واحد‌های HSE شرکتها پتروشیمی - جدول شماره ۱) در چهار جلد به شرح ذیل منتشر گردیده است :

۱ جلد اول: مجموعه آئین نامه‌ها

این مجموعه شامل کلیه آئین نامه‌های مربوط به بهداشت محیط کار می‌باشد. آئین نامه‌های بهداشتی حکم الزامات قانونی را برای شرکتها پتروشیمی داشته و رعایت کلیه مفاد مندرج در آنها برای شرکتها تابعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی ضروری می‌باشد.

۲ جلد دوم: مجموعه راهنمایها، بخشنامه‌ها و ضمایم

این مجموعه شامل راهنمایها و بخشنامه‌ها و ضمایم می‌باشد. در مورد راهنمایها شرکتها پتروشیمی می‌بایست نسبت به تهیه و تدوین و اجرای روش‌های اجرایی مربوطه جهت برآورده سازی مفاد مندرج در این راهنمای (به عنوان حداقل) اقدام نمایند. در بخش بخشنامه‌ها نیز کلیه مجوزها، مصوبات و بخشنامه‌های مربوط به مسائل بهداشتی از سازمانها و وزارت‌خانه‌های نیز مورد نیاز کارشناسان محترم می‌باشد، به طور متمرکز در یک مجموعه گردآوری گردیده است. بخش ضمایم نیز نمونه‌هایی از چک لیست‌های بازرسی و ممیزی بر اساس الزامات بهداشت کار صنایع پتروشیمی جهت اطلاع کارشناسان محترم آورده شده است.

۳ جلد سوم: مجموعه دستورالعمل‌های بهداشت صنعتی

با توجه به اینکه در صنعت پتروشیمی به علت ماهیت فرایندی و استفاده از مواد شیمیایی بعنوان مواد اولیه، بینایی‌یا محصول نهایی، گستره وسیعی از عوامل زیان آور محیط کار (اعم از عوامل فیزیکی، شیمیایی و ارگونومیکی) وجود دارد، پایش و اندازه‌گیری، ارزشیابی و کنترل این عوامل به منظور حفظ سلامت کارکنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در این مجموعه کلیه دستورالعمل‌های لازم برای پایش و ارزشیابی مسائل بهداشت صنعتی توسط کمیته تخصصی بهداشت صنعتی شرکت ملی صنایع پتروشیمی تهیه گردیده است و هدف از آن راهنمایی کارشناسان جهت پایش و ارزشیابی موثر مسائل بهداشت صنعتی در مجتمعهای پتروشیمی می‌باشد. در تهیه دستورالعمل‌های فوق الذکر از مراجع معتبر استفاده گردیده و پس از اعمال نظرات و پیشنهادات مهندسان بهداشت صنعتی شاغل در ادارات HSE شرکتها پتروشیمی در دو مرحله مورد بازنگری و تصویب قرار گرفته است.

۴ جلد چهارم : حدود تماس شغلی عوامل بیماریزا (TLV & BEI) در صنعت پتروشیمی در کنار استقرار سیستمهای مختلف مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست دسترسی به شاخص‌ها و استانداردهای مناسب در قالب الزامات قانونی جهت ارزیابی مخاطرات مواجهه با عوامل زیان آور محیط کار و راندمان عملکرد سیستم‌های کنترلی اجتناب ناپذیر است.

در ایران حدود تماس شغلی با عوامل زیان آور محیط کار با توجه به مستندات قانونی مربوطه (ماده ۸۵ قانون کار، تبصره ۱ ماده ۹۶ قانون کار) و با هدف حفظ و ارتقاء سطح سلامت جسمی و روانی نیروی انسانی و بهداشتی نمودن محیط کار، توسط کمیته فنی بهداشت حرفه‌ای کشور (TLV & BEI) در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بعنوان تنها معیار داخلی ارئه شده است.

رعایت استانداردهای بهداشت شغلی در صنعت پتروشیمی بدلیل وجود مخاطرات خاص این صنایع از جنبه بهداشت حرفه‌ای از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. از این رو مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران ضمن اعمال کامل شاخص‌های ارائه شده از سوی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی با استناد به مراجع علمی معتبر و در راستای نیازهای این صنعت نسبت به تکمیل این شاخصها با توجه به نیازهای صنایع پتروشیمی اقدام نمود. اگر چه حدود تماس شغلی ذکر شده در این مجموعه از کتابچه حدود تماس شغلی مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اقتباس گردیده‌اند، ولی در برخی موارد خاص با توجه به ماهیت عملیاتی و شرایط و نیاز صنعت پتروشیمی اصلاحاتی در این حدود به عمل آمده است که برخی از آنها عبارتند از:

- به روز رسانی مقادیر (TLV & BEI) بر اساس کتابچه TLV سازمان ACGIH 2008
- اضافه نمودن استاندارد روشنایی در صنعت پتروشیمی
- تعديل حدود تماس شغلی برای ساعت‌های کاری غیر معمول
- اضافه نمودن ارزیابی‌های ارگونومیکی (اختلالات اسکلتی، عضلانی و مقادیر TLV برای بلند کردن بار) بر اساس توصیه سازمان ACGIH
- افزودن مقادیر توصیه شده صدا برای اتفاقهای کنترل و دفاتر اداری و ...

که با ذکر منابع اصلی آنها در این مجموعه لاحظ گردیده است.

به منظور آگاهی مسئولین محترم HSE و روسای بهداشت شرکتهای پتروشیمی از تغییرات به عمل آمده در بازنگری سوم الزامات بهداشت کار صنایع پتروشیمی، تغییرات مذکور در هر کدام از الزامات در جدول شماره ۲ مشخص گردیده است.

در پایان از کلیه کارشناسان و روسای بهداشت واحد‌های HSE شرکتهای پتروشیمی و همچنین آقای دکتر حسن زاده رئیس محترم طب صنعتی بهداشت و درمان ماهشهر و روسای محترم طب صنعتی عسلویه (آقای دکتر لطفی و آقای دکتر احمدی)، خراسان (آقای دکتر امیدی)، شیراز (آقای دکتر کاردانیان) و سایر عزیزانی که در روند تهیه و تکمیل این مجموعه همکاری داشتند تشکر نموده و از کلیه متخصصان و کارشناسان محترم تقاضا می‌شود با ارسال نظرات و پیشنهادات سازنده خود به آدرس تهران، خیابان شیخ بهایی شمالی، صندوق پستی ۱۹۳۹۵-۶۸۹۶ در تکمیل این مدیریت HSEQ شرکت ملی صنایع پتروشیمی و یا پست الکترونیکی admin@npchse.net در تکمیل این مجموعه مرا رایاری فرمایند. امید است با توجه به خداوند متعال و با تلاش مستمر در پیاده سازی مفاد الزامات مذکور در ایجاد و حفظ محیط کاری سالم و صیانت از نیروی انسانی موفق باشیم.

همچنین شایسته است یاد دوست و همکار گرامیمان مرحوم مهندس محمدرضا خرم زاده که خدمات زیادی را در روند تهیه ویرایش اول این مجموعه متقبل گردید گرامی بداریم. روحش شاد و یادش گرامی.

مهندی جهانگیری

سرپرست بهداشت صنعتی
مدیریت HSE شرکت ملی صنایع پتروشیمی

۴

مجموعه الزامات بهداشت کار و پتروشیمی

۷۰۰ همچنانچه

جدول شماره ۱ : اعضاء کمیته تخصصی بهداشت صنایع پتروشیمی HSE شرکت ملی صنایع پتروشیمی

الف) کمیته تخصصی بهداشت صنعتی

۷

اعضا کمیته تخصصی بهداشت صنایع پتروشیمی
HSEQ

جدول شماره ۱

۱	مهدي جهانگيري	شرکت ملی صنایع پتروشیمی	سپرپرست بهداشت حرفه اي، مدیریت HSEQ
۲	مانданا آقابيگي	شرکت ملی صنایع پتروشیمی	كارشناس ارشد بهداشت حرفه اي
۳	سليمان خواجي	شرکت عمليات غير صنعتی پازارگاد	رئيس بهداشت حرفه اي
۴	داريوش ملكي	سازمان منطقه ويزه اقتصادي پتروشیمی	سپرپرست بهداشت حرفه اي
۵	عبدالعلی لطفی زاده	پتروشیمي بذرآمام	سپرپرست بهداشت امور HSE
۶	خدیجه موسوی	پتروشیمي بذرآمام	كارشناس ارشد بهداشت حرفه اي امور HSE
۷	فاطمه سليمي	پتروشیمي رازى	كارشناس ارشد بهداشت حرفه اي امور HSE
۸	داود ممبيني	پetroشيمى امير كبير	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۹	شاهد اسدی	پetroشيمى بروزويه	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۱۰	رضا يوسفي	پetroشيمى جم	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۱۱	مجتبى حسنی	پetroشيمى مبین	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۱۲	عبدالمجيد متوقع	پetroشيمى خوزستان	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۱۳	سيامك عباسپور	پetroشيمى آرياساسول	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۱۴	موسى الرضا سبزواری	پetroشيمى خراسان	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۱۵	محمد کاظم کاردان	پetroشيمى شيراز	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۱۶	مریم زارع	پetroشيمى اوره آمونياک غدير	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۱۷	سپیده سحر محمدی	پetroشيمى مارون	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۱۸	پريسا محدثي	پetroشيمى بوعلی	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۱۹	افشين فلاح پور	پetroشيمى فجر	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۲۰	نگين عسگري	پetroشيمى کارون	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۲۱	علي رضا محمودي	پetroشيمى تبريز	كارشناس بهداشت حرفه اي امور HSE
۲۲	معصومه یوسفيانی	پetroشيمى ارونده	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۲۳	الهام نصر اصفهاني	پetroشيمى فن آوران	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۲۴	لعي بازرگان	پetroشيمى تبريز	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۲۵	فرزانه نيكفر	پetroشيمى تندگويان	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۲۶	مجتبى اژدری	پetroشيمى زاگرس	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE
۲۷	سعید جعفری	پetroشيمى بیستون	سپرپرست بهداشت حرفه اي امور HSE

ب) کمیته تخصصی بهداشت محیط

کارشناس ارشد بهداشت محیط	شرکت ملی صنایع پتروشیمی	بهمن رماوندی	۱
کارشناس ارشد بهداشت محیط	شرکت عملیات غیر صنعتی پازارگاد	حسین خسروآبادی	۲
کارشناس ارشد بهداشت محیط	شرکت عملیات غیر صنعتی پازارگاد	جواد قلی پور	۳
HSE کارشناس بهداشت محیط	سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی	لیلا مادح خاکسار	۴
مشاور	شرکت ملی صنایع پتروشیمی	علیرضا چاووشین	۵
کارشناس بهداشت محیط	شرکت عملیات غیر صنعتی جنوب	حسین مهراب نژاد	۶
کارشناس ارشد بهداشت محیط	شرکت پتروشیمی بندر امام	اسدالله نادی	۷

ج) کمیته تخصصی تغذیه

HSEQ کارشناس تغذیه مدیریت	شرکت ملی صنایع پتروشیمی	سلمه حکیم الهی	۱
کارشناس ارشد تغذیه	شرکت پتروشیمی بندر امام	آرزو بستانی	۲
کارشناس تغذیه	شرکت پتروشیمی رازی	مریم میرآقا جانی	۳
کارشناس تغذیه	شرکت پتروشیمی تندگویان	آرزو محمدی	۴
کارشناس تغذیه	شرکت پetroشیمی مارون	سحر مرادیان	۵
کارشناس تغذیه	سازمان بهداشت و درمان ماهشهر	ناهید روانشادی	۶

جدول شماره ۲ : تغییرات به عمل آمده در بازنگری سوم الزامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی (پائیز ۱۳۸۷)

جلد اول: مجموعه آیین نامه ها

ردیف	عنوان الزامات	شماره	تغییرات	ردیف
۱	آئین نامه استفاده از خدمات تخصصی شرکت ها و موسسات بهداشت حرفه ای در صنعت پتروشیمی	HSE - ۶۰۱ - ۰۱	*	
۲	آئین نامه استفاده از خدمات تخصصی شرکتهای مبارزه با آفات و جوندگان در صنعت پتروشیمی	HSE - ۶۰۲ - ۰۱	*	
۳	آئین نامه مبارزه با حشرات و جوندگان موزی در صنعت پتروشیمی	HSE - ۶۰۳ - ۰۱	*	
۴	آئین نامه بهداشت اماکن تهیه، طبخ و توزیع مواد غذایی در صنعت پتروشیمی	HSE - ۶۰۴ - ۰۳	*	
۵	آئین نامه اجرایی انجام معاینات شغلی در صنایع پتروشیمی	HSE - ۶۰۵ - ۰۱	*	
۶	آئین نامه بهداشت آب آشامیدنی در صنعت پتروشیمی	HSE - ۶۰۶ - ۰۳	*	
۷	آئین نامه تسهیلات بهداشتی	HSE - ۶۰۸ - ۰۳	*	
۸	آئین نامه بهداشت اماکن عمومی در صنعت پetroشimي	HSE - ۶۰۹ - ۰۳	*	
۹	آئین نامه تجهیزات حفاظت فردی در صنعت پتروشیمی	HSE - ۶۱۰ - ۰۱	*	
۱۰	آئین نامه استفاده از خدمات تخصصی شرکتها و موسسات ارائه خدمات طب کار در صنعت پتروشیمی	HSE - ۶۱۱ - ۰۱	*	
۱۱	آئین نامه الزامات بهداشتی ساخت اماکن در صنعت پتروشیمی	HSE - ۶۱۲ - ۰۱	*	
۱۲	آئین نامه تنظیم برنامه غذایی در شرکتهای پتروشیمی	HSE - ۶۱۳ - ۰۳	*	
۱۳	آئین نامه تشکیل کمیته سلامت در مناطق ویژه و شرکتهای پتروشیمی	HSE - ۶۱۴ - ۰۱	*	
۱۴	آئین نامه حفاظت در برابر تشعشعات یونیزان در صنعت پتروشیمی	HSE - ۶۱۵ - ۰۱	*	

جلد دوم: مجموعه راهنمایها، بخشنامه‌ها و ضمایم

ردیف	عنوان الزامات	شماره	تغییرات
۱	راهنمای پایش کیفیت آب آشامیدنی در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	HSE - ۲۰۱ - ۰۱	*
۲	راهنمای پایش و اندازه‌گیری عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	HSE - ۲۰۲ - ۰۱	*
۳	راهنمای ارزیابی ریسک بهداشتی ناشی از مواجهه با مواد شیمیایی در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	HSE - ۲۰۳ - ۰۱	*
۴	راهنمای برنامه حفاظت تنفسی (RPP) در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	HSE - ۲۰۴ - ۰۱	*
۵	راهنمای برنامه حفاظت شنوازی (HCP) در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	HSE - ۲۰۵ - ۰۱	*
۶	راهنمای پایش و اندازه‌گیری عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	HSE - ۲۰۶ - ۰۱	*
۷	راهنمای شناسایی و ارزیابی مخاطرات ارگونومیکی محیط کار در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	HSE - ۲۰۷ - ۰۱	*
۸	راهنمای انجام معاینات شغلی (مراقبتهاي پنشكى) در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	HSE - ۲۰۸ - ۰۱	*
۹	راهنمای ارزیابی، نظارت و کنترل بر عملکرد پیمانکاران تهیه، طبخ و توزیع مواد غذایی در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	HSE - ۲۱۰ - ۰۲	*
۱۰	راهنمای پایش و ارزیابی عملکرد هود های آزمایشگاهی در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	HSE - ۲۱۲ - ۰۱	*
۱۱	روش اجرایی ثبت آسیب و بیماریهای مرتبط با کار	به آئین نامه ۰۱ - ۶۰۵ مراجعة شود	HSE - ۶۰۵ - ۰۱
۱۲	راهنمای شاخص های بهداشت در وزارت نفت	به آئین نامه ۰۱ - ۶۰۵ مراجعة شود	HSE - ۶۰۵ - ۰۱
۱۳	بخشنامه ها		*
۱۴	ضمایم		*

جلد سوم : مجموعه دستورالعمل های بهداشت صنعتی

ردیف	عنوان الزامات	شماره	تغییرات	تاریخ	تاریخ پذیرش	متن
۱	دستورالعمل پایش و اندازه‌گیری عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۰۹-۰۱	*			
۲	دستورالعمل پایش و اندازه‌گیری عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۱۰-۰۲	*			
۳	دستورالعمل شناسایی و ارزیابی خطرات ارگونومیکی محیط کار در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۱۱-۰۲	*			
۴	دستورالعمل شناسایی و ارزیابی مخاطرات بهداشت حرفة‌ای در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۱۲-۰۱	*			
۵	دستورالعمل اجرای برنامه حفاظت شناوری در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۱۳-۰۲	*			
۶	دستورالعمل اجرای برنامه حفاظت تنفسی در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۱۴-۰۲	*			
۷	دستورالعمل ارزیابی ریسک بهداشتی ناشی از مواجهه با مواد شیمیایی در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۱۵-۰۱	*			
۸	دستورالعمل طراحی، پایش و ارزیابی سیستم‌های تهویه در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۱۷-۰۱	*			
۹	دستورالعمل تجهیز و پایش امکانات و سایل‌کمکهای اولیه در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۱۸-۰۱	*			
۱۰	دستورالعمل انجام معاینات پزشکی در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۱۹-۰۱	*			
۱۱	دستورالعمل بررسی پیش راه اندازی از دیدگاه بهداشت حرفة‌ای در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۲۰-۰۱	*			
۱۲	دستورالعمل پایش و ارزیابی عملکرد هود های آزمایشگاهی در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۲۱-۰۱	*			

جلد چهارم- حدود تماس شغلی عوامل بیماریزا در صنعت پتروشیمی

ردیف	عنوان الزامات	شماره	تغییرات	تاریخ	تاریخ پذیرش	متن
۱	حدود تماس شغلی عوامل بیماریزا در صنعت پتروشیمی	NPCHSE - ۱۰۷-۰۳	*			

مستندات قانونی تدوین و کاربرد «حد تماس شغلی»

ماده ۸۵ قانون کار:

برای صيانت نيري انساني و منابع مادي کشور رعيت دستورالعملهايی که از طریق شورای عالي حفاظت فني(جهت تأمین حفاظت فني) و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكى(جهت جلوگيری از بيماري هاي حرفه اي و تأمین بهداشت کار و کارگر و محیط کار) تدوین می شود، برای کلیه کارگاهها، کارفرمایان، کارگران و کارآموزان الزامي است.

تبصره ۱ ماده ۹۶ قانون کار:

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكى مسئول برنامه ريزی، كنترل، ارزشیابی و بازرسي در زمينه بهداشت کار و درمان کارگری بوده و موظف است اقدامات لازم را در اين زمينه به عمل آورد.

طبق مستندات قانوني فوق و با هدف حفظ و ارتقاء سطح سلامت جسمی و روانی نيري انساني کار و بهداشتی نمودن محیط کار و نهايتأ حفظ سلامت محیط زیست لازم است که مشاغل و فرآيند تولید، بنحوی طراحی و مورد بهره برداری قرار گیرند که میزان عوامل زیان آور محیط کار از حد مجازی که از طرف وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشكى تعیین گردیده، تجاوز نکند. بر این اساس مجموعه حاضر توسط کميته فني بهداشت حرفه اي کشور تهیه و به تأييد و اضاء وزير محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشكى رسیده است. لذا رعيت مصوبات مذكور برای کلیه کارگاهها، کارفرمایان، کارگران و کارآموزان الزامي است.

کميته فني بهداشت حرفه اي کشور:

رونده رو به توسعه تكنولوژي در بخش های مختلف صنعت، معدن، خدمات، کشاورزی، انسان و به ویژه کارگران را با عوامل شيميايی و فيزيكى و بيلوژيکي متعددی مواجه ساخته که اثرات نامطلوب و بيماري زائي بسیاری از اين عوامل بخوبی شناخته شده و به اثبات رسیده است.

این امر متخصصان و کارشناسان علوم بهداشتی را بر آن داشته تا به پيشگيری از اثرات ناخواسته مضر اين عوامل بپردازند چرا که در غالب موارد بيماري هاي شغلی غير قابل درمان بوده و اصولاً پيشگيری از کلیه جهات بهتر از درمان است. قدم اول در اين راه کاهش میزان آلاینده های محیط کار تا حدی است که شواهد علمی و عملی و تحقیقاتی نشان بدهد که تقریباً تمامی کارکنان در معرض (بیش از ۹۵٪ افراد) به اثرات سوء این عوامل دچار نخواهد شد. این نکته پایه و اساس تعیین حدود مجاز عوامل فوق الذکر را در محیط کار تشکیل می دهد.

کشور ما نيز همانند سایر کشورهای در حال توسعه از دستاوردهای مختلف تكنولوژي جدید برای رسیدن به خود کفایي و تولید بهتر و درآمد سرانه بیشتر و نهايتأ تأمین زندگی مرغه تر برای تمامی افراد ملت سود می برد و در اين راستا ناگزير است که عوارض ناخواسته اين تحولات نيز برخوردي آگاهانه و علمی داشته باشد.

لذا تدوين حدود مجاز ملي برای آلوده کننده های محیط کار امری اجتناب ناپذير است به نحوی که دست اندر کاران علوم بهداشتی و صاحبان صنایع و کارکنان را تا آنجا که ممکن است از بلا تکلیفي نجات داده و ضوابط مشخص و واحدی را برای کنترل زیانبار محیط کار در اختیار آنان قرار می دهد.

شکی نیست که در حال حاضر امکانات تجهیزاتی و تحقیقاتی ما این اجازه را نمی‌دهد که با مسئله برخوردي صدرصد پژوهشگرانه داشته باشیم و آنچه که به عنوان حد مجاز مشخص می‌کنیم حاصل مطالعات خودمان باشد. بدین جهت کمیته فنی بهداشت حرفه‌ای کشور تصمیم گرفت با مطالعه حدود مجاز معروف جهانی آنهايکه بيشتر با وضعیت مملکت ما هم آهنگی دارند برگزیند و با بازنگری دوستانه و فراهم شدن امکانات لازم تجدید نظرهای ضروری را انجام دهد.

این کتاب به عنوان راهنما می‌تواند برای سالم سازی محیط کار مورد استفاده متخصصین و دانش آموختگان بهداشت حرفه‌ای قرار گیرد بنابراین استفاده و تفسیر حدود مجاز مذبور محدود به کسانی است که دانش لازم را برای آنها آموخته باشند و از محدودیتهايی که ممکن است در حالات مختلف عملی پدید آید آگاهی داشته و بتوانند تفسیر صحیحی از تطابق این حدود مجاز با آلدگی محیط کار بست آورند. مطالعه اسناد و مدارکی که بر پایه آن حدود مجاز وضع گردیده می‌تواند راهنمای خوبی در این زمینه باشد. جهت استفاده از این کتاب مقدمه هر بخش را به دقت مطالعه و در موارد ضروری با متخصصین مربوطه مشورت نمایند، بدیهی است که مسئولیت عاقبی که از کاربرد غیر صحیح این حدود مجاز بوجود آید و یا احیاناً مربوط به حالات استثنایی و بسیار نادر باشد بعهده این کمیته نخواهد بود.

کمیته فنی بهداشت حرفه‌ای کشور کتاب معیارهای «حد تماس شغلی» را هر دو سال یکبار مطابق با مقتضیات و الیت‌های کشوری مورد تجدید نظر قرار می‌دهد، لذا کلیه اسناد و مدارک بدست آمده در ارتباط با تأیید یا در موارد اعلام شده در کمیته فنی بهداشت حرفه‌ای کشور مورد بررسی قرار خواهد گرفت و در صورت تأیید در چاپ بعدی ملحوظ خواهد شد.

۱۴

مجموعه اسناد بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری‌زا در صنایع پتروشیمی

نحوه انتخاب معیارهای حد تماس شغلی^۱ (AOE)

بخش اول: برای انتخاب معیار حد تماس شغلی مواد شیمیایی با کارآئی عملی مناسب، مدارک علمی بسیاری مطالعه شد و وضعیت صنایع کشور و توانائی علمی و تجربی جامعه مد نظر قرار گرفت و به روشهای کاربری اعمال «حدود مجاز» در شرایط فعلی مملکت توجه لازم مبذول گردید و درنهایت کمیته فنی بهداشت حرفه‌ای کشور، معیارهای تماس شغلی چهار مرجع تدوین کننده را با هم مقایسه نموده و از بین آنها یکی را برگزید، مراجع مذبور عبارتند از:

- ۱- TLVs-۱^۲ از مجمع دولتی متخصصین بهداشت صنعتی آمریکا (ACGIH)^۳ سال ۱۹۹۲-۹۳ تا ۱۹۹۴-۹۸ و گزارش سالیانه کمیته‌ها^۴ درباره TLV^۵ و شاخص‌های بیولوژیک تماس در «می ۱۹۹۳-۹۸» براساس ۱۹۹۲-۹۸.
- ۲- معیار COSHH^۶ از مدیریت ایمنی و بهداشت انگلستان (HSE) سال ۱۹۹۲. این معیار توسط بازار مشترک اروپا هم پذیرفته شده است.

1- Allowable Occupational Exposure

2- Threshold limit Values

3- American Conference of Governmental Industrial Hygienists

4- Annual Reports of the Committees on Threshold Limit Values and Biological Exposure Indices, MAY .1993

5-The Control of Substances Hazardous to Health

6- Health and Safety Executive

۳- معيار REL^۱ از انستيتو ملي بهداشت و ايمني شغلی آمريكا (NIOSH) سال ۱۹۹۰.

۴- معيار PEL^۲ از مديريت بهداشت و ايمني شغلی آمريكا (OSHA) سال ۱۹۹۰.

برای تعیین مواد سرطانزا و درجات آن‌ها، توصیه‌های سازمان بین المللی کار تحت عنوان Occupational Safety and Health Series و فهرست ملی کشورهای استرالیا، بلژیک، فنلاند، آلمان، ایتالیا، ژاپن، سوئد، سوئیس، بریتانیا، روسیه و آمریکا مورد مطالعه و مقایسه و استنتاج قرار گرفت. علاوه بر منابع بالا هم چنین از دیسک فشرده TLVs سال ۱۹۹۸ و INTOX ACGIH سال ۱۹۹۹ استفاده گردید.

بخش دوم: در مورد شاخص‌های بیولوژیک تماس، کمیته فنی بهداشت حرفه‌ای کشور مصوبات سال ۱۹۹۲-۹۳ تا سال ۱۹۹۴-۹۸ ACGIH و گزارش سالیانه کمیته‌ها درباره TLVs و شاخص‌های بیولوژیک تماس در «می ۱۹۹۳» برای سال ۱۹۹۳-۹۴ و گزارش هفتگی موسسه علمی بهداشت و ايمني شغلی آمريكا از سال ۱۹۸۵ تا ۱۹۹۰ و برای تعداد محدودی از مواد آينده نگری سال ۱۹۹۲ HSE را مورد بررسی و استنتاج قرار داد.

بخش سوم: برای انتخاب حد تماس شغلی عوامل فيزيکي، ACGIH در سال ۱۹۹۲-۹۳ تا سال ۹۸-۹۴ و گزارش سالیانه کمیته‌ها درباره TLVs و شاخص‌های بیولوژیک تماس شغلی در «می ۱۹۹۳» براساس ISO^۴ ۱۹۹۳-۹۴ و همچنین دایره المعارف بهداشت و ايمني شغلی (دفتر بین المللی کار) سال ۱۹۸۰ و توصیه‌های سال ۱۹۸۸ و کتاب‌های بهداشت صنعتی و سم شناسی تأليف^۵ Patty چاپ سال‌های ۱۹۷۸ و ۱۹۸۱ و ۱۹۸۲ مورد بررسی و استنتاج قرار گرفت.

1- Recommended Exposure Level

2- National Institute for Occupational Safety and Health

3- Permissible Exposure Limit

4- International Standard Organization 1988

5- Patty's Industrial Hygiene and Toxicology

Voulme1: Industrial Hygiene & Toxicology

Voulme2: General Principles 1978

Voulme2A : Toxicology 1981

Voulme 2B : Toxicology 1981

Voulme 2C: Toxicology 1982

۱۶

مجموعه الامات بهداشت کار صنایع پتروشیمی
(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

شرکت ملی صنایع پتروشیمی
مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت

بخش اول

کلیات

بخش اول - کلیات

تعاریف:

مواد شیمیایی معلق در هوا در غلظت‌های بخصوص فاقد اثرات سوء بر سلامتی انسان هستند بطوریکه اگر شاغلین بصورت مستمر و هر روز در تماس با این غلظت‌ها باشند عرضه‌ای در آنان بروز نخواهد نمود. این مقادیر را اصطلاحاً حد تماس شغلی AOE^۱ می‌نامند. ولی بدلیل تفاوت در حساسیت افراد، این احتمال وجود دارد که درصد جزئی از شاغلین در تماس با غلظت‌هایی برابر و یا حتی کمتر از حد تماس شغلی احساس ناراحتی نمایند و درصد جزئی تری نیز بصورت جدی تحت تأثیر قرار گرفته و عارضه قبلی آنان تشديد شده و یا بیماری شغلی مبتلا به آنان پیشرفت نموده یا توسعه یابد. متخصصین طب کار باید این گروه از افراد را شناسایی و تحت مراقبت ویژه قرار دهند.

علاوه بر حساسیت‌های فردی عوامل دیگری نیز می‌توانند در تماس با غلظت‌های برابر یا کمتر از حد تماس شغلی در بروز اثرات سوء بر سلامتی مؤثر باشند که از آن جمله می‌توان خصوصیات ارشی و مادرزادی، سن، عادات فردی، استعمال سیگار، مواد مخدر، درمان‌های دارویی و تماس‌های قبلی با مواد شیمیایی را نام برد.

استعمال دخانیات می‌تواند سیستم‌های بدن را در برابر مواد سمی تضعیف نموده و نیز باعث تشید اثرات بیولوژیک مواد شیمیایی موجود در محیط کار شود منابع اصلی که در تعیین حد تماس شغلی مورد استفاده و استناد قرار گرفته اند عبارتند از: اطلاعات حاصل از تجارت محیط کار، مطالعات تجربی بر روی انسان و حیوانات و یا ترکیبی از ۳ منبع مذکور، بر این اساس مبنای تعیین حد تماس شغلی برای مواد شیمیایی مختلف متفاوت است و بعلاوه در تعیین آن برای برخی مواد پیشگیری از بیماری یا عرضه‌ای خاص مورد نظر بود و در مواردی نیز حالتی نظری: تحریک، تحریر، آزار دهنده و استرس زایی مبتنا و پایه تعیین حد تماس شغلی قرار گرفته اند.

بدلیل تفاوت‌های موجود در کیفیت و کمیت اطلاعات مورد استفاده برای تعیین حد تماس شغلی مواد مختلف، ارقام تعیین شده دارای دقت یکسانی نمی‌باشند. لذا بمنظور تعیین مقدار دقیق حد تماس شغلی می‌بایست جدیدترین و مطمئن ترین مستندات و اطلاعات مورد استفاده قرار گیرند.

از حدود تماس شغلی باید بعنوان راهنمای و بمنظور کنترل عوامل زیان آور محیط کار استفاده نمود و نباید در مواردی که ذیلاً به آنها اشاره می‌شود استفاده گردد:

ارزیابی یا کنترل آلودگی هوای شهرها، تخمین سمتی مواد در تماس‌های مداوم و بی وقفه، هنگامیکه زمان کار طولانی تر از حد معمول باشد، در شرایط کار متفاوت با شرایط متدائل و معمول، به تنها یکی برای اثبات یا رد وجود یک بیماری یا شرایط جسمی خاص.

علاوه حدود تماس شغلی نباید بعنوان مرز قطعی بین حد ایمن و حد خطر تلقی شوند و علیرغم این واقعیت که تماس با غلظت‌های برابر با حدود تماس شغلی باعث صدمات شدید نمی‌شود ولی عقل و منطق حکم می‌کند که غلظت تمام آلاینده‌های هوای محیط کار در پایین ترین سطح ممکن حفظ شود.

بنا به مراتب پیشگفت حدود تماس شغلی فقط باید توسط افراد آموزش دیده مورد استفاده قرار گیرند و متخصصین طب کار نیز باید مجموعه عوامل تأثیرگذار را در ارزیابی‌های خود مد نظر قرار دهند.

1- Allowable Occupational Exposure

متوسط سنجش زمانی (TLV-TWA): عبارت است از متوسط غلظت مجاز ماده شیمیایی در ۸ ساعت کار روزانه و ۴۰ ساعت کار در هفته بطوریکه تماس مستمر و روز به روز با این مقدار تقریباً در کلیه کارگران باعث ایجاد عارضه نامطلوبی نگردد، مشروط بر آنکه فاصله زمانی بین پایان ۸ ساعت کار و شروع مجدد آن کمتر از ۱۶ ساعت نباشد زیرا گمان می‌رود دستگاه‌های دفاعی بدن بتوانند سوم حاصل از ۸ ساعت کار را دفع و یا بوسیله پدیده‌های بیولوژیکی خنثی نمایند.

حد تماس شغلی کوتاه مدت (TLV-STEL): عبارت است از غلظتی از ماده شیمیایی که تماس کوتاه مدت با آن باعث ایجاد عوارض ذیل نگردد.

الف: تحریک

ب: آسیبهای بافتی غیرقابل برگشت یا حاد

ج: اثرات سمی وابسته به دوز

د: خواب آلودگی بنحوی که باعث ایجاد حادثه شده و یا عکس العمل‌های فرد برای دور شدن از عامل حادثه ساز مختل و یا کارآئی وی را کاهش دهد. اگر TWA روزانه افزایش یابد، STEL لزوماً در برابر این اثرات محافظت ایجاد نمی‌کند.

برای آندسته از مواد شیمیایی توصیه شده است که علاوه بر اثرات سمی مزمن دارای اثرات حاد شناخته شده نیز هستند و اثرات سمی حاد ناشی از تماس کوتاه مدت با غلظت‌های بالای آنها درانسان یا حیوان گزارش شده باشد.

زمان تماس شغلی کوتاه مدت نباید از ۱۵ دقیقه تجاوز نماید، این زمان ۱۵ دقیقه‌ای می‌تواند حداکثر تا ۴ مرتبه در طول ۸ ساعت کار مداوم تکرار شود مشروط بر آنکه فاصله بین دو دوره ۱۵ دقیقه‌ای از ۶۰ دقیقه‌ای کمتر نباشد. STEL یک حد تماس مستقل و جداگانه نیست بلکه مکمل حد TWA می‌باشد و در هر حال میزان حد تماس شغلی - متوسط سنجش زمانی نباید از حد روزانه توصیه شده فزونی یابد. در صورتیکه مشاهدات اثرات بیولوژیک ناشی از تماس تائید نماید می‌توان مدت زمان ۱۵ دقیقه را تغییر داد.

حد تماس شغلی سقف (TLV-Ceiling): عبارت از غلظتی است که تماس شغلی بیش از آن حتی برای یک لحظه نیز مجاز نیست، برای سنجش TLV-C در صورتیکه پایش لحظه‌ای امکان پذیر نباشد می‌توان به جز مواردی که ماده شیمیایی دارای اثر تحریک کنندگی آنی در کوتاه مدت است در بقیه موارد از نمونه برداری در زمان‌های ۱۵ دقیقه‌ای استفاده نمود.

برای برخی مواد مانند گازهای محرک فقط TLV-C کاربرد دارد و برای سایر مواد می‌توان بر حسب اثرات فیزیولوژیک آنها از یک یا دو معیار حد استفاده نمود. نکته مهم آن است که هرگاه غلظت ماده شیمیایی در هوای محیط کار از یکی از ۳ معیار حد مذکور تجاوز نماید امکان ایجاد مخاطره برای افراد وجود خواهد داشت.

کمیته فنی بهداشت حرفه‌ای کشور عقیده دارد که حدود تماس شغلی تعیین شده براساس "تحریکات جسمی" در مقایسه با حدود مربوط به "عوارض جسمی" دارای ارزش کمتری نیستند زیرا بنابر شواهد رو به تزايد موجود، "تحریکات جسمی" می‌تواند تحت تأثیر مواد شیمیایی یا عوامل بیولوژیک باعث شروع، تشدید یا تسریع "ضایعات جسمی" شوند.

1- Time Weighted Average

2- Short Term Exposure Limit

مقایسه حد تماس شغلی - متوسط سنجش زمانی (TLV-TWA) با حد تماس شغلی سقف

(TLV-C): حد تماس شغلی - سقف عبارت از مرز معینی است که غلظت نباید از آن بیشتر شود و برای گروهی از مواد استفاده می‌شود که غالباً اثرات آنی داشته و TLV براساس اثرات اختصاصی آنها تعیین می‌شود در حالیکه حد تماس شغلی متوسط سنجش زمانی (TLV-TWA) حدی است که بطور مشروط نوسان مقادیر بالاتر از TLV را مجاز می‌سازد زیرا در طی زمانی که متوسط سنجش زمانی (TWA) آن تعیین می‌شود غلظت ماده می‌تواند به بالاتر یا پایین تر از TLV نوسان نماید مشروط بر آنکه مقادیر کمتر از TLV مقادیر بالاتر از آنرا جبران نمایند. البته متوسط سنجش زمانی را می‌توان برای یک روز کاری و در برخی موارد نیز برای یک هفته کاری محاسبه نمود، البته رابطه بین TLV و نوسان مجاز قاعده‌ای است که در برخی موارد کاربرد ندارد زیرا مجاز بودن نوسان غلظت به بالاتر از TLV به عواملی بدین شرح بستگی دارد: ماهیت آلاینده - آیا آلاینده در غلظت‌های زیاد حتی در کوتاه مدت ایجاد مسمومیت می‌نماید یا خیر - آیا اثرات آلاینده تجمعی است یا خیر - و بالاخره تعداد دفعات و طول مدت زمانی که غلظت‌های بالا اتفاق می‌افتد.

لذا هنگام تصمیم گیری در مورد وجود یا عدم وجود وضعیت مخاطره آمیز کلیه موارد فوق را باید در نظر داشت. باید توجه داشت که روش نمونه گیری برای تعیین انواع حدود مجاز (C-TWA-STEL) متفاوت است بطور مثال برای تعیین حد تماس شغلی سقف (C) می‌توان از یک نمونه گیری کوتاه مدت و مختصر استفاده نمود ولی برای تعیین حد TWA به تعداد کافی نمونه در یک شیفت یا یک دوره کامل کاری نیاز است.

محدوده‌های نوسان (Excursion Limits)

تعداد کثیری از مواد شیمیایی که (TLV-TWA) آنها معین شده است بدلیل عدم وجود اطلاعات کافی سم شناسی فاقد STEL هستند با این وجود حتی در صورتیکه (TLV-TWA) هشت ساعته در حد مقادیر تعیین شده باشد، نوسان کوتاه مدت غلظت به بالاتر از آن، باید کاملاً کنترل شود. از آنجا که تجربیات سم شناسی و بهداشت صنعتی دلایل و شواهد مشخصی برای تعیین مقادیر مجاز افزایش (TLV-TWA) ارائه می‌دهند، لذا هر فرایند کاری باید بقدر کافی کنترل شده باشد تا نوسان غلظت در آن در حدود قابل قبول انجام شود و حداکثر نوسان پیشنهاد شده نیز باید مرتبط با نوساناتی که غالباً در فرآیند واقعی صنعت مورد نظر اتفاق می‌افتد باشد.

مطالعه بر روی تعداد زیادی از تحقیقات و بررسی‌های بهداشت صنعتی انجام شده نشان داده است که مقادیر تماس کوتاه مدت عموماً دارای توزیع لگاریتمی نرمال با انحراف معیار هندسی از $1/5$ تا 2 بوده اند. از آنجا که بحث کامل تئوری و اختصاصات توزیع لگاریتمی نرمال از حیطه مبحث فعلی خارج است لذا در رابطه با برخی اصطلاحات مهم توضیح مختصری ارائه می‌شود.

در توزیع لگاریتمی نرمال، شاخص تمایل مرکزی عبارت است از آنتی لگاریتم میانگین لگاریتم مقادیر نمونه‌ها. این توزیع دارای چولگی (Skewed) بوده و میانگین هندسی آن همیشه کوچکتر از میانگین حسابی است به مقداری که بستگی به انحراف هندسی دارد. در توزیع لگاریتمی نرمال، انحراف معیار هندسی (sdg) عبارتست از آنتی لگاریتم انحراف معیار لگاریتم‌های مقادیر نمونه و $68/26\%$ از همه مقادیر، بین sdg و $sdg + sdg$ قرار می‌گیرند. اگر مقادیر تماس کوتاه مدت در یک موقعیت معین دارای انحراف معیار هندسی $2/0$ باشند، $.5\%$ از کل مقادیر، $3/13$ برابر بیش از میانگین هندسی خواهند بود و اگر در فرآیندی تغییرپذیری بیش از این مقدار باشد آن فرآیند تحت کنترل مناسب نبوده و باید اقدامات لازم برای کنترل شرایط کار انجام شود و اساس پیشنهاد حد نوسان برای دسته‌ای از مواد شیمیایی که دارای (TLV-TWA) هستند ولی STEL ندارند نیز بر این مسئله استوار است.

نوسان در میزان تماس شاغل می‌تواند از 3 برابر (TLV-TWA) فراتر رود البته نه برای بیش از مجموعاً 30

دقیقه در خلال یک روز کاری و بشرط حفظ (TLV-TWA) ولی تحت هیچ شرایطی نباید از ۵ برابر تجاوز نماید. این نتیجه گیری ساده‌ای از توزیع لگاریتمی نرمال غلظت است، ولی در هر حال بهتر است توسط متخصصین بهداشت صنعتی مورد استفاده قرار گیرد. در صورتیکه نوسانات تماس در حدود پیشنهاد شده حفظ شوند، انحراف معیار هندسی مقادیر اندازه گیری شده غلظت در حدود ۲۰٪ بوده و نتایج مورد نظر حاصل خواهد شد. در صورتیکه اطلاعات سم شناسی برای تعیین STEL یک ماده شیمیایی موجود باشد، آن نسبت به حد نوسان اولویت خواهد داشت.

نمادگذاری:

نماد شاخص های «بیولوژیکی تماس^۱»:

نماد BEI مربوط به شاخص های بیولوژیکی تماس است و دارای سه زیر گروه است که برای کمک به استفاده کنندگان در تعیین موادی است که این شاخص را فقط برای حشره کش های مهارکننده استیل کولین استراز یا تحریک کننده م特 هموگلوبین استفاده می کنند. زیرگروهها شامل:

- BEIA : به شاخص بیولوژیکی تماس برای حشره کش مهارکننده استیل کولین استراز مراجعه شود.
- BEIM : به شاخص بیولوژیکی تماس برای تحریک کننده های م特 هموگلوبین مراجعه شود.
- BEIP : به شاخص بیولوژیکی تماس برای هیدروکربن های پلی سیکلیک (PAHS) مراجعه شود.

پایش بیولوژیک باید برای ارزیابی مواجهه کلی این مواد از همه منابع از جمله پوستی، گوارشی یا غیر شغلی انجام گیرد. برای اطلاع از شاخص بیولوژیکی تماس این مواد به بخش مربوطه مراجعه شود.

۲۲

نماد «سرطان زائی^۲»:

یک ماده سرطان زا ماده ای است که قادر است باعث ایجاد تومورهای خوش خیم یا بدخیم شود. شواهد لازم از مطالعات اپیدمیولوژیکی، سم شناسی و .. بدست آمده است. ACGIH نمادهای خاصی را برای تعیین گروههای سرطانزا مشخص کرده است (A1, A2, A3, A4, A5) :

A- سرطان زای تائید شده انسانی:

براساس مدارک مستدل از طریق مطالعات اپیدمیولوژیکی ماده شیمیایی برای انسانها سرطان زا می باشد.

A- مشکوک به سرطان زائی در انسان اطلاعات کیفی از سرطان زائی ماده شیمیایی در حد کفايت مورد قبول قرار گرفته است ولی در اطلاعات ارائه شده کمبودهایی بشرح زیر وجود دارد که باعث تردیدهایی در تأثیر سرطان زائی ماده شیمیایی در انسان می گردد:

الف- اطلاعات متناقض

ب- اطلاعات ناقص از لحظه کمیت ج- ماده شیمیایی در مطالعات بر روی حیوانات آزمایشگاهی سرطانزا می باشد و شرایط خاص سم شناسی ماده [دز(ها)، راه(ها) تماس، اندام(ها)] مورد هدف، نوع بافت و مکانیزم (ها) اثرات وارده] مشابهت لازم با تماس های شغلی کارگران را دارا می باشد.

بطور اساسی طبقه بندی سرطان زائی در حد A در شرائطی است که شواهد محدودی از سرطان زائی برای انسان موجود می باشد ولی از طرفی شواهد کافی در حیوانات آزمایشگاهی با شباهت زیاد سم شناسی ماده شیمیایی با شرایط انسانی گزارش شده باشد.

1- Biological Exposure indices (BEIs)
2- Carcinogenicity

A_۴ سرطان زای تائید شده برای حیوان با ارتباط ناشناخته بر انسان:
ماده سرطان زا برای حیوانات آزمایشگاهی در شرایط خاص سم شناسی (دز نسبتاً زیاد) راه (ها) مورد هجوم و مکانیزم اثر وارد ممکن است با شرایط تماس کارگر شباht نداشته باشد و مطالعات اپیدمیولوژیکی موجود خطر بروز سرطان بیشتری را در جوامع انسانی تماس یافته مورد تائید قرار نمی دهد.

A_۵ غیر قابل طبقه بندی بعنوان یک عامل سرطان زای انسانی:
ماده شیمیائی است که نگرانی هائی را در سرطان زای انسان ها پدید آورده است ولی این ماده بعلت فقدان اطلاعات کافی نمی تواند بطور صحیح مورد ارزیابی قرار گرفته شود. مطالعات بر روی حیوانات آزمایشگاهی یا بصورت IN VITRO (شرایط آزمایشگاهی بر روی بافت زنده) نمی تواند نشانه هائی از سرطان زای فراهم آورده بشکلی که بتوان ماده یاد شده را در یکی از دستجات قبلی طبقه بندی نمود.

A_۶ مشکوک نبودن ماده شیمیائی بعنوان یک عامل سرطان زای انسانی:
ماده شیمیائی براساس مطالعات صحیح اپیدمیولوژیکی مشکوک به سرطان زای در جوامع انسانی نمی باشد. این مطالعات اپیدمیولوژیکی دارای جامعیت مناسب در زمینه پیگیری مناسب برنامه پژوهشی و با سوابق تماس شغلی قابل اطمینان در دزهای زیاد بوده است تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات بدست آمده از مطالعات یاد شده دال بر نتیجه گیری در مورد عدم سرطان زای ماده شیمیائی بطور قابل ملاحظه می باشد. شواهد بدست آمده از مطالعات سم شناسی در مورد مکانیزم اثرات وارد نیز عدم سرطان زای ماده شیمیائی را مورد پشتیبانی قرار می دهد.
در مورد ماده شیمیائی که اطلاعات سرطان زای آن ها در انسان یا حیوان گزارش نشده است هیچگونه طبقه بندی سرطان زای بر آنها منظور نمی گردد.

تماس های شغلی به تمامی سرطان زاهای می باشد در حداقل میزان نگهداشت شود. کارگرانی که به سرطان زاهای طبقه A_۷ بدون حد مجاز مشخص، مواجهه دارند می باشند. هنگام تعیین حد ممکنه هنگام تماس به ماده سرطان زا مجهز گردند. برای سرطان زاهای A_۸ با حد مجاز تماس مشخص و عوامل سرطان زا در حد A_۹ و A_{۱۰} تماس کارگر از طریق تمام راهها می باشد بطور دقیق در پائین ترین حد ممکنه زیر حد مجاز شغلی کنترل شود.

نماد «بخار و کسر قابل استنشاق» :

این نماد هنگامی استفاده می شود که یک ماده فشار بخار کافی برای بودن در هر دو فاز ذره ای و بخار را با نسبت معنی داری از دوز در غلظت TLV-TWA داشته باشد. هنگام تعیین IFV ، نسبت غلظت بخار اشاعبه TLV-TWA در نظر گرفته می شود. کارشناس بهداشت صنعتی باید هر دو فاز ذره و بخار را برای بررسی مواجهه با عملیات اسپری کردن، فرایند هایی که تغییرات دما روی حالت فیزیکی ماده اثر گذار است، هنگامیکه بخش عمده ای از بخار به مایع تبدیل می شود یا جذب ذرات ماده دیگری می شود (همچون مواد محلول در آب در محیط های با رطوبت بالا) در نظر بگیرد.

نماد «پوست»:

موادی که با نماد «پوست(Skin)» مشخص شده اند از جمله موادی هستند که سهم قابل توجهی از جذب کلی حاصل از تماس با آنها از طریق پوست است مانند جذب مخاطی و چشمی در اثر تماس با بخارات، مایعات و جامدات.

1- Inhalable Fraction and Vapor (IFV)

هرجا که مطالعات پوستی جذبی را نشان داده است که در اثر مواجهه باعث اثرات پوستی شود، نماد پوست در نظر گرفته می شود.

افزودنیهای موجود در محلولها و یا مخلوطها می توانند بطور قابل ملاحظه ای قابلیت جذب پوستی را افزایش دهند. هر چند برخی مواد می توانند سبب تحریک یا التهاب و یا حساسیت پوستی در شاغلین گردند، ولی این خصوصیات در ارزیابیهای مربوط به لزوم یا عدم لزوم ذکر نماد «پوست» دخیل نبوده اند. ولی در هر حال ضایعات پوستی بطور قابل ملاحظه ای سبب افزایش جذب از راه پوست می گردد.

در مواقعيکه اطلاعات کمی در ارتباط با جذب پوستی گازها و بخارات و مایعات توسط شاغلین وجود داشته باشد، کمیته تعیین حد تماس شغلی مواد شیمیائی پیشنهاد می کند که مجموع یافته های حاصل از مطالعات بر روی بیماریهای جلدی حاد و مطالعات در زمینه تماسهای مکرر پوستی بر روی حیوانات یا انسان، همراه با قدرت مواد شیمیایی برای جذب، در تصمیم گیری برای نمادگذاری «پوست» بکار گرفته شود. بطور کلی در صورتیکه یافته های موجود نشان دهد جذب ماده شیمیایی از طریق دستها و یا ساعدتها در طی مدت کار روزانه قابل ملاحظه است و بالاخص ماده شیمیایی مورد نظر دارای TLV پایین باشد، نمادگذاری «پوست» انجام می پذیرد. بر پایه یافته های حاصله از سمیت حاد بر روی حیوانات در مورد مواد شیمیایی که دارای LD₅₀ نسبتاً کم (۱۰۰۰ میلیگرم به ازاء کیلوگرم وزن بدن یا کمتر) باشند، باید نماد «پوست» بکار بrede شود و نیز در مواردیکه تماس پوستی مستمر ماده شیمیایی بر روی پوست نشانه هایی از اثرات عمومی (سیستمیک) قابل ملاحظه را نشان می دهد نمادگذاری «پوست» لازم است. موقعیکه مواد شیمیایی بسرعت بداخل پوست نفوذ می کنند^۱، هنگامیکه اثرات عمومی مربوط به سایر راههای تماس حاکی از اهمیت جذب پوستی در ایجاد مسمومیت است نماد «پوست» می تواند مورد توجه قرار گیرد. نماد پوست برای مواد شیمیایی که باعث اثرات تحریک یا خورندگی در غیاب سمیت سیستمیک شوند، بکار نمی رود. مواد شیمیایی دارای نماد «پوست» و با TLV پایین مسائل خاصی را برای فرآیندهایی که مواد شیمیایی هوا برده با غلظت زیاد منتشر می کنند به وجود آورد بالاخص تحت شرایطی که مدتی طولانی سطح وسیعی از پوست در معرض تماس قرار می گیرد در چنین شرایطی ممکن است روش های ویژه ای برای پیشگیری یا کاهش و یا قطع تماس پوستی به کار بrede شود. برای تعیین نسبت سهم تماس پوستی به کل مقدار ورود سم به بدن باید از روش های پایش بیولوژیکی استفاده نمود.

فصل شاخص های بیولوژیک تماس حاوی تعدادی از شاخصهای بیولوژیک پذیرفته شده می باشد و به عنوان ابزار تکمیلی در هنگام ارزیابی تماس کلی کارگر با ماده شیمیایی مورد نظر به کار می رود. مشاهده نماد «پوست» برای ماده شیمیایی مورد نظر، هشداری است که نشان می دهد نمونه برداری هوا به تنها برای تعیین قطعی میزان تماس کافی نیست و بر اقداماتی که برای حفاظت کامل کارگر در مقابل جذب پوستی لازم است تأکید می نماید.

نماد «حساسیت»^۲:

نماد «حساسیت - SEN» مربوط به موادی است که حتی تماس کوتاه مدت و نامکر با آنها در غلظتهای کمتر از «حد تماس شغلی» نیز می تواند سبب بیماری شغلی گردد.

این نماد نشاندهنده احتمال ایجاد حساسیت است، اما بر این موضوع که حساسیت اثر بحرانی بر روی TLV دارد یاتنها اساس TLV است دلالت ندارد. اگر داده های حساسیتی وجود داشته باشد، هنگام پیشنهاد TLV برای آن عامل بدقت در نظر گرفته می شود. در TLV هایی که بر این اساس باشند، کارگران باید از ایجاد این اثر محافظت شوند.

1- Higher Octanol-Water Partition Coefficients
2- Sensitization

- توضیح سایر نمادهایی که در جداول بکار رفته است.
- (D) : خفگی آور ساده
- (E) : مقداری است که نمایانگر ذراتی است که قادر آزبست بوده و سیلیس کریستالی آن کمتر از ۱٪ باشد.
- (F) : فیرهای قابل تنفس: طول بیشتر از ۵ میکرومتر با نسبت بزرگتر یا مساوی ۳:۱ که بوسیله روش فیلتر ممبران با بزرگنمایی $X_{400}-450$ - تعیین شده است.
- (I) : کسر قابل استنشاق Inhalable fraction
- (R) : کسر قابل تنفس Repairable fraction
- (T) : کسر توراسیکی Thoracic fraction
- (G) : بر حسب اندازه گیری بوسیله التریاتور عمودی، نمونه بردار Cotton-dust
- (H) : فقط آئروسل
- (J) : شامل استئاراتهای فلزات سمی نیست.
- (K) : نباید از 2 mg/m^3 توده ذرات قابل تنفس تجاوز کند.
- (L) : مواجهه از همه راهها و در همه سطوح باید بدقت و تا حد ممکن کنترل شود.
- (M) : تقسیم بندی بر اساس اسید سولفوریک که حاوی دمه های اسیدی غیرآلی قوی است.
- (O) : بوسیله روشی که بخارات را جمع آوری نمی کند، نمونه برداری شده است.
- (P) : کاربرد آن به شرایطی محدود شده است که مواجهه با آئروسلها ناچیز است.
- (V) : بخار و آئروسل

دمه های حاصل از جوشکاری^۱:

دمه های ناشی از جوشکاری را نمی توان به آسانی طبقه بندی نمود. ترکیب دمه ها و نیز مقدار آنها تابع آلیاژ مصرفی، فرایند و نوع الکترودهای جوشکاری می باشد. تجزیه مورد تأیید مواد موجود در دمه های جوشکاری بدون توجه به ماهیت فرایند جوشکاری و سیستم مورد آزمایش ممکن نیست، فلزات و آلیاژ های واکنش زا مانند آلومینیوم و تیتانیوم که در مجاورت گاز بی اثر و محافظ مانند آرگون با روش قوس الکتریکی (Arc - Welded) جوش داده می شوند، نسبتاً دمه های کمی تولید کنند اما تشعشعات شدید ایجاد شده می تواند تولید ازن نماید. چنین فرایندی نیز در هنگام جوشکاری فولاد با روش الکتریکی حاصل می شود که میزان دمه های تولید شده به مراتب کمتر است.

جوشکاری آلیاژ های آهن با روش قوس الکتریکی در محیط های اکسید کننده (بدون کاربرد گاز های بی اثر) موجب تولید مقدار قابل توجهی دمه می گردد و می تواند به جای ازن، مونوکسید کربن به وجود آورد. این حالت دود و دمه های حاصل عموماً ناشی از به هم پیوستن ذرات، معلق در هوا است که شامل آهن، منگنز، سیلیکون و سایر ذرات فلزی (بسته به نوع آلیاژ) می باشد. در هنگام جوشکاری فولاد ضد زنگ (Stainless Steel) با روش قوس الکتریکی، ترکیبات کرم نیکل را می توان در دمه های حاصله یافت.

در ساخت برخی از الکترودهای روکش دار و الکترودهای دارای روانساز مغذی ترکیبات فلوراید به کار رفته است لذا فیومهای حاصل از جوشکاری با الکترودهای مزبور بیشتر به شکل فلورایدها ظاهر می گردد تا اکسیدهای آن به دلیل فوق فیومهای ناشی از جوشکاری قوس الکتریکی باید مکرراً مورد آزمایش قرار گیرند تا میزان ترکیبات

^۱ ACGIH, برای سال ۲۰۰۸، TLV این ماده را حذف کرده است.

خاصی که احتمال وجود آنها می‌رود، از حد تماس شغلی تجاوز نماید. ارزیابی براساس غلظت کلی دمه در مواردی امکان پذیر است که هیچگونه ماده سمی در الکترود جوشکاری، فلز و یا روکش فلز مورد جوشکاری به کار نرفته باشد و وضعیت و شرایط به تشکیل گازهای سمی کمک نکند.

حدود تماس شغلی مواد شیمیایی (TLV) :

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نماهای مجاز اثرات بحارانی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحارانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی	
		STEL/C	TWA	نمادها			
۱	استالدئید Acetaldehyde <chem>CH3CHO</chem>	-	C ۲۵ ppm	A ₃	سوزش (بویژه در قسمت چشمها)	مایع آتش گیر، بی رنگ و با بوی میوه‌ای مطبوع / از نظر واکنشی بسیار فعال می‌باشد و دستخوش واکنش‌های متعدد تراکمی، افزایشی و پلیمریزاسیون می‌شود واکنش آن با کلراید کپالت کلرات جیوه، پر کلرات جیوه محصولات حساس و انفجاری ایجاد می‌نماید. واکنش آن با اکسیژن می‌تواند انفجاری باشد.	
۲	اسید استیک Acetic acid <chem>CH3COOH</chem> Ethanoic acid Methane Carboxylic acid	۱۰ ppm	STEL ۱۵ ppm	-	سوزش	مایع قابل اشتعال با بوی تند / ساخت استات سلولز، استیک، آئینه دراید مونوموایتل - استات - ساخت پلاستیک‌ها - مواد داروئی - حشره کشها و در صنایع نساجی و کوآگولا	
۳	انیدرید استیک Acetic anhydride <chem>(CH3CO)2O</chem> Acetic oxide, Acetyl oxide Ethanoic anhydride	۵ ppm	-	۱۰۲/۰۹	سوزش	مایع قابل احتراق با بوی تند اسید استیک ساخت الیاف / استات سلولز - پلاستیک‌ها و اینتل استات، خوشبو کننده‌ها و مواد منجره	
۴	استن Aceton <chem>CH3-O-CH3</chem> Dimethyl keton, ketone Propane 2 - propanone	۵۰۰ ppm	STEL ۷۵ ppm	A ₄ BEI	۵۸/۰۵	-	مایع بسیار فرار و قابل اشتعال / در حاللهای صنعتی و مواد واسط شیمیایی در رنگ‌ها - جلا دهنده بصورت حلال در صنایع چرم و لاستیک
۵	استون سیانو هیدرین Acetone cyanohydrin ,as CN	-	C ۵ mg/m ³	SKIN	۸۵/۱۰	دستگاه عصبی مرکزی - فقدان اکسیژن	مایع با بوی بادام تاخ / تهیه اسید آلفافنا اکریلیک استون‌های آن - ساخت استرهای آکریلیک

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	STEL/C	TWA	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
								می.
۱	استونیتریل Acetonitrile CH ₃ CN Cyanomethane , Ethynitrile, Methyl Cyanide	۲۰ ppm	-	-	۴۱/۰۵	SKIN A ₄	فقدان اکسیژن- تنفسی	مایع بی رنگ معطر / به عنوان حلال در فرآیندهای استخراج هیدروکربن‌ها بخصوص بوتاکس و جداسازی اسیدهای چرب از روغن‌های گیاهی
۲	استوفتون Acetophenone C ₈ H ₈ O	۱۰ ppm	-	-	۱۲۰/۱۵	-	تحریک و سوزش چشمی	مایع قابل اشتعال با بوی شکوفه پرتفاصل ساخت مواد خوشبو کننده و ماده واسط در ساخت تعدادی از مواد شیمیابی آلی
۳	۲- استیل آمینوفلورن 2-Acetylhamino flourene C ₁₆ H ₁₁ NO AAF, 2.AFF, N-ACETYL- 2-AMINO FLUORENE, FFA. 2.FFA, 2- FLUORENYL ACETAMIDE	۱ ppm	-	-	-	-	- خفگی و احساس تحریک تنفسی	گاز / در صنایع جوشکاری استفاده می شود.
۴	استیلن Acetylene CH= HC	(D) خفه کننده ساده	-	-	۲۶/۰۲	-	خفگی	گاز بیرنگ با بوی سیر / جوشکاری
۵	تترا برومید استیلن Acetylene Tetrabromide B ₂ - HC- CHB ₂ SYMMETRICAL TETRABROMOETHYANE TBE,1,1,2,2-TETRABROMOETHANE	-	-	-	-	-	-	حدود تماس شغلی ذکر شده برای این ماده در سال ۲۰۰۶ توسط ACGIH باز پس گرفته شد ، به ۱۰ و ۲۰- ترا برومواتان (1,1,2,2-Tetrabromoethane) مراجعه کنید.
۶	اسید استیل سالسیلیک Acetylsalicylic acid C ₉ H ₈ O ₄ ASPIRIN	۵ mg/m ³	-	-	۱۸۰/۱۵	-	تحریک پوست و چشم	پودر کریستالی / ضد درد و تورم
۷	اکرولین CH ₂ CHCHO ACRALDEHYDE, ACRALDEHYDE, ALLYLADEHYDEE, PROPENAL, 2- PROPENAL	-	C ₄ /1 ppm	-	۵۶/۰۶	SKIN A ₄	- تحریک و سوزش	مایع قابل اشتعال با بوی زنده ساخت گلی سرول رزین‌های با پلی استر متیونین مواد داروئی و علف کشها

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۱۳	اکریل آمید Acrylamide <chem>CH=CHCONH2</chem> ACYLAMID MONOMER, ACRYLIC AMID, PROPENAMID, 2-PROPENAMID	۰/۰۳ mg/m ³ (IFV)	-	-	۷۱/۰۸	SKIN A ₃	سرطان - دستگاه عصبی مرکزی	کریستال / مونومر قابل واکنش واسطه در تولید مواد شیمیایی آلی
۱۴	اسید اکریلیک Acrylic acid <chem>C3H4O2</chem>	۲ ppm	-	-	۷۲/۰۶	SKIN A ₄	- تحریک و سوزش - تناسلی - تولید مثیلی	مایع خورنده بی رنگ با بوی مشخص آکریلید / در ساخت رزین های اکریلیک به عنوان عامل پوشش دهنده در رنگها
۱۵	اکریلونیتریل Acrylonitrile <chem>H2C-CHCN</chem> Acrylonitrile monomer; AN; VCN; Caynoethylene; Propenenitrile; 2-propenenitrile Vinyl cyanide.	۲ ppm	-	-	۵۳/۰۵	SKIN A ₃	سرطان	مایع شفاف بی رنگ شدیداً قابل اشتعال / در ساخت الیاف آکریلیک، لاستیک نیتریل
۱۶	اسید آدپیک Adpic acid <chem>C6H10O4</chem>	۵ mg/m ³	-	-	۱۴۶/۱۴	-	- تحریک و سوزش	جامد / ساخت نایلون و فوم های پلی اورتان - تهیه استرها برای روان کننده ها و ماده چسبنده در پودرهای قابل پخت نان
۱۷	آدپونیتریل Adiponitrile <chem>C6H6N2</chem>	۲ ppm	-	-	۱۰۸/۱۰	SKIN	- تنفسی	مایع روغنی بی بو و بی رنگ / تولید نایلون و به عنوان حلال در ستز سایر مواد آلی.
۱۸	آلکلر Alachlor	۱ mg/m ³ (IFV)	-	-	۲۶۹/۸	SEN A ₃	همو سیدروزیس	
۱۹	آلدرین Aldrin <chem>C12H8Cl6</chem> Octalene; HHDN; 1,2,3,4,10,10-Hexacholoro-1,4,4a,5,8,8,8a-hexacholoroendoyeox-1,4,5,8-Dimethanonaphthalene.	mg/m ³ (IFV) ۰/۰۵	-	-	۳۶۴/۹۳	SKIN A ₃	- کبدی و کلیوی	جامد / بعنوان حشره کش استفاده می شود غیر آتش گیر با بوی متوسط مواد شیمیایی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۲۰	گازهای هیدروکربن آلیفاتیک، آنکانهای C1-C4 Aliphatic hydrocarbon gases, Alkane [C1-C4]	۱۰۰۰ ppm	-	-	متغیر	-	قالبی عروقی، عصی مرکزی	
۲۱	آلیل الکل Allyl alcohol H ₂ C=C(H)CH ₂ OH AA; Allyl alcohol; vinyl Carbonid; 1-propene-3-0-propenol	۰/۵ ppm	-	۵۸/۰۸	SKIN A ₄	- تحریک و سوزش	مایع / برای تولید استرها در تهیه رزینها / و پلاستی سایزرها استفاده می شود. به عنوان یک واسطه برای دارو است.	
۲۲	آلیل کلرید Allyl chloride H ₂ C=C(H)Cl 3-chloropropene; 1-chloro-2-propene; 3-chloropropylene	۱ ppm	۷۶/۵۰	۷ ppm	A ₃	- اثرات کبدی	مایع / به عنوان یک واسطه در ساخت دی کلروهیدرین و گلیسرول، سنتز ترکیبات آلیل استفاده می شود	
۲۳	آلیل گلیسیدیل اتر Allyl glycidyl Ether C ₆ H ₁₀ O ₂ AGE; 1- Allyloxy-2-3 Epoxypropane; Glycidyl Allyether; [(2-propenoxy) Methyl] oxirane.	۱ ppm	۱۱۴/۱۴	-	A ₄	- تحریک و سوزش - التهاب پوستی حساس شدن	مایع / به عنوان یک واسطه رزین و به عنوان یک ثبت کننده ترکیبات کلرینه، رزینها، وینیل و لاستیک استفاده می شود	
۲۴	آلیل پروپیل دی سولفید Allyl propyl disulfide C ₆ H ₁₂ S ₂	۰/۵ ppm	۱۴۸/۱۶	-	SEN	- تحریک و سوزش	مایع / به عنوان یک افزودنی غذائی و چاشنی استفاده می شود	
۲۵	آلومنیوم فلزی و ترکیبات نامحلول آن Aluminum metal and insoluble compounds	۱ mg/m ^{3(R)}	۲۶/۹۸	متغیر	A ₄	تحریک دستگاه تنفسی تحتانی پنوموکونیوز	جامد / به عنوان یک پوشش برای حفاظت فلزات دیگر بکار می رود	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		نمادها	وزن مولکولی	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۲۶	۴-آمینو دی فنیل 4-Amino diphenyl <chem>c6H5c6H4NH2</chem> 4-Aminobiphenyl; P- Aminobiphenyl; P- Amino Diphenyl; Biphenylamine; 4- phenylaniline	(L)	-	-	Skin A1	۱۶۹/۲۳	جرام/ بواسطه سرطان زائی آن کاربرد وسیعی ندارند و باید از تماس با آن اجتناب شود.	
۲۷	آمینو اتانول 2-Aminoethanol <chem>NH2cH2cH2oH</chem> See Ethanolamine	۲ ppm	۶ ppm	-	-	۶۱/۰۸	مایع / اتانول آمین در ستزr عوامل فعال سطحی در امولسیفارها و واکسنها اتانول آمین با دیگر مواد بکار رود	
۲۸	۴-آمینو پیریدین 2-Aminopyridine <chem>NH2c5H4N</chem> Alpha- Amino pyridine; Alphapyridylamine	۰/۵ ppm	-	-	-	۹۱/۱۱	جرام/ ستزr آنتی هیستامین ۵ و سایر مواد داروئی	
۲۹	آمینو-۱،۲،۴ تری آزول 3-Amino-1,2,4-triazole <chem>C2H4N4</chem> See Amitrol	۰/۲ mg/m³	-	-	A3	۸۴/۰۸	جرام/ برای علف کشها و تنظیم کننده رشد گیاهان است	
۳۰	آمیترول Amitrol <chem>C2H4N4</chem> J-Amino-1,2,4-triazole	۰/۲mg/m³	-	-	A3	۸۴/۰۸	جرام/ علف کش و منظم کننده ریشه گیاهان	
۳۱	آمونیاک Ammonia <chem>NH3</chem> Anhydrous ammonia, Aqua Ammonia; Aqueous ammonia	۲۵ ppm	۳۵ ppm	-	-	۱۷/۰۳	گاز محرک به عنوان کود در ساخت اسید نیتریک- هیدرازین- هیدرات هیدروژن سیانید- آکریلونیتریل- به عنوان گاز سرد کننده- کاتالیست تراکمی برای پلیمرها	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
		STEL/C	TWA			
۳۲	دهم کلرید آمونیم Ammonium chloride fume NH4cl (fume)	۱۰ mg/m ³	۲۰ mg/m ³	-	- تحریک و سوزش	جامد کریستالی سفید/ در ساخت ترکیبات مختلف آمونیاکی و پلی های خشک به عنوان پک رنگ ثابت کن در رنگرزی و نقاشی به عنوان کود، در لوح نمایشی در پودرای شستشو در رزین ها و چسب ها و در صنایع داروئی غذائی استفاده می شود
۳۳	پرفلورواوکتانوات آمونیوم Ammonium Perfluoroctanoate C8P15O ₂ *H4N	۰/۰۱ mg/m ³	-	SKIN A3	- بکدی	پودر سفید- به طور تجاری در پلیمراسیون استفاده می شود
۳۴	سولفامات آمونیوم Ammonium sulfamate NH ₄ SO ₃ NH ₂ Ammate herbicide; Ammonium aminosalforate; Monoammonium; salt of Sulfamic acid; Sulfamate	۱۰ mg/m ³	-	SKIN A3	- تحریک و سوزش	کریستال سفید(جامد) در ساخت علف کشتهای تماسی مواد به تأخیر دهنده حریق است برای تولید گاز نیتروژن اکسید استفاده می شود
۳۵	آمیل متیل اتر نوع سوم tert-Amyl methyl ether (TAME)	۲۰ ppm	-	۱۰۲/۲	- عصی مركبی، آسبب جنبن	-
۳۶	آموزیت به آربیست رجوع شود.	-	-	-	-	-
۳۷	نرمال استات آمیل n-Amyl acetate CH ₃ COOC(CH ₂) ₄ CH ₃ Amyl acetic ester; Amyl acetic Ether; 1-pentanol acetate; Pentylic ester of acetic acid; Primary amyl acetate	به پنتیل استات Pentyl acetate مراجعه شود	-	-	-	مایع / به عنوان یک حلال برای لاک و رنگ در ساخت چرم مصنوعی سیمان فیلم های عکاسی - لاک ناخن، عوامل طعم دهنده و حلال فسفر در لامپ های فلورئسنت

۳۲

مجموعه از ایام بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴): حدود تماش شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			نمادها	وزن مولکولی	حد آستانه مجاز (TLV)	نامهای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی
			STEL/C	TWA				
۳۸	آمیل استات نوع دوم Sec-Amyl acetate <chem>cH3coO(cH3)c3H7</chem> 1-Methyl butyl acetate; 2-pentanol acetate; 2-pentyl ester of acetic acid	به پیش از استات Pentyl acetate مراجعة شود	-	-				مایع / به عنوان یک حلال برای نیترو سلولز و اتیل سلولز - فرآوردهای سلولوئیدی آهار زنی پارچه و چوبهای پلاستیکی شکل، لاک چرم مصنوعی و کاغذهای دیواری قابل شستشو
۳۹	آنیلین Aniline <chem>C6H5NH2</chem> Aminobenzene; aniline oil; Benzenamine; pherylamine	۲ ppm	-	۹۳/۱۲	SKIN A ₃ BEI	-	-	مایع / یک ماده اساسی در ساخت رنگها / لاستیک شتاب دهنده و آنتی اکسیدانها. داروهای مواد شیمیایی مورد مصرف در عکاسی - ایزوپیاناتها - علف کشها و قارچ کشها
۴۰	ارتو آنیزیدین O-Anisidine <chem>NH2C6H4OCH3</chem> O-ortho amino anisole; 2-Anisidine; O-Methoxyaniline; P-Para aminoanisole; 4- Anisidine; P-Methoxyaniline	۰/۵ mg/m ³	-	۱۲۳/۱۵	SKIN A ₃ BEIM	-	-	جامد / هر دو ترتیب ارتو و پارا به عنوان یک واسطه رنگهای A و شکل ارتو برای تولید GUAIANOL ستر استفاده می شود
۴۱	پارا آنیزیدین P-Anisidine	۰/۵ mg/m ³	-	۱۲۳/۱۵	SKIN A ₄ BEIM	-	-	جامد / بلورین زرد قهوه ای - ترکیب واسطه در تولید رنگ
۴۲	آنتیموان و ترکیبات آن Antimony and compounds Metal: Antimony powder; stibium; Synonyms of other compounds Vary depending upon the Specific compound	۰/۵ mg/m ³	-	۱۲۱/۷۵	-	-	-	جامد / در آلیاژهای با سرب در باطری های ذخیره ای به عنوان یک عامل خد آتش در منسوجات و پلاستیک در رنگدانه ها و سرامیک ها در پلاستیک - در نساجی و دباغی به عنوان تثبیت کننده بکار می رود.
۴۳	هیدرید آنتیموان Antimony hydride	۰/۱ ppm	-	۱۲۴/۷۸	-	-	-	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرجانی
		STEL/C	TWA		
۴۴	محصولات تری اکسید آنتیموان Antimony trioxide production Sb_2O_3	-(L)	۲۹۱/۵۰	A ₂	مواجهه کارگران می‌تواند هنگام تشوید (برشتنه نمودن) سنگ معدن سولفید آنتیموان رخ دهد
۴۵	آنتو، (آلfa) تیوکاربامید ANTU $C_{10}H_7NHc(NH_2)S$ a-Naphthyl thio carbamide; a- Naphthyl thioureal, 1-Naphthyl thiourea	۰/۳ mg/m ³	۲۰۲/۲۷	-	تجاری / به عنوان جونده کشن استفاده می‌شد
۴۶	آرگون (Ar)	خفه کننده ساده	۳۹/۹۵	-	گاز - در جوشکاری و به عنوان یک گاز بی اثر برای پر کردن لامپ‌های الکتریکی در دوپینگ نیمه‌هادی
۴۷	آرسنیک و ترکیبات معدنی Arsenic and inorganic compound, as As	۰/۰۱mg/m ³	۷۴/۹۲ متغیر	A ₁ , BEI	تجاری / ترکیبات آرسنیک در ساخت آلیاژها علف کشها، حشره کشها، رنگدانه‌ها و در جونده کشها و در نیمه‌هادیها و بعضی محافظت کننده چوب در ساخت شیشه در باتری‌ها
۴۸	آرسین Arsine AsH_3 Arsine hydrde, Arseniuretten Hydrogen; arsenious hydrde; Hydrogen arsenide	۰/۰۰۵ ppm	۷۷/۹۵	-	گازی در ستز مواد آلی، در ساخت باتری‌های ذخیره سربی، اسیدی به عنوان گاز سمی جنگی و به عنوان یک عامل دوپینگ برای ترکیبات الکترونیکی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۴۹	آزبست، همه اشکال Asbestos, All forms 1-Chrysotile, serpentine, (3Mgo, 2SiO ₂ , 2H ₂ O) 2-Amphiboles -Amosite (5.5 FeO, 1.5Mgo, 8SiO ₂ , H ₂ O) -Anthophyllite (7Mgo, 8SiO ₂ , H ₂ O) -Tremolite (2CaO, 5Mgo, 8SiO ₂ , H ₂ O) -Actinolite (2CaO, 4Mgo, FeO, 8SiO ₂ , H ₂ O)	•/• f/cc ^(F)	-	NA	پنوموکوئیوز، سرطان ریه، مزوتیلیوما	A1	است که شامل انواع مختلف مواد معدنی است و در صنایع عایق سازی استفاده می شود	جامد/ یک اصطلاح کان شناسی
۵۰	دمه آسفالت (قیر)، بر حسب ذرات قابل حل بنزن Asphalt(Bitumen)fume, as benzene-soluble aerosol . Mineral pitch, Bitumen, Petroleum fumes	•/ 5mg/m ³ (I)	-	-	-	A4 BEIp	- تحریک و سوزش - تنفسی سوختگی ها	جامد/ در ساخت جاده پوشش باها و در پوشش فلزات، ساختمان سازی و غیره
۵۱	آترازین Atrazine C ₈ H ₁₄ ClN ₅ 2-chloro-4-ethylamino-6-isopropylamino Lriazine	5 mg/m ³	-	۲۱۶/۰۶	A4	- تحریک و سوزش	جامد/ به عنوان یک علف کش استفاده می شود	جامد/ به عنوان یک علف کش و کنه کشن استفاده می شود
۵۲	آزینفوس متیل Azinphos-methyl C ₁₀ H ₁₂ N ₃ O ₃ PS ₂ O, O, O-Dimethyl, S, [4-oxo-1, 2,3- benzo triazin -3 (4H)-yl-methyl]phosphorodithioate; Guthion	•/• mg/m ³ (IFV)	-	۳۱۷/۳۴	BEIA SKIN A4 SEN	- کولینزیک		

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)		مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
					STEL/C	TWA		
۵۳	باریم و ترکیبات محلول آن Barium And soluble compounds 1-Barium nitrate; barium dinitrate; 2- Barium chloride; barium dinitride;	۰/۵ mg/m ³	-	A ₄	۱۳۷/۳	-	- تحریک و سوزش - سیستم دستگاه گوارشی - سوختگی ها سمیت عضلانی	جامد / در ساخت آجر - سرامیک عکاسی و ساخت مواد شیمیایی پایه کننده ها برای پلاستیک ها روغن های روان کننده و سوخت جت بعلاوه کش ها، کاشی
۵۴	سولفات باریم Barium sulfate; BaSO_4	۱۰ mg/m ³	۲۳۳/۴۳	-	-	-	- پنومو کونیوز	جامد / به عنوان یک ماده حاجب در آزمایشات X-RAY - سیستم های تنفسی - معدی - رودهای و ادراری و در رنگهای با کیفیت بالا و در ساخت شیشه و کاغذ استفاده می شود
۵۵	بنومیل Benomyl $\text{C}_{14}\text{H}_{18}\text{N}_4\text{O}_3$ fungicide Ascaricide	۱mg/m ^{3(l)}	۲۹۰/۳۲	SEN,A3	تحریک دستگاه، تنفسی فوکانی، اثر بر تولید مثلث (مردان)	-	-	جامد / یک فعال در ترکیبات قارچ کش ها BENLATE و یک خاصیت باز دارندگی بر مایت ها دارد در صنعت نساجی و ساخت رنگدانه ها و در بعضی از محصولات کشاورزی استفاده می شود
۵۶	بنز(آلفا) آنتراسن Benz (a) anthracene $\text{C}_{18}\text{H}_{12}$	-(L)	۲۲۸/۳	A ₂ BEIp	سرطان پوست	-	-	جامد / یکی از هیدروکربن های سیکلیک است که در هوای آلوده هم وجود دارد
۵۷	بنزن Benzene C_6H_6 Ben10; phenylhydride	۰/۵ ppm	۷۸/۱۱	SKIN A ₁ BEI	- سرطان خون	۲/۵ ppm	-	مایع / یک حلال مهم بخصوصی برای لاستیک - زایل کننده های رنگ در ساخت پلاستیک و مواد شیمیایی آلی نیز استفاده می شود

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبناي تعین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۵۸	بنزیدین <chem>NH2C6H5NH2</chem> 4,4-Bianiline; 4,4- Biphenyl diamine; 1-1- Biphenyl-4,4-diamine; 4,4-Diaminobiphenyl-P-Diaminodiphenyl	-	-(L)		۱۸۴/۲۳	SKIN A ₁	- سلطان مثانه	کاربرد اصلی آن در تهیه مواد رنگی می‌باشد همچنین در آزمایشگاهها به عنوان معرف در تشخیص خون و شناسائی پراکسید هیدروژن در شیر بکار می‌رود
۵۹	بنزوپتافلورانتن <chem>Benzo(b) fluoranthene</chem> <chem>C20H12</chem>	-	-(L)		۲۵۲/۳۰	A ₂ BEIp	- سلطان	جامد / هیچ استفاده تجاری ندارد و به عنوان یک ترکیب خالص بجز برای آنالیز استفاده نشده است - در دود سیگار یافت می‌شوند
۶۰	بنزو آلفاپیرن <chem>Benzo(a) pyrene</chem> <chem>C20H12</chem>	-	-(L)		۲۵۲/۳۰	A ₂ BEIp	- سلطان	جامد / عنوان یک آلوود کننده محیط در نظر گرفته شده است - در دود سیگار یافت می‌شوند.
۶۱	پارابنزوکیتون <chem>P-benzoquinone</chem> <chem>C6H4O2</chem> رجوع شود به Quinone	-	-		-	-	-	جامد / بلوری زرد رنگ / به عنوان واسطه در تولید هیدروواسیون بکار می‌رود همچنین واسطه‌ای در تولید رنگ‌ها
۶۲	بنزوتري کلراید <chem>Benzotrichloride</chem> <chem>C7H5Cl3</chem>	C _{0/1} ppm	-		۱۹۵/۵۰	SKIN A ₂	- تحریک و سوزش سلطان	مایع / عنوان واسطه شیمیائی و ماده اولیه در تهیه بنزوئیل کلراید و بنزوئیل پراکسید و در سترن حداقل ۸ رنگ مختلف بکار می‌رود
۶۳	کلرید بنزول <chem>Benzoyl chloride</chem> <chem>C7H5ClO</chem>	C _{0/5} ppm	-		۱۴۰/۵۷	A ₄	- تحریک و سوزش	مایع / کاربرد اصلی آن در تهیه بنزوئیل پراکسید می‌باشد همچنین در فرمولاسیو نعلف کشها و ساخت داروهای عطریات بکار می‌رود

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
		(TLV)	STEL/C	TWA		
۶۴	پراکسید بنزول Benzoyl Peroxide <chem>C4H10O4</chem>	۵mg/m ³	-	۲۴۲/۲۲	-	جامد - به عنوان کاتالیست در صنعت پلاستیک و به عنوان اکسید کننده در سفید کردن روغن های خوراکی، واکس ها و چربی ها به کار می رود
۶۵	استات بنزیل Benzyl acetate	۱۰ppm	-	۱۵۰/۱۸	-	مایع در ساختار عطریات به عنوان حلال برای استات سلوژ و نیترات و رزین های مصنوعی و طبیعی، جلا دهنده و جوهر های چاپ
۶۶	کلرید بنزیل Benzyl Chloride <chem>C6H5CH2CL</chem> a-Chlorotoluene; chloro methyl benzene.	۱ppm	-	۱۲۶/۵۸	-	به عنوان مایع واسط شیمیایی در ساخت رنگ ها، افزودنی بنزین و دارو سازی - روغن های روان ساز، دباغی و ترکیبات چهار ظرفیتی آمونیوم به کار می رود
۶۷	*بریلیم و ترکیبات آن Beryllium and Compounds, as Be	(۰/۰۰۲ mg/m ³)	(۰/۰۱ mg/m ³)	۹/۰۱()	(-) A ₁	(سرطان(ریه) برلیوزیس)
۶۸	بی فنیل Biphenyl <chem>C6H5C6H5</chem> Diphenyl	۰/۲ ppm	-	۱۵۴/۲۰	-	جامد / به عنوان عامل انتقال حرارت همچنین به عنوان ضد قارچ در زمان حمل پر تقال با کشته و سنتز مواد آلی بکار می رود
۶۹	بیس(۲-دی متیل آمینو اتیل) اتر Bis(2-dimethylaminoethyl)ether (DMAEE)	۰/۰۵ ppm	۰/۱۵ ppm	۱۶۰/۲۶	SKIN	- تحریک و سوزش چشم و پوست

* توضیح: ACGIH تغییر TLV_TWA و STEL این ماده را به ترتیب به میزان $mg/m^3(0.0005)$ و $mg/m^3(0.0002)$ با نماد SEN,A1 پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			نمادها	وزن مولکولی	حد آستانه مجاز (TLV)	نامهای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA					
۷۰	تلورید بیسموت Bismuth Telluride Undoped Se-doped as Bi ₂ Te ₃	- - 10 mg/m ³ 5 mg/m ³	A ₄ A ₄	۸۰۰/۸۳	آسیب ریه	جامد / در ساخت نیمه‌هادی‌ها و برای خنک کردن ترموالکتریک و کاربرد در تولید نیرو			
۷۱	ترکیبات بورات، غیر آبی Borate compounds, Inorganic	۲ mg/m ^{3(l)} ۶ mg/m ^{3(l)}	A ₄	متغیر	تحریک دستگاه تنفسی فوکانی	جامد / در ساخت لعابها و مینا در ترکیبات پاک کننده و برای لحیم کاری فلزات			
۷۲	اکسید بور Boron Oxide B ₂ O ₃ Boric anhydride , Boric Oxide Boron trioxide	۱۰ mg/m ³	-	۶۹/۶۴	- - تحریک و سوزش	جامد / در تولید بور، شیشه‌های مقاوم به حرارت، مقاوم کننده رنگها و ایزولاسپونهای سلولزی در برابر حریق و نیز در الکترونیک به کار می‌رود			
۷۳	تری برومید بور Boron tribromide BBR ₃	-	C ۱ ppm	۲۵۰/۵۷	- - تحریک و سوزش سوختگی‌ها	مایع / به عنوان کاتالیست در ساخت دی بوران، بور با خلوص بسیار بالا و در نیمه‌هادی‌ها			
۷۴	تری فلوراید بور Boron trifluoride BF ₃	-	C ۱ ppm	۶۷/۸۲	- - تحریک و سوزش، پنومونی	گاز / به عنوان کاتالیست در مواد مصنوعی آبی، در روغن لحیم کاری و برای اندازه گیری نوترنون			
۷۵	بروماسیل Bromacil C ₉ H ₁₃ BrN ₂ O ₂ 5-Bromo-3-Sec-butyl-6-methylurecil	۱۰ mg/m ³	-	۲۶۱/۱۱	A ₃	جامد / علف کش			
۷۶	برم Bromine Br ₂	۰/۱ ppm ۰/۲ ppm	- - تحریک و سوزش	۱۵۹/۸۱	-	جامد / در ساخت اتیلن دی بروماید که به عنوان عامل ضد تق تقد در بتزین استفاده می‌شود در مواد مصنوعی آبی، سفید کننده‌ها و تصفیه آب استفاده می‌شود			
۷۷	پنتافلورید برم Bromine pentafluoride Br ₅ F ₅	۰/۱ ppm	-	۱۷۴/۹۲	- - تحریک و سوزش	مایع به عنوان عامل فلورینه کردن در تولید فلورکربنها و به عنوان اکسید کننده در سیستمهای جلو پوشکها			

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
		(TLV)	STEL/C	TWA		
۷۸	برموکلرومتان Bromochloro methane <chem>CH2BrCl</chem> رجوع شود به Chlorobromomethane	۲۰۰ ppm	-	۱۲۹/۳۹	-	مایع / به عنوان مایع آتش خاموش کن.
۷۹	Bromoform * <chem>CHBr3</chem> Tribromo methan; Methyl tribromide	۰/۵ ppm	-	۲۵۲/۸۰	(Skin) A ₃	مایع / به عنوان واسطه شیمیابی در سنتز مواد داروئی به عنوان حلال واکس ها، گریس ها و روغنها
۸۰	- برومپروپان 1-Boromopropane	۱۰ ppm	-	۱۲۲/۹۹	-	آسیب عصبی، کبدی، تناسی
۸۱	۱ و ۳- بوتادی ان 1,3- Butadiene <chem>CH2=CH-CH=CH2</chem> Butadiene; Buta-1,3-diene; Biethylene; Bivinyl; Divinil; Erythrene; Vinylethylene.	۲ ppm	-	۵۴/۰۹	A ₂	گاز قابل اشتعال / در ساخت کوپلیمر. بوتادین- استایرن کوپلیمر الاستومر.
۸۲	بوتان، همه ایزومرها <chem>C4H10</chem>	Butane	-	به هیدروکربنهای گازی آلیفاتیک مراجعه شود: الکانهای (C ₁ -C ₄)		
۸۳	بوتان - تیول Butane thiol <chem>CH3CH2CH2CH2SH</chem> رجوع شود به n-Butyl mercaptan	۰/۵ ppm	-	-	-	مایع بی رنگ / حلال، واسطه آتشگیر
۸۴	n-Butanol <chem>CH3CH2CH2CH2OH</chem> Butane -1-ol. Butylalcohol Butanol, 1-Hydroxy 1-Butane, n-propyl carboinol, n-Butyl alcohol	۲۰ ppm	-	۷۴/۱۲	SKIN	مایع بی رنگ با بو و مشخصات تند الکل - حلال - واسطه

* توضیح: ACGIH تغییر TLV_TWA این ماده را به میزان ۰/۵ ppm و با نماد A3 پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		نمادها	وزن مولکولی	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۸۵	بوتاتول نوع دوم Sec-Butanol CH ₃ -CHOHCH ₂ CH ₃ 2-Butanol, Butylene hydrate, 2-Hydroxy butane, Methyl ethyl carbinol, see-Butyl alcohol	۱۰۰ ppm	-	-	-	۷۴/۱۲	- تحریک و سوزش - خواب آلودگی - چشمی	مایع بی رنگ با بوی قوی / حلال در تهیه متیل اتیل کتون بکار میروند
۸۶	بوتاتول نوع سوم tert-Butanol (CH ₃) ₃ COH Tert-Butyl alcohol,2-Methyl -2-propanol. Trimethyl Carbinol.	۱۰۰ ppm	-	-	A4	۷۴/۱۲	آسیب دستگاه عصبی	مایع در ساخت ترا بوتیل کلراید و تترابوتیل فنل به عنوان عامل آبگیر. به عنوان ماده واسطه و حلال در تهیه داروها و عطریات
۸۷	بوت، همه ایزومرها ایزوبوت Butene, all isomers, Isobutene	۲۵۰ ppm ۲۵۰ ppm	-	-	A4	۵۶/۱۱	- اثر بر وزن بدن - تحریک دستگاه تنفسی فوکانی، اثر بر وزن بدن	-
۸۸	- بوتانون 2- Butanone Methyl ethyl ketone (MEK) رجوع شود به	۲۰۰ ppm	۳۰۰ ppm	-	BIE	۷۲/۱۰	-	مایع بی رنگ آتش گیر با بوی شبیه به استن مصرف به عنوان حلال، در صنایع پوشش دهی با سطوح، حذف واکس از روغنها رواستاز، تولید رزین های بی رنگ مصنوعی چرم مصنوعی، لای و چسب
۸۹	- بوتوکسی اتانول 2-Butoxyethanol(EGBE) C ₄ H ₉ OCH ₂ CH ₂ OH ;EthylenglyColmonoButyl Ether, Butyl Cellosolve. Butyloxitol,Dowanol EB, Ektasolve EB. Jeffersol EB.	۲۰ ppm	-	-	A3	۱۱۸/۱۷	چشمی	مایع/ به عنوان عامل اتصال دهنده با قدرت حلایلت عالی برای بسیاری از رزینها مورد استفاده در پوشش سطوح

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
		TWA	STEL/C			
۹۰	- بوتوكسی اتیل استات 2-Butoxyethyl acetate (EGBEA)	۲۰ ppm	-	A3	۱۶۰/۲	همولیز
۹۱	بوتیل استات نرمال n-Butyl acetate <chem>C6H12O2</chem>	۱۵۰ ppm	۲۰۰ ppm	-	۱۱۶/۱۶	- تحریک و سوزش
۹۲	بوتیل استات نوع دوم sec-Butyl acetate <chem>C6H12O2</chem>	۲۰۰ ppm	-	-	۱۱۶/۱۶	- تحریک و سوزش
۹۳	بوتیل استات نوع سوم tert-Butyl acetate <chem>C6H12O2</chem>	۲۰۰ ppm	-	-	۱۱۶/۱۶	- تحریک و سوزش
۹۴	بوتیل اکریلات نرمال n-Butyl acrylate <chem>C4H12O2</chem>	۲ ppm	-	SENA4	۱۲۸/۱۷	- تحریک و سوزش حساس شدن
۹۵	بوتیل آمین نرمال n-Butylamine <chem>CH3(CH2)2CH2NH2</chem> 1-Aminobutane آمین: ۱- Butamine Butylamine	-	C ۵ ppm	SKIN	۷۳/۱۴	- تحریک و سوزش
۹۶	بوتیلات هیدروکسی تولوئن Butylated hydroxytoluene (BHT)	۲ mg/m ³ (IFV)	-	A4	۲۲۰/۳۴	تحریک و سوزش
۹۷	بوتیل کرومات نوع سوم tert- Butyl Chromate (as Cro ₃) ((CH ₃)CO) ₂ Cro ₂ Di-tert- Butyl ester of Chromic acid.	-	C ۰.۱ mg/m ³	SKIN	۲۳۰/۲۲	- تحریک و سوزش تنفسی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۹۸	بوتیل گلیcidیل اتر نرمال n-Butyl glycidyl ether (BGE) C ₇ H ₁₄ O ₂ 1,2-Epoxy-3-butoxy Propane.	۳ ppm	-	SKIN SEN	۱۳۰/۲۱	-	ماعی بی رنگ شفاف به عنوان ترکیبی در سیستمها رزین اپوکسی	ماعی بی رنگ شفاف به عنوان حلال برای نیتر و سلولز و اتیل سلولز، صمغهای طبیعی - روغنها رنگها و بسیاری پلیمرهای مصنوعی
۹۹	بوتیل لاکتات نرمال n-Butyl lactate C ₇ H ₁₄ O ₃	۵ ppm	-	-	۱۴۶/۱۹	-	-	ماعی / به عنوان حلال برای نیتر و سلولز و اتیل سلولز، صمغهای طبیعی - روغنها رنگها و بسیاری پلیمرهای مصنوعی
۱۰۰	بوتیل مرکاپتان نرمال n-Butyl mercaptan CH ₃ -CH ₂ -CH ₂ -CH ₂ -SH n-Butane thiol ,	۰/۵ ppm	-	-	۹۰/۱۹	-	-	ماعی قابل اشتعال به عنوان حلال به عنوان ماده بینایی‌نی در تولید حشره کشها و علف کشها و به عنوان عامل بو در گاز طبیعی
۱۰۱	ارتو بوتیل فنل نوع دوم o-sec- Butylphenol C ₂ H ₅ (CH ₃)CHC ₆ H ₄ OH	۵ ppm	-	SKIN	۱۵۰/۲۲	-	-	ماعی قابل انفجار/ ماده بینایی‌نی plasticizers در تولید رزینها عوامل فعال کننده سطحی و سایر تولیدات
۱۰۲	پارا بوتیل تولوئن نوع سوم P-tert- Butyl toluene (CH ₃)C- C ₆ H ₄ CH TBT,1-Metyl -4-tert- Butyl Benzene	۱ ppm	-	-	۱۴۸/۱۸	-	-	ماعی قابل اشتعال به عنوان ماده بینایی‌نی در تولید ترت بوتیل بنزوئیک اسید در ساخت پلی استرهای غیر اشاعر و رزینهای آلکید نیز بکار می‌رود
۱۰۳	کادمیوم و ترکیبات آن Cadmium and compounds, as Cd	۰/۰۱ mg/m ³ ۰/۰۰۲ mg/m ^{3(R)}	-	A ₂ , BEI A ₂ , BEI	۱۱۲/۴۰ متغیر	-	-	چامد/ در پوشش سایر فلزات در میله‌های جوشکاری و میله‌ای کترول راکتورها. باطری‌های نیکل - کادمیم، لیزر، نیمه‌هادیها، باطری‌های خورشیدی و ... به کار می‌رود.
۱۰۴	کربنات کلسیم Calcium Carbonate CaCO ₃	در سال ۲۰۰۷ ، TLV این ماده به علت ناکافی بودن اطلاعات از سوی ACGIH باز پس گرفته شد .	-	-	-	-	-	-

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)			مبنا بر تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	نامادها	وزن مولکولی
			STEL/C	TWA				
۱۰۵	کرومات کلسیم Calcium chromate, as Cr CaCrO ₄ ·2H ₂ O	۰/۰۰۱ mg/m ³	-			جامد/ متوقف کننده خوردگی در فلزات و پوشش سطحی آلیاژهای سبک	سرطان ریه	A ₂
۱۰۶	سیانامید کلسیم Calcium cyanamide CCaN ₂ Calsium car bimide	۰/۵ mg/m ³	-			جامد/ ستر سیانید کلسیم و ترکیبات سیانور استفاده برای گوگرد زدایی برخی از فولادهای ویژه	تحریک و سوزش دستگاه تنفسی فوقانی و چشم	A ₄
۱۰۷	هیدروکسید کلسیم Calcium hydroxide Ca(OH) ₂ Hydrated Lime	۵ mg/m ³	-			جامد/ ساخت ملات با گچ و سیمان و سایر مصالح ساختمانی	- تحریک و سوزش	-
۱۰۸	اکسید کلسیم Calcium Oxide Cao Lime, unslakedlime, Quick Lime, Pebble Lime, Burnt Lime, Burned Lime	۲ mg/m ³	-			جامد ساخت فولاد، آلومینیوم، شیشه و کاغذ و مصالح ساختمانی	تحریک و سوزش دستگاه تنفسی فوقانی	-
۱۰۹	سیلیکات کلسیم Calcium silicate, Synthetic nonfibrous	۱۰ mg/m ^{3(E)}	-			جامد کریستالی در صنایع غذائی، داروئی و آفت کشها و جایگزین آزیست در عایق کاری حرارتی	- تحریک و سوزش	A ₄
۱۱۰	سولفات کلسیم Calcium Sulfate	۱۰ mg/m ^{3(I)}	-			جامد کریستالی اورترومیک با رنگ های گوناگون در مصالح ساختمانی	- تحریک و سوزش	-
۱۱۱	کافور، مصنوعی Camphor, Synthetic C ₁₀ H ₁₆ O 2-Camphonone; haurelcamphor; Synthetic Camphor	۲ ppm	۲ ppm			جامد کریستالی سفید و در مواردی بی رنگ و شفاف با بوی خاص در ساخت مواد داروئی، بهداشتی، آرایشی و حشره کشها، آفت کشها	- تحریک و سوزش	A ₄
۱۱۲	کپرولاكتام Caprolactam C ₆ H ₁₁ NO E-Caprolactam; 2-oxohexa methylamine 1-Particulate گرد و غبار 2-Vapor	۵mg/m ^{3(IFV)}	-			جامد کریستالی سفید و یا ورقه ای با بوی نامطبوع در صنایع پلیمر و پلاستیک سازی، عایق کاری و رنگ سازی	- تحریک و سوزش	A ₅

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	TWA	STEL/C	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
								بیان
۱۱۳	کاپتافول Captafol <chem>C10H9CL4NO2S</chem> Cis-n[(1,1,2,2-tetra chloroethyl) thio]- 4-Cyclohexene-1,2-dicarboximide; Difolatan	۰/۱ mg/m ³	-	-	۳۴۹/۰۶	SKIN A ₄	- التهاب پوستی	جامد کریستالی سفید با بوی تند و خاص به عنوان ماده ضد قارچ در کشاورزی
۱۱۴	کاپتان Captan <chem>C9H8CL3NO2S</chem> Captan; N-(trihloromethyl-thio) 4-Cyclohexane-1,2-dicabomide	۵ mg/m ^{3(l)}	-	-	۳۰۰/۶۰	SEN A ₃	التهاب پوستی	به صورت خالص، جامد کریستالی سفید رنگ و بدون بو می‌باشد. / ضد قارچ در کشاورزی
۱۱۵	کارباریل Carbaryl <chem>C12H11NO2</chem> Sevin; 1- Naphthyl- N-methyl carbamate; a-Naphthyl-N- Methyl Carbamate	۰/۵ mg/m ^{3(IFV)}	-	-	۲۰۱/۲۰	Skin, BEI _{A,A} 4	کولینزیک، تولید مثلی (مردان)	جامد سفید یا خاکستری رنگ کریستالی و بدون بو/ یک حشره کش تماсی با طیف گسترده است به عنوان کنه کش و حلزون کش نیز استفاده می‌شود
۱۱۶	کاربوفوران Carbofuran <chem>C12H15NO3</chem> Furadan; 2,3- Dihydro-2,2- dimethyl-7-benzofuranyl methyl Carbamate	۰/۱mg/m ³ (IFV)	-	-	۲۲۱/۳۰	A ₄ , BEI _A	کولینزیک	جامد کریستال سفید رنگ بدون بو/ به عنوان حشره کش دارای طیف گسترده در مورد مزارع، سبزی کاری‌ها، توتون کاری‌ها، درختان جنگلی و میوه دار به کار می‌رود.
۱۱۷	دوده Carbon black (C) Acetylene black; Channel black; Furnace black; Lamp black ;thermal black	۳/۵ mg/m ³	-	-	-	A ₄	-	به صورت اجسام سیاه رنگ و بدون بو و به طور معمول در بر دارنده کمتر از ۱۰ درصد ناخالصی به صورت حلال قابل استخراج می‌باشد. / در صنایع لاستیک و تایر، جوهر سازی، رنگ، پلاستیک‌ها

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV) مجاز اثرات بحرانی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
						STEL/C	TWA
۱۱۸	دی اکسید کربن Carbon dioxide CO ₂ Carbonic acid gas; Dry Ice اسید کربنیک - یخ خشک	۵۰۰۰ ppm	۳۰۰۰ ppm	-	خنگی	گاز بی رنگ و اشتعال ناپذیر / برای دادن گاز CO ₂ به نوشابه‌ها، خاموش کردن آتش و پیشگیری از آن به صورت پروپلانس آثروسها و به عنوان یخ خشک در ایجاد انجماد در فرآیندهای تخمیر مواد غذائی نیز تولید می‌شود	
۱۱۹	دی سولفید کربن Carbon disulfide CS ₂ Carbon bi Sulfide; Carbon disulphide	۱ ppm	-	SKINA 4	- دستگاه قلبی و عروقی - دستگاه عصبی مرکزی بیماری عصبی	- فدان اکسیژن - سیستم قلبی و عروقی	
۱۲۰	منکسید کربن Carbon monoxide CO Carbon oxide; Flue gas; monoxide	۲۵ ppm	-	BEI	-	گاز بی رنگ / به طور عمده در شرایط احتراق ناقص از سوختهای کربنی مخصوصاً موتورهای احتراق داخلی تولید می‌شود. مواجه شغلی کارگران در محیط‌های بسته و بدون تهویه مناسب گزارش شده است	
۱۲۱	تترابرومید کربن Carbon tetrabromide CBr ₄	۰/۱ ppm	۰/۳ ppm	-	- تحریک و سوزش کبدی	جامد بیرونگ و غیرقابل اشتعال (در درجه حرارت اتاق) و نمونه‌هایی با رنگ قهوه‌ای مایل به زرد / استفاده و سیعی نداشته ولی در سترهای مواد آلی یافت می‌شود	
۱۲۲	تتراکلرید کربن Carbon tetrachloride CCl ₄ Freon 10; Halon 104; Tetra chloro methane; Carbon tet; Carbon Chloride	۵ ppm	۱۰ ppm	SKIN A ₂	آسیب کبدی	مایع سنگین، شفاف و بیرونگ / به عنوان حلال و ماده خشکشونی استفاده می‌شود. در حال حاضر در تولید پروپلانتهای فلورورو کربن استفاده می‌شود.	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبناي تعين حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۱۲۳	کلرید کربونیل Carbonyl Chloride <chem>CCl2</chem> رجوع شود به فسشن Phosgene	-	-	-	-	-	-	-
۱۲۴	فلورید کربونیل Carbonyl Fluoride <chem>COF2</chem> Carbonoxy Fluoride.	۵ ppm	۲ ppm	-	۶۶/۰۱	-	-	گاز بی رنگ به عنوان ترکیب واسطه‌ای برای ساخت ترکیبات آلی
۱۲۵	کاتکول Catechol <chem>C6H4(OH)2</chem> 1,2- Benzenediol ;Pyrocatechol	۵ ppm	-	-	۱۱۰/۱۱	SKIN A ₃	تنفسی چشمی درماتیت	جامد کریستالی بی رنگ، فرار، در دمای معمولی به صورت بخار، در هوای نور، تغییر رنگ میدهد. در صنایع عکاسی، لاستیک سازی، روغن‌ها، آرایشی، دارویی و رنگ سازی
۱۲۶	سلولز (<chem>C6H10O5</chem>) _n	۱۰ mg/m ³	-	-	NA	-	تنفسی	جامد فیبری سفید رنگ
۱۲۷	هیدروکسید سزیم Cesium hydroxide <chem>CsOH</chem>	۲ mg/m ³	-	-	۱۴۹/۹۲	-	تنفسی ، تحریک پوست و چشم	جامد کریستالی بی شکل و قابل ذوب، بی رنگ و در مواردی زرد رنگ به عنوان کاتالیست در پلیمریزه کردن و نیز در عکاسی
۱۲۸	کلردان Chlordane <chem>C10H6CL8</chem> 1,2,4,5,6,7,8,8- Octachlor- 3a- 4,7,7a- tetrahydro-4,7 – methanoindane; Velsicol 1068; Octachlor	۰/۵ mg/m ³	-	-	۴۰۹/۸۰	SKIN A ₃	کبدی	مایع ویسکوز، زرد رنگ به عنوان آفت کش و حشره کش
۱۲۹	کامفن کلره Chlorinated Camphene <chem>C10H10CH8</chem> Toxaphene; Polychloro Camphene; Octahlorocamphene; Chlorinated Camphene 60%	۰/۵ mg/m ³	۱ mg/m ³	-	۴۱۴	SKIN A ₃	کبدی عصبی	جامد پارافینی زرد رنگ با بوئی شبیه به تربانیتین در کشاورزی به عنوان حشره کش

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۱۳۰	اورتو دی فنیل اکسید کلر O-Chlorinated diphenyl Oxide $(C_6H_5Cl)_2O$ Hexachlorodiphenyl Oxide; Hexachlorophenyl ether.	۰/۵ mg/m ³	-	۳۷۷	-	-	- کلدی	نیمه جامد پارافینی سفید مایل به زرد رنگ در ساخت پاک کننده‌های خشکشویی به عنوان مواد افزودنی در صابون‌ها و پمادها، در ساخت حشره کش
۱۳۱	کلر CL ₂ Molecular Chlorine.	۰/۵ ppm	۱ ppm	۷۰/۹۱	A ₄	تفسی، چشمی	-	گاز قرمز رنگ مایل به زرد، با بوی نامطبوع شبیه کلر و اسید نیتریک در صنایع نساجی، کاغذ سازی، تصفیه آب
۱۳۲	دی اکسید کلر Chlorine dioxide ClO_2 Chlorine Oxide; Chlorine Peroxide	۰/۱ ppm	۰/۳ ppm	۶۷/۴۶	-	تفسی، برونشیت	-	گازی بی رنگ، خورنده با بوی شیرین و خفه کننده، در مواردی مایع سیز رنگ و در برخی موارد، جامد سفید رنگ به عنوان مشتعل کننده و عامل راشن هوا در موشک و نیز در راکتورهای انمی
۱۳۳	تری فلوراید کلر Chlorine trifluoride ClF_3 Chlorine fluoride; Chloro trifluoride.	-	C ۰/۱ ppm	۹۲/۴۶	-	- تحریک و سوزش - تفسی	-	مایع اشتعال پذیر، بی رنگ و شفاف، بوی تند در صنایع شیمیایی، چوب و نیز به عنوان ماده ضد قارچ
۱۳۴	کلرواستالدید Chloroacetaldehyde $ClCH_2CHO$ 2- Chloro acetaldehyde 2- Chloro ethanal	-	C ۱ ppm	۷۸/۵۰	-	- تحریک و سوزش	-	مایع بی رنگ متمایل به زرد، با بوی تند در عکاسی رنگی، در صنایع پلیمر، دارویی و نیز به عنوان گاز جنگی مصرف می‌شده است.
۱۳۵	کلرواستن Chloroacetone $CH_2ClCOCH_3$ Monochloro acetone; 1-Chloro-2-Propane	-	C ۱ ppm	۹۲/۵۳	SKIN	- تحریک و سوزش	-	مایع بی رنگ متمایل به زرد، با بوی تند در عکاسی رنگی، در صنایع پلیمر، دارویی و نیز به عنوان گاز جنگی مصرف می‌شده است.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۱۳۶	-کلرواستوفنون 2-Chloroacetophenone <chem>C6H5COCH2Cl</chem> Macer; CN; tear gas; Phenacyl Chloride; α-Chloro acetophene; Chloro methyl phenyl Ketone; Phenylchloromethyl Ketone.	۰/۰۵ ppm	-	A ₄	۱۵۴/۵۹	- تحریک و سوزش حساس شدن	- تحریک و سوزش تنفسی	گاز / در امور نظامی به عامل CN معروف است. بعنوان گاز اشک آور کاربرد دارد.
۱۳۷	کلرو استیل کلراید Chloroacetyl chloride <chem>ClCH2COCL</chem>	۰/۰۵ ppm	۰/۱۵ ppm	SKIN	۱۱۲/۹۵	- تحریک و سوزش تنفسی	- تحریک و سوزش تنفسی	مایع بی رنگ با بوی تند به عنوان ماده واسط در ساخت chloacetophon و سایر مواد شیمیایی
۱۳۸	کلروبنزن Chlorobenzene <chem>C6H5Cl</chem> Monochlorobenzene; Benzene chloride; Chlorobenzol; MCB; Phenyl Chloride	۱۰ ppm	-	A ₃ BEL	۱۱۲/۵۶	- کبدی	- کبدی	مایع بی رنگ مایل به زرد رنگ با بوی خاص شبیه بadam به عنوان حلال، ماده واسط شیمیایی وهادی حرارتی
۱۳۹	اورتوکلرو بنزیلیدن مالونونیتریل O-Chlorobenzylidene malononitrile <chem>ClC6H4HC=C(CN)2</chem> Cs;OCBM,2-Chlorobenzal Malonitrile; Carson and Stoughton	-	-	A ₄ SKIN	۱۸۸/۹۱	۰/۰۵ ppm	- تحریک و سوزش	کریستال سفید با بوی شدید همانند فلفل استفاده توسط نیتروی انتظاماتی برای کتترل تظاهرات- تصاعد ترکیب در انفجار مهمات جنگی در امور نظامی به عامل CS معروف است.
۱۴۰	کلرو برمومتان Chloro bromomethane <chem>CH2BrCl</chem> Bromochloromethane; CB,CBM,Halon 1011; Methylene Chloromide; Methyl Chlorobromide	۲۰۰ ppm	-	- دستگاه عصبی مرکزی کبدی	۱۲۹/۳۹	-	- دستگاه عصبی مرکزی کبدی	مایع بی رنگ تا زرد کمرنگ و با بوی همانند کلروفوروم به عنوان ماده اطفاء حریق کاربرد دارد.
۱۴۱	- کلرو-۱و۳ بوتادین 2-Chloro-1,3 Butadiene رجوع شود به بتا کلروپرن β -Chloroprene	-	-	-	-	-	-	مایع بیرنگ- اشتعال پذیر با بوی تاخ و تند برای ساخت پلاستیک های نوپرن (Polychloroprene Latex) بکار می رود.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز مجاز اثرات بحرانی	مبناي تعين حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فيزيکي / کاربرد اصلی
				STEL/C	TWA		
۱۴۲	کلرو دی فلورو متان Chlorodifluoromethane CHClF ₂ Freon 22; Monochlorodifluoromethane	1000 ppm	۸۶/۴۷	-	A ₄	- دستگاه قلیی و عروقی	غاز بی رنگ به عنوان آثروسول رانشی - به عنوان عامل سرد کننده و حلال و ترکیبی از رزین های tetra fluoroethylene polymer (فلوروکربن)
۱۴۳	کلرو دی فنیل(دارای ۴۲٪ کلر) Chlorodiphenyl(42% chlorine) C ₁₂ H ₇ Cl ₃ Aroclor 1242;(Askarel); PCB;Polychlorinated biphenyl	1 mg/m ³	۲۲۶/۵۰	-	SKIN	- تحریک و سوزش - کلرآکنه کبدی	مایع بی رنگ و در مواردی قهوه ای تیره با بوی هیدروکربن در ساخت مواد عایق، لاستیک مصنوعی و مواد ضد اشتعال
۱۴۴	کلرو دی فنیل(دارای ۵۴٪ کلر) Chlorodiphenyl(54% chlorine) C ₆ H ₅ Cl ₃ C ₆ H ₅ Cl ₂ PCB;(Askarel); Aroclor1254; Polychlorinated biphenyl	0.5 mg/m ³	۳۲۸/۴۰	-	SKIN A ₃	- تحریک و سوزش - کلرآکنه کبدی	
۱۴۵	۱- کلرو-۲- و ۳- اپوکسی پروپان 1-Chloro-2,3- epoxy propane C ₃ H ₅ OCl رجوع شود به اپی کلروهیدرین Epichlorohydrine	-	-	-	-	-	-
۱۴۶	- کلرو اتانول 2-Chloroethanol CH ₂ ClCH ₂ OH رجوع شود با اتیلن کلرو هیدرین Ethylene Chlorohydrine	-	-	-	-	-	مایع بی رنگ، قابل اشتعال، روان، با بوی تند و خفقان آور، در مجاورت هوا یا نور، به رنگ زرد، تغییر رنگ می دهد butyl aldehyde ، alcohol
۱۴۷	کلرو اتیلن Chloroethylene CH ₂ =CHCl رجوع شود به وینیل کلراید Vinyl chloride	-	-	-	-	-	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		نامهای مشابه و تجاری
			STEL/C	TWA	
۱۴۸	کلروفرم Chloroform <chem>CHCl3</chem> Methane trichloride; trichloro methane	۱۰ ppm	-	A ₃	مایع سنگین، بی رنگ و شفاف غیر آتشگیر، فرار با مزهای شیرین و بوی شیرین، مطبوع و خاص به عنوان ماده اولیه در صنایع شیمیایی (تولید فلورو کربن ها برای سردکننده ها، رزین ها و پلاستیک ها) به عنوان استخراج کننده و حلال صنعتی در داروسازی
۱۴۹	بیس (کلرومیل) اتر Bis(Chloromethyl) ether <chem>CLH2OCH2Cl</chem> Bis CME; BCME; chloromethyl ether; Dichloro methyl ether; Oxybis (Chloromethane)	۰/۰۰۱ ppm	-	A ₁	مایع بی رنگ و فرار با بوی خفه کننده برای Chloromethyl methyl ether به عنوان ماده واسطه در تهیه رزین های آنیونی
۱۵۰	کلرومیل متیل اتر Chloromethyl methyl ether <chem>CH3OCH2Cl</chem> Chlorodimethyl ether; CMME; Chloromethoxy methane; Dimethyl Chloro ether; Methyl Chloromethyl ether.	- (L)	-	A ₂	مایع بی رنگ به عنوان عامل متیل کننده
۱۵۱	-کلرو-۱- نیتروپروپان 1-Chloro-1– nitropropane <chem>CH3CH2CHClNO2</chem> Korax; Lanstan	۲ ppm	-	-	تحریک سوژش - دستگاه قلبی و عروقی - کبدی
۱۵۲	کلرو پتا فلورو اتان Chloropentafluoro ethane <chem>Cl CF2CF3</chem> FC 115; Fluorocarbon 115	۱۰۰۰ ppm	-	-	گاز بی رنگ در صنایع مواد غذایی به عنوان سردکننده و عامل رانش هوا به عنوان ماده مخرب لایه ازن تولید و استفاده از آن باید کاهش یابد

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)			شکل فیزیکی / کاربرد اصلی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	
			نامادها	وزن مولکولی	STEL/C	TWA		
۱۵۳	کلروپیکرین <chem>CCl3NO2</chem> Trichloro nitro methane; Nitrochloroform; Nitrotrichloro methane	۰/۱ ppm	-	A ₄	۱۶۴/۳۹	-	مایع روان با بوی تند و نافذ و اشک آور به عنوان ماده ضدغوفونی کننده، حشره کش و methyl آفت کش، در ساخت violet استفاده می شود. به عنوان گاز جنگی هم استفاده شده است.	- تحریک و سوزش نفسی
۱۵۴	-کلرو-۲-پروپانول و -کلرو-۱-پروپانول 1-Chloro-2-propanol & 2-Chloro-1-propanol	۱ ppm	-	SKIN A ₄	۹۴/۵۴	-	کبدی	
۱۵۵	بنا- کلروپرن β -Chloroprene <chem>CH2=CCLCH=CH2</chem> 2- Chloro- 1,3 butadiene; Chloro butadiene; Chloro Prene	۱۰ ppm	-	SKIN	۸۸/۵۴	-	مایع بی رنگ، قابل اشتعال با بوی تند و تلخ به عنوان ماده ضد قارچ، در صنایع لاستیک سازی.	- تحریک و سوزش - دستگاه قلبی و عروقی - کبدی، خون
۱۵۶	-کلروپروپوئیک اسید 2- Chloropropionic acid <chem>CH3CHCLCOOH</chem> a=Monochloro propionic acid; 2- Chloro propanoic acid.	۰/۱ ppm	-	SKIN	۱۰۸/۵۳	-	جامد کریستالی با بوی تند در صنایع شیمیایی، کشاورزی و دارویی	- تحریک و سوزش - تناسی و تولیدمثلی
۱۵۷	اورتو کلرو استایرن O- Chloro Styrene <chem>C8H7CL</chem>	۵۰ ppm	۷۵ ppm	-	۱۳۸/۶۰	-	مایع در صنایع پلیمر و سنتز مواد آلی	- کبدی، کلیوی - دستگاه عصبی مرکزی
۱۵۸	اورتو کلرو تولوئن O- Chlorotoluene <chem>C7H7CL</chem>	۵۰ ppm	-	-	۱۲۶/۵۹	-	مایع بی رنگ با بوی شبیه کلروبنزن در صنایع لاستیک سازی، دارویی و شیمیایی	- تحریک و سوزش
۱۵۹	۲- کلرو-۶- نتری کلرو متیل پریدین 2- Chloro-6 trichloromethylpyridine <chem>C6H3Cl4N</chem> رجوع شود به نیتراپیرین Nitrapyrin	-	-	-	-	-	-	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۱۶۰	کلرو پیریفوس Chloropyrifos <chem>C9H11CL3NO3PS</chem> Dursban; 0,0- Diethyo-(3,5,6- tri Chloro-2-Pyridinyl) phosphoro thioate	mg/m ³ (IFV)./ ¹	-	۳۵۰/۵۷	-	SKIN A ₄ BEIA	- کولرژیک	جامد کریستالی سفید رنگ با بوی مرکاپتان در صنایع کشاورزی به عنوان حشره کش ارگانوفسفره پکار می رود.
۱۶۱	سک معدن کرومیت(کرومات) Chromite ore processing (Chromate), as Cr	۰/۰۵ mg/m ³	-	-	۰/۰۵ mg/m ³	A ₁	سرطان ریه	
۱۶۲	فلز کروم و ترکیبات معدنی آن Chromium,& inorganic compounds as Cr: 1-Metal and Cr III compounds 2-Water- soluble Cr VI compounds 3-Insoluble Cr VI compounds	۰/۵ mg/m ³ ۰/۰۵ mg/m ³ ۰/۰۱ mg/m ³	-	متغیر متغیر متغیر	-	- A ₄ - A ₁ , BEI - A ₁	- تنفسی، پوستی، سرطان ریه	جامد با جلای فلزی در صنایع استیل، رنگ سازی، آبکاری
۱۶۳	کرومیل کلراید Chromyl chloride <chem>CrO2CL2</chem> Chromiumdioxy chloride	۰/۰۲۵ mg/m ³	-	۱۵۴/۹۲	-	-	- تحریک و سوزش کلیوی - کبدی	مایعی با رنگ قرمز تیره که در هوای مرطوب ایجاد دمه می کند در اکسیداسیون آلی و کلراسیون، به عنوان یک حلول، در ساخت ترکیبات و رنگهای کروم و به عنوان یک کاتالیست
۱۶۴	کریزن Chrysene <chem>C18H12</chem> 1,2- Benzophenanthrene 1,2,5,6- Dibenzonaphthalene; Benz(a) Phenanthrene.	-	-(L)	۲۲۸/۳۰	-	A ₃ ; BEIp	سرطان	جامد کریستالی بی رنگ متمایل به سفید که در تحقیقات آزمایشگاهی استفاده می شود
۱۶۵	کریزوتبیل Chrysotile <chem>3MgO, 2SiO2,2H2O</chem> رجوع شود به آزبست Asbestos	-	-	-	-	-	-	-

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)		شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
					STEL/C	TWA	
۱۶۶	Clopidol <chem>C7H7CL2NO</chem> 3,5- Dichloro-2,6- dimethyl- 4-Pyridinol; Coyden	۱۰ mg/m ³	-	A ₄	۱۹۲/۰۶	-	جامد به عنوان عامل ضد باکتری در ماکیان
۱۶۷	گردوبخار ذغال سنگ Coal dust Anthracite ذغال آنتراسیت Bituminous ذغال قیری	۰.۴ mg/m ^{3(R)} ۰.۹ mg/m ^{3(R)}	-	A ₄ A ₄	-	-	جامد طبیعی با رنگ قهوه‌ای تیره مایل به سیاه به عنوان سوخت، در تولید کود شیمیابی صنایع غذائی، ساخت لاستیک مصنوعی
۱۶۸	قطران ذغال سنگ، برحسب ذرات محلول در بنزن Coal tar pitch volatiles as benzene soluble aerosol. Phenathrene; Acridine; Anthracene and Pyrene	۰.۲ mg/m ³	-	A ₁ ; BEIp	-	-	سیاه رنگ و در مواردی سیاه متمایل به قهوه‌ای ماده اصلی برای رنگ‌ها، عایق کاری سطوح و بام‌ها، آسفالت و چسب الکترودها
۱۶۹	کیالت و ترکیبات معدنی آن Cobalt and inorganic Compounds; as Co	۰.۰۲ mg/m ³	-	A ₃ ; BEI	۵۸/۹۳ متغیر	-	جامد سفید نقره‌ای رنگ ساخت آهنربا، آلیاژهای مختلف، ابزارآلات، رنگ‌ها
۱۷۰	کربونیل کیالت Cobalt carbonyl as Co	۰.۱ mg/m ³	-	-	۳۴۱/۹۴	-	کریستال نارنجی قرمز رنگ به عنوان کاتالیست برای فرآیندهای شیمیابی و واکنش‌های پلیمریزاسیون
۱۷۱	هیدروکربونیل کیالت Cabalt hydrocarbyl; as Co	۰.۱ mg/m ³	-	-	۱۷۱/۹۸	-	گاز قابل اشتعال در دمای اتفاق با بوئی آزار دهنده به عنوان کاتالیزور در واکنش‌های شیمیابی
۱۷۲	Copper : Fume Dust and mist as Cu غبار و میست	۰.۲ mg/m ³ ۱ mg/m ³	۶۳/۵۵	-	-	-	فلز قهوه‌ای قرمز رنگ برای مواردی است که نیازمند به هدایت الکتریکی و حرارتی زیاد باشد و صنایع فلز کاری

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۱۷۳	گردوغبار پنبه، خام Cotton dust, raw	۰/۲ mg/m ^{3(G)}	-	-	-	-	آسم	
۱۷۴	کومافوس Coumaphos	mg/m ^{3(IFV) ۰/۰۵}	-	-	۳۶۲/۸	SKIN A ₄ BEIA	مانع کلین استراز	
۱۷۵	*کرزول، تمامی ایزومرها Cresol, all isomers CH ₃ C ₆ H ₄ OH Creyllic acid; ortho- meta or para- 2,3 or- 4- Methyl phenol.	۵ ppm	-	-	۱۰۸/۱۴	SKIN	تحریک پوست، چشم، دستگاه تنفس فرقانی	مایع بیرنگ در مواردی زرد یا صورتی رنگ با بوی فنولیک به عنوان عامل شناور سازی مواد معدنی، ساخت رزین ها و مواد شیمیابی و ضد رنگ، گندزدا
۱۷۶	کریستوبالیت رجوع شود به سیلیس متبلور Silica, Crystalline	-	-	-	-	-	-	
۱۷۷	کروسیدولیت رجوع شود به آزبست Asbestos	-	-	-	-	-	-	
۱۷۸	کروتونآلدئید Crotonaldehyde CH ₃ CH=CHCHO B-METHYL ACROLEIN; 2-Butenal; Propylene aldehyde	-	C-۰/۰ ppm	-	۷۰/۰۹	SKIN A ₃	- تحریک و سورش	
۱۷۹	کروفومات Crufomate C ₁₂ H ₁₉ CLNO ₃ P Ruelene; Dow do 132; 4-tert Butyl 2-Chloro pyenyl- N- Methyl-O- methyl phosphoramidate	۵ mg/m ³	-	-	۲۹۱/۷۱	A ₄ BEIA	مانع کلین استراز	

* توضیح: ACGIH تغییر TLV_TWA این ماده را به میزان ۲۰ mg/m^{3(IFV)} و با نماد Skin پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و برسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV) STEL/C	TWA	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
۱۸۰	کومن Cumene <chem>C6H5C3H7</chem> Cumol; Isopropyl benzene; 2-Phenyl propane	۵۰ ppm	۱۲۰/۱۹	-	-	-	تحریک و سوزش چشم، پوست، تنفسی، عصبی	مایع بی رنگ با بوی تند، نافذ و آراماتیکی - قابل اشتعال در تولید استون، فنول، استوفنون و آلفا، متیل استیرن، به عنوان تیتر(رقیق کننده) رنگ و لعاب، نقاشی و میناکاری
۱۸۱	سیانامید Cyanamide <chem>H2NC=N</chem> Carbodiamide; Hydrogene Cyanamide	۲ mg/m³	۴۲/۰۴	-	-	-	سوزش چشم، تنفسی	جامد کریستالی قابل انفجار به عنوان ماده واسطه شیمیابی در ساخت ملامین - در گندزدaha، پاک کننده فلزات در تولید لاستیک مصنوعی و مصنوعات شیمیابی
۱۸۲	سیانوژن Cyanogen <chem>(CN)2</chem>	۱۰ ppm	۵۲/۰۴	-	-	-	- تحریک و سوزش	گازی بی رنگ با بوی نافذ شبیه بادام در سنتز مواد آلی، به عنوان کاز سوختنی برای جوشکاری و برش فلزات مقاوم در برابر حرارت
۱۸۳	کاربید سیانوژن Cyanogen chloride <chem>CLCN</chem>	-	۶۱/۴۸	C ۰/۳ ppm	-	-	- تحریک و سوزش	مایع و در مواردی گاز بی رنگ با بوی تند در سنتز مواد آلی و به عنوان گاز جنگی
۱۸۴	سیکلو هگزان Cyclohexane <chem>C6H12</chem> Benzene hexahydride; Hexahydro benzene; Hexa methylene; Hexanaphthnene	۱۰۰ ppm	۸۴/۱۶	-	-	-	عصبی مرکزی	مایع روان و بی رنگ با بوی تند به عنوان از بین برنده رنگ و جلاء و حالل لاک و رزین
۱۸۵	سیکلو هگزانول Cyclohexanol <chem>C6H11OH</chem> Hexa hydro phenol;Anol; Hexalin; Hydralin	۵۰ ppm	۱۰۰/۱۶	SKIN	-	-	- تحریک و سوزش دستگاه عصبی مرکزی	مایع بی رنگ و ویسکوز و در مواردی جامد چسبناک با بوی شبیه کافور یا menthol به عنوان منبع اسید اپیک در ساخت نایلون، در ساخت برآق کنندها، رنگها، پلاستیکها، صابونها و دترژانها و حشره کشها

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی
			STEL/C	TWA			
۱۸۶	سیکلو هگزانون Cyclohexanone <chem>C6H10O</chem>	۲۰ ppm	۵۰ ppm	-	۹۸/۱۴	SKIN A ₃	ماiene روان، سفید رنگ متمایل به زرد یا بُری شیبیه استون و فلفل به عنوان حلال برای استات سولون، نیتروسولون، رزین های طبیعی، رزینهای ونسیل، پارافین ها و لاستیک خام و در صنایع نساجی، رنگسازی، دباغی
۱۸۷	سیکلو هگزن Cyclohexene <chem>C6H10</chem>	۳۰۰ ppm	-	۸۲/۱۴	-	-	ماiene بی رنگ ستز مواد آلی، به عنوان حلال adipic acid کاتالیست در ساخت maleic acid استخراج نفت
۱۸۸	سیکلو هگزیل آمین Cyclohexylamine <chem>C6H13N</chem>	۱۰ ppm	-	۹۹/۱۷	A ₄	-	ماiene با بُری شدید، شبیه بُری ماهی و آمین به عنوان ماده ضد خوردگی در آب بویلهای به عنوان ماده واسطه سنتزی و در ساخت حشره کشها
۱۸۹	سیکلو نیت Cyclonite <chem>C3H6N6O6</chem>	۰/۵ mg/m ³	-	۲۲۲/۲۶	SKIN A ₄	کبدی	پودر کریستالی سفید رنگ به عنوان ماده منفجره قوی و کشنده جوندگان
۱۹۰	سیکلو پنتادین Cyclopentadiene <chem>C5H6</chem>	۷۵ ppm	-	۶۶/۱۰	-	-	ماiene بی رنگ و فراد با بُری محرك و شیرین شبیه ترپن در ساخت رزین وستز مواد آلی
۱۹۱	سیکلو پتان Cyclopentane <chem>C5H10</chem>	۶۰۰ ppm	-	۷۰/۱۳	-	-	ماiene روان و قابل اشتعال عامل سفید کننده، در رنگ سازی و صنایع کفش
۱۹۲	سی هگراتین Cyhexatine <chem>(C6H11) Sn OH</chem>	۵ mg/m ³	-	۳۸۵/۱۶	A ₄	-	کریستال سفید رنگ به عنوان کنه کش

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
		STEL/C	TWA			
۱۹۳	۴-۲ دی کلروفونرکسی استیک اسید 2, 4- D <chem>CL2C6H3OCH2COOH</chem> 2,4- Dichlorophenoxy acetic acid; Dichlorophenoxy acetic acid.	۱۰ mg/m ³	-	A ₄	- تحریک و سوزش	کربیتال بی رنگ در مواردی سفید متمایل به زرد رنگ به عنوان علف کش برای کنترل گیاهان پهن برگ، تنظیم کننده رشد گیاهان در امور نظامی یعنوان یک عامل برگ ریز تحت نام عامل نارنجی کاربرد دارد.
۱۹۴	D.D.T <chem>C14H9CL5</chem> Dichlorodiphenyltrichlor oethane; 2,2- bis(P-Chloropyenyl)-1,1,1-trichloro ethane; Neocid; Gesarol; Santo bane; Pentech; Chlorophenothane.	۱ mg/m ³	-	A ₃	کبدی	پودر بی رنگ متمایل به سفید(سفید یخچالی) با بوی خفیف آروماتیکی و در مواردی بی بو به عنوان حشره کش تماсی
۱۹۵	دکاپوران Decaborane <chem>B10H14</chem> Boron hydride; Decaborontetra decahydride.	۰/۰۵ ppm	۰/۱۵ ppm	SKIN	- دستگاه عصبی مرکزی	جامد کربیتال بی رنگ با بوی تند به عنوان کاتالیست در پلیمریزاسیون اولفین و در پیشانه موشکها
۱۹۶	دمتون <chem>C8H19O3PS2</chem> O-O- Diethyl- (O and S)-2-(ethyle thio) ethyl phosphoro thioate mixture; Demeton; Systox; Mercaptofos; Demox	۰/۰۵ mg/m ³ (IFV)	-	SKIN BEI _A	کولینزرژیک	مایع روان قهوه ای روشن متمایل به زرد رنگ پابوی گوگرد حشره کش سیستمیک و کنه کش
۱۹۷	دمتون-اس-متیل Demeton-S-methyl	۰/۰۵ mg/m ³ (IFV)	-	Skin SEN A ₄ BEI _A	کولینزرژیک	
۱۹۸	دی استن الکل Diaceton alcohol <chem>CH3COCH2-C(CH3)2OH</chem> Diacetone; 4- hydroxy-4-methyl-2- pentanone; 2-Methyl-2- pentanol- 4-One	۵۰ ppm	۱۱۶/۱۶	-	تحریک و سوزش	مایع بی رنگ و قابل اشتعال با بوی مطبوع به عنوان حلال برای نیترو سلوژ استات سلوژ سلوژنید، رنگ ها، پارافین، چربی ها و روغن ها همچنین در مایعات ضد بخ و روغن ترمز

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۱۹۹	۱. دی آمینو اتان 1,2-Diaminoethane رجوع شود به اتیلن دی آمین Ethylenediamine	-	-	-	-	-	مایع بی رنگ، قلیایی و جاذب الرطوبت با بوی آمونیاکی به عنوان ماده واسطه در ساخت عوامل شلات کننده، قارچ کشها پارافین های مصنوعی، رزین های پلی آمید، مواد ضد خوردگی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
۲۰۰	Diazinon <chem>C12H21N2O3PS</chem> Thiophosphate; 0-0-Diethyl-0-2-isopropyl-4-methyl-6-primidinyl; Dimpylate; Basudin; Spectracide	٠/٠١ mg/m ³ (IFV)	-	٣٠٤/٣٦	SKIN A4 BEI _A	-	-	- کولزیک
۲۰۱	دیازومتان Diazomethane <chem>CH2N2</chem> Azimethylene; Azomethylene; Diazirine; Diazomethane	٠/٢ ppm	-	٤٢/٠٤	A2	- تحریک و سوزش سرطان(تنفسی)	گازی زرد رنگ با بوی نا در صناعی شیمیایی به عنوان عامل متیل کننده	
۲۰۲	دی بوران Diborane <chem>B2H6</chem> Boroethdride; Boronhydride; Diborone hexahydride	٠/١ ppm	-	٢٧/٦٩	-	- تحریک و سوزش ، سردرد	گازی بی رنگ و قابل اشتعال با بوی تهوع آور عامل سوخت راکتها و ساخت لاستیک	
۲۰۳	۲-ان-دی بوتیل آمینواتانل 2-N-Dibutylaminoethanol <chem>(C4H9)2NCH2CH2OH</chem> DBAE; N,N-di-n-butylamino ethanol.	٠/٥ ppm	-	١٧٣/٢٩	SKIN BEI _A	- تحریک و سوزش	مایع بی رنگ و منفجره با بوی ضعیف شبیه به آمین در ساخت و سنتز مواد آلی	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)			شکل فیزیکی / کاربرد اصلی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	نمادها	وزن مولکولی
			STEL/C	TWA					
۲۰۴	۲و-۶-دی-ترت-بوتیل-پارا-کرزول 2, 6- Di-tert- butyl- p-Cresol به بوتیلات هیدروکسی تولوئن C ₁₅ H ₂₄ O Butylated hydroxy toluene(BHT) ; DBPD; 2,6 -bis(1,1 -dimethyl ethyl)-4- methylphenol	۲ mg/m ³ (IFV)	-	-	-	-	-	A4	۲۲۰/۳۴
۲۰۵	دی بوتیل فنیل فسفات Dibutyl phenyl phosphate	۰/۳ ppm	-	-	-	-	-	SKIN BEI _A	۲۸۶/۲۶
۲۰۶	* دی بوتیل فسفات Dibutyl phosphate (n-C ₄ H ₉ O) ₂ (OH)PO Dibutyl acid- o- Phosphate, Di- n-Butyl hydrogen phosphate, Dibutyl Phosphoric acid.	۱ ppm	۲ ppm	-	-	-	-	حریک سردد	۲۱۰/۲۱
۲۰۷	دی بوتیل فنالات Dibutyl phthalate C ₆ H ₄ (COOC ₄ H ₉) ₂ DBP, Dibutyl-1,2- benzene dicarboxylate, Di-n- butyl phthalate	۵ mg/m ³	-	-	-	-	-	حریک و سوزش کولرژیک	۲۷۸/۳۴
۲۰۸	دی کلرواستیک اسید Dichloroacetic acid	۰/۵ ppm	-	-	-	-	-	مجاری تنفسی فرقانی تولید مثل	۱۲۸/۹۵

* توضیح: ACGIH تغییر TLV-TWA این ماده را به میزان ۵ mg/m³(IFV) و با نماد Skin پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	TWA	STEL/C	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
								تهرع - سمیت عصبی - تحریک سوزش
۲۰۹	دی کلرو استیلن Dichloroacetylene C-LC≡ CL-C	-	C ۰/۱ ppm	A3	۹۴/۹۳	-	مایع / در اثر تجزیه حرارتی تری کلورو اتیلن ممکن است ایجاد شود	مایع خوشبو / ساخت علف کش - حالات صنعتی، عطریات، ساخت رنگ، حشره کش، آفت کش
۲۱۰	اورتو دی کلرو بنزن O- Dichlorobenzene C ₆ H ₄ CL ₂ O-DCB, Termitiklin, Prazen, Pdcb, 1, 4-Dichlorobenzene, Dichlorocide, Para-Dichlorobenzene	۲۵ ppm	۵۰ ppm	A4	۱۴۷/۰۱	-	-	-
۲۱۱	پارا دی کلرو بنزن P-Dichlorobenzene C ₆ H ₄ CL ₂ Santochlor, Paracide, Parazene, 1,4-Dichlorobenzene, PDCB, Dichlorocide, Para-Dichlorobenzene	۱۰ ppm	-	A3	۱۴۷/۰۱	-	-	-
۲۱۲	۳- دی کلرو بنزیدین 3,3-Dichlorobenzidine C ₁₂ H ₁₀ CL ₂ N ₂ DCB, 4,4- Dimina-3,3-dichloro biphenyl, 3,3-Dichloro-4,4-biphenyl dimine, 3,3- Dichloro-4,4-biphenyl	- (L)	-	SKIN A3	۲۵۳/۱۳	-	جامد بلوری عطسه آور / ساخت رنگ های آزو در ساخت پلاستیک های اورتان	جامد بلوری، آفت کش
۲۱۳	۱- دی کلرو - ۲- بوتن 1,4- Dichloro-2- butene C ₄ H ₆ CL ₂	۰/۰۰۵ ppm	-	SKIN A2	۱۲۴/۹۹	-	-	مایع با بوی زنده / در صنایع شیمیایی، ساخت نایلون، لاستیک، حشره کشها
۲۱۴	دی کلرو دی فلورو متان Dichlorodifluoromethane CCl ₂ F ₂ Freon 12, FC12, Fluorocarbon12, Halon 122, Propellant 12, Refrigerant 12, Difluorodichloro methane	۱۰۰۰ ppm	-	A4	۱۲۰/۹۱	-	-	گاز بی بو / به عنوان عامل برودت، پرپلانت و عامل دمنده در کف های پلیمری استفاده شده به علت اینکه مخرب لایه ازن می باشد. تولید و مصرف آن محدود شده است.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبناي تعين حد آستانه مجاز اثرات بحرياني	شکل فيزيكي / كاربرد اصلي
						STEL/C
۲۱۵	او-۳-دی كلرو-۵-و ۵ دی متيل هيدانتون 1,3-Dichloro-5,5-dimethyl hydantoin <chem>C5H6CL2N2O2</chem> Dactin,Halane ,DCDMH, DDH	۰/۲ mg/m ³	۰/۴mg/m ³	-	-	پودر / عامل كلرينه كننده در تهيه آمينو اسيد. داروها و حشره کشها در صنعت پلimer
۲۱۶	او-۱-دی كلرو اتان 1,1-Dichloroethane <chem>CHCL2CH3</chem> Ehylidene dichloride, Asymmetrical dichloro ethane, Ehylidene Chloride	۱۰۰ ppm	۹۸/۹۷	A ₄	-	مايع قابل اشتعال / در قارچ کشها و به عنوان حلال در پلاستيكها روغن ها جريبي ها- در سابق به عنان بيهوش كننده استفاده ميشد.
۲۱۷	او-۲ - دی كلرو ا atan 1,2-Dichloroethane <chem>CLCH2CH2Cl</chem> رجوع شود به اتيلن دي كلرايد Ethylene dichloride	-	-	-	-	-
۲۱۸	او ۱ دی كلرو اتيلن 1,1-Dichloroethylene <chem>CH2=CCl2</chem> رجوع شود به وينيلiden كلرايد Vinylidene chloride	-	-	-	-	-
۲۱۹	او ۲ دی كلرو اتيلن، همه ايزومرها 1,2-Dichloroethylene <chem>CLCH=CHCL</chem> Acetylene dichloride, Cis Acetylene dichloride, Trans Acetylene dichloride Sym Dichloro diethyl ether	۲۰۰ ppm	۹۶/۹۵	-	عصبي مرکزي، چشمی	مايع فرار / در ساخت عطريات، رنگها، لعاب ترمopolاستيكها، کافشين، لاستيك، پلimer، بسته بندي، آفت کشها
۲۲۰	دی كلرو اتيل اتر Dichloroethyl ether <chem>(CLCH2CH2)2O</chem> bis(2-chloroethyl)ether,2,2-Dichloro diethyl ether	۵ ppm	۱۰ ppm	SKIN A4	-	مايع با بوی تهوع آور/ به طور وسیع به عنوان حلال در لاکها، رزین ها، روغن ها و در حشره کشها- قارچ کشها

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۲۲۱	دی کلروفلورومتان Dichlorofluoromethane CHCl ₂ F Dichloromonofluoromethane, Freon 21, Halon 112, Fluoro Carbone 21, FC21, Refrigerant 21.	۱۰ ppm	-	-	۱۰۲/۹۲	-	- کبد	-
۲۲۲	دی کلرو متان Dichloro methane CH ₂ Cl ₂ به متیلن کلراید مراجعه شود Methylene Chloride	۵۰ ppm	-	-	۸۴/۹۳	A3 BEI	عصبی مرکزی، خونی	-
۲۲۳	۱و ۱ دی کلرو-۱-نیترو اتان 1,1-Dichloro-1-nitroethane CH ₃ CCL ₂ NO ₂	۲ ppm	-	-	۱۴۳/۹۶	-	تنفسی	مایع بد بو/در ساخت لاستیک و حشره کشها
۲۲۴	۱و ۳ دی کلروپروپن 1,3-Dichloropropene CLCH=CH-CH ₂ CL Dichloropropene; Telone; D,D; Fumigants.	۱ ppm	-	-	۱۱۰/۹۸	SKIN A3	کلیوی	مایع خوشبو / عامل تدھیتی خاک و استفاده در ستزهای آلی
۲۲۵	۲و ۲ دی کلروپروپیونیک اسید 2,2-Dichloropropionic acid CH ₃ CCL ₂ COOH	۵ mg/m ^{3(l)}	-	-	۱۴۲/۹۷	A4	- تحریک چشم‌ها و بیماری تنفسی	مایع / محل سدیم آن به عنوان علف کش استفاده می‌شود.
۲۲۶	دی کلرو ترافلورو اتان Dichlorotetrafluoroethane CCLF ₂ -CCLF ₂ F114, Freon 114; Cryofluorane-1,2-Dichloro tetra fluoro ethane; Halon 242; Refrigerant 114	۱۰۰۰ ppm	-	-	۱۷۰/۹۳	A4	- خواب آلدگی فقدان اکسیژن	گاز غیر قابل اشتعال / حلال، خاموش کننده آتش، مخرب لایه ازن
۲۲۷	دی کلرووس Dichlorvos (CH ₃ O) ₂ P(O)OCH=CCl ₂ DDVP; 2,2-Dichlorovinylidemethyl phosphate	۰/۱ mg/m ^{3(IFV)}	-	-	۲۲۰/۹۸	SKINS EN A4; BEI _A	- کلینیزیک	مایع / حشره کش فسفره، کرم کش

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبناي تعين حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
		STEL/C	TWA			
۲۲۸	دی کروتووفوس Dicrotophos <chem>C8H16NO5P</chem> Ektafos; Carbicron; C709; SD 3562; Bidrin; Dimethyl -Cis-2-dimethyl Carbamoyl -1-methyl Vinyl Phosphate.	۰/۰۵ mg/m ^{3(IFV)}	-	SKIN A ₄ BEI _A	۲۳۷/۲۱	- کلینریزیک مایع / آفت کش
۲۲۹	دی سیکلوپنتادین Dicyclopentadiene <chem>C10H12</chem> D.C.P.D	۵ ppm	-	-	۱۳۲/۲۱	- تنفسی جامد / در حشره کشها - رنگ ها - براق کننده ها
۲۳۰	دی سیکلو پنتادینیل آهن Dicyclopentadienyl iron <chem>C10H10Fe</chem> ferrocene	۱۰ mg/m ³	-	-	۱۸۶/۰۳	- کبد جامد بلوری نارنجی رنگ / کاتالیست احترافی افزودنی به بنزین از سوخت فسیلی به صورت اکسید آهن آزاد می شود
۲۳۱	دیلدرين Dieldrin <chem>C12H8Cl6O</chem> HEOD; quintox; ALvit; Octalox; 1,2,3,4, 10,10-Hexachloro-6,7- epoxy-1,4,4a,5,6,7,8,8a-octahydro-1,4,5,8-dimethan Onaphthalene; 1,2,3,4,10,10-Hexachloro6,7-epoxy-1,4,4a,5,6,7,8,8a-octahydro- 1,4- endoexo-5,8-dimethanonaphthalene	۰/۲۵ mg/m ³	-	SKIN A ₄	۳۸۰/۹۳	- کبدی، سیستم عصبی مرکزی جامد / حشره کش
۲۳۲	سوخت دیزل، برحسب هیدروکربنها Diesel fuel as total Hydrocarbons as total hydrocarbons	mg/m ^{3(IFV)} ۱۰۰	متغیر	SKIN A ₃	درماتیت	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			نمادها	وزن مولکولی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۲۳۳	* دی اتانول آمین Diethanolamine $\text{HO}(\text{CH}_2)_2\text{NH}(\text{CH}_2)\text{OH}$	۲ mg/m ³	-	۱۰۵/۱۴	SKIN	- کبدی - کلیوی سردرد	مایع یا جامد / به عنوان دتر جنت، واسط شیمیایی در ساخت رزین ها	
۲۳۴	دی اتیل آمین Diethyl amine $(\text{C}_2\text{H}_5)_2\text{NH}$ Diethamine; N-Ethylethanamine; N-N-Diehylamine.	۵ ppm	۱۵ ppm	۷۳/۱۴	SKIN A4	- تحریک و سوزش	مایع به شدت قابل اشتعال در صنعت نفت و لاستیک در ساخت رنگ و صنایع دارویی و به عنوان یک عامل شناور کننده.	
۲۳۵	۲-دی اتیل آمینو اتانول 2-diethylaminoethanol $(\text{C}_2\text{H}_5)_2\text{NCH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ DEAE; Diethyl ethanolamine; Diethyl aminoethanol; 2-Diethylamino ethyl alcoholN,N-Dithy ethanolamine; Dithyl (2-hydroxyethyl) amine; 2-Hydroxy triethyl amine.	۲ ppm	-	۱۱۷/۱۹	SKIN	- تحریک و سوزش سیستم عصبی مرکزی	مایع بی رنگ و جاذب الرطوبه با خواص آمین ها والکل ها / در تهیه رزین ها و بعنوان یک عامل اموسیون کننده استفاده می شود	
۲۳۶	دی اتیلن تری آمین Diethylene triamine $(\text{NH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2)_2\text{NH}$ DETA; 2,2-Diaminodiethylamine	۱ ppm	-	۱۰۳/۱۷	SKIN	- تحریک و سوزش تنفسی	مایع ویسکوز جاذب الرطوبه شدیداً قلیابی به رنگ زرد با بوی آمونیاک. به عنوان حلحل در انواع رنگ و رزین، حلال گازهای اسیدی و گوگرد	
۲۳۷	دی (۲-اتیل هگزیل) فتالات Di(2-ethylhexyl) phthalate $\text{C}_{24}\text{H}_{38}\text{O}_4$ Di-sec-octylphthalate; Dop; bis-2-Ethyl hexyl phthalate; octyl phthalatew; DEHP	۵ mg/m ³	-	۳۹۰/۵۴	A3	- تحریک مجرای تنفسی تحتانی	-	

* توضیح: ACGIH تغییر TLV این ماده را به میزان $1 \text{ mg}/\text{m}^{3(\text{IFV})}$ با نماد A3 پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	TWA	STEL/C	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
								نامهای مشابه و تجاری
۲۳۸	دی اتیل کتون Diethyl ketone <chem>C2H5COC2H5</chem> 3-Pentanon	۲۰۰ ppm	۲۰۰ ppm	۳۰۰ ppm	۸۶/۱۳	-	تنفسی، عصبی مرکزی	مایع بیرنگ با بوی شبیه به استن/ساخت مواد آگر و دارویی
۲۳۹	دی اتیل فتالات Diethyl phthalate <chem>C6H4(COOC2H5)2</chem> DEP	۵ mg/m ³	-	۲۲۲/۲۲	A4	-	تنفسی	مایع با بوی تند/حلال در ساخت استات سلولز، نیتر و سلولز و مواد دافع پشه، تقلیل الكل
۲۴۰	دی فلورو دی بروم متان Difluorodibromomethane <chem>CBr2F2</chem> Freon 12B ₂ .DEBM; Halon 1202; Dibromodifluoro methane	۱۰۰ ppm	-	۲۰۹/۸۳	-	-	- تنفسی - کبدی سیستم عصبی مرکزی	گاز/اطفاء حریق، ساخت رنگها در مواد داروئی و ترکیبات، چهار ظرفیتی آمونیم
۲۴۱	دی گلیcidیل اتر Diglycidyl ether (DGE) <chem>C6H10O3</chem> Diallyl ether dioxide; 2-Epoxy propyl ether; bis(2,3-Epoxypropyl)ether; Di(2,3-Epoxypropyl)ether	۰/۰/۱ ppm	-	۱۳۰/۱۴	A4	-	- تحریک و سوزش چشم و پروست - تولید مثل	مایع با بوی تند سوزاننده/بعنوان رقیق کننده رزین های اپوکسی، در نساجی و بعنوان عامل تثیت کننده ترکیبات آگر کلرینه.
۲۴۲	دی ایزوپوتیل کتون Diisobutyl ketone <chem>((CH3)2CHCH2)2CO</chem> 2,6-Dimethyl-4-heptanone; OIBK; Isovalerone; valerone; sym-Diisopropyl acetone.	۲۵ ppm	-	۱۴۲/۲۲	-	-	- تحریک و سوزش چشم و تنفسی	مایع/حلال در ساخت رزین ها ترکیبات پوشش دهنده و نیتروسلولز، لاک الكل و لاستیک
۲۴۳	دی ایزو پروپیل آمین Diisopropylamine <chem>((CH3)2CH)2NH</chem> N-(methyl ethyl)-2-propanamine	۵ ppm	-	۱۰۱/۱۹	SKIN	-	تنفسی، چشمی	مایع قابل اشتعال فرار با بوی آمین مانند، کاتالیست در واکنشهای شیمیابی
۲۴۴	دی متوكسی متان Dimethoxymethane <chem>(CH3O)CH2</chem> Methylal رجوع شود به متیال	-	-	-	-	-	-	- مایع بیرنگ، بسیار فرار، آتشگیر با بویی مانند کلروفرم / بعنوان حلال در عطرها، چسبها و پوششها و بعنوان عامل ستز مواد آگر

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۲۴۵	ان، ان دی متیل استامید N,N-Dimethylacetamide CH ₃ CON(CH ₃) ₂ DMAC;DMA;Dimethyl acetamide	- 10 ppm	SKIN A4 BEI	۸۷/۱۲	-	-	- تولید مثل کبدی	بخار
۲۴۶	دی متیل آمین Dimethylamine (CH ₃) ₂ NH DMA; Dimethylamine(anhydrous);N-methyl methanamine	۵ ppm 15 ppm	A ₄	۴۵/۰۸	- ۱۵ ppm	- گوارشی، تحریک تنفسی	- گاز، مایع/قابل اشتعال با بوی تند آمونیاک/در لاستیک سازی، دباغی، ساخت صابون و حلال صنایع داروئی ونساجی.	
۲۴۷	دی متیل آنیلین Dimethylaniline C ₆ H ₅ N(CH ₃) ₂ N,N-Dimethyl aniline;N,N-Dimethyl benzene amine,N,N-Dimethyl phenylamine	۵ ppm 10 ppm	SKIN A4 BEI _M	۱۲۱/۱۸	- ۱۰ ppm	- فقدان اکسیژن	- مایع روغنی شکل/حلال و واسطه در ساخت و اینلین بنفش متیل و سایر رنگها و بعنوان معرف متابولیز و فرمالدئید.	
۲۴۸	دی متیل بنزن Dimethyl benzene C ₆ H ₄ (CH ₃) ₂ رجوع شود به گزین Xylene	- -	-	-	- -	- -	- -	-
۲۴۹	دی متیل کاربامویل کلراید Dimethyl carbamoyl chloride (CH ₃) ₂ NCOCL DMCC; Dimethyl Carbamoyl chloride.	۰/۰۰۵ ppm -	SKIN A2	۱۰۷/۰۴	- -	- -	- سرطان بینی، تنفسی	مایع/ساخت آفت کشهای رنگها و داروها
۲۵۰	دی متیل دی سولفید Dimethyl disulfide	۰/۵ ppm ۰/۵ ppm	SKIN	۹۴/۲	- ۱/۵ ppm	- ۰/۵ ppm	- تنفسی، عصبی مرکزی	-
۲۵۱	دی متیل اتوکسی سیلان Dimethylethoxysilane	۰/۵ ppm ۱/۵ ppm	- -	۱۰۴/۲۰	- ۱/۵ ppm	- -	- سرو درد - تحریک چشم و تنفسی	مایع شفاف / عامل ضد آب در حفاظت حرارتی سیستمهای
۲۵۲	دی متیل فرم آمید Dimethylformamide HCON(CH ₃) ₂ DMF; N,N-Dimethyl Formamide.	۱۰ ppm -	SKIN A4 BEI	۷۳/۰۹	- -	- -	- کبد	مایع بی رنگ، با بوی ضعیف آمونیاک، حلال، حلالهای مواد چسبیدار، فیلم، جوهر کپی، از بین برنده رنگ، جاذب انتخابی گاز و استخراج حلال

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبناي تعين حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
		STEL/C	TWA			
۲۵۳	۱و۱ دی متیل هیدرازین 1,1-Dimethylhydrazine (CH ₃) ₂ N-NH ₂ DMH; UDMH;Dimazine;N,N-Dimethyl hydrazine;Unsy; Dimethyl hydazine	۰/۰۱ ppm	۶۰/۱۲	SKIN A3	تفسی، سرطان بینی	مایع بدون رنگ، آتش گیر، مرطوب نما با بوی مانند آمونیاک فیومهای این ماده در هوای زرد رنگ است مورد استفاده در سوخت جت و موشک جاذب گازهای اسیدی سنتز شیمیایی عکسها
۲۵۴	دی متیل فتالات Dimethylphthalate C ₆ H ₄ (COOCH ₃) ₂ DMP; Dimethyl ester of 1,2- benzene dicarboxylic acid.	۵ mg/m ³	۱۹۴/۱۹	-	- تحریک و سوژش چشم و تفسی	مایع روغنی بدون رنگ که در صفر درجه به صورت کریستال است. حلال
۲۵۵	دی متیل سولفات Dimethyl Sulfate (CH ₃) ₂ SO ₄ Dimethyl ester of sulfuric acid;Mehyl sulfate	۰/۱ ppm	۱۲۶/۱۰	SKIN A3	- تحریک و سوژش چشم و پوست	مایع بدون رنگ روغنی، با بوی پیاز استفاده در رنگرزی عطریات، روغن های معدنی
۲۵۶	دی متیل سولفید Dimethyl Sulfide	۱۰ ppm	۶۲/۱۴	-	تفسی	-
۲۵۷	دی نیتول ماید Dinitolmide C ₈ H ₇ N ₃ O ₅ Zoalene; به ۳و۵ دی نیترو-اورتو-تولوا مید رجوع شود 3,5-Dinitro-o- tolouamide	۱ mg/m ³	۲۲۵/۱۶	A4	- تحریک و سوژش - کبد	جامد-زردرنگ افزودنی مجاز به مواد غذایی
۲۵۸	دی نیترو بنزن، همه ایزومرها Dinitrobenzene(all isomers) C ₆ H ₄ (NO ₂) ₂ Para nitro benzene; 1,4-Dinitro O;ortho Dinitro benzene;benzene;DNB;1,2-Dinitrobenzene; M:meta Dinitro benzene; 1,3-Dinitrobenzene;	۰/۱۵ ppm	۱۶۸/۱۱	SKIN BEI _M	- فدان اکسیژن، چشمی	کریستال سفید رنگ تولید رنگ و مواد منفجره، جانشین کافور در تولید سلولوئید و سنتزهای آلی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۲۵۹	دی‌نیترو-اورتو-کرزوول Dinitro-O-Cresol <chem>CH3-C6H2(OH)(NO2)2</chem> DN;DNC;DNOC;Nitardo r-2-methyl 4,6Dinitro phenol;;3,5- Dinitro-2-hydroxyl toluene;4,6-Dinitro- O-Cresol DMH;UDMH;Dima2ine; N,N-Dimethyl	۰/۲ mg/m ³	-	SKIN	۱۹۸/۱۳	اختلال متابولیکی، بی هوشی، مرگ، زرد شدن پوست و مو و صلبیه چشم و ورم ملتحمه	کریستال زرد رنگ، بدون بو/آفت کش، علف کش	
۲۶۰	۳-۵-دی‌نیترو-اورتو-تولوآمید 3,5-Dinitro-O-toluamide <chem>C8H7N3O5</chem>	۱ mg/m ³	-	A4	۲۲۵/۱۶	-	-	-
۲۶۱	دی‌نیترو تولوئن Dinitrotoluene <chem>CH3C6H3(NO2)2</chem> DNT;2,4-Dinitrotolene; Dinitrotoluol;Methyl ditrobenzene.	۰/۲ mg/m ³	-	SKIN A3 BEIM	۱۸۲/۱۵	ضایعات قلی - عروقی - اثرات باروری - فقدان اکسیژن - کبد	در تولید تولوئن، دی ایزوسیانات و تولوئن دی آمین، به عنوان واسطه در تولید فومهای پلی اورتان و پلیمر در فرآوری مولاسیون رنگها در صنایع مهمات سازی	
۲۶۲	۱-۴-دی اوکسان 1,4-Dioxane <chem>C4H8O2</chem> 1,1-Diethylene dioxide; Diethylene ether; P-Dioxane; Dioxane	۲۰ ppm	-	SKIN A3	۸۸/۱۰	-	-	-
۲۶۳	دی اکساتیون Dioxathion <chem>C12H26O6P2S2</chem> Navadel; AC528; Hercules; delnav;2,3-P-Dioxanedithiol -s,s-bis(O,O-diethyl phosphor dithioate)	۰/۱ mg/m ³ (IFV)	-	SKIN A4 BEI _A	۴۵۶/۰۴	-	-	-
۲۶۴	۱-۳-دی اکسولان 1,3-Dioxolane	۲۰ ppm	-	خونی	۷۴/۰۸	-	-	-
۲۶۵	دی فنیل آمین Diphenyl amine <chem>(C6H5)2NH</chem> N-Phenyl aniline	۱۰ mg/m ³	-	- کبدی - کلیه خون	۱۶۹/۲۴	-	-	-

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV) مجاز اثرات بحرانی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	حد آستانه مجاز (TLV)	
							STEL/C	TWA
۲۶۶	دی پروپیلن گلیکول متیل اتر Dipropylene glycol methyl ether <chem>C7H16O3</chem> DPGME; Dipropylene glycol mono methyl ether; Dowanol 508.	-	-	-	-	-	-	-
	رجوع شود به 2-Methoxymethylethoxy propanol (DPGME)							
۲۶۷	دی پروپیل کتون Dipropyl ketone <chem>(CH3CH2CH2)2CO</chem> 4-Heptanone	۵۰ ppm	-	۱۱۴/۸۰	-	-	-	-
۲۶۸	دی کوات Diquat <chem>C12H12Br2N2</chem> 1,1- Ethylene- 2,2- dipyridium dibromide; Aquacide; Dextrone; Reglone; Weedtrine D.	-	-	-	-	-	-	-
۲۶۹	دی سولفیرام Disulfiram <chem>C10H20N2S4</chem> Bis-(dithyl thio carbamoyl) disulfide; tetra ethylthiuram disulfide.	۲ mg/m ³	-	۲۹۶/۵۴	-	-	-	-
۲۷۰	دی سولفوتون Disulfoton <chem>C8H19O2PS3</chem> O-O-Diethyl -s-(2-(ethyl thio)ethyl)phosphor dithioate; Disyston; thio demeton; solvirer.	mg/m ³ ۰/۰۵ (IFV)	-	۲۷۴/۳۸	-	-	-	-
۲۷۱	دی اورون Diuron <chem>C9H10CL2N2O</chem> 3-(3,4-Dichlorophenyl)- 1,1-dimethyl urea; Dichloro fendum; Kqamex	۱۰ mg/m ³	-	۲۳۳/۱۰	-	-	-	-

۲۰

مجموعه از ایام بهداشت کار در صنایع پتروشیمی
جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زاده صنایع پتروشیمی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی
			STEL/C	TWA			
۲۷۲	دی وینیل بنزن Divinyl benzene <chem>C6H4(CHCH2)2</chem>	۱۰ ppm	-	-	۱۳۰/۱۹	-	تحریک و سوزش
۲۷۳	دو دسیل مرکاپتان Dodecyl mercaptan	۰/۱ ppm	-	-	۲۰۲/۴	SEN	تحریک و سوزش
۲۷۴	سمباده Emery Corundum	به آلومینیوم رجوع شود	-	-	-	-	-
۲۷۵	آندو سولفان Endosulfan <chem>C9H6CL6O3S</chem> 6,7,8,9,10,10,-Hexa chloro -1,5,5a,6,9a-hexa hydro-6,9-methano-2,4,3-benzo dioxathiepin-3-oxide; thiadam	۰/۱ mg/m ³	-	-	۴۰۶/۹۵	SKIN A4	- کبد، کلیه سیستم عصبی مرکزی
۲۷۶	اندرین Endrin <chem>C12H8CL6O</chem> Hexadrin; 1,2,3,4,10,10 - Hexachloro-6,7- epoxy-1,4,4a-5,6,7,8,8a-octa hydro enco- endo-1,4=5,8 Dimethanonaphthlene.	۰/۱ mg/m ³	-	-	۳۸۰/۹۳	SKIN A4	- کبد، سیستم عصبی مرکزی، سردرد
۲۷۷	ان فلوران Enflurane <chem>CHF2OCF2CHCLF</chem> 2-Chloro-1,1,2-trifluoro ethyl- difluoromethyl ether; Ethrane	۷۵ ppm	-	-	۱۸۴/۵۰	A4	- سیستم اعصاب مرکزی، قلبی و عروقی
۲۷۸	آنتریمها Enzymes Subtilisins رجوع شود به سورتیلیزین	-	-	-	-	-	-

* توضیح: ACGIH تغییر TLV این ماده را به میزان $0/1 \text{ mg/m}^3$ (IFV) پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و

بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم‌گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه

TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه تعیین مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
					STEL/C	TWA
۲۷۹	اچی کلرو هیدرین Epichlorohydrin <chem>C3H5OCL</chem> 1-Chloro-2,3- epoxy propane; 2-chloro propylene oxide; Gammachloro propylene oxide.	۰/۵ ppm	۹۲/۵۳	-	-	ماعی غیر ثابت با بوی کلروفرم، استفاده در سنتز گلیسروول و دارو و حشره کش، پارچه بافی رزین‌ها - حلال لاستیک و صنایع کاغذسازی
۲۸۰	اچی پی ان EPN <chem>C14H14NO4PS</chem> O-Ethyl, o,p,nitrophenyl phenyl phosphor nothioate; O,Ethyl,O,P,nitrophenylb enzenethiophosonothioate	۰/۱ mg/m ³ (l)	۳۲۳/۳۱	-	-	ماده کریستالی قهوه‌ای یا جامد زرد رنگ ماده قابل احتراق حشره کش و کنه کش
۲۸۱	۱ او ۲ اپوکسی پروپان 1,2-Epoxypropane رجوع شود به پروپین اکساید Propylene oxide	-	-	-	-	ماده آتش گیر، بدون رنگ با بوی شیرین اتر صنایع پلی اورتان مواد شوینده و روان کننده‌ها
۲۸۲	۲ او ۳ اپوکسی -۱-پروپانول 2,3-Epoxy-1-propanol رجوع شود به گلیسیدول Glycidol	-	-	-	-	ماعی قابل احتراق - بدون رنگ - صنعت - پلیمرهای وینیل - صنایع دارویی افزودنی به روغن و روان کننده‌های سنتیک
۲۸۳	اتان Ethane <chem>C2H6</chem>	-	-	-	-	هیدروکربن‌های گازی آلیفاتیک (آلکانهای C1-C4) را بینند.
۲۸۴	اتان تیول Ethanethiol <chem>C8H19O3PS2</chem> رجوع شود به اتیل مرکاپتان Ethyl mercaptan	-	-	-	-	ماعی بدون رنگ - آتش گیر و خطرناک پلاستیک سازی، حشره کش، آنتی اکسیدان
۲۸۵	اتانول Ethanol <chem>C2H5OH</chem> Ethyl alcohol	۱۰۰۰ ppm	۴۶/۰۷	A ₄	-	ماعی شفاف و بدون رنگ با بوی ملایم اتر

۶۲

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۲۸۶	اتanol آمین Ethanolamine <chem>NH2CH2CH2OH</chem> Mono ethanol amine;2-aminoethanol; Beta,Aminoethyl alcohol;Ethylol amine; 2-Hydroxy ethyl amine	۶ ppm	۴ ppm	-	۶۱/۰۸	-	- تحریک و سوزش	مایع بدون رنگ با بوی ملایم آمونیاک سترن مواد فعال سطحی، پولیش ها، حالت دهنده مو- در کشاورزی، و تولید آنتی بیوتیکها
۲۸۷	اتیون Ethion <chem>C9H22O4P2S2</chem> Nialate; phosphoro dithiocicacid.	۰/۰۵ mg/m ^{3(IFV)}	-	۳۸۴/۴۸	SKIN A ₄ BEI _A	-	- کلینرژیک	- مایع - حشره کش
۲۸۸	۲-اتوکسی اتانول 2-Ethoxyethanol (EGEE) <chem>C2H5OCH2CH2OH</chem> Cellosolve; Ethylene glyool mono ethylether	۵ ppm	-	۹۰/۱۲	SKIN BEI	- تولید مثل تناслی	مایع تقریباً بدون بو، آتشگیر، حلال، نیتروسلولز - رزین های طبیعی و سنتیک. لاک الکل رنگرزی چاپ و پارچه	
۲۸۹	۲-اتوکسی اتیل استات 2-Ethoxyethyl acetate <chem>CH3COOCHCH2OC2H5</chem> EGEEA;Cellosolve acetate; Ethyl glyoolacetate; Ethylene glyool mono ethyl ether acetate	۵ ppm	-	۱۳۲/۱۶	SKIN BEI	- تولید مثل تناслی	-	
۲۹۰	اتیل استات Ethyl acetate <chem>CH3COC2H5</chem> Acetic ester;Acetic ether ;Ethyl esterof acetic acid;Ethyl ester of	۴۰۰ ppm	-	۸۸/۱۰	-	سوژش و تحریک	مایع بدون رنگ آتش گیر با بوی میوه، حلال، لاک الکل ها و نیتروسلولز، اسانس میوه ابریشم و چرم مصنوعی و عطر و فیلمهای عکاسی	
۲۹۱	اتیل آکریلات Ethyl acrylate <chem>CH2=CHCOOC2H5</chem> Ethyl acrylate(Inhibited); Ethyl ester of acrylic acid; Ethyl propenoate.	۵ ppm	۱۵ ppm	۱۰۰/۱۱	A ₄	- سوزش و تحریک - حساس شدن	مایع بدون رنگ با بوی تند در ساخت رزین های اکریلیک در پوشش پارچه، کاغذ و چرم استفاده می شود.	

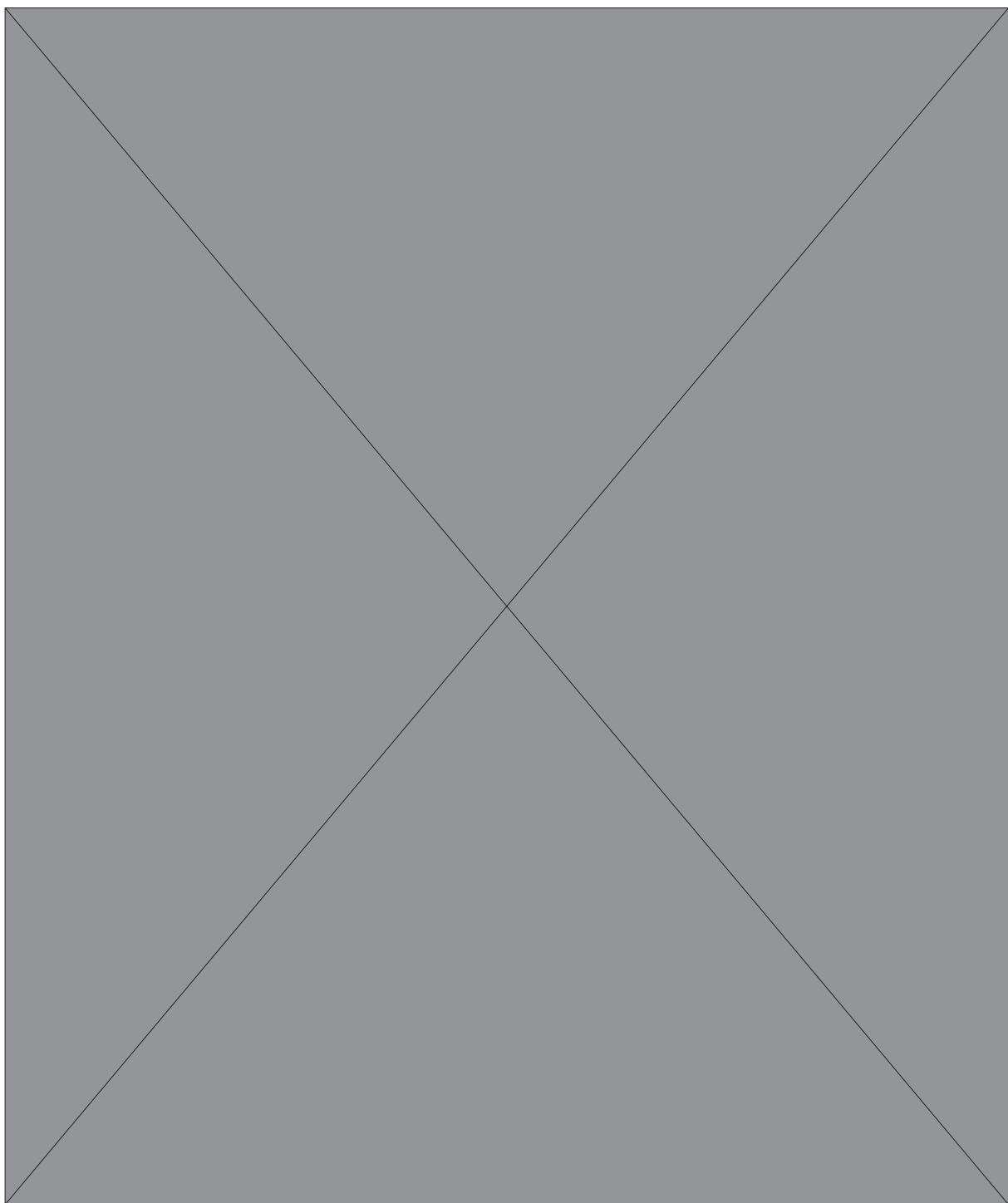

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV) STEL/C	حد آستانه مجاز (TLV) TWA	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
							بخاری	مجاز اثرات بحرانی
۲۹۲	اتیل آمین Ethyl amine <chem>C2H5NH2</chem> Amino ethane; Ethylamine	۵ ppm	۱۵ ppm	SKIN	۴۵/۰۸	-	-	ماخی یا گاز بدون رنگ آتشگیر با بوی آمونیاک تثیت کننده لاتکس لاستیک و ماده واسطه در مواد رنگی.
۲۹۳	اتیل آمیل کتون Ethyl amyl ketone <chem>CH3CH2CO(CH2)4CH3</chem> 5-Methyl -3-heptanone; EAK; Amyl ethyl ketone	۱۰ ppm	-	-	۱۲۸/۲۱	-	تحریک و سوزش	ماخی بی رنگ با بوی قوی تند و زننده - حلال نیتر و سلوژ و رزین های وینیلی
۲۹۴	اتیل بنزن Ethyl benzene <chem>CH3CH2C6H5</chem> Phenythylene; Ethyl benzol	۱۰۰ ppm	۱۲۵ ppm	A3 BEI	۱۰۶/۱۶	-	تحریک و سوزش - سیستم اعصاب مرکزی	ماخی بی رنگ، آتشگیر با بوی عطر - حلال، مورد استفاده در صنایع لاستیک و پلاستیک
۲۹۵	اتیل بروماید Ethyl bromide <chem>C2H5Br</chem> Bromo ethane	۵ ppm	-	A3 SKIN	۱۰۸/۹۸	-	تحریک و سوزش، کلیه - سیستم قلبی و عروقی	ماخی بی رنگ، و بسیار فرار آتش گیر با بوی اتر در مقابل هوا و نور زردنگ می شود، مورد استفاده در صنایع داروئی
۲۹۶	اتیل ترت-بوتیل اتر Ethyl tert- butyl ether (ETBE)	۵ ppm	-	-	۱۰۲/۱۸	-	اثر بر عملکرد رید، تولید مثای(مردان)	
۲۹۷	اتیل بوتیل کتون Ethyl butyl ketone <chem>C7H14O</chem>	۵۰ ppm	۷۵ ppm	-	۱۱۴/۱۹	-	تحریک و سوزش - خواب آلدگی	ماخی آتش گیر - بدون رنگ شفاف - حلال نیتروسلولز و رزینهای پلی وینیلی
۲۹۸	اتیل کلراید Ethyl chloride <chem>C2H5CL</chem> Cloroethylene; Hydro chloric ethyr; Monochloro ethane; Muriatic ether	۱۰۰ ppm	-	SKIN A3	۶۴/۵۲	-	کبد - سیستم اعصاب مرکزی	گاز بدون رنگ با بوی تند اتر بسیار آتش گیر و قابل انفجار در تهیه ترا اتیل سرب اتیل سلوژ داروهای رنگرزی و عطریات - حلال چربی - روغن - موم
۲۹۹	اتیل سیانوآکریلات Ethyl cyanoacrylate	۰/۲ ppm	-	-	۱۲۵/۱۲	-	تحریک و سوزش تنفسی، پوست	ماخی / چسب در صنایع شیشه، فلرات، پلاستیک، لاستیک و نسوج بیولوژیکی
۳۰۰	اتیلن Ethylene <chem>CH2=CH2</chem>	۲۰۰ ppm	-	A4	۲۸/۰۵	-	- خفگی	گاز/در صنایع شیمیایی بکار می رود.

بخش اول - کلیات

شرکت ملی صنایع پتروشیمی
مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV) TWA	حد آستانه مجاز (TLV) STEL/C	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
۳۰۸	*اکتیلن ایمین Ethylenimine <chem>C2H5N</chem> Ethylimine; Amino ethylene; Azirane;	۰/۵ ppm	۴۳/۰۸	-	SKIN A ₃	-	- تحریک و سوزش برونشیت	در ساخت تری اتیلن ملامین و ۲-آزیرید نیل اتانل - همچنین به عنوان ماده بینابین و منومر برای افزودن به ترکیبات روغنی - رزینهای تبادل یونی رزینهای پوشش - کاربردهای داروئی - چسبها دارد.
۳۰۹	اکتیلن اتر Ethyl ether <chem>C2H5OC2H5</chem> Diethyl ether; Ethyl oxide; Etyer; Dithloxide; Solventether	۴۰۰ ppm	۷۴/۱۲	-	- عصبی مرکزی، تنفسی	-	- تحریک و سوزش	مایع / به عنوان حلال برای موتها - چربیها روغن‌ها-عطربرایات - الکالوئیدها و صمغها به کار می‌رود. عنوان معرف مهم در ستزهای آلی.
۳۱۰	اکتیلن فورمات Ethyl formate <chem>HCOOC2H5</chem> Ethyl ester of formic acid; Ethylmethanone	۱۰۰ ppm	۷۴/۰۸	-	- تحریک و سوزش	-	- تحریک و سوزش	به عنوان طعم دهنده لیمونادها و انسان‌ها به عنوان حلال برای نیتروسلولز- به عنوان قارچ کش و لاروکش در تباکو حبوبات خشکبار و غیره
۳۱۱	۲-اکتیل هگزانوئیک اسید 2-Ethylhexanoic acid	۵ mg/m ³ (IFV)	۱۴۴/۲۴	-	- اثر تراوژن	-	-	
۳۱۲	اکتیلiden نوربورن Ethlidene norbornene <chem>C9H12</chem> ENB;ENG; 5-Ethylidene Bicyclo(2.2.1)hept-2-ene	C ۵ ppm	۱۲۰/۱۹	-	- تحریک و سوزش - (حساسیت در چشم و بینی)	-	- تحریک و سوزش	

* توضیح: ACGIH تغییر TLV و STEL این ماده را به ترتیب به میزان ۰/۰۵ ppm و ۰/۱ ppm با نماد A3 پیشنهاد کرده است که پس از مدت تغذیه یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم‌گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	وزن مولکولی
			STEL/C	TWA			
۳۱۳	اتیل مرکاپتان Ethyl mercaptan <chem>C2H5SH</chem> Ethane thiol; Ethyl sulfhydrate; Mercapto ethane	۰/۵ ppm	-	-	-	- عصبی- مرکزی، تنفسی	۶۲/۱۳
۳۱۴	اتیل مورفولین N-Ethylmorpholine <chem>C6H13NO</chem> 4-Ethyl morpholine	۵ ppm	-	-	SKIN	- تحریک و سوزش چشمی	۱۱۵/۱۸
۳۱۵	اتیل سیلیکات Ethyl silicate <chem>(C2H5)4SiO4</chem> Tetra ethyl silicate, Tetra ethoxy silane; Ethyl ortho silicate; Ethyl silicate(condesd)	۱۰ ppm	-	-	- تحریک و سوزش- کلیه	- تحریک و سوزش- کلیه	۲۰۸/۳۰
۳۱۶	فنامیفوس Fenamiphos <chem>C13H22NO3PS</chem> Ethyl -3-methyl-4-(methylthio)-phenyl	mg/m ³ (IFV) ۰/۰۵	-	-	SKIN A4 BEI _A	- کلینرژیک	۳۰۳/۴
۳۱۷	فن سولفوتیون Fensulfothion <chem>C11H17O4PS2</chem>	mg/m ³ (IFV) ۰/۰۱	-	-	Skin A4 BEI _A	- کلینرژیک	۳۰۸/۳۵
۳۱۸	فتتیون Fenthion <chem>C10H15O3PS2</chem> O,O-Dimethyl -o-(3-methyl dithio carbamate;	mg/m ³ (IFV) ۰/۰۵	-	-	SKIN A4 BEI _A	کلینرژیک	۲۷۸/۳۴
۳۱۹	*فریام Ferbam ((CH ₃) ₂ NCS) ₂ Fe Carbamate; Ferbeck; Ferric dimethyl dithio carbamate; tris(Dimethyl dithio carbamate)Iron	۱۰ mg/m ³	-	-	A4	- تحریک و سوزش	۴۱۶/۵۰
۳۲۰	ذرات فرو وانادیوم Ferrovanadium dust Fe V	۱ mg/m ³	۲ mg/m ³	-	-	- تحریک و سوزش	-

* توضیح: تغییر ACGIH TLV_A4 این ماده را به میزان 5 mg/m^3 با نماد A4 پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات

و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH TLV-۲۰۰۹ در سال ۲۰۰۹ به دفترچه ACGIH

مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)	
					STEL/C	TWA
۳۲۱	ذرات آرد Flour dust	۰/۵ mg/m ³ (I)	-	-	SEN	آسم، برونشیت
۳۲۲	فلوراید Fluorides as F Sodium fluoride; Floridine; Naf cryolite ;Cryocide; Sodimum aluminum; Fluoride; Sodium hexafluoroaluminate; Magnesium fluosilicate; Fluorspar(Calcium fluoride);	۲/۵ mg/m ³	-	متغیر	A4 BEI	جامد/فلوریدها و ترکیبات آن مصارف مختلفی دارند-سدیم فلوراید به عنوان حشره کش - قارچ کش و افروزنی به آب آشامیدنی - کلسیم فلوراید در الکترونیک-لیزر و نرم کنندها به کار می رود.
۳۲۳	فلوئور Fluorine F ₂ Fluorine 19	۱ ppm	۱ ppm	-	۳۸/۰۰	- تحریک و سوژش
۳۲۴	فونوفوس Fonofos C ₁₀ H ₁₅ OPS ₂ Dy fonate;o- Ethyl -s- phenyl ethyl phosphono dithioate	mg/m ³ (IFV) ۰/۰۱	-	۲۴۶/۳۲	SKIN A4 BEI _A	مایع/حشره کش خاک - کلینرژیک
۳۲۵	فرمالدئید Formaldehyde HCHO شکل گازی: Methanal ;Methyl aldehyde ;Methylene oxide	-	C ۰/۳ ppm	۳۰/۰۳	SENA2	- تحریک و سوژش
۳۲۶	فرم آمید Formamide CH ₃ NO	۱۰ ppm	-	۴۵/۰۴	SKIN	مایع/در ساخت استرها و هیدروسیانیک اسید به عنوان نرم کنندها در ساخت سریشم و صمغهای قابل حل در آب و غیره کبد

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		نمادها	وزن مولکولی	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۳۲۷	اسید فرمیک Formic acid HCOOH Methanoic acid; محصول اسید فرمیک ۹۵تا ۸۵ درصد: Hydrogen carboxylic acid.	۱۰ ppm	۵ ppm	-	-	۴۶/۰۲	- تحریک و سوزش	مایع / در نساجی و کاغذسازی در آبکاری- نقره اندازکردن شیشه و به عنوان ماده بینایین در ساخت بسیاری از مواد شیمیایی
۳۲۸	فورفورال FurFural <chem>C5H4O2</chem> Fural; 2-Furfuraldehyde; 2-Furan carboxaldehyde.	-	۲ ppm	-	SKIN A3 BEI	۹۶/۰۸	- تحریک و سوزش	مایع / در فرآیندهای استخراج حلال در صنعت پالایش نفت- همچنین به عنوان حلال - ماده بینایین، قارچ کش و عامل خوشبوکننده
۳۲۹	فورفوریل الکل Furfuryl alcohol <chem>C5H6O2</chem> 2-Furyl ethanol; 2-Hydroxy methyl furan	۱۵ ppm	۱۰ ppm	-	SKIN	۹۸/۱۰	- تحریک و سوزش	مایع / به عنوان عامل خوشبوکننده مرطوب کننده و حلال برای رنگها و رزینها همچنین در پای مرها- مواد آبیندی و سیمانها بکار می رود.
۳۳۰	آرسناید گالیوم Gallium arsenide	۰/۰۰۰۳ mg/m ^{3(R)}	-	-	A3	۱۴۴/۶۴	- تنفسی	-
۳۳۱	بنزین Gasoline	۵۰۰ ppm	۳۰۰ ppm	-	A3	-	- تنفسی عصبی مرکزی	مایع قابل اشتعال/سوخت در موتورهای درونسوز
۳۳۲	تراهیدرید ژرمانیوم Germanium tetrahydride <chem>GeH4</chem> Germane; Germaniumhydride.	-	۰/۲ ppm	-	-	۷۶/۶۳	- خون	گاز / به عنوان عامل doping برای ترکیبات الکترونیکی جامد (Solid state)
۳۳۳	گلوتارآلدئید، فعال و غیرفعال Glutaraldehyde activated and inactivated <chem>OCH(CH₂)₃CHO</chem> 1,5-Pentanedral; Glutaric dialdehyde	C _{0/0.5} ppm	-	-	SEN,A4	۱۰۰/۱۱	- تحریک و سوزش	جامد/به عنوان استریل کننده سرد برای کاربردهای بیمارستانی و پزشکی همچنین برای ایجاد عامل پولی هیدروکسی در مواد و پروتئین ها و در صنعت دیاغی
۳۳۴	میست گلیسیرین Glycerine mist <chem>CH2OHCHOHCH2OH</chem> Glycerol	۱۰ mg/m ³	-	-	-	۹۲/۰۹	- اثرات ریوی	مایع روغنی/ساخت پلاستیک، لوازم آرایشی - صنایع داروئی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی
			STEL/C	TWA			
۳۳۵	گلیسیدول Glycidol <chem>C3H6O2</chem> 2,3-Epoxy-1-propanol; Epoxy propyl alcohol; Hydroxy methyl ethylenoxide; 3-Hydroxy propylene oxide; 2-Hydroxy methyl oxiran	۲ ppm	-	-	۷۴/۰۸	A3	-تحریک دستگاه تنفس فوکانی، چشم و پوست
۳۳۶	گلیاکسال Glyoxal	mg/m ^{3(IFV)} •/₁	-	-	۵۸/۰۴	SEN, A4	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی
۳۳۷	گرد و غبار غلات Grain dust (oat, Wheat, Barley)	۴ mg/m ^{3(E)}	-	-	NA	-	تحریک دستگاه تنفس فوکانی، ریه و برونشیت
۳۳۸	گرافیت (همه اشکال، بجز فیبر گرافیت) Graphite Black leat; mineral Carbon; Plumbago; Silver graphite; Stove black	۲ mg/m ^{3(R)}	-	-	-	-	پنوموکونوزیس
۳۳۹	هافنیم و ترکیبات آن Hafnium, as Hf Galtium اسامی مشابه بر حسب ترکیبات اختصاصی متفاوت است.	۰/۵ mg/m ³	-	-	۱۷۸/۴۹	-	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم - آسیب کبد
۳۴۰	هالوتان Halothane <chem>CF3CHClBr</chem> Fluothane; 2-Bromo-2-chloro-1,1,1-trifluoroethane	۵۰ ppm	-	-	۱۹۷/۳۹	A4	- آسیب کبد - آسیب دستگاه اعصاب مرکزی - اتساع عروق
۳۴۱	هلیم Helium He	خفه کننده ساده	-	۴	-	خفگی	گاز/جوشکاری قوس الکتریک، بالونها لامپ‌های نون و ارگن، انجماد موقعی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		نمادها	وزن مولکولی	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۳۴۲	هپتا کلر و اپوکسید هپتاکلر Heptachlor and Heptachlor epoxide	۰/۰۵ mg/m ³	-	Skin,A3	۳۷۳/۳۲ ۳۸۹/۴۰	-	آسیب کبد	جامد/حشره کش
۳۴۳	هپتان، همه ایزومرها Heptane C ₇ H ₁₆ n/Heptane or Normal Heptane	۴۰۰ ppm	۵۰۰ ppm	-	۱۰۰/۲۰	-	دستگاه عصبی مرکزی - تحریک دستگاه تنفس فوکانی	مایع/سوخت اتومبیل و هوایپما، پالایش نفت
۳۴۴	هگرا کلرو بنزن Hexachlorobenzene C ₆ CL ₆ HCB: Hexachlorobenzol	۰/۰۰۲ mg/m ³	-	SKIN A3	۲۸۴/۷۸	-	پوست - دستگاه عصبی مرکزی	جامد/قارچ کش افزودنی در پلیمرها، مهمات سازی، فرآوردهای آفت کش
۳۴۵	هگرا کلرو بوتادین Hexachlorobutadiene C ₁₂ =C ₁₁ -C ₁₀ -C ₉ =C ₁₂ H C B D	۰/۰۲ ppm	-	SKIN A3	۲۶۰/۷۶	-	آسیب کلیه	- مایع / یکی از فرآوردهای ساخت ترکیبات آلتی کلره، حلال، مایعات هیدرولیکی
۳۴۶	هگرا کلرو سیکلو پنتادین Hexachlorocyclopentadiene C ₅ C ₁₆	۰/۰۱ ppm	-	A4	۲۷۲/۷۵	-	دستگاه تنفس	مایع / ماده واسط در ساخت آفت کشها، ترکیبات آلتی کلره
۳۴۷	هگرا کلرو اتان Hexachloroethane	۱ ppm	-	SKIN A3	۲۳۶/۷۴	-	آسیب کلیه و کبد	جامد/ حشره کش - صنایع مهمات سازی - فرآوردهای فرعی در فرآیندهای کلرینه کردن ترکیبات شیمیایی
۳۴۸	هگرا کلرو نفتالین Hexachloronaphthalene C ₁₀ H ₂ C ₁₆ Halowax 1014	۰/۲ mg/m ³	-	SKIN	۳۳۴/۷۴	-	- آکنه ناشی از ترکیبات معطره هالوژنه - کبد	جامد/ عایق سازی سیمها، ماده افزودنی در سیالات روان کننده
۳۴۹	هگرا فلورو استن Hexafluoroacetone	۰/۱ ppm	-	SKIN	۱۶۶/۰۲	-	- آسیب کلیه - تناسی	گاز/ ستر ترکیبات آلتی، صنایع نساجی، حلال برای رزینها، چسبها
۳۵۰	هگرافلورو پروپیلن Hexafluoropropylene	۰/۱ ppm	-	آسیب کلیه	۱۵۰/۰۲	-	-	-

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		نام بینای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	نمادها	وزن مولکولی
			STEL/C	TWA			
۳۵۱	هگزا هیدروفتالیک انیدرید، همه ایزومرها Hexahydrophthalic anhydride, all isomers	-	C ٠/٠٠٥ mg/ m ³ (IFV)	-	- حساسیت تنفسی تحریک چشم، پلی استارین ها، ماده افزودنی در رزین های پلی وینیل و پلی اولفین تنفس فوکانی	SEN	۱۵۴/۱۷
۳۵۲	هگزا متیلن دی ایزو سیانات Hexamethylene diisocyanate	٠/٠٠٥ ppm	-	-	مایع / در ساخت رنگ های پلی اورتان	آسم	۱۶۸/۲۲
۳۵۳	هگزا متیل فسفر آمید Hexamethyl phosphoramide	-	-	-	- سرطان دستگاه تنفسی فوکانی	SKIN A3	۱۷۹/۲۰
۳۵۴	n-هگزان n-Hexane	٥٠ ppm	-	-	مایع فرار / حلال در فرایند های ساخت روغن های گیاهی، پوشش دادن سطوح، رنگ کاری و یا در چسب سازی	SKIN BEI	۸۶/۱۸
۳۵۵	ساخ ایزومرهای هگزان Hexane, other isomers	٥٠٠ ppm	١٠٠٠ ppm	-	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم آسیب به سیستم اعصاب مرکزی	n-hexane	۸۶/۱۸
۳۵۶	او ٦ هگزان دی آمین 1,6-Hexanediamine	٠/٥ ppm	-	- تحریک سیستم تنفس فوکانی و پوست	جامد کریستالی / ماده واسطه ساخت رزین های اپوکسی، مواد پلاستیکی و جوهر های چاپگر	-	۱۱۶/۲۱
۳۵۷	۱-هگزن 1-Hexane C ₆ H ₁₄ n/Hexyhydride	٥٠ ppm	-	- آسیب به سیستم اعصاب مرکزی	مایع / ساخت رنگ ها، عطرها، رزین های پلاستیکی	-	۸۴/۱۶
۳۵۸	هگزیل استات نوع دوم Sec-Hexyl acetate C ₈ H ₁₆ O ₂ 1,3 Dimethyl Butyl Acetate Methl iso Amyl Acetate	٥٠ ppm	-	- تحریک سیستم تنفس فوکانی و چشم	مایع / حلال لак و الکل ها، عطرها	-	۱۴۴/۲۱

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بعرانی	وزن مولکولی
			STEL/C	TWA			
۳۵۹	هگزیلن گلیکول Hexylene glycol [(CH ₃) ₂ COHCH ₂ -CHOH-CH ₃] 2/Methyl/1/2/4/pentanedi ol	C ۲۵ ppm	-	-	-	حریق سیستم تنفس فوکانی و چشم	۱۱۸/۱۷
۳۶۰	هیدرازین Hydrazine [H ₂ N-NH ₂] Diamine, Hydrazine(anhydrous)Hydrazine bese.	-	۰/۰۱ ppm	-	SKIN A3	سرطان سیستم تنفس فوکانی	۳۲/۰۵
۳۶۱	تیدروژن Hydrogen [H ₂]	-	-	خفه کننده ساده (D)	-	-	۱/۰۱
۳۶۲	ترفنیل های تیدروژن Hydrogenated terphenyls(nonirradiated) C ₁₈ H ₂ O	-	۰/۵ ppm	-	-	کبد تنفسی	۲۴۱/۰۰
۳۶۳	برومید تیدروژن Hydrogen bromide [HBr] Anhydrous Hydrogen bromide	-	C _۲ ppm	-	-	حریق و سوژش	۸۰/۹۲
۳۶۴	کلرید تیدروژن Hydrogen chloride [HC1] Muriatic acid	-	C _۲ ppm	-	A4	حریق سیستم تنفس فوکانی	۳۶/۴۷

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	TWA	STEL/C	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
								بخاری
۳۶۵	سیانید نیدرورژن و املاح سیانید (as CN) - Hydrogen cyanide - Cyanide Salts	-	-	C ۴/۷ ppm C _۰ mg/m ^۳	۲۷/۰۳ متغیر	SKIN SKIN	سیستم تنفس فوکانی، سردرد، تهوع، تیره وید	ساخت الاف مصنوعی، پلاستیک‌ها و املاح سیانور و نیتریت‌ها، مبارزه با جویندگان در کشتی‌ها، قطارها (روش تدخین)
۳۶۶	فلورید نیدرورژن Hydrogen fluoride [as F] Anhydrous Hydrogen fluoride,Aqueous hydrogen fluoride	۰/۵ ppm	C _۰ ppm	۲۰/۰۱	التهاب ریوی آسیب ریوی	BEI	تحریک سیستم تنفس فوکانی، چشم و پوست	گاز/ در ساخت فلورین و آلومینیم فلوراید و تصفیه اورانیوم و ساخت بنزین و آلومینیوم
۳۶۷	پراکسید نیدرورژن Hydrogen peroxide [H _۲ O _۲] Peroxide,Hydro peroxide, Hydro gen dioxide	۱ ppm	-	۳۴/۰۲	-	A3	تحریک سیستم تنفس فوکانی، گذایی، مقوا، کاغذ، بیننگ کردن مو، تصفیه آب و فاضلاب، سوخت موشكها.	مایع/ عامل اکسید کننده، در صنایع نساجی، غذایی، مقوا، کاغذ، بیننگ کردن مو، تصفیه آب و فاضلاب، سوخت موشكها.
۳۶۸	سلنید نیدرورژن Hydrogen selenide [H _۲ Se] Selenium hydride Selenium dihy dride	۰/۰۵ ppm	-	۸۰/۹۸	-	-	تحریک سیستم تنفس فوکانی و پوست، تهوع	در ساخت نیمه‌هادیها و سنتز مواد شیمیایی به کمک سلنید‌های فلزی، لیزرها و امولسیون‌ها
۳۶۹	* سولفید نیدرورژن Hydrogen sulfide [H _۲ S] sewer gas,sulfuretted hydrogen Hepatic gas	۰/۰ ppm	۰/۰ ppm	۳۴/۰۸	۰/۰ ppm	( )	-	گاز کربنیک و قابل اشتعال با بوی تخم مرغ گندیده/ بعنوان معرف در آنالیزهای شیمیایی ساخت آب سنگین، بعنوان منبع تهیه گوگرد صنعت نفت و گاز، این گاز در چشم‌های طبیعی و فاضلاب‌ها وجود دارد.

* توضیح: ACGIH تغییر TLV_TWA و STEL سولفید نیدرورژن را به ترتیب به میزان ۱ ppm و ۵ ppm پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاه‌های مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم‌گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۳۷۰	هیدرو کوئینون Hydroquinone [C ₆ H ₄ (OH) ₂] 1,4/Benzenediol Dihydroxy Benzene ouinol	۱ mg/m ³	-	-	۱۱۰/۱۱	SEN;A ₃	آنتی اکسیدان غذایی و ثابت کننده در رنگ‌ها، لاک‌ها، سوخت موتور و روغن‌ها.	مایع / در عکاسی، تولید لاستیک و آسیب چشم، درماتیت،
۳۷۱	-هیدروکسی پروپیل آکریلات ۲-Hydroxypropyl acrylate [CH ₂ CHCooCH ₂ CHOHC H ₃]HPA	۰/۵ ppm	-	-	۱۳۰/۱۴	SKIN SEN	تحریک سیستم تنفس فوکانی و چشم	مایع / در ساخت رزین‌ها
۳۷۲	ایندن Indene [C ₉ H ₈]	۵ ppm	-	-	۱۱۶/۱۵	-	آسیب کبدی	مایع / در ساخت رزین‌ها
۳۷۳	ایندیوم و ترکیبات آن Indium and compounds In بر حسب	۰/۱ mg/m ³	-	-	۴۹/۰۰	-	- ادم ریوی - پنومونی - خودرگی - دندان - بیقراری	عنصر جامد / در یاتاقنهای اتمیبل، هوایپما، در لحیم کاری و میله کترول راکتورهای اتمی
۳۷۴	پد و پدیده Iodine Iodides	۰/۱ ppm (IFV) ۰/۱ ppm (IFV) ۰/۱ ppm	۰/۱ ppm (V)	-	۳۹۳/۷۸	A4 A4	هیپوتیروئیدیسم، تحریک، دستگاه تنفسی فوکانی - هیپوتیروئیدیسم، تحریک، دستگاه تنفسی فوکانی	عنصر جامد غیر فلزی خاکستری تیره مایل به بنفش / داروسازی، لیتوگرافی و مواد عکاسی، صابون‌های مخصوص، روان کننده‌ها و ساخت رنگ.
۳۷۵	یدوفرم Iodoform [CHI ₃] Tri Iodomethane	۰/۶ ppm	-	-	۱۵۹/۷۰	A4	- آسیب به سیستم اعصاب مرکزی	مایع / در دامپزشکی به عنوان ماده گندzza
۳۷۶	اکسید آهن Iron oxide	۵ mg/m ^{3(R)}	-	-	-	-	- پنوموکوئیز	مایع / مواد جلاداده‌نده بعنوان رنگدانه و در صنایع متالورژی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)	
					STEL/C	TWA
۳۷۷	پتا کربونیل آهن Iron pentacarbonyl [Fe(Co)5] برحسب	۰/۱ ppm	۱۹۵/۹۰	-	-	-
۳۷۸	اماچ آهن، محلول برحسب آهن Iron salte, soluble, as Fe Ferrous Sulfate/ chloride Ferric Nitrate/chloride/sulfate	۱ mg/m ³	-	-	-	-
۳۷۹	ایزو آمیل الکل Isoamyl alcohol	۱۰۰ ppm	۸۸/۱۵	-	-	-
۳۸۰	ایزو بوتیل استات Isobutyl acetate [CH ₃ COOCH ₂ CH(CH ₃) ₂] isobutyl ester of acetic acid, beta-methyl propyl ethanoate	۱۵۰ ppm	۱۱۶/۱۶	-	-	-
۳۸۱	ایزو بوتانول Isobutanol [(CH ₃) ₂ CHCH ₂ OH] IBA,2-Mthyl 1/propanol Iso Butanol, Iso propyl carbinol	۵۰ ppm	۷۴/۱۲	-	-	-
۳۸۲	ایزو بوتیل نیتریت Isobutyl nitrite	-	۱۰۳/۱۲	A3 BEIM	C ۱ ppm ^(IFV)	-
۳۸۳	ایزو اکتیل الکل Isooctyl alcohol [C ₇ H ₁₅ CH ₂ OH]	۵۰ ppm	۱۳۰/۲۳	SKIN	-	-
شکل فیزیکی / کاربرد اصلی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز مجاز اثرات بحرانی					
مایع / عامل ضد ضربه در بنزین در اروپا	- ادم ریوی و آسیب به سیستم اعصاب مرکزی					
جامد / در تأسیسات آب و فاضلاب برای تصفیه، در صنایع نساجی و عکاسی، بعنوان گندزدا، مواد افزودنی غذایی، در دباغی و نساجی، فلزکاری، صنعت داروسازی، کود شیمیایی، در علف کشها	- تحریک سیستم تنفس فوقانی و پوست		متغیر			
مایع / در ساخت مواد شیمیایی عکاسی و محصولات دارویی	- تحریک و سوزش					
مایع / به عنوان حلال در ساخت عطربات و در طعم دهندهها	- تحریک و سوزش					
مایع / به عنوان حلال، برای رنگ زدایی، در کروماتوگرافی مایع، در سنتز مواد آلی، در ساخت اسانسها و طعم دهندهها	- تحریک و سوزش					
مایع / به عنوان حلال و مواد اولیه در صنعت پلاستیک سازی، واسطه در ساخت دترجتهای غیر یونی، در ساخت روغن های برش، روان کنندهها روغن های هیدرولیک	خونی، قلبی عروقی					

مجموعه اسناد بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۳۸۴	ایزو فورون Isophorone [C ₉ H ₁₄ O] Iso aceto Phorone 3/5/5 trimethyl 2/Cyclo hexenone. 3/5/5 tymethy 2/Cyclo hexen/1/one	-	C 5 ppm	-	۱۳۸/۲۱	A ₃	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم - عصبی مرکزی - بی قراری - خستگی	مایع / حلال پلی وینیل، نیتروسلولز
۳۸۵	ایزو فورون دی ایزو سیانات Isophorone diisocyanate IPD[C ₁₂ H ₁₈ N ₂ O ₂] Iso phoroned; Isocyanate. 3/isocyanate Methyl 3/5/5 trimet cyclohexyl isocye.	-	۰/۰۰۵ ppm	-	۲۲۲/۳۰	-	- حساسیت تنفسی	جامد / در ساخت فوم پلی اورتان
۳۸۶	ایزوپروپانول مراجعة شود Isopropanol	به ۲-پروپانول مراجعة شود						
۳۸۷	ایزو پروپوکسی اتانول 2-Isopropoxyethanol [(CH ₃) ₂ CHOCH ₂ CH ₂ OH] IPE: isopropyl glycol Ethylene Glycol MonoIso propyl Etherisopropyl celosolve	-	۲۵ ppm	-	۱۰۴/۱۵	SKIN	- اثر بر دستگاه خونساز	مایع / در ساخت رنگ های لاتکس، به عنوان جزبی از لاک الکل ها و سایر پوشش دهنده ها، به عنوان حلال در ساخت رزین ها و رنگ های نساجی.
۳۸۸	ایزو پروپیل استات Isopropyl acetate [CH ₃ COOCH(CH ₃) ₂] Isopropyl ester of Ethyl ester of acetic acid. 2/Propyl acetate	۱۰۰ ppm	۲۰۰ ppm	-	۱۰۲/۱۳	-	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم - آسیب به سیستم اعصاب مرکزی	مایع / به عنوان حلال در ساخت نیتروسلولز و سایر رزین ها، روغن ها، واکس ها و صمغ ها در عطریات مصنوعی و طعم دهنده ها
۳۸۹	ایزو پروپیل آمین Isopropylamine [Ch ₃) ₂ CH NH ₂] 2/Amino Propane Monoisopro pylamine. 2/Propylamine	۵ ppm	۱۰ ppm	-	۵۹/۰۸	-	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی - آسیب چشم	مایع / حلال و ثابت کننده در سنتز علف کش 2.4.D، شیمیائی در سنتز رنگ ها، پلاستیک، حشره کشها، باکتری کشها.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)			شکل فیزیکی / کاربرد اصلی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	نمادها	وزن مولکولی
			STEL/C	TWA					
۳۹۰	ایزوپروپیل آنیلین نرمال N-Isopropylaniline [C ₆ H ₅ NHCH(CH ₃) ₂]	۲ ppm	-	-	-	مایع / در رنگ کردن الیاف اکریلیک	- اثر بر دستگاه خونساز	SKIN;B EI _M	۱۳۵/۲۱
۳۹۱	ایزو پروپیل اتر Isopropyl ether	۲۵۰ ppm	۳۱۰ ppm	-	-	مایع / به عنوان حلال برای روغن هایمعدنی، گیاهی، حیوانی، در ساخت واکس ها، رنگ ها، رزین ها، از بین برنده جلا دهنده ها	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم	-	۱۰۲/۱۷
۳۹۲	ایزوپروپیل گلیسیدیل اتر IsoPropyl glycidyl ether (IGE) [C ₆ H ₁₂ O ₂] IGE, 1/2 Epoxy/3/Iso Propyl Propoxy methyl oxirane	۵۰ ppm	۷۵ ppm	-	-	مایع / به عنوان ثبت کننده برای ترکیبات آلی و عامل رقیق کننده برای رزین های اپوکسی و واسط شیمیایی در سنتز اترها و استرهای	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم - درماتیت	-	۱۱۶/۱۸
۳۹۳	کائولین Kaolin	۲mg/m ³ (E,R)	-	-	-	جامد / به عنوان پرکننده و پوشش دهنده در کاغذ، رنگ، پلاستیک و سرامیک به عنوان جزئی در شیشه بطری ها، بشتاب شیشه ای در سفالگری، چینی سازی، آجر سازی، صابون تولید مصنوعات نساجی، در ساخت دارو و مواد آرایشی	پنوموکونیوز	A ₄	-
۳۹۴	کروزن / سوخت جت، بر حسب کل بخارات هیدروکربنی Kerosene/Jet fuels, as total hydrocarbon vapor	۲۰۰mg/m ³ (P)				چشمی، عصبی مرکزی، تنفسی	Skin A ₃	متغیر	
۳۹۵	کتن Ketene[CH ₂ =CO] Carbon methane Ethanone, Keto ethulene	۰/۵ ppm	۱/۵ ppm	-	-	گاز / در ساخت اسید استیک و استرهای استات	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی - ادم ریوی	۴۲/۰۴	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۳۹۶	سرب و ترکیبات غیر آلی آن Lead and inorganic compounds as[Pb] SoaPs	۰/۰۵ mg/m ³	-	۲۰۷/۲۰ متغیر	A ₃ , BEI	دستگاه گوارش، - خون - کلیه سیستم تولید مثل	سیستم عصبی مرکزی، جامد/ ساخت رنگ، باطری، سرامیک، لحیم کاری، آلیاژهای فلز و ورقهای سربی	
۳۹۷	آرسنات سرب Lead arsenate as Pb ₃ (ASO ₄) ₂ Arsenette. Ortho ۱ _{۱۰} (dust) Gypsum Sopable Talbot	۰/۱۵ mg/m ³	-	۳۴۷/۱۳	BEI	دستگاه گوارش، دستگاه عصبی مرکزی، کم خونی، کلیه	جامد/ ستز، حشره کشنها	
۳۹۸	کرومات سرب Lead Chromate [PbCrO ₄] برحسب Pb برحسب Cr	۰/۰۵ mg/m ³ ۰/۰۱۲ mg/m ³	- -	۲۲۳/۲۲	A ₂ ; BEI A ₂	سیستم اعصاب مرکزی، سیستم تولید مثل	جامد/ عنوان رنگدانه	
۳۹۹	سنگ آهک Limestone رجوع شود به کلسیم کربنات	-	-	-	-	-	-	-
۴۰۰	لیندین Lindane[C ₆ H ₆ CL ₆] Hexachloro cyclo hexane Isomer BHC HCH 1/2/3/4/5/6/Hexachloro cyclohexane	۰/۵ mg/m ³	-	۲۹۰/۸۵	SKIN A ₃	سیستم عصی مركزی آسیب کبد	جامد/ حشره کشن	
۴۰۱	هیدرید لیتیوم Lithium hydride [LiH] Lithium mono hydride	۰/۰۲۵ mg/m ³	-	۷/۹۵	-	- دستگاه تنفس فوکانی، چشم و پوست	جامد/ جاذب رطوبت حفاظت برای راکتورهای هسته‌ای و عامل تراکم در سنتر مواد آلی	

* توضیح: ACGIH پیشنهاد کرده است که TLV این ماده به دلیل فقدان اطلاعات کافی حذف شود که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات

و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹

مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)			بهره ایمنی
			نمادها	وزن مولکولی	STEL/C	
۴۰۱	گاز مایع	L.P.G(Liquefied Petroleum gas) [C ₃ H ₈ /C ₃ H ₆ /CH ₁₀ /C ₄ H ₈] Liquifid Petroleum gas Bottled gas comoressed Petroleum gas Liquefied hydro carbon gas Liquefide Petroleum gas				گاز با بوی ملایم، قابل اشتعال و قابل انفجار به عنوان سوخت، در تولید مواد شیمیابی، در تولید نفت و واسطه های پلی مری
۴۰۲	اکسید منیزیم Magnesium oxide	۱۰ mg/m ³ (I)	A4	۴۰/۳۲	-	جامد/ در ساخت انواع اکسید منیزیم، تولید دی اکسید کربن، ساخت لایه مقاوم حرارتی، ساخت پودرها و بعنوان ضد اسید.
۴۰۳	مالاتیون Malathion [C ₁₀ H ₁₉ O ₆ PS ₂] %/Dimethyl dithio Phosphate of diethyl Mercaptosuccinate S-[1/2 bis etoxy carbony) ethyl Phosphoro dithioate Diethyl (Dimethoxy Phosphino thiylthio) Succinate	۱ mg/m ³ (IFV)	-	۳۳۰/۳۶	A4 SKIN BEIA	- ممانعت - کولین استراز
۴۰۴	انیدرید مالئیک Maleic anhydride [C ₄ H ₂ O ₃] Cis/Butene dioic anhydride 2/4/furanedione, maleic acid anhydride toxicil anhydride	۰/۱ ppm	SEN, A4	۹۸/۰۶	-	جامد/ ساخت پلی استر و رزین های پوششی و ساخت اسید فوماریک و تارتاریک، جزئی از فرمول حشره کش ها، نگهدارنده روغن ها و چربی ها، عامل ضد چروک پارچه
۴۰۵	فلز منگنز و ترکیبات معندنی آن Manganese, and inorganic compounds (as Mn) Colloidal Manganese Mangananese 55	۰/۲ mg/m ³	-	۵۴/۹۴ متغیر	-	جامد فلزی/ کاربرد در آلیاژ کاری و ساخت فولاد

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)	
					STEL/C	TWA
۴۰۷	منگنز سیکلو پنتادینیل تری کاربوبئیل Manganese Cyclopentadienyl tricarbonyl (as Mn) بر حسب منگنز As Mn[C ₅ H ₅ -Mn(Co) ₃]	۰/۱ mg/m ³	-	SKIN	۲۰۴/۱۰	- -
۴۰۸	فلز جیوه Mercury as Hg Alkyl compounds Aryl Compounds Elemental and inorganic forms	۰/۰۱ mg/m ³ ۰/۱ mg/m ³ ۰/۰۲۵ mg/m ³	۰/۰۳ mg/m ³ - -	Skin Skin Skin ; A ₄ ; BEI	۲۰۰/۰۹	- متغیر متغیر متغیر
۴۰۹	مزتبل اکسید Mesityl oxide [CH ₃ COCH=C(CH ₃) ₂] Isobut enyl methyl ketone methyl iso butenyl ketone 4/methyl/3/penten 2/one	۱۵ ppm	۲۵ ppm	-	۹۸/۱۴	- -
۴۱۰	اسید متاکریلیک Methacrylic acid [CH ₂ =C(CH ₃)COOH]	۲۰ ppm	-	-	۸۶/۰۹	- چشم و پوست
۴۱۱	متان Methane[CH ₄]	-	-	-	-	هیدروکربنهای گازی آلیفاتیک (آلکانهای C ₁ -C ₄) را ببینید.
۴۱۲	متanol Methanol [CH ₃ OH] methyl Alcohol. Carbinol Woo Alcohol Woodspirts Columbian Spirits	۲۰۰ ppm	۲۵۰ pm	SKIN BEI	۳۲/۰۴	- آسیب جسم
۴۱۳	متومیل Methomyl [C ₅ H ₁₀ N ₂ O ₂ S] 5/Methyl- N(methyl-carbamoyl) oxyl thio-acetimide	۲/۵ mg/m ³	-	A ₄ BEI _A	۱۶۲/۲۰	- ممانت از کولین استراز

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	TWA	STEL/C	وزن مولکولی	نمادها	مبناي تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
								جامد / آفت کش کلره آلی
۴۱۴	متوكسی کلر Methoxychlor [C ₁₆ H ₁₅ C ₁₃ O ₂] 1/1/TRICHLORO 2/2/BIS(p-methoxy phenol) ethanol DMDT chemform Marlate p/p dimethyl	۱۰ mg/m ³	-	-	۳۴۵/۶۵	A4	- سیستم عصبی مرکزی آسیب کبد	مايو/ حلال برای ساخت پلاستیک، رزین ها، رنگ ها، جladهنه ها و عطریات و ماده افزودنی به سوخت جت.
۴۱۵	۲-متوكسی اتانول 2-Methoxyethanol [CH ₃ OCH ₂ CHOH] Methyl cellosolve Ehylene glycol mono methyl ether (EGME)	۰/۱ ppm	-	-	۷۶/۰۹	SKIN	- خون - سیستم تولید مثل	مايو/ ساخت فیلم عکاسی کفاشی، و جladهنه و همچنین به عنوان حلال برای چاپ پارچه و صمغ های مختلف و رزین ها و استات سلولز و نیتروسلولز
۴۱۶	۲-متوكسی اتیل استات 2-Methoxyethyl acetate (EGMEA) Ehylene glvcol mono methyl ether acetate, methyl cellosolve acetate	۰/۱ ppm	-	-	۱۱۸/۱۳	SKIN	- خون - سیستم تولید مثل سیستم عصبی مرکزی	-
۴۱۷	پروپانول (۲-متوكسی متیل اتوکسی) (2-Methoxymethylethoxy)propanol (DPGME)	۱۰۰ ppm	۱۵۰ ppm	۱۴۸/۲۰	SKIN	- تحریک چشم آسیب سیستم عصبی مرکزی	-	-
۴۱۸	۴-متوكسی فنل Methoxyphenol-4 [CH ₃ OC ₆ H ₄ OH] Hydro quione monomethyl ether	۵ mg/m ³	-	-	۱۲۴/۱۵	-	- چشم بینهگ شدن پوست	مايو/ واسطه شیمیایی در ساخت پلاستیک و ثبیت کننده ترکیبات هیدروکربن کلرینه و اتیل سلولز
۴۱۹	۱-متوكسی ۲-پروپانول 1-Methoxy-2-propanol (PGME)	۱۰۰ ppm	۱۵۰ ppm	۹۰/۱۲	-	- چشم عصبی مرکزی	-	-

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	STEL/C	TWA	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
								نامهای مشابه و تجاری
۴۲۰	متیل استات Methyl acetate [CH ₃ COOH ₃] Methyl ester of acetate acid Methyl ethanoate	۲۰۰ ppm	۲۵۰ ppm	-	۷۴/۰۸	-	- تنفسی، سردرد خواب آلدگی نوروپاتی (چشمی)	مایع / استفاده در رنگ بری اجسام و به عنوان حلال، جلادهنده و طعم دهنده
۴۲۱	متیل استیلن Methyl acetylene [CH ₃ C=CH] Propyne, allyene propine 1/propane	۱۰۰۰ ppm	-	۴۰/۰۷	-	-	- آسیب به سیستم اعصاب مرکزی	گاز / استفاده به عنوان سوخت مشعلهای جوشکاری و همچنین به عنوان واسطه شیمیابی
۴۲۲	متیل استیلن پروپادین مخلوط Methyl acetylene-propadiene mixture [C ₃ H ₄ isomer] mixture(MAPP) MAPP(gas)methyl Acetylene Allene(mixture) methyl Acetylene propadiene propyne allene mixture	۱۰۰۰ ppm	۱۲۵۰ ppm	-	۴۰/۰۷	-	- آسیب به سیستم اعصاب مرکزی	گاز / در صنعت به عنوان سوخت استفاده می شود.
۴۲۳	متیل اکریلات Methyl acrylate [CH ₂ =CHCOOCH ₃] Methyl carbonyl ethylene Methyl ester of acrylic acid. Methyl propenate	۱ ppm	-	۸۶/۰۹	-	SKIN SEN A ₄	- تحریک و سوزش	مایع / در تولید الیاف پلیمر
۴۲۴	متیل اکریلو نیتریل Methylacrylonitrile [CH ₂ =C(CH ₃ C≡N] 2/Methyl -1/propene nitrile methacrylonitrile	۱ ppm	-	۶۷/۰۹	-	SKIN	- تحریک سیستم عصبی مرکزی	مایع / ساخت پلاستیک و پوشش های سطحی و سنتز اسیدها، آمیدها، آمین ها، استرها و نیتریل ها
۴۲۵	متیال Methylal[(CH ₃ O ₂ C ₂)] Dimethoxy methane, formal formaldehyde dimethyl acetal methoxy methyl ether, methylene dimethyl ether	۱۰۰۰ ppm	-	۷۶/۱۰	-	-	- تحریک سیستم عصبی مرکزی	مایع / استفاده به صورت سوخت، یک حلال برای عطریات، ساخت چسب ها و لایه پوششی و عاملی در سنتز ترکیبات آلی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		نمادها	وزن مولکولی	حد آستانه مجاز (TLV)	متانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA					
۴۲۶	متیل آمین Methylamine [CH ₃ NH ₂]Di Amino methane, Anhydrous methyl amine Aqueous methyl amine mono methyl amine	۵ ppm	۱۵ ppm	-	-	۳۱/۰۶	-	تحریک و سوژش	گاز / داروسازی، حشره کش، مواد منفجره، شویندها، دباغی، رنگ و سوخت
۴۲۷	متیل -n-آمیل کتون Methyl n-amyl ketone [CH ₃ COC ₅ H ₁₁] 2/Heptanone, Amyl methyl ketone,n/Amyl methyl ketone	۵۰ ppm	-	۱۱۴/۱۸	-	-	-	تحریک و سوژش (پوست)	مایع / فلزکاری، رزین ها، جلادهنه ها، طعم دهنده ها و عطریات
۴۲۸	N-متیل آنیلن N-Methyl aniline [C ₆ H ₅ NH(CH ₃)] MA.MONO methyl aniline (methyl amino)Benzen, Methyl phenyl amine	۰/۵ ppm	-	۱۰۷/۱۵	SKIN BEI _A	-	-	فقدان اکسیژن خون	مایع / شیمیایی (ستز مواد آلی)
۴۲۹	متیل بروماید Methyl bromide [CH ₃ Br] Mono brommo methane; Bromo methane	۱ ppm	-	۹۴/۹۵	SKIN A ₄	-	-	- ادم یا خیز ریوی سمیت عصبی سیستم دستگاه عصصی مرکزی	گاز / بعنوان عامل فرمیگاسیون در کنترل آفات
۴۳۰	متیل ترشیاری - بوتیل اتر Methyl tert- butyl ether (MTBE) 2-Methoxy-2-Methyl propane	۵۰ ppm	-	۸۸/۱۷	A ₃	-	-	- تحریک و سوژش - کلیه	مایع / پالایشگاه (تهیه سوخت)، داروسازی، آزمایشگاه (حلال)
۴۳۱	متیل n-بوتیل کتون Methyl n-butyl ketone 2-hexanone	۵ ppm	۱۰ ppm	۱۰۰/۱۶	SKIN BEI	-	-	- نوروباتی، سیستم تولید مثل	مایع فرار / حلال رنگ ها، لاک ها، جوهر، رزین ها، روغن ها، چربی ها و واکس ها

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	STEL/C	TWA	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
۴۳۲	متیل کلراید Methyl chloride			۵۰ ppm	۱۰۰ ppm	SKIN A4	- کلیه - سیستم عصبی مرکزی سیستم تولید مثل	گاز / صنایع شیمیایی به عنوان عامل متیله شدن در تولید سیلیکون، رزین های پوتیل، تترامتیل سرب، متیل کلراید، پلاستیک ها، آفت کش ها، داروسازی، رنگ ها، عطریات، اترها، رزین ها و در بیهوشی های موضعی
۴۳۳	متیل کلروفرم Methyl chloroform 1,1,1-TCE Trichloro -1,1,1- Ethane		۴۰ ppm	۳۵ ppm	۱۳۳/۴۲	A4 BEI	- سیستم عصبی مرکزی - کبد	مایع / حلال چسب ها، گریس زدایی فلزات و تولید واپنیلدون کلراید، آفت کش ها، فرآیند نساجی، برش مایعات، نرم کننده ها، برش روغنی، واکسن کفش، لکه گیری ها، جوهر چاپ
۴۳۴	متیل -۲- سیانو آکریلات Methyl 2-cyanoacrylate 2-cyanoa acrylic acid acrylic Acid		۰/۲ ppm	-	۱۱۱/۱۰	-	- تحریک درماتیت	مایع / ساخت چسب ها و پلیمرها
۴۳۵	متیل سیکلو هگزان Methylcyclohexane Cyanoethyl methane hexahy droluene		۴۰۰ ppm	-	۹۸/۱۹	-	- التهاب پوستی خواب آلدگی	مایع / در ستتر آلی، عنوان حلال برای اترهای سلولزی، سوخت جت
۴۳۶	متیل سیکلو هگزانول Methylcyclohexanol [CH ₃ C ₆ H ₁₀ OH] Hexahydro cresol, Hexa hydromethylphenol		۵۰ ppm	-	۱۱۴/۱۹	-	- تحریک و سوزش - خواب آلدگی - کبد - کلیه	مایع / حلال استرهای و اترهای سلولزی، آنتی اکسیدان روغنها در تهیه صابون و دترجنت ها.
۴۳۷	اورتو - متیل سیکلو هگزانون O-Methylcyclo hexanone [C ₆ H ₁₂ O] 2-Methyl cyclo hexanone		۵۰ ppm	۷۵ ppm	۱۱۲/۱۷	SKIN	- تحریک و سوزش خواب آلدگی	مایع با بوی استون، حلال در تهیه لعب و لاک الکل و پلاستیک - در چرم سازی و به عنوان رنگ زدا

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبناي تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۴۳۸	۲-متیل سیکلو پنتادینیل منگنز تری کربونیل بر حسب منگنز 2-Methyl cyclopentadienyl manganese tricarbonyl [(CH ₃ C ₅ P ₀ (CH ₂) ₂ SC ₂] [<chem>[(CH3)C5P0(CH2)2SC2]2Mn(CO)3</chem>]	۰/۲ mg/m ³	-	SKIN	۲۱۸/۱۰	-	دستگاه عصبی مرکزی	مایع / افزودنی به سوخت به عنوان کاهش دهنده درد
۴۳۹	متیل دمتون Methyl demeton [(CH ₃ O) ₂ Mn(CH ₂) ₂ SC ₂ H ₅] 0/0 Dimethyl 2/ethyl mercapto ethyl thio Phosphate Methyl , Mercaptophos [<chem>[(CH3O)2Mn(C2H5)SC2H5]2</chem>]	۰/۰۵ mg/m ³ (IFV)	-	SKIN BEIA	۲۳۰/۳۰	-	-	مایع بدبو / حشره کش
۴۴۰	متیلن بیس فنیل ایزوسیانات Methylene bisphenyl isocyanate(MDI) [<chem>OC(=N)c1ccc(cc1)N=C=N</chem>]	۰/۰۰۵ppm	-	۲۵۰/۲۶	-	-	-	پولکهای سفید تا زرد روشن
۴۴۱	متیلن کلراید Methylene Chloride [CH ₂ Cl ₂] رجوع شود به دی کلرومنان Dichloromethane; [<chem>CCl4</chem>]	-	-	-	-	-	-	مایع / حلال برای زنگ، پلاستیک و چربی
۴۴۲	۴-بیس متیلن (۲-کلرو آنیلین) 4,4'-Methylene bis(2-Chloroaniline) [MBOCA, MOCA] [CH ₂ (C ₆ H ₄ CINH ₂) ₂] MOCA [<chem>CC(=O)c1ccc(cc1)N=C=N</chem>]	۰/۰۱ppm	-	۲۶۷/۱۷	-	-	-	-
۴۴۳	متیلن بیس (۴-سیکلو هگزین ایزوسیانات) Methylele bis (4- Cyclohexylisocynate) [<chem>CC(=O)c1ccc(cc1)N=C=N</chem>]	۰/۰۰۵ ppm	-	۲۶۲/۳۵	-	-	-	در تهیه اورتان استفاده می شود

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۴۴۴	۴- متیلن دی آنیلين 4,4- Methylene dianiline [H ₂ N-C ₆ H ₄ -CH ₂ -C ₆ H ₄ -NH ₂] MDA; 4/4Ciamino dipheyl methane	۰/۱ ppm	-	۱۹۸/۲۶	-	SKIN A ₃	کبد	کریستال قهقهه‌ای کم رنگ در ساخت ایزووسیانات و پلی ایزووسیانات به عنوان عامل سخت کننده اپوکسی به عنوان ماده خام در تولید استومر پلی اورتان در ساخت لاستیک و پلی رزین‌ها
۴۴۵	متیل اتیل کتون Methyl ethyl ketone (MEK) [CH ₃ CO CH ₂ CH ₃]	۲۰۰ ppm	۳۰۰ ppm	۷۲/۱۰	-	BEI	تحریک و سوزش سیستم دستگاه عصبی مرکزی	مایع بی رنگ و قابل اشتعال با بوی شبیه به استون به عنوان حلال در صنایع عایق کاری در جداسازی موم از روغن‌های روان کننده در ساخت رزین‌های مصنوعی بی رنگ
۴۴۶	متیل اتیل کتون پراکساید Methyl ethyl Ketone proxide [C ₈ H ₁₆ O ₄] 2-Butanone Peroxide	-	C ۰/۲ ppm	۱۷۶/۲۴	-	-	تحریک و سوزش - کلیه، کبد	مایع بی رنگ در پلیمریزاسیون مونومرها و پلاستیک به عنوان عامل تغهدارنده در رزین‌ها پلی اسدیته به عنوان کاتالیست و پیوند دهنده در تولید پلی مراها
۴۴۷	متیل فورمات Methyl Formate [HCOOCH ₃] Methyl ester of formic acid; Methyl Methanoate	۱۰۰ ppm	۱۵۰ ppm	۶۰/۰۵	-	-	تحریک و سوزش - خواب - آلدگی - ادم ریه خیز - ریه	مایع بی رنگ و قابل اشتعال با بوی مطبوع به عنوان گندزا و ضد لارو برای غذا و تباکو به عنوان حلال برای استات سلولر و در ستزهای مواد آلبی
۴۴۸	۵- متیل-۳-هپتانون 5- Methyl-3-heptanone رجوع شود به Ethyl amyl ketone	-	-	-	-	-	-	-
۴۴۹	متیل هیدرازین Methyl hydrazine [CH ₃ NH NH ₂] MMH: Mono Methyl Hydrazine	۰/۰۱ ppm	-	۴۶/۰۷	-	SKIN A ₃	تحریک و سوزش کبد	مایع بی رنگ و شفاف با بوی شبیه آمونیاک به عنوان سوخت در پیشرانه موشک‌ها، به عنوان حلال و ماده واسطه شیمیابی

شکل فیزیکی / کاربرد اصلی	مبانی تعیین حد آستانه مجاز بحرانی	نمادها	وزن مولکولی	حد آستانه مجاز (TLV)		نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	ردی.
				STEL/C	TWA		
مایع بی رنگ در معرض نور و رطوبت به رنگ زرد قرمز، یا قهوه ای، تغییر رنگ می دهد با بوی شیرین اتری. کاربرد در بررسی های میکروسکوپی و به عنوان ماده اشباع کننده برای آزمایش دیاتومه ها برای آزمایش پیریدین	- تحریک و سوزش سیستم دستگاه عصبی مرکزی	SKIN	۱۴۱/۹۵	-	۲ ppm	متیل یدید Methyl iodide [CH ₃ I] Iodo methane, monoIodo methane	۴۵۰
مایع / حلال برای سلولز، استرها، اکریلیها و کوپولیمرهای وینیل.	- تحریک و سوزش - خواب آلودگی - کبد - کلیه	-	۱۱۴/۲۰	-	۵۰ ppm	متیل ایزوآمیل کتون Methyl isoamyl Ketone [CH ₃ COCH(C ₂ H ₅) ₂] 2/Hexanone; MIAK	۴۵۱
مایع / حلال در رنگرزی و روغن ها و صمغ ها، رزین ها، واکسه ها، و سلولز استرها، همچنین در فرآیندهای شناورسازی مواد معدنی و روغن ترمز	- تحریک و سوزش حساس شدن	SKIN	۱۰۲/۱۸	۴۰ ppm	۲۵ ppm	متیل ایزو بوتیل کربینول Methyl isobutyl Carbinol [C ₆ H ₁₄ O] MIBC; Methyl amyl alcohol; isobutyl methyl carbinol	۴۵۲
مایع / حلال در ساخت رنگ های رزینی لاکها و براق کننده ها و چسب ها و سیمانهای لاستیکی همچنین در استخراج محصولات دارویی و سوخت اورانیوم.	- تحریک و سوزش - حساس شدن - کبد - کلیه	BEI	۱۰۰/۱۶	۷۵ ppm	(۵۰ ppm)	* متیل ایزو بوتیل کتون Methyl isobutyl ketone [CH ₃ COCH ₂ CH(CH ₃) ₂] MIBK; Hexone; Iso Butyl Methyl Ketone; 4/ Methyl/2/Pentanone	۴۵۳
مایع / ماده واسط در تولید حشره کش ها و علف کش ها	- تحریک و سوزش	SKIN	۵۷/۰۵	-	۰/۰۲ ppm	متیل ایزو سیانات Methyl isocyanate Iso-Cyatotmethane Methyl isocyanat	۴۵۴

* توضیح: ACGIH تغییر TLV_TWA و STEL این ماده را به ترتیب به میزان ۳۰ ppm و ۷۵ ppm با نماد A3 پیشنهاد کرده است که پس از مدت تغذیه یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۴۵۵	متیل ایزو پروپیل کتون Methyl isopropyl ketone [CH ₃) ₂ CHCOCH ₃] MIPK; 3/ Methyl/2/butanone	۲۰۰ ppm	-	۸۶/۱۴	-	-	- تحریک و سوزش خواب آسودگی	ماع / قابل اشتعال با بوی نافذ استن / به عنوان حلال در ساخت نیتروسولولر
۴۵۶	متیل مرکاپتان Methyl mercaptan [CH ₃ SH] Methane thio; Mercapto methane; Methyl Sulf hydrate	۰/۵ ppm	-	۴۸/۱۱	-	-	کبدی	گاز بی رنگ، قابل اشتعال با بوی کلم گندیده / به عنوان ماده واسط در ساخت آفت کش ها و قارچ کش ها و فرآورده های فرعی در صنایع خمیر و کاغذ.
۴۵۷	متل متاکریلات Methyl methacrylate [CH ₂ = C(CH ₃)COOH ₃] Methacrylate monmer, Methyl ester of methacrylic acid; Methyl 2/ Methyl/ 2/propenoate	۵۰ ppm	۱۰۰ ppm	۱۰۰/۱۳	SEN A ₄	- تحریک و سوزش بوستی التهاب	- تحریک و سوزش آکریلیک و پلاستیک های شفاف، شیشه های پلکسی گلاس، زنگ های لاتکس، جوهر های چاپ و واکس کف	ماع / در ساخت پلی مر و قالب های آکریلیک و پلاستیک های شفاف، شیشه های پلکسی گلاس، زنگ های لاتکس، جوهر های چاپ و واکس کف
۴۵۸	۱- متیل نفتالین و ۲- متیل نفتالین 1- Methyl naphthalene and 2- Methyl naphthalene	۰/۵ ppm	-	۱۴۲/۲	SKIN A ₄	- تنفسی	-	ماع / حشره کشن
۴۵۹	متیل پاراتیون Methyl parathion [CH ₈ H ₁₀ No ₅ P _s] 0/0/Dimethyl/o/p/nitroph enyl phosphoro thioate; Nitron; partron M.Wofatos	۰/۲ mg/m ³	-	۲۶۳/۲۳	SKIN A ₄ BEIA	- کولینزرنژیک	- تحریک و سوزش	ماع / حلال، به عنوان عامل خوشبو کننده و در سنتز مواد آلی
۴۶۰	متیل پروپیل کتون Methyl Propyl ketone [CH ₃ CoC ₃ H ₇] 2/Pentanone; Ethyl acetone ;MPK	-	۱۵۰ ppm	۸۶/۱۷	-	- مرگ نسجی تحریک و سوزش	-	ماع / حلال، به عنوان عامل خوشبو کننده و در سنتز مواد آلی

** توضیح: ACGIH تغییر TLV-TWA این ماده را به میزان $0.02 \text{ mg}/\text{m}^3$ (IFV) و با نماد A4 پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و

بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه

TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردی. ردی. ردی.	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	TWA	STEL/C	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحارانی
۴۶۱	متیل سیلیکات Methyl Silicate [(CH ₃ O) ₄ Si] Tetra Methoxy Silane	۱ ppm	-	۱۵۲/۲۲	-	-	تنفسی چشمی
۴۶۲	*الفا - متیل استیرن a-Methyl Styrene [C ₆ H ₅ C(CH ₃)=CH ₂] AMS; Iso propenyl benzene; 1/ Methyl 1/phenyl ethylene; 2/Phenyl propylene	(۵۰ ppm)	(۱۰۰ ppm)	۱۱۸/۱۸	(-)	-	تنفسی سیستم دستگاه عصی مركزی
۴۶۳	متیل وینیل کتون Methyl vinyl ketone	-	۰.۲ ppm	۷۰/۱۰	Skin; SEN	-	حساسیت چشم و دستگاه تنفس - عصی - مرکزی
۴۶۴	متی بوزین Metribuzin [C ₈ H ₁₄ N ₄ OS] 4/Amino/6 (1/1/dimethyl ethyl) 3/(Methyl thio) 1/2/4/triazin /5/(4/H)one	۵ mg/m ³	-	۲۱۴/۲۸	A ₄	-	- کم خونی، کبدی
۴۶۵	موین فوس Mevinphos [C ₇ H ₁₃ O ₆ P] PHOSDRIN ; MENITE; OS 2046; PHOSFENE; O/O/Dimeth yl -O-1/ Methyl/2/ carbomethoxy 1/ Methyl vinyl dimethyl phosphate	۰.۰۱ mg/m ^{3(IFV)}	-	۲۲۴/۱۶	SKIN A ₄ BEI _A	-	- کولنرژیک

* توضیح: ACGIH تغییر TLV-TWA این ماده را به میزان ۵ ppm با نماد A₃ پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)
			STEL/C	TWA			
۴۶۶	میکا (تلق نسوز) Mica [K ₂ AL ₄ (AL ₂ Si ₆ O ₂₀)(OH) ₄] muscovite KAL ₃ Si O ₁₀ (OH) ₂ silicate, mica<1% quartz	۳ mg/m ^{3(R)}	-	-	-	-	پنوموکونیوز جامد/ بی رنگ
۴۶۷	مولبیدن as Mo Molybdenum, Soluble compounds Metal and insoluble compounds	۰/۵ g/m ^{3(R)} ۱۰ mg/m ^{3(I)} ۳ mg/m ^{3(R)}	-	-	۹۵/۹۵	A3 -	فلز سفید نقره‌ای یا پودر. خاکستری تیره یا سیاه رنگ. آلیاژ ابزار فولادی و مقاوم به حرارت در بخش‌هایی از موشک و هواپیما و در محفظه‌های رآکتوری و سرامیک فلزی
۴۶۸	مونو کلرو استیک اسید Monochloroacetic acid	۰/۵ ppm ^(IFV)	-	-	۹۴/۵	Skin A4	تنفسی
۴۶۹	مونوکروتوفوس Monocrotophos C ₇ H ₁₄ NO ₅ P	۰/۰۵ mg/m ^{3(IFV)}	-	-	۲۲۳/۱۶	SKIN A ₄ BEI _A	- کولنرژیک
۴۷۰	مورفولین Morpholine [C ₄ H ₉ NO] Diethyene Imidoxide ;Tetra hydro/1/4/Oxazine	۲۰ ppm	-	-	۸۷/۱۲	SKIN A ₄	- تحریک و سوژش بینایی
۴۷۱	نالد Naled[C ₄ H ₇ Br ₂ Cl ₂ O ₄ P] Dibromo ortho 4355; 0-0 Dimethyl/o(1- dibro m/2- 2/dichloro ethyl) phosphate ;1/2 Dibromo2/2 dichloro ethyl diethyl phosphate. Dimethyl/1/2/dibromo/2/ 2/ dichloroethyl phosphate	۰/۱ mg/m ^{3(IFV)}	-	-	۳۸۰/۷۹	SKIN SEN A ₄ BEI _A	کولنرژیک

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)		مبنای تعیین حد آستانه مجاز بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
					STEL/C	TWA		
۴۷۲	نفتالین Naphthalene [C ₁₀ H ₈] Naphthalin ;Tarcamphor White tar.	۱۰ ppm	۱۵ ppm	SKIN A ₄	۱۲۸/۱۹	-	- چشمی - خون تحریک و سوزش	پولک‌های کریستالی سفید رنگ با بوی قوی قطران ذغال سنگ بیشتر در ساخت phthalicanhydride به عنوان ماده ضد برو در توالی، ماده ضد بید در ساخت حشره کش‌ها و کاریامات‌ها.
۴۷۳	بتا - نفتیل آمین B-Naphthylamine [C ₁₀ H ₇ NH ₂] 1/Amino naphthalene ;1/Naphthyl amine.	- (L)	-	A ₁	۱۴۳/۱۸	-	-	ترکیب کریستالی سفید مایل به قرمز به منظور اهداف صنعتی و تحقیقات در گذشته در ساخت مواد رنگی، لاستیک
۴۷۴	گاز طبیعی Natural gas	هیدروکربنهای گازی آلیفاتیک (آلکانهای C ₁ -C ₄) را بینید.	-	-	-	-	-	-
۴۷۵	لاستیک طبیعی Natural rubber latex as inhalable allergenic protein	۰/۰۰۰۱ mg/m ^{3(I)}	-	Skin SEN	۲۰/۱۸	-	- خفگی	-
۴۷۶	نئون Neon [Ne]	(D) خفه کننده ساده	-	-	-	-	- خفگی	گاز بی رنگ و بی بو و بی مزه در لامپهای مخصوص در مطالعات پلاسمای سرد کننده‌ها و در لیزرهای گازی
۴۷۷	نیکل Nickel [Ni] Elemental Soluble inorganic compounds (NOS) Insoluble inorganic compounds (NOS) Nickel subsulfide	۱/۵ mg/m ^{3(I)} ۰/۱ mg/m ^{3(I)} ۰/۲ mg/m ^{3(I)} ۰/۱ mg/m ^{3(I)}	-	A ₅ A ₄ A ₁ A ₁	۵۸/۷۱ متغیر متغیر ۲۴۰/۱۹	-	- التهاب پنوموکوئیز - آسیب ششها، سرطان بینی - سرطان ریه - سرطان ریه	عنصر فلزی سخت با سطح درخششی در ساخت کاتالیست‌ها در ساخت باتری‌های نیکل - کادمیوم و در آبکاری

مجموعه از امداد بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	STEL/C	TWA	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
								بیان
۴۷۸	نیکل کاربونیل (برحسب نیکل) Nickel carbonyl [Ni(co) ₄] Nickel tetra carbonyl	۰/۰۵ ppm	-	۱۷۰/۷۳	-	سرطان بینی و ریه	ترکیب گازی در فشار معمولی اتاق با بوی بسیار تند/ برای تخلیص - بهینه سازی نیکل توسط فرآیند Mond برای شکل دهنی فیلم های نیکل توسط ته نشینی و به عنوان کاتالیزور برای سنتزهای آلی	
۴۷۹	سولفید نیکل (برحسب نیکل) Nickel sulfide	۰/۱ mg/m ^{3(I)}	-	۲۴۰/۱۹	A ₁	- سرطان ریه - تحریک و سوزش التهاب پوستی	ترکیب گازی با بوی بسیار بد برای بهینه سازی نیکل به وسیله جایگزینی و به عنوان کاتالیست برای سنتزهای آلی	
۴۸۰	نیکوتین Nicotine (C ₁₀ H ₁₄ N ₂) 3/(Methyl-2/ PYROLIDYL PYRIDINE	۰/۵ mg/m ³	-	۱۶۲/۲۳	SKIN	دستگاه گوارشی، دستگاه عصبی مرکزی، دستگاه قلبی و عروقی	روغن غلیظ بی رنگ متمایل به زرد در اثر گرما بوی شبیه به ماهی دارد در مجاورت هوا به قهقهه ای تغییر رنگ می دهد در پژوهشی به عنوان حشره کش و در سلاحهای مخصوص شکار حیوانات.	
۴۸۱	نیترپایرین Nitrapyrin (C ₆ H ₃ C ₁₄ N) N/serve ;2/chloro 6/fichloro Methyl pyridine.	۱۰ mg/m ³	۲۰ mg/m ³	۲۳۰/۹۳	A ₄	- کبدی	جامد/ کریستالی سفید رنگ با بوی شیرین به عنوان کود افزودنی برای کنترل نیترونیکاسین و پیشگیری از نقصان نیتروژن در خاک	
۴۸۲	اسید نیتریک Nitric acid (HNO ₃) RFNA(Red fuming nitric Acid: WfNA(white fuming nitric Acid): Hydrogen nitrate Engravers acid ;Aqua fortis	۱ ppm	۱ ppm	۶۳/۰۲	-	- تحریک و سوزش - خورنده دندان	مایع بی رنگ یا زرد رنگ با بوی خفه کننده برای حل کردن فلزات نجیب برای حکاکی پاک کردن فلزات ساخت نیتراتها و ترکیبات نیترو و ساخت کودهای نیترات آمونیوم.	

ردی. ردی. ردی.	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	STEL/C	TWA	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحارانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
								۱۰۴
۴۸۳	اکسید نیتریک Nitric oxide (NO) Mono Nitrogen monoxide ; Nitrogen monoxide	۲۵ ppm	-		۳۰/۰۱	BEI _M	- اکسیژن - تحریک و سوزش کبودی	گاز بی رنگ در قوس الکتریکی و جوشکاری گاز اکسی تولید می شود.
۴۸۴	پارا - نیترو آنیلین P-Nitroaniline [C ₆ H ₅ N ₂ O ₂] PNA; para amino nitro benzene; 4/Nitro aniline ;4/Nitro benzene amine ;P/Nitro phenyl amine	۳ mg/m ³	-		۱۳۸/۱۲	SKIN A ₄ BEI _M	- اکسیژن - کم خونی - کبدی، چشمی	پودر زرد رنگ و درخشان در آماده سازی رنگ در ساخت آتنی اکسیدانها و به عنوان جزء بنزین و مواد دارویی مکافان حلال
۴۸۵	نیترو بنزن Nitrobenzene (C ₆ H ₅ NO ₂)	۱ ppm	-		۱۲۳/۱۱	SKIN A ₃ BEI	- اکسیژن	مایع روان، بی رنگ متمایل به رنگ زرد با خطر آتشزایی با بوی شبیه بadam تلخ در تولید مواد شیمیابی - در برآق کنندگان کفشهای فلز و به عنوان حلال
۴۸۶	پارا - نیترو کلرو بنزن p-Nitrochlorobenzene (NO ₂ C ₆ H ₄ Cl) P/NCB ;P/chloronitrobenzene 4/chloro nitro benzene ;1/chloro 4/Nitro benzene	۰/۱ ppm	-		۱۵۷/۵۶	SKIN A ₃ BEI _M	- اکسیژن - خون	کریستال زرد رنگ با بوی شیرین در ساخت مواد رنگی، لاستیک و مواد شیمیابی کشاورزی (پاراتیون)
۴۸۷	۴-نیترو دی فنیل 4-Nitrodiphenyl (C ₆ H ₅ C ₆ H ₄ NO ₂) 4/Nitro bi phenyl; PNB ;P/phenyl nitro benzene ;4/ phenyl nitro benzene P/Nitro di phenyl ;P/Nitrobi phenyl	- (L)	-		۱۹۹/۲۰	SKIN A ₂	سرطان مثانه	چامد سفید رنگ کریستالی با بوی خاص و شیرین در Plasticizers بهبود پلیمراسیون رزین ها پلی استرها و استرات سلولز و نیترات به عنوان ماده ضد قارچ برای نساجی و برای نگهداری چوب

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۴۸۸	نیترو اتان Nitroethane [CH ₃ CH ₂ NO ₂]	۱۰۰ ppm	-	۷۵/۰۷	-	-	عصی مركزی - تنفسی، - کبدی	مایع روان و بی رنگ با بوی ملایم میوه به عنوان عامل رانش هوا به عنوان یک حلال در استرهای سلولزی و رزین ها و موها و در مصنوعات شیمیایی.
۴۸۹	نیتروژن Nitrogen	خفه کننده ساده (D)	-	۱۴/۰۱	-	-	- خونگی	گاز بی رنگ، به عنوان یک گاز بی اثر در صنایع ذوب فلزات صنایع شیمیایی و غذایی به بهبود دهنده برای توقف در فرآیند اکسیداسیون ذخیره و بسته بندی
۴۹۰	دی اکسید نیتروژن Nitrogen dioxide (NO ₂) Nto ;Nitrogen peroxid; Dinitrogen tetroxide nitrogen tetroxide	۳ ppm	۵ ppm	۴۶/۰۱	A ₄	-	تنفسی	گاز قهوه ای رنگ با غاظت بالا به عنوان نیتروکننده و اکسید کننده در سوخت های موشك (راکت) به عنوان ماده واسط در تهیه اسید نیتریک
۴۹۱	نیتروژن تری فلوراید Nitrogen trifluoride [NF ₃] trifluoramidine; trifluorammonia	۱۰ ppm	-	۷۱/۰۰	BEI _M	- فقدان - اکسیژن - خون - کبد، کلیه	-	گاز بی رنگ و پایدار با بوی کپک به عنوان اکسید کننده برای سوخت های پرانرژی و در مصنوعات شیمیایی
۴۹۲	نیترو گلیسیرین (NG) Nitroglycerin [CH ₂ NO ₃ CHNO ₃ CH ₂ NO ₃] ₃] NG ;glycerol trinitrate;1/2/3/ Propane triol trinitrate ;trinitro glycerin ; glyceryl tvinirate; Nitrogly cerine	۰/۰۵ ppm	-	۲۲۷/۰۹	SKIN	- سیستم - دستگاه قلبی و عروقی	-	مایع زرد رنگ و ویسکوز دارای کاربردهای خاصی از جمله در حفاری چاههای نفت در ساخت دینامیت و باروت بدون دود - در پزشکی برای معالجه آنژین و در پیشرانه موشكها.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)		بهرانی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
					STEL/C	TWA			
۴۹۳	نیترو متان Nitromethane (CH ₃ NO ₂) Nitro carbol	۲۰ ppm	۶۱/۰۴	A ₃	- - تنفسی - تیروئید - آسیب ریه	در درجه حرارت اطاق مایع روغنی بی رنگ و بسیار آتشگیر با بوی ملایم میوه به عنوان تشبیت کننده انواع حلال‌های هیدروکربن‌های هالوژنه، حلال، نیروی سوخت ماشین‌های مسابقه، درصورت اختلاط با نیترات آلومنیوم ماده منفجره شده و در سوخت موشك به کار می‌رود.	دو رسانه ای رنگ با بوی ملایم میوه نیروی محرکه برای موشك، مشتق گازوئل، حلال و متغیر شیمیایی	تحریک دستگاه تنفسی فوکانی و چشم، آسیب کبدی	
۴۹۴	۱-نیترو پروپان 1-Nitropropane	۲۵ ppm	۸۹/۰۹	A ₄	-	مایع بی رنگ با بوی ملایم میوه، حلال برای پوشش‌های وینیل - آپوکسی، نیتروسلولز - لاستیک‌های کلرینه - جوهر چاپ، چسب‌ها، کشته سازی - مبل سازی	آسیب و سرطان کبد		
۴۹۵	۲-نیترو پروپان 2-Nitropropane	۱۰ ppm	۸۹/۰۹	A ₃	-	مایع بی رنگ با بوی ملایم میوه، حلال برای پوشش‌های وینیل - آپوکسی، نیتروسلولز - لاستیک‌های کلرینه - جوهر چاپ، چسب‌ها، کشته سازی - مبل سازی	آسیب و سرطان کبد		
۴۹۶	-نیتروزو دی متیل آمین N-Nitrosodimethylamine [(CH ₃) ₂ N ₂ O]DMN ;DMNA Di Methyl nitrosamine ;NDMA N/Methyl/N/Nitrosomethane amine ;N/N/Dimethyl nitrosamine	-(L)	۷۴/۰۸	SKIN A ₃	-	مایع روغنی زردنگ نیروی محرکه موشك‌ها	- آسیب و سرطان کبد - سرطان کلیه		
۴۹۷	نیترو تولوئن، همه ایزومرها Nitrotoluene [CH ₃ C ₆ H ₄ NO ₂] Methyl nitro benzene ;Nitro toluol ;O:ortho nitro toluene ;M:meta nitro toluene; P:paa nitrotoluene 4/Nitro toluene	۲ ppm	۱۳۷/۱۳	SKIN BEI _M	-	مایع زرد رنگ صنایع لاستیک سازی، کشاورزی، رنگرزی نخ، کتان، ابریشم، چرم، کاغذ	- فقدان اکسیژن		

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۴۹۸	- نیترو- ارتو- تولوییدین 5-Nitro-o-toluidine	۱ mg/m ^{3(l)}	-	A3	۱۵۲/۱۶	-	- آسیب کبد	
۴۹۹	اکسید نیترو Nitrous oxide (NO ₂) Laughing gas (گاز خنده آور) Nitrogen monoxide ;Factitious air,	۵۰ ppm	-	A4	۴۴/۰۲	-	- باروری تناسلی - خون عصی مرکزی	گاز بی رنگ، غیر منفجره، غیر آتشگیر، کاربرد اصلی در بیهوشی، دندانپزشکی، پزشکی
۵۰۰	نونان (همه ایزومرها) Nonane (all isomers) [CH ₃ (CH ₂) ₇ CH ₃]	۲۰۰ ppm	-	-	۱۲۸/۲۶	-	- دستگاه اعصاب مرکزی	مایع بی رنگ با بوی مشابه بنزین/ ستتر مواد شیمیایی آلی و سوخت جت، تهیه دترجننت های قابل تجزیه در محیط زیست و افزودنی بنزین و تقطیر مشروبات
۵۰۱	اوکا کارو نفتالین Octachloronaphthalene [C ₁₀ C ₁₈]; Halowax 1051 ; 1/2/3/4/5/6/7/8/octa chloro naphthalene ;perchloro naphthalene.	۰/۱ mg/m ³	۰/۳ mg/m ³	-	۴۰۳/۷۴	-	- کبد	جامد/ ماده افزودنی به پوشش کابل ها به عنوان عامل ضد آب و ضد حریق و همچنین ماده افزودنی به روان کننده های روغنی
۵۰۲	اکتان (تمام ایزومرها) Octane, all isomers [C ₁₀ C ₁₈]; Halowax	۳۰۰ ppm	-	-	۱۱۴/۲۲	-	تحریک دستگاه تنفس فرقانی	مایع بی رنگ قابل اشتعال / حلال در ستრ مواد آلی و افزودنی در بنزین
۵۰۳	میست روغن، معدنی Oil mist, mineral Heavy mineral oil mist; paraffin oil mist ; white mineral oil mist.	(۵mg/m ^{3(O)})	(۱۰ mg/m ^{3(O)})	-	-	-	- (ریه)	مایع / فلز کاری، ماشین آلات، نساجی، مته کاری سنگ، روان کننده، اسپری حفاری، قالب های بتون و عوامل جلوگیری از خوردگی، جوهر چاپ، لاستیک، مصارف غذایی و دارویی

* توضیح: ACGIH بجای این ماده حدود تماس شغلی روغن معدنی (Mineral oil) را برای سال ۲۰۰۹ پیشنهاد کرده است، که جهت اطلاع از تصمیم
نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ باید به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمود. تغییرات پیشنهادی در انتهای این بخش آمده است.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی
		STEL/C	TWA			
۵۰۴	ترتاکیسید اوسمیوم Osmium tetroxide [OSO ₄] O ₈ Br برحسب Osmic acid anhydride; Osmium oxide.	۰/۰۰۰۶ ppm	۰/۰۰۰۲ ppm	۲۵۴/۲۰	-	تحریک دستگاه تنفس فوکانی چشم و پوست
۵۰۵	اسید اگزالیک Oxalic acid [H ₂ C ₂ O ₄] ;Ethane dioic acid; oxalic acid(aqueous); oxalic acid dihydrate	۱ mg/m ³	۱ mg/m ³	۹۰/۰۴	-	تحریک دستگاه تنفس فوکانی چشم و پوست
۵۰۶	بنزن سولفوئیل هیدرآزید p,p'-Oxybis(benzenesulfonyl hydrazine)	۰/۱ mg/m ^{3(l)}	-	۳۲۶	-	تراتوژنیک
۵۰۷	اکسیژن دی فلوراید Oxygen difluoride [of ₂] Difluirine monoxide; Fluorine monoxide; Oxygen Fluoride	-	-	۵۴/۰۰	C _{۰/۰۵} ppm	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی ادم ریوی سردرد
۵۰۸	ازن [O ₃] Ozone -Heavy work -Moderate work -Light work -Heavy; moderate ,or 2≤ light workloads (hours)	۰/۰۵ ppm ۰/۰۸ ppm ۰/۱ ppm ۰/۲ ppm	-	۴۸	A ₄ A ₄ A ₄ A ₄	تاثیر بر عملکرد ریه
۵۰۹	دهمه پارافینین Paraffin wax fume	۱ mg/m ³	-	-	-	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی، تهوع

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	نمادها			وزن مولکولی	حد آستانه مجاز (TLV)	نمای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحاری	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEEL/C	TWA	نامهای مشابه و تجاری				
۵۱۷	پتا اریتریتول Pentaerythritol [C(CH ₂ OH) ₄] tetra methylol methane	۱۰ mg/m ³	-	۱۳۶/۱۵	-	-	-	-	جامد کریستالی سفید رنگ در ساخت رزین های الکلیدی، مصارف دارویی، حشره کش، روان کننده
۵۱۸	پتان (تمام ایزومرها) Pentane (all isomers) [C ₅ H ₁₂] n/ pentane ;Narmal Pentane	۶۰۰ ppm	-	۷۲/۱۵	-	-	-	-	مایع آتشگیر بی رنگ با بوی گازوئیل / حلال، در تولید یخ، ترمومور، مایع پف کننده برای پلاستیکها
۵۱۹	پنتیل استات، همه ایزومرها Penthyl acetate, all isomers	۵۰ ppm	۱۰۰ ppm	۱۳۰/۲	-	-	-	-	تفسی
۵۲۰	پرکلرو اتیلن Perchloroethylene رجوع شود به تتراکلرو اتیلن Tetrachloroethylene. [C ₂ C=CC ₂];perk;tetra Chloro ethylene;perchlor Ethylene,letra chlor ethylene	-	-	-	-	-	-	-	مایع غیر آتشگیر، بی رنگ با بوی اتر، حلال در خشک شویی ها، نساجی چربی گیر فلزات، جوهر چاپ، چسب، روان کننده ها، سیلیکونها
۵۲۱	پرکلرو متیل مرکاپتان Perchloromethyl mercaptan [C ₁ ₃ CSC ₁]PM.M,trichlor o methane;sulfenyl chloride trichloro methyl sulfur chloride.	۰/۱ ppm	-	۱۸۵/۸۷	-	-	-	-	مایع زرد رنگ روغنی ستز شیمیایی رنگها، قارچ کش ها
۵۲۲	پرکلریل فلوراید Perchloryl fluoride Chlorine fluoride oxide Chlorine oxyfluoride	۷ ppm	۷ ppm	۱۰۲/۴۶	۶ ppm	-	-	-	گاز بی رنگ با طعم شیرین / در ستز شیمیایی به عنوان عامل فلورینه کردن و عامل اکسیدان در سوخت موشک
۵۲۳	پرفلوروبوتیل اتیلن Perflurobutyl ethylene	۱۰۰ ppm	-	۲۴۶/۱	-	-	-	-	خونی
۵۲۴	پرفلورو ایزو بوتیلن Perfluoroisobutylene Octafluoroisobutylene Octafluoro – sec – butane, PFIB	-	C-۰/۰/۱ ppm	۲۰۰/۰۴	-	-	-	-	گاز بی رنگ / محصول فرعی در ساخت پلیمرها

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV) STEL/C TWA	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
						باز پس گرفته شد.
۵۲۵	پرلیت Perlite	۰/۱ mg/m ³	-	متغیر	-	TLV این ماده در سال ۲۰۰۶ به علت ناکافی بودن اطلاعات از سوی ACGIH باز پس گرفته شد.
۵۲۶	پرسولفات‌ها Persulfates, as Persulfate	۵ ppm	-	-	-	کریستال بدون بو یا پودر گرانوی سفید/عامل اکسیدان در واکنش‌های اکسیداسیون و بعنوان عامل سفید کننده
۵۲۷	فنل Phenol phenyl hydroxide, carboxylic acid Hydroxy benzene, oxybenzene	۹۴/۱۱	SkinA ₄ BEI	تحریک دستگاه تنفس فرقانی، دستگاه اعصاب مرکزی، آسیب ریه	ماده جامد بیرنگ تا صورتی با طعم شیرین/ در ساخت رزین‌های مختلف، فلزی و داروها و سایر مواد شیمیایی	
۵۲۸	فنوتیازین Phenothiazine diben zothia zine, thiadiphenylamine	۵ mg/m ³	-	-	-	ورقهای کوچک زرد رنگ/آفت کش و ساخت مسکن‌ها و در دامپزشکی به عنوان داروی عفونت‌های ناشی از انگل‌های کرمی
۵۲۹	ان-فنیل-بنا-نفتیل آمین N-phenyl-beta-naphthylamine	۱۹۹/۲۶	Skin	- تحریک و سوزش - پوت، بینایی	A4	ورقه یا قرص قهوه‌ای/ تولید انواع رنگ‌ها و رنگدانه‌ها و ماده واسط در تولید قارچ کش‌ها
۵۳۰	اورتو - فنیلن دی آمین O-Phenylenediamine 1,2-Benzenediamine, orThamine O-Diaminobenzene, Diolene	۱۰۸/۰۵	A3	- کم خونی	-	
۵۳۱	متا فنیلن دی آمین M-Phenylenediamine	۱۰۸/۰۵	A4	- آسیب کبد - تحریک پوت	A4	
۵۳۲	پارا فنیلن دی آمین P-Phenylenediamine	۱۰۸/۰۵	A4	- حساسیت پوت - تحریک دستگاه تنفس فرقانی	-	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)		شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
					STEL/C	TWA	
۵۳۳	پخارات فنیل اتر Phenyl ether (Vapor) [(C ₆ H ₅)O] Di phenyl ether: Di phenyl oxide: Phenoxy benzene; Phenyl oxide	۱ ppm	۱۷۰/۲۰	-	-	-	مایع / جامد بی رنگ عامل انتقال گرما
۵۳۴	فنیل اتین Phenylethene رجوع شود به استیرن مونومر Styrene monomer	-	-	-	-	-	مایع روغنی بدون رنگ یا زرد رنگ با بوی شیرین در صنایع پلاستیک‌های پلی استیرن
۵۳۵	فنل گلیcidیل اتر Phenyl glycidyl ether (PGE) [C ₉ H ₁₀ O ₂] PGE:1/2Epoxy 3/phenoxy propane Glycidyl phenyl ether; phenyl 2/3/ Epoxy propyl ether.	۰/۱ ppm	۱۵۰/۱۷	SKIN SEN A3	-	-	مایع بی رنگ / تثبیت کننده، ترکیبات هالوژنه
۵۳۶	فنیل هیدرازین Phenylhydrazine [C ₆ H ₅ NHNH ₂] Hydrazino benzene; Mono phenyl hydrazine	۰/۱ ppm	۱۰۸/۱۴	SKIN A3	-	-	کریستال زرد رنگ یا مایع روغنی در سنتز مواد آبی شیمیابی و در صنایع رنگ و دارویی
۵۳۷	فنیل مرکاپتان Phenyl mercaptan [C ₆ H ₅ SH ₂] Benzene thiol ; thio phenol	۰/۱ ppm	۱۱۰/۱۸	SKIN	-	-	مایع بی رنگ با بوی سیر حلال، لاروکشن پشه
۵۳۸	فنیل فسفین Phenylphosphine [C ₆ H ₅ PH ₂]; PF	-	۱۱۰/۱۰	-	C ₀ /۰.۵ ppm	-	مایع بدون رنگ آنتی اکسیدان
۵۳۹	فورات Phorate [C ₇ H ₁₇ O ₂ P _{s3}] 0-0Diethyl/s- [(ethylthiomethyl)] phosphoro dithioate; thimet; Timet ;Rempart	۰/۰۵ mg/m ^{3(IFV)}	۲۶۰/۴۰	SKIN A4 BEIA	-	-	مایع شفاف حشره کش

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			نمادها	وزن مولکولی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی
			STEL/C	TWA			
۵۴۰	فسئن Phosgene [COCl ₂] Carbonyl chloride; Chlorofonyl chloride	۰/۱ ppm	-	-	تحریک دستگاه تنفس فوکانی، ادم یا خیزیریوی، آمفیزم	۹۸/۹۲	گاز غیر آشگیر که بسادگی مایع می شود یا بوی مانند علف تازه ماده واسط در صنایع شیمیایی خصوصاً ایزو سیانات ها، کاربامات ها، کربناتها، حشره کش ها و رنگها
۵۴۱	فسفین Phosphine [PH ₃] Hydrogen phosphide; Phosphated hydrogen; Phosphorus hydride; Phosphorus trihydride;	۰/۳ ppm	۱ ppm	-	تحریک دستگاه تنفس فوکانی، دستگاه مرکزی اعصاب، گوارشی	۳۴/۰۰	گاز بی رنگ با بوی سیر ماده ضد غفعونی کننده تدخینی در صنایع الکترونیک و سنتزهای آلی شیمیایی
۵۴۲	اسید فسفریک Phosphoric acid [H ₃ PO ₄]; Meta-Phosphoric acid; ortho phosphoric acid; phosphoric acid (aqueous); white phosphoric acid	۱ mg/m ³	۳ mg/m ³	-	-	۹۸/۰۰	جامد بی رنگ و بدون بو و یا مایع شفاف ماده گندزدا، نوشابه سازی، صنایع غذایی، ساخت کودهای شیمیایی و تصفیه آب
۵۴۳	فسفر زرد Phosphorus (yellow) [P ₄]	۰/۱ mg/m ³	-	-	تحریک دستگاه تنفس فوکانی و تحتانی، کبدی گوارشی	۱۲۳/۹۲	جامد، کریستالی زرد یا سفید رنگ در تجزیه گازها صنایع آتش نشانی بمب های دودزا، کترول سوک و موش
۵۴۴	فسفر اکسی کلراید Phosphorus oxychloride [POCl ₃]	۰/۱ ppm	-	-	-	۱۵۳/۳۵	مایع بی رنگ و شفاف با بوی تند افزودنی به بنزین، صنایع پلاستیکی، مایعات هیدرولیکی
۵۴۵	فسفر پتاکلراید Phosphorus pentachloride [PCl ₅] Penta chloro phosphorus; Phosphoric chloride; Phosphorus perchloride	۰/۱ ppm	-	-	-	۲۰۸/۲۴	جامد/ عامل کلرزنی و به عنوان کاتالیست

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرجانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
۵۴۶	فسفر پنتا سولفید Phosphorus pentasulfide [P ₂ S ₅] Phosphorus persulfide; Phosphorus sulfide	۱ mg/m ³	۳ mg/m ³	-	۲۲۲/۲۹	کریستال / ماده واسط در ساخت مواد افزودنی به روان کننده ها حشره کش ها، کبریت بی خطر و مواد شیمیایی محترقه
۵۴۷	فسفر تری کلراید Phosphorus trichloride [PCl ₃] Phosphorus trichloride	۰/۲ ppm	۰/۵ ppm	-	۱۳۷/۳۵	مایع / ماده واسط در ساخت آفت کش ها، افزودنی به بنزین و مواد رنگی
۵۴۸	انیدرید فتالیک Phthalic anhydride [C ₆ H ₄ (CO) ₂ O] PNA,1/2/Benzene dicarboxylic anhydride; phthalic acid anhydride	۱ ppm	-	SEN A4	۱۴۸/۱۱	کریستال سوزنی شکل / ساخت رزین ها، پایی استرهای رنگ ها، داروها و قارچ کش ها
۵۴۹	متا - فنالو دی نیتریل m-Phthalodinitrile [C ₆ H ₄ N ₂]IPN; isophthalo dinitrile:	۵ mg/m ³	-	-	۱۲۸/۱۴	کریستال / ساخت رنگ های پلی اورتان و جلادهنده ها
۵۵۰	پیکلورام Picloram [C ₆ H ₃ C ₁ ₃ N ₂ O] Tordon ;Amdon;Borolin: kpin ;4 Amino/3/5/6 Trichloropicolinic acid	۱۰ mg/m ³	-	A ₄	۲۴۱/۴۸	جامد / به عنوان علف کش در کشاورزی
۵۵۱	اسید پیکریک Picric acid [HOC ₆ H ₂ (NO ₂) ₃] 2/4/6 Tri-Nitrophenol; Phenol Trinitrate.	۰/۱ mg/m ³	-	-	۲۲۹/۱۱	جامد / به عنوان ماده منفجره در کبریت سازی، در صنایع نساجی و چرم، شیشه و دارو
۵۵۲	پیندون Pindone [C ₁₄ H ₁₄ O ₃] Pival ;Tert Butyl- Valone; 1/3 Dioxo/2/Piraloyidane; Pivalyl ;2/ pivalyl/1/-3 indandione ;2/pivaloyl/indandion	۰/۱ mg/m ³	-	-	۲۳۰/۲۵	جامد / به عنوان سم جوندگان و حشرات

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		نامهای مشابه و تجاری	ردیف			
			STEL/C	TWA					
۵۵۳	پیرازین دی هیدرو کلراید Piperazine dihydro chloride [C ₄ H ₁₀ N ₂ HC ₁]	۵ mg/m ³	-	-	آسم، تحریک چشم و پوست، حساسیت پوست	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی جامد/ ساخت الیاف، دارو، حشره کش	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	نمادها	وزن مولکولی
۵۵۴	پلاتین فلزی Platinum Metal امالاح محلول as pt	۱ mg/m ³ ۰/۰۰۲ mg/m ³	-	-	-	چامد/ استفاده در آزمایشگاه، صنایع الکترونیک و شیشه، جواهر سازی، استفاده در دندان پزشکی و پزشکی و کاربرد به عنوان کاتالیزور	آسم، تنفسی آسم، تنفسی	-	۱۹۵/۰۹
۵۵۵	پلی وینیل کلراید Polyvinyl chloride (PVC)	۱ mg/m ^{3(R)}	-	-	-	-	پنوموکونیوز، تغییر در عملکرد ریه	A4	متغیر
۵۵۶	* سیمان پورتلند Portland cement 1%quartz Cement ;Hydraulic cement; Prothand cement (containing silicate≤	(۱۰ mg/m ^{3(E)})	(-)	(-)	(-)	چامد/ مصارف ساختمانی	(تحریک و درماتیت)	-	(-)
۵۵۷	هیدروکسید پتاسیم Potassium hydroxide [KOH]	C ۲ mg/m ³	-	-	-	چامد/ ساخت صابون مایع و به عنوان ماده ثابت کننده برای چوب، عامل رنگ بر و جلابر و در آبکاریها و عکاسی و چاپ	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی، چشم و پوست	-	۵۶/۱۰
۵۵۸	پروپان Propane [C ₃ H ₈]	-	-	-	-	هیدروکربنهای گازی آلیفاتیک (آلکانهای C1-C4) را بینید.	-	-	-
۵۵۹	سولتون پروپان Propane sultone [C ₃ H ₆ OS] 1/2 oxa throlane 2/2/dioxide; acid sultone 3/Hydroxy/1	- ^(L)	-	-	-	چامد/ واسط ساخت مواد آلی شیمیایی از قبیل قارچ کش‌ها، حشره کش‌ها، رزین‌ها، رنگ‌ها	-سرطان ☺	A3	۱۲۲/۱۴

* توضیح: ACGIH TLV_TWA این ماده را به به میزان ۱ mg/m^{3(R)} با نماد A₄ پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و برسی

نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم‌گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۸ به دفترچه

TLV-۲۰۰۸ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)			شکل فیزیکی / کاربرد اصلی	متانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحارانی
			نماهای مجاز اثرات بحارانی	وزن مولکولی	نماهای نمادها	STEL/C	TWA
۵۶۰	n-پروپانول (n-propyl alcohol) n-propanol (n-propyl alcohol)	۱۰۰ ppm	-	۶۰/۰۹	A4	تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم	تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم، عصبي مرکزي
۵۶۱	۲-پروپانول 2-Propanol	۲۰۰ ppm	۴۰۰ ppm	۶۰/۰۹	A4	تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم، عصبي مرکزي	تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم
۵۶۲	الکل پروپارژيل Propargyl alcohol [HC=CCH ₂ OH] 2/propyn/1/ol	۱ ppm	-	۵۶/۰۶	SKIN	- تحریک چشم آسیب کبد و کلیه	مایع / در صنعت فولاد، ضد خوردگی، مقاوم کننده حاللهای، گندزدایی خاک و واسطه شیمیابی
۵۶۳	بتا - پروپیولاكتون B- propiolactone [C ₃ H ₄ O ₂] ;BPL ;Hydroacrylic acid beta lactone ; 3/Hydroxybeta lactone ;3/Hydroxy propionic acid beta lactone ;2/oxetanone ;3/propio lactone	۰/۵ ppm	-	۷۲/۰۶	A3	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی سرطان پوست	مایع بی رنگ با بوی شیرین (به عنوان ماده استریل کننده برای پلاسما و اکسنهای، بخیه ها و ابزارهای جراحی به عنوان ماده ضد عفونی کننده در محیط های بسته و در سترزهای آلی و به عنوان ماده اولیه در تولید اسید اکریلیک و استرها
۵۶۴	پروپیون آلدید Propionaldehyde	۲۰ ppm	-	۵۸/۱	-	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی	-
۵۶۵	اسید پروپیونیک Propionic acid [CH ₃ CH ₂ COOH]	۱۰ ppm	-	۷۴/۰۸	-	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی، چشم و پوست	مایع / ضد کپک - داروهای پوستی، ضد قارچ، علف کش / عامل نگهدارنده غلات و براده چوب، در تهیه نرم کننده، طعم دهنده، خوشبو کننده، داروها و در آبکاری، پلاستیک سازی، صنایع غذایی

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	پیشنهاد کرده است	
						STEL/C	TWA
۵۶۶	پروپوکسور Propoxur O- Iso propoxy Phenyl - N-Methyl Carbamate, 2- Isopropoxyphenyl -N- Methylcarbamate 2-(1- Methyl – ethoxy) – Phenol Methyl carbamate	۰/۵ mg/m ³	-	A3 BEI _A	- کلنژیک	جامد / حشره کش (کاریامات)	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
۵۶۷	پروپیل استات n-Propyl acetate [CH ₃ CH ₂ CH ₂ OH] Propanol ;n/Propanol: Ethyl Carbinol propyl alcohol	۲۰۰ ppm	۲۵۰ ppm	-	- تحریک چشم و پوست	مایع / حلال برای استرهای سلوژن، رزین ها و پلاستیک در خوشبو کننده ها و طعم دهنده ها و در سنتر مواد آلبی	
۵۶۸	پروپیلن Propylene [C ₃ H ₆]	۵۰۰ ppm	-	A4	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی - خفگی	کاز بی رنگ و قابل اشتعال، افزودنی به بنزین و در ساخت پلاستیک نظیر پلی پروپیلن و اکریلونیتریل	
۵۶۹	پروپیلن دی کلراید Propylene dichloride [CH ₃ CHCLCH ₂ CL] Dichloro/1/2/Propane	۱۰ ppm	-	SEN A4	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی - اثر بر وزن بدن	مایع / حلال - رنگبر - خشکشویی، افزودنی به بنزین، ساخت پرکلورو اتیلن و تراکلرید کربن - حشره کش	
۵۷۰	پروپیلن گلیکول دی نیترات Propylene glycol dinitrate [C ₃ H ₆ N ₂ O ₆] PGDN	۰/۰۵ ppm	-	SKIN BEI _M	- سردد - دستگاه عصبي مرکزي	مایع / با بوی نامطبوع به عنوان عامل پیشرانه اژدر	
۵۷۱	*پروپیلن ای مین Propyleneimine [C ₃ H ₇ N]; 2/ Methyl aziridine 2/Methyl ethylene imine; Propylen imine; Propylene imin(inhibited)	۲ ppm	-	SKIN A3	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی، چشم و پوست	مایع قابل اشتعال / به عنوان ماده واسط در تولید انواع کاغذ، چرم، منسوجات و داروها و نیز در تولید رزین های لاتکس	

* توضیح: ACGIH تغییر TLV_TWA و STEL این ماده را به ترتیب به میزان ۰/۲ ppm و ۰/۴ ppm با نماد A3 پیشنهاد کرده است که پس از

مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH

در سال ۲۰۰۹ به دفترچه ۲۰۰۹ TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)			میزان	
			نامادها	وزن مولکولی	STEL/C	TWA	
۵۷۲	پروپیلن اکساید Propylene Oxide [CH ₃ CHOCH ₂]; 1/2-Epoxy Propane; Methyl ethylen oxide; Methyl oxirane; propene oxide; 1/2 Propylene oxide	۲ ppm	-	۵۸/۰۸	SEN A3	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم	ماع فرار قابل اشتعال با بوی شبیه به اتر/ به عنوان ماده گندزدا و نیز به عنوان ماده واسطه در تولید کفهای اورتان، گلیکول پروپین درترنثها و به عنوان سورفاکтанات
۵۷۳	ن-پروپیل نیтрат n-Propyl nitrate [C ₃ H ₇ NO ₃] Nitric acid propyl ester Propyl ester of Nitric acid	۲۵ ppm	۴۰ ppm	۱۰۵/۰۹	BEI _M	- سردرد -تهوع	ماع با بوی عرق/ به عنوان بهبود دهنده سوخت موشكها و ماده بینایین در تهیه مواد آلی مصنوعی
۵۷۴	پیرتروم Pyrethrum	۵ mg/m ³	-	۳۴۵ (متوسط)	A4	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی، آسیب کبد	ماع قابل اشتعال/ در تقلیل الكل و به عنوان حلال در صنایع رنگ و لاستیک و همچنین به عنوان ماده بینایینی و حلال در ساخت مواد دارویی
۵۷۵	پیریدین Pyridine [C ₅ H ₅ N] Azabenzene; Azine.	۱ ppm	-	۷۹/۱۰	A3	- تحریک پوست، آسیب کبد و کلیه	ماع قابل اشتعال/ در تقلیل الكل و به عنوان حلال در صنایع رنگ و لاستیک و همچنین به عنوان ماده بینایینی و حلال در ساخت مواد دارویی
۵۷۶	کینون Quinone [C ₆ H ₄ O ₂] 1/4 Benzo quinine;	۰/۱ ppm	-	۱۰۸/۰۹	-	- تحریک چشم آسیب پوست	جامد کریستالی زرد رنگ با بوی نافذ و تحریک کننده شبیه به کلر/ به عنوان ماده واسطه در هیدروکوئینون و در ساخت رنگها، قارچ کشها و به عنوان عامل اکسید کننده، و به عنوان ماده شیمیایی عکاسی.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	STEL/C	TWA	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
								نیمی
۵۷۷	رزورسینول Resorcinol [C ₆ H ₄ O ₂] 1/4/Benzoquinone; /Benzo quione; 1/4 Cyclo hexa diene ;dioxide; quinone	۱۰ ppm	-	۲۰ ppm	۱۱۰/۱۱	A4	- تحریک پوست و چشم	کریستال سفید رنگ با مزه شیرین که در مواجهه با هوا و روشنایی به رنگ صورتی متمایل می شود./ در دیاغی و عکاسی در ساخت رزین های رزورسینول - فرمالدئید در ساختمان تایپ، در رنگ ها، مواد آرایشی، کرم های دارویی پوست چسب ها، در شوپرن، در پمادهای خد باکتری و قارچ کش
۵۷۸	رودیوم Rhodium (as Rh) فلز و ترکیبات نامحلول ترکیبات محلول	۱ mg/m ³ ۰.۰۱ mg/m ³	-	-	۱۰۲/۹۱	A4 A4	فلز: تحریک دستگاه تنفس فوکانی غیر محلول: تحریک دستگاه تنفس تختانی ، آسم	فلزی به رنگ سفید نقره ای، سخت، هادی و چکش خوار / در آلیاژ های رودیوم، پلاستیوم و به عنوان آستر فلزی در فیبرهای مصنوعی، در کوره های با درجه حرارت بالا، در ظروف مخصوص ذوب فلز آزمایشگاهی، به عنوان کاتالیست در واکنش های آلی و معدنی تولید اسید نیتریک، در جلادادن اجسام صیقلی، اتصالات الکتریک، ابزاری علمی و جواهرات
۵۷۹	رونل Ronnel [(CH ₃ O) ₂ P(S)OC ₆ H ₂ CL ₃] o-o-Dimethyl- o(2/4/5/tri chloro phenyl phosphotioate ;fencholrophos	۵ mg/m ^{3(IFV)}	-	-	۳۲۱/۵۷	A4 BEI _A	- کولنژیک	جامد / حشره کش، برای کنترل آفات دامی و نیز به عنوان یک ضد انگل انسانی
۵۸۰	مواد حاصل از تجزیه روزین در زمان لحیم کاری Rosin core solder thermal decomposition Products (colophony) [HCHO]	- (L)	-	-	NA	SEN	حساسیت پوست، آسم، درماتیت	/ در لحیم کاری، برای زدودن لایه اکسید از سطح فلز

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV) مجاز اثرات بحرجانی	آزمودنی	
							STEL/C
۵۸۱	روتون Rotenone (Commerical) [C ₂₃ H ₂₂ O ₆]	۵ mg/m ³	-	A4	تحریک چشم و دستگاه تنفس فوقانی آسیب دستگاه عصبي مرکزی	۳۹۱/۴۱	
۵۸۲	* حلال لاستیک (نفتا) Rubber Solvent (Naphtha) Crude Solvent coal tar naphtha High solvent naphtha; Naphtha	۴۰۰ ppm	-	-	تحریک چشم و دستگاه تنفس فوقانی دستگاه عصبي مرکزی	۹۷ (میانگین)	
۵۸۳	سلنیوم و ترکیبات selenium and compounds, as Se	۰/۲ mg/m ³	-	-	- تحریک چشم و دستگاه تنفس فوقانی	۷۸/۹۶	
۵۸۴	هگزا فلورید سلنیوم Selenium hexafluoride [sef 6]	۰/۰۵ ppm	-	-	- ادم ریه (خیز ریه)	۱۹۲/۹۶	
۵۸۵	سزوون Sesone [C ₈ H ₇ C ₁₂ NaO ₅ S] Crag; Herbicide; SES; Sodium 2/4 diChloro Phenoxy ethyl sodium; 2/2/4 dichloro phenoxy ethyl sulfate;	۱۰ mg/m ³	-	A4	- تحریک دستگاه گوارش	۳۰۹/۱۳	

* توضیح: ACGIH پیشنهاد کرده است که TLV این ماده حلقه شده و بجای آن از روش پیشنهادی ضمیمه ۶ استفاده شود که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم‌گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	TWA	STEL/C	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
								نیمیز
۵۸۶	کاربید سیلیسیوم Silicon carbid غیرفیبری Fibery	۱۰ mg/m ³ (L,E) ۳ mg/m ³ (R,E) ۰/۱ f/cc ^(F)	-	-	۴۰/۱۰	A2	- - - - -	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی - تحریک دستگاه تنفس فوکانی - سرطان، مزوتلیوما
۵۸۷	سیلیس، کوارتز متبلور و کریستالیت Silica, Crystalline-a- Quartz and cristobalite	۰/۰۲۵ mg/m ³ (R)	-	۶۰/۰۹	A2	- - - -	- فیبروریوی - سرطان ریه	ماده جامد/ بی رنگ - در ساخت شیشه و آجر - سیلیس - سمباده و در رنگها و قطعات الکترونیکی
۵۸۸	سیلیکون تراهیدرید Silicon tetrahydride (as si H ₄) Silane *Silicon (si) organo silicon	۵ ppm	-	۳۲/۱۲	-	- - -	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی و پوست	گاز / در ساخت نیمه هادی ها
۵۸۹	نقره Metal Soluble compounds, as ترکیبات محلول نقره Ag	۰/۱ mg/m ³ ۰/۰۱ mg/m ³	- -	۱۰۷/۸۷ متغیر	- -	- -	- آرژیریا	جامد / ساخت جواهرات. آینه عکاسی مدارهای چاپی
۵۹۰	*سنگ صابون Soapstone [3 mgo-4 siO ₂ H ₂ O]	۶ (mg/m ³ E) (mg/m ³ ۳ (R,E))	- -	- -	-	-	- (تحریک دستگاه تنفس فوکانی)	جامد / رنگدانه در رنگها، لاستیک و صابون و جلادهنده ها - ماده روان کننده - عایق حرارتی
۵۹۱	آزید سدیم Sodium azide as sodium azide as Hydrazoic acid vapor	C _۰ /۲۹ mg/m ³ C _۰ /۱۱ mg/m ³	- -	۶۵/۰۲	A4 A4	- -	- آسیب قلبی، ریوی	جامد / کریستالی سفید رنگ بخار - ستر مواد آلی و ماده واسط آزید سرب - و ساخت مواد منفجره

* توضیح: ACGIH بجای این ماده حدود تماس تالک را برای سال ۲۰۰۹ پیشنهاد کرده است، که جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH برای رد یا تائید در سال ۲۰۰۹ باید به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید. برای اطلاع از تغییرات پیشنهادی به تالک مراجعه کنید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	نمادها			وزن مولکولی	حد آستانه مجاز (TLV)	نامی تعیین	حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEEL/C	TWA	نامهای مشابه و تجاری					
۵۹۲	بی سولفیت سدیم Sodium bisulfite [NaHSO ₃] Sodium hydrogen sulfite	۵ mg/m ³	-	-	۱۰۴/۰۷	A4	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی، چشم و پوست	حد آستانه مجاز (TLV)	نمادها	جامد / پودر کریستال - در صنایع کاغذسازی دباغی، شیمیایی و غذایی و ماده سفید کننده و ضد عفونی کننده
۵۹۳	فلورواستات سدیم Sodium fluoroacetate [CH ₂ FCOOONa] 1080 ;Compound 1080 fratal; S.F.A; sodium mono fluoro acetate ; sodium perfluoro acetate	۰/۰۵ mg/m ³	-	-	۱۰۰/۰۲	SKIN	سیستم عصبی مرکزی، سیستم قلبی و عروقی، تهوع	حد آستانه مجاز (TLV)	نمادها	جامد / پودر سفید یا بی رنگ / جونده کش
۵۹۴	هیدروکسید سدیم Sodium hydroxide [NaOH] Caustic soda; Soda Iye; Soda Iye; Sodium hydrate.	C=۲ mg/m ³	-	-	۴۰/۰۱	-	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی، چشم و پوست	حد آستانه مجاز (TLV)	نمادها	جامد سفید رنگ و خورنده قلیایی / در صنایع ابریشم مصنوعی، سلوفان/ نساجی ها - خمیر سلولز و کاغذ - صابون - درترنجنت ها، حکاکی و آب فلز کاری
۵۹۵	متاسولفیت سدیم Sodium metabisulfite [Na ₂ S ₂ O ₅] Sodium pyro sulfite	۵ mg/m ³	-	-	۱۹۰/۱۳	A ₄	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی	حد آستانه مجاز (TLV)	نمادها	جامد / پودر و کریستال سفید رنگ با بی سولفور دی اکسید / نگهدارنده مواد غذایی - آنتی اکسیدان داروسازی
۵۹۶	نشاسته Starch	۱۰ mg/m ³	-	-	-	A ₄	- درماتیت	حد آستانه مجاز (TLV)	نمادها	جامد / پودر سفید رنگ و برآق و نرم در صنایع نساجی در نخ و پارچه لباس - معدن - چسب ها - مواد منفجره - لوازم آرایشی - تولید گلوبکر - به عنوان نرم کننده در دستکش های جراحی - صنایع غذایی
۵۹۷	استئارات ها Stearates [CH ₃ (CH ₂) _{۱۶} COOH]	۱۰ mg/m ³	-	-	متغیر	A ₄	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی، چشم و پوست	حد آستانه مجاز (TLV)	نمادها	جامد / اسید استارٹیک و نمکهای آن به طور وسیع در لوازم آرایشی و داروسازی مواد افزودنی به غذا - روان کننده در لاستیک و حتی به عنوان ماده آب بندی کننده کاربرد دارند.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبناي تعين حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۵۹۸	استیبین Stibine [SbH ₃] به هیدرید آنتیموان مراجعه شود Antimony hydride ; Antimony trihydride ; Hydrogen Antimonide	-	-	-	-	-	-	گاز قابل اشتعال / در شارژ باطری بیش از حد استفاده می شود. به عنوان فارج کش و در صنایع نیمه هادی
۵۹۹	حلال استودارد Stoddard solvent Mineral spirit White spirits	۱۰۰ ppm	-	۱۴۰/۰۰	-	-	-	مایع با بوی شبیه نفت / رقیق کننده رنگها - پوشش ها و واکس ها، چربی بر و تمیز کننده سطوح
۶۰۰	کرومات استرانسیوم Strontium chromate SrCrO ₄	۰/۰۰۰۵ mg/m ³	-	۲۰۳/۶۱	A ₂	-	-	جامد زرد رنگ، مهار کننده خوردگی به عنوان محافظ فلز، آبکاری فلز
۶۰۱	سترکنین Strychnine [C ₂₁ H ₂₂ N ₂ O ₂] به نام سم موش در ایران مشهور است.	۰/۱۵ mg/m ³	-	۳۳۴/۴۰	-	-	-	جامد / جونده کش - در غلات سمی و طعمه سگ و سایر حیوانات و در پزشکی سم مرگ موش است.
۶۰۲	استایرن متomer Styrene monomer [C ₆ H ₅ CH] Phenyl ethylene ,Ethylene Benzene; Styrol ;Vinyl Benzene	۲۰ ppm	۴۰ ppm	۱۰۴/۱۶	BEI A4	-	-	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی سیستم دستگاه عصبی مرکزی
۶۰۳	سوپتیلیزین ها (رقیق کننده ها، نرم کننده ها) Subtilisins as crystalline active enzyme	-	-	۰/۰۰۰۰۶ mg/m ³	C	-	-	پودر / با رنگ شن و نرم

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	TWA	STEL/C	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
۶۰۴	سوکروز Sucrose (alpha-D-Glucosido) - beta-D-fructofuranoside beta-D-fructofuranosyl	۱۰ mg/m ³	-	-	۳۴۲/۳۰	A4	حرارتگی دندان	جامد کریستالی سخت و سفید رنگ و یا پودر یا مزه شیرین / به عنوان شیرین کننده غذا، در تخمیر اتانول و سایر الکل ها در صنایع داروسازی به عنوان نگهدارنده در صنایع سلولز و پلاستیک و ساخت جوهر و صابون های شفاف	
۶۰۵	متیل سولفومترون Sulfometuron methyl (4,6-dimethyl-2-Pyrimidinyl) aminol carbonyl) amino)sulfonyl benzate	۵ mg/m ³	-	-	۳۶۴/۳۸	A4	- اثر خونی	-	
۶۰۶	سولفوتب Sulfotep (TEDP) [(C ₂ H ₅) ₄ P ₂ S ₂ O ₅	۰/۱ mg/m ³ (IFV)	-	-	۳۲۲/۳۰	SKIN A4 BEIA	- متوقف کننده کولینستراز	مایع با بوی سیر / فرمولاسیون تدخینی آن برای کنترل آفات در گلخانه استفاده می شود.	
۶۰۷	* دی اکسید گوگرد Sulfur dioxide [SO ₂]	(۲ ppm)	(۵ ppm)	-	۶۴/۰۷	A4	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی (و تحتانی)	گاز یا مایع با بوی آزاردهنده - آلوده کننده هوا موجود در اطراف کوره های ذوب - نیروگاه ها - صرف در کاغذسازی - پالایش - به عنوان نگهدارنده مواد غذایی و عامل احیاء کننده	
۶۰۸	سولفور هگزا فلوراید Sulfur hexafluoride	۱۰۰ ppm	-	-	۱۴۶/۰۷	-	خفگی	گاز / گاز عایق در ابزار برقی گاز ردیاب در وسایل تهویه	

* توضیح: ACGIH تغییر C TLV این ماده را به میزان ۰/۲۵ ppm C و بدون TWA با نماد A4 پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی
			STEL/C	TWA			
۶۰۹	اسید سولفوریک [H ₂ SO ₄] Sulfuric acid Az designation refers to Sulfuric acid contained in Strong inorganic acid mists	۰/۲ mg/m ³ (T)	-	A2 ^(M)	۹۸/۰۸	عملکرد ریوی	مایع خورنده / استفاده بسیار وسیعی در صنایع دارد خصوصاً در ساخت کود پالایش نفت - آبکاری، باطری های اسید - سربی و صنایع شیمیابی
۶۱۰	سولفور منوکلراید Sulfur monochloride [S ₂ C1] Sulfur subchloride Sulfur subchloride Thiosulfurous dichloride	C ۱ ppm	-	-	۱۳۵/۰۳	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی، چشم و پوست	مایع روان با بوی نافذ / لاستیک سازی ساخت مواد شیمیابی - صنایع چوب، نساجی - استخراج طلا
۶۱۱	سولفور پنتافلوراید Sulfur pentafluoride [S ₂ F ₁₀] Disulfur deca fluoride Sulfur deca fluoride	C ۰/۰۱ ppm	-	-	۲۵۴/۱۱	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی و آسیب به ششها	گاز یا مایع / به صورت محلول فرعی هنگام تهیه سولفور هگرا کلراید ایجاد می شود و تولید تجاری ندارد.
۶۱۲	سولفور ترافلوراید Sulfur tetrafluoride [SF ₄] Tetra fluorosulfurane	C ۰/۱ ppm	-	-	۱۰۸/۰۷	- تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم آسیب به ششها	گاز خورنده با بوی شبیه به دی اکسید سولفور / به عنوان عامل فلوراسیون در ساخت دافع روغن و آب
۶۱۳	[SO ₂ F ₂] سولفوریل فلوراید Sulfuryl fluoride Sulfur difluoride oxide	۱۰ ppm	۵ ppm	-	۱۰۲/۰۷	- سیستم عصبی مرکزی	گاز / مبارزه با موریانه چوب

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)			مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	نمادها	وزن مولکولی
			STEL/C	TWA	نامهای البحرانی			
۶۱۴	* سولپروفوس Sulprofos [C ₁₂ H ₁₉ O ₂ PS ₃] O/Ethyl 0/[4/(methyl thio) phenyl] S-propyl phosphro dithioate.	(1mg/m ³)	-	-	مایع/ با بوی سولفید و یا فسفر / آفت کش فسفره انتخابی جهت مبارزه با بید و حشرات و همچنین جهت آفات یونجه - پنبه- غلات- نتابکو- گوجه فرنگی - بادام زمینی و آفت کش اختصاصی و کرم چغندر	(کولنرژیک)	A4 BEIA	۳۲۲/۱۳
۶۱۵	الیاف شیشه‌ای مصنوعی Synthetic vitreous fibers -Continuous filament glass fibers -Continuous filament glass fibers -Glass Wool fibers -Rock Wool Fibers -Slag Wool Fibers -Special purpose glass fibers -Refractory ceramic fibers	۱ f/cc ^(F) ۵ mg/m ^{3(l)} ۱ f/cc ^(F) ۱ f/cc ^(F) ۱ f/cc ^(F) ۰.۲ f/cc ^(F)	- - - - - A2	A4 A4 A3 A3 A3 A2	- - - - - -	- - - - - -	- - - - - -	- - - - - -
۶۱۶	۴,۲-۵-تری کلروفنوكسی استیک اسید 2,4,5-T 2/4/5 Trichlorophenoxy acetic acid [C ₈ H ₅ Cl ₃ O ₃]	۱۰ mg/m ³	-	-	جامد/ علف کش سیستمیک	- سیستم اعصاب محیطی	A4	۲۵۵/۴۹

* توضیح: ACGIH تغییر TLV_TWA این ماده را به میزان ۰/۱ mg/m^{3(IFV)} پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۶۱۷	* تالک Talc (بدون الیاف آزبست) (حاوی الیاف آزبست)	(۲ mg/m ³ (E,R)) TLV ^(k) (از آزبستوز استفاده شود)	-	-	-	A4 (A1)	- (تحریک دستگاه تنفس تحتانی)	جامد / صنایع آرایشی - سرامیک - رنگ - کاغذ - پلاستیک - لاستیک پوشش سقف - حشره کش ها و اجسام نسوز
۶۱۸	تانتال و گردوغبار اکسید تانتال (بر حسب Ta) Tantalum and Tantalum oxide dusts, as Ta	۵ mg/m ³	-	۱۸۰/۹۵ ۴۴۱/۹۰	-	-	- (تحریک دستگاه تنفس فوقانی)	جامد پودر سیاه رنگ / ورقه های آبی رنگ و در صورت پولیش خوردن شمشهای فلزی سفید، صنایع باطربال کتریکی و شیمیابی - پلاش و ذوب - مدارهای الکترونیک - صنعت اپتیک - پیزوالکتریک - اشعه لیزر صنایع الکتریکی
۶۱۹	تلور و ترکیبات آن بجز هیدروژن تلوراید Tellurium and compounds excluding hydrogen telluride, as Te	۰/۱ mg/m ³	-	۱۲۷/۶۰	-	-	- (بوی بد دهان)	جامد / کریستال سفید نقره ای یا پودر خاکستری تیره منتمایل به قهوه ای / به عنوان افزودنی به مس - آهن و فولاد در لاستیک سازی شیشه و سرامیک و داماسجهای الکتریکی و باطربال سازی و در صنعت صنایع نیمه هادی.
۶۲۰	تلوریوم هگزا فلوراید Tellurium hexafluoride	۰/۰۲ ppm	-	۲۴۱/۶۱	-	-	- (تحریک دستگاه تنفس تحتانی)	گاز / فرآورده جنبی پر عیار سازی سنگ معدن
۶۲۱	تمفوس Temephos ABAT-BIOTHION NEphis-NIMITOX	۱ mg/m ³ (IFV)	-	۴۶۶/۴۶	Skin A4 BEI _A	متوقف کننده کولینستراز	جامد / کریستال و گاهی مایع ویسکوز قهوه ای، لاروش غیر سیستمیک مورد مصرف در کنترل مگس پشه و سایر حشرات	

* توضیح: ACGIH تغییر TLV_TWA این ماده را به میزان $1 \text{ mg/m}^3(\text{R})$ پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و برسی

نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)	
					STEL/C	TWA
۶۲۲	تریبووفوس Terbufos	۰/۰۱ mg/m ³ (IFV)	۲۸۸/۴۵	-	Skin A4 BEI _A	متوقف کننده کوئیسیتراز
۶۲۳	اسید ترفتالیک Terephthalic acid Acid tetraphthalique P-Benzenedicarboxylic acid	۱۰ mg/m ³	۱۶۶/۱۳	-	-	جامد/ کریستال و یا پودر سفید رنگ با بوی اسیدی خفیف در تولید استرهای پایی ترفتالیک اسید به منظور ساخت فیلم و ورقه های پلاستیک به کار می رود و همچنین به عنوان معرف در تعیین قلیانیت پشم به کار می رود. به عنوان ماده افزودنی به خوراک ماکیان
۶۲۴	ترفنیل ها Terphenyls Dlowax OM ,Delowaxs Diphenyl benzene	C ۵ mg/m ³	۲۳۰/۳۱	-	-	-تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم
۶۲۵	۱،۱،۲،۲- تترا بروم اتان 1,1,2,2,- Tetrabromoethane	۰/۱ ppm(IFV)	۳۴۵/۷	-	-	-تحریک دستگاه تنفس فوکانی و چشم، ادم ریوی آسیب کبد
۶۲۶	۱-۱-۲- تراکلرو-۲-دی فلورو اتان 1,1,1,2-Tetrachloro-2,2 difluoroethane. 1,1- Dfluoro-1,2,2,2-tetra chloroethane, CFC 11 za	۱۰۰ ppm	۲۰۳/۸۳	-	آسیب کبد و کلیه، عصبی مرکزی	جامد/ بی رنگ با بوی اتر مانند/ به عنوان خنک کننده و همچنین به عنوان حلال و کنترل کننده خورنده گی نگرانی های اخیر زیست محیطی باعث کاهش مصرف این ماده شده است.
۶۲۷	۱،۱،۲،۲- تراکلرو-۱- دی فلورو اتان 1,1,2,2-Tetrachloro-1,2- difluoroethane.	۵۰ ppm	۲۰۳/۸۳	-	آسیب کبد و کلیه، عصبی مرکزی	مایع و جامد بی رنگ با بوی کافور مانند/ به عنوان خنک کننده- در خشک شویی ها برای لکه گیری- در صنعت پلاستیک و پلی مر به عنوان عامل استخراج حلال - کنترل کننده خورنده

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبناي تعين حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۶۲۸	۱,۱,۲,۲-Tetra chloroethane تتراکلرواتان	۱ ppm	-	۱۶۷/۸۶	آسیب کبد	SKIN A3	حد آستانه مجاز - مجاز اثرات بحرانی	مایع / بی رنگ - سلگین - روان با بوی شیرین / به عنوان حلال در فرآیندهای استخراج و پاکسازی - به عنوان واسطه شیمیایی - در تولید تری کلرو اتیلن و تتراکلرو اتیلن
۶۲۹	Tetrachloroethylene تتراکلرواتلن	۲۵ ppm	۱۰۰ ppm	۱۶۵/۸۰	- دستگاه مرکزی عصبی	A3 BEI	اتری به عنوان حلال در خنک شوی ها فرآیند نساجی و نیز به عنوان یک حلال معمولی در پوشش های رزینی - چسب ها و جوهر های چاپ و ...	
۶۳۰	Tetrachloronaphthalene تترا کلرو نفتالین	۲ mg/m³	-	۲۶۵/۹۶	- کبدی	-	جامد / بی رنگ متمایل به زرد با بوی معطر / در مواد عایق کننده الکتریکی - در نساجی ها - چوب و کاغذ و به عنوان ماده افزودنی در روغن های برش و نرم کننده ها به عنوان جزئی از ترکیبات رزین یا پلیمر	
۶۳۱	Tetraethyl lead, as pb (TEL) TETRA ETHYLPLUMBIUM تترا اتیل سرب	۰/۱ mg/m³	-	۳۲۳/۴۵	- دستگاه عصبی مرکزی	SKIN A4	مایع بی رنگ و گاهی قرمز نارنجی یا آبی رنگ با بوی نامطبوع / افزودنی به سوخت ها جهت بالابردن درجه اکتان	
۶۳۲	Tetraethyl pyrophosphate (TEPP) تترا اتیل پیروفسفات	۰/۰۱ mg/m³(IFV)	-	۲۹۰/۲۰	- کولرژیک	SKIN BEI _A	مایع شفاف / با بوی مطبوع / کترول گرنده اگان	
۶۳۳	Tetrafluoroethylene تترا فلورو اتیلن	۲ ppm	-	۱۰۰/۲۰	آسیب کبدی و کلیوی، سلطان کبد و کلیه	A3	-	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)		شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
					STEL/C	TWA	
۶۳۴	ترا هیدروفوران Tetrahydrofuran	۵۰ ppm	۱۰۰ ppm	SKIN A3	۷۲/۱۰	-	- تنفسی، عصبی مرکزی، آسیب کلیوی
۶۳۵	ترا کیس(هیدروکسی متیل) نمکهای فسفونیوم. ترا کیس(هیدروکسی متیل) کلرید فسفونیوم ترا کیس(هیدروکسی متیل) سولفات فسفونیوم Tetrakis (hydroxymethyl) phosphonium salts, -Tetrakis (hydroxy methyl) phosphonium chloride -Tetrakis (hydroxymethyl) phosphonium sulfate	۲ mg/m ³	۲ mg/m ³	SEN; A4	۴۰۶/۲۶	-	- حساسیت پوست
۶۳۶	ترامتیل سرب Tetramethyl lead, as pb PLUMBANE	۰/۱۵ mg/m ³	-	Skin	۲۶۷/۳۳	-	مایع بی رنگ و برخی مواد آبی نارنجی متداول به قرمز با بوی بسیار نامطبوع/ یک ماده افزودنی برای بنزین
۶۳۷	ترامتیل سوکسینو نیتریل Tetramethyl succinonitrile BUTANEDINITRILE TETRAMETHYL TETRAMETHYLBUTANE DINITRILE	۰/۵ ppm	-	Skin	۱۳۶/۲۰	-	جامد/ محصول تجزیه حرارتی در هنگام تولید فوم وینیل
۶۳۸	ترانیترو متان Tetranitromethane Methane, tetranoitro TNM,UN1S10(DOT)	۰/۰۰۵ ppm	-	A3	۱۹۶/۰۴	-	مایع/ استفاده به عنوان عامل اکسیداسیون در سوخت موشک و همچنین ماده منفجره و افزودنی به گازوئیل
۶۳۹	Tetryl 2,4,6-TETRYL 2,4,6-TRINTROPhenyl-N-METHYLNITRAMINE	۱/۵ mg/m ³	-	-	۲۸۷/۱۵	-	کریستال بدون رنگ/ ماده منفجره استفاده در چاشنی بمب ها

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۶۴۰	تالیوم و ترکیبات محلول آن Thallium and Soluble compounds, as Ti	۰/۱ mg/m ³	-	۲۰۴/۳۷	متغیر	SKIN	آلوپسی	فلز سنگین - خیلی نرم به رنگ آبی کمرنگ برآق ذوب می شود به صورت سولفات تالیوم - به عنوان مورچه کش - سوسک کش - فلزی نیمه رسانا که در صنایع همراه با جیوه - آلیاژی برای تهییه سویچ ها است در سلول های فتوالکتریک - سیستم های نوری - در ترموترهای شیشه ای
۶۴۱	۴ و ۴ تیوبیس (۶-تری بوتیل متاکرزول) 4,4'-Thiobis (6-tert-butyl-m-cresol) [C ₂₂ H ₃₀ O ₂ S]	۱۰ mg/m ³	-	۳۵۸/۵۲	آسیب کبدی و کلیوی	A4	آلوپسی	پودر خاکستری روشن تا قهوه ای روشن با بوی ملایم معطر - موارد استفاده به عنوان آنتی اکسیدان در فشار بالا و پایین جهت تهییه پلی اتیلن های پلی پروپیلن ها - نئوپرین و سایر لاستیک های سیستیک (مصنوعی)
۶۴۲	اسید تیو گلیکولیک Thioglycolic acid [C ₂ H ₄ O ₂ S] 2-Mercapto acetic acid 2-THIOGLYCOLIC	۱ ppm	-	۹۲/۱۲	تحریک چشم و پوست	Skin	تیوبیکلیگلانها محلول های فرزنی و مواد زاینده مو - تثیت کننده وینیل.	

* توضیح: ACGIH تغییر TLV این ماده را به میزان ۱۰ mg/m³⁽⁰⁾ و با نماد A4 پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یک سال و بررسی

نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه

TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۶۴۳	*ثیونیل کلراید Thionyl Chloride [SOCl ₂] SULFINYL chloride SULFUROUS Dichloride	-	c-1 ppm	-	۱۱۸/۹۸	-	تحریک چشم و دستگاه تنفس فوکانی	مایع بی رنگ تا زرد کمرنگ یا قرمز با بوی خفه کننده موارد استفاده: در سنتز علف کش‌ها- داروها- ویتامین‌ها و رنگرزی و در باطری‌های لیتیومی
۶۴۴	تیرام Thiram [C ₆ H ₁₂ N ₂ S ₄] Disulfide, bis(dimethylthino Carbamoyl)	-	۰/۰۵ mg/m ³ (IFV)	-	۲۴۰/۴۴	SEN, A ₄	اثر بر وزن بدن و اثر خونی	پودر سفید رنگ یا زرد کمرنگ موارد استفاده: در ساخت لاستیک- قارچ کش- حشره کش و ضد عفونی کننده بذر- افزودنی برای روان کنندگی روغن، ماده ضد حشره برای محافظت درختان و بوته‌ها
۶۴۵	قلع Tin , as Sn -Metal -Oxide & inorganic compounds, except tin hydride -Organic compounds	-	۲ mg/m ³	-	۱۱۸/۶۹	-	- پنومونی، تحریک چشم و دستگاه تنفس فوکانی، سردرد	فلز نقره‌ای سفید و نرم کاربرد: لحیم کاری - آلیاژ با سایر فلزات - جهت افزایش سختی
۶۴۶	دی اکسید تیتانیوم Titanium dioxide [TiO ₂]	-	۱۰ mg/m ³	-	۷۹/۹۰	A ₄	- تحریک دستگاه تنفس تحتانی	جامد/ غیر قابل احتراق کریستال سفید- موارد استفاده: پیکمانهای رنگ- براق کننده - پیکمان و پرکننده برای کاغذ به عنوان افزودنی در تولیدات پلی مر- تولیدات الکترونیک- کاتالیست

** توضیح: ACGIH تغییر C TLV_ این ماده را به میزان ۰/۵ ppm و بدون TWA پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاه‌های مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم‌گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه ۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی
			STEL/C	TWA			
۶۴۷	اورتو تولیدین O-Tolidine [C ₆ H ₃ (CH ₃)NH ₂] ₂ 3/3 Di methyl benzedine	-	-	-	۲۱۲/۲۸	Skin A3	- تحریک کلیه، چشم و مثانه - کم خونی - سرطان مثانه
۶۴۸	تولوئن Toluene [C ₆ H ₅ CH ₃] Toluene; Methyl-Benzene;Methyl-Benzene; phenyl-methane	۲۰ ppm	-	-	۹۲/۱۳	A4 BEI	- آسیب بینایی - اثر بر تحمدان - کاهش باروری
۶۴۹	تولوئن ۲-۴- یا ۲-۶-دی ایزوسیانات (یا به عنوان مخلوط) Toluene -2,4- or 2,6-diisocyanate(or as a mixture) (Tdi) 2,4-Diisocyanato-1-METHYL BENZENE 2,4-DIISOCYANATO TOLUENE	(۰/۰۰۵ ppm)	(۰/۰۰۲ ppm)	(۰/۰۰۵ ppm)	۱۷۴/۱۵	(SEN;A4)	(حساس تنفسی، آسم و تحریک چشم)
۶۵۰	اورتو تولوئیدین O-Tolidine [CH ₃ C ₆ H ₄ NH ₂]	۲ ppm	-	-	۱۰۷/۱۵	SKIN A3 BEI _M	مایع زرد رنگ روشن - که به سرعت در برابر هوا و روشنایی تیره می شود/ ماده واسطه در ساخت انواع رنگهای منسوجات - لاستیک - داروسازی و آفت کش ها.
۶۵۱	متا تولوئیدین m-Toluidine	۲ ppm	-	-	۱۰۷/۱۵	SKIN A4 BEI _M	مایع بی رنگ / ماده واسطه در ساخت انواع رنگهای منسوجات و سایر عوامل شیمیابی

* توضیح: ACGIH تغییر TLV_TWA و STEL این ماده را به ترتیب به میزان ۰/۰۰۱ ppm^(IFV) و ۰/۰۰۳ ppm^(IFV) با نماد A₃, SEN, Skin می نماید.

پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت

اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شكل فیزیکی / کاربرد اصلی
		(TLV)	STEL/C	TWA		
۶۵۲	پارا - تولوئیدین P-Toluidine	۲ ppm	-	SKIN A3 BEI _M	- کم خون	جامد/ماده واسط در ساخت انواع رنگ های منسوجات و سنتز مواد شیمیابی آلی
۶۵۳	تولوئل Metyl benzene رجوع شود به تولوئن	-	-	-	-	-
۶۵۴	Toxaphene Chlorinated camphene به کامفن کلرہ مراجعه شود	-	-	-	-	جامد/ حشره کش با بوی ترپن در میارزه با آفات محصولات کشاورزی به ویژه پنبه
۶۵۵	تری بوتیل فسفات Tributyl phosphate Butyl phosphate TRI-n- Butyl phosphate TRIBUTIL FOSFATO	۰/۲ ppm	-	BEI _A	- تحریک چشم و دستگاه تنفسی فوکانی - سردرد، تهوع	مایع/ حلال استرهای سلوژن- لاکها و صمغ های طبیعی و در ساخت پلاستیک و رزین های وینیل
۶۵۶	تری کلرو استیک اسید Trichloroacetic acid	۱ ppm	-	A3	- تحریک چشم و دستگاه تنفسی فوکانی	جامد کریستالی / به عنوان دارو در سنتز مواد آلی، به عنوان یک ماده جهت تشخیص آلبومن و در ساخت علف کشها
۶۵۷	او۲و۴-تری کلروبنزن 1,2,4- Trichlorobenzene	-	C-۵ ppm	-	- تحریک چشم و دستگاه تنفسی فوکانی	مایع بی رنگ و پایدار در درجه حرارت اطاق با بوی دی کلروبنزن - ماده سیال دی الکتریک و روان کننده به عنوان حشره کش و در سنتز مواد آلی
۶۵۸	او۱۲۱ تری کلرو اتان 1,1,2- Trichloroethane Ethane trichloride Beta-trichloroethane	۱۰ ppm	-	SKIN A3	- سیستم عصبی مرکزی - آسیب کبدی	مایع - بی رنگ با بوی شیرین - در تولید وینیل کلراید - به عنوان حلال برای چربی ها - رزین ها - موتها و روغن ها و محصولات دارویی

۱۳۴

مجموعه الزامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماش شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی	
						STEL/C	TWA
۶۵۹	تری کلرواتیلن Trichloroethylene 1,1,1- Trichloro ethylene 1,1-Dichloro-2-Chloroethylene	۱۰ ppm	۲۵ ppm	A2	سیستم عصبی مرکزی، کاهش شناخت، سمیت کالیوی	مایع/ بی رنگ با بوی شیرین شبیه به کلروفرم/ به عنوان حلال در چربی گیری بطور محدود در جراحی ها به عنوان بی هوش کننده و نیز به عنوان ماده استخراج کننده در فرآیندهای تولید مواد غذایی	
۶۶۰	تری کلروفلورومتان Trichlorofluoromethane Fc 111.Freon 111 Fluoromethane	-	C-1000 ppm	A4	- سیستم قلبی و عروقی	مایع یا گاز بی رنگ با بوی شبیه اتر/ در تولید کف پلی اورتان - به عنوان مبرد حرارت حلال و در درمان بیماری آسم به عنوان گشاد کننده ریه به همراه کورتیکو استروئیدها- عامل تخرب لایه ازون	
۶۶۱	تری کلرونفتالین Trichloronaphthalene Halowax – Seekay wax	۵ mg/m ³	-	SKIN	- کبدی	جامد با بوی آروماتیک- در نرم کننده ها و در ساخت عایق سیم برق	
۶۶۲	۱ و ۲ و ۳-تری کلروپروپان 1,2,3-Trichloropropane allyl Trichloride GLYCEROL TRICHLOROHYDRIN Trichloro hydrin	۱۰ ppm	-	Skin A3	- آسیب کبد و کلیه - تحریک دستگاه تنفس فوکانی	مایع قابل احتراق/ به عنوان یک ماده بیناییمنی در تولید پلیمرهای مایع پلی سولفون و در کلروپروپن و در سنتز هگزافلوروپروپیلن	
۶۶۳	۱ و ۲-تری کلرو-۱ و ۲-تری فلورواتان 1,1,2-Trichloro-1,2,2, trifluoroethane 1,1,2-Trichloro TRIF Loroethane chlorofluoro CARBON 113	۱۰۰۰ ppm	۱۲۵۰ ppm	A4	- سیستم عصبی مرکزی	مایع/ به عنوان CFC-13 مبردهای حرارتی، حلال روغن و صیغه ها حلال چربی زدا و عامل تخرب لایه ازون.	
۶۶۴	تری کلرو فون Trichlorphon	۱ mg/m ^{3(l)}	-	A4; BEI _A	- ممانعت از کولین استراز	-	

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV) مجاز اثرات بحرانی	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
						STEL/C	TWA
۶۶۵	تری اتانول آمین Triethanolamine Sterolmide Triethanol amine Tris (2-hydroxyethyl)amine	۵ mg/m ³	-	-	-	چشم و پوست	مایع ویسکوز/ بی رنگ متمایل به زردرنگ با بوی شبیه به آمونیاک / تمیز و پاک کننده های پشم - در لوازم آرایشی پاک کننده های خانگی. مایع جلایی فلزات - عامل ضد کف - مهار کننده خوردنگی، نرم کننده جاذب رطوبت - حلال، عامل قلیایی در داروسازی - ساخت لاستیک و پلاستیک
۶۶۶	تری اتیل آمین Triethylamine (DIETHYL AMINO) ethane EThanamine	۱ ppm	۲ ppm	SKIN A ₄	۱۰۱/۱۹	-	مایع بی رنگ برای ساخت آمونیاک و سترهای جاذب ترکیبات آلی
۶۶۷	تری فلورو بروم مтан Trifluorobromomethane BROMOFLUOROFORM Freon 13 BI HaLON 13 07	۱۰۰۰ ppm	-	-	۱۴۸/۹۲	-	گاز بی رنگ / اطفاء کننده حریق و واسطه شیمیایی برای ساخت ترکیبات دیگر
۶۶۸	او۳-تری گلیسیدیل-اس - تری آزی نیتریون 1,3,5-Triglycidyl-S-triazinetrione S-triazinetrione Glycidyl isocyanurate Tris(epoxypropyl)isocyanurate	۰/۰۵ mg/m ³	-	-	۲۹۷/۲۵	-	کریستال سفید رنگ / به عنوان منوم برای ساخت پلی مرهای اپوکسی رزین
۶۶۹	نیدرید تری ملیتیک Trimellitic anhydride Benzene-1,2,4-tricarboxylic acid 1,2-anhydride 1,2,4- Benzene tricarboxylic acid 1,2-anhydride 1,2,4- Benzene tricarboxylic acid anhydride	۰/۰۰۰۵ mg/m ³ (IFV)	۰/۰۰۲ mg/m ³ (IFV)	Skin,SE N	۱۹۲/۱۲	-	جامد ورقه ای شکل سفید / نگهدارنده اپوکسی رزین و سایر رزین ها نگهدارنده اپوکسی رزین و سایر رزین ها

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)			وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۶۷۰	تری متیل آمین Trimethylamine DIMETHYLMETHANE amine Methanamine N,N-Dimethyl	۵ ppm	۱۵ ppm	-	۵۹/۱۱	-	تحریک دستگاه تنفس فوقانی	گاز / جاذب حشرات و عامل هشدار دهنده در گاز طبیعی و همچنین عامل شناورسازی و به عنوان واسطه سنتز شیمیایی
۶۷۱	تری متیل بنزن (مخلوط ایزومرها) Trimethyl benzene (mixed isomers) 1,2,3- Trimethyl benzene 1,2,4- Trimethyl benzene 1,3,5- Trimethyl benzene	۲۵ ppm	-	۱۲۰/۱۹	-	-	آسم - دستگاه عصی مرکزی - خون	مایع بی رنگ / ماده خام در سنتز مواد شیمیایی و به عنوان ثبتیت کننده اشعه ماوراء بنسپش
۶۷۲	تری متیل فسفیت Trimethyl Phosphite	۲ ppm	-	۱۲۴/۰۸	-	-	تحریک چشم - ممانعت کولین استراز	مایع بی رنگ / واسطه برای ساخت آفت کش‌ها، در ساخت لباسهای ضد حریق
۶۷۳	۶-تری نیترو تولوئن ۲,۴,۶-Trinitrotoluene	۰/۱ mg/m ³	-	۲۲۷/۱۳	-	Skin; BEI _M	- آسیب کبد - آب مروارید - خونی	-
۶۷۴	تری اورتو کرزیل فسفات Triorthocresyl phosphate TRI-O-cresyl ester TRI-O-Tolyl ester	۰/۱ mg/m ³	-	۳۶۸/۳۷	-	SKIN A ₄ BEI _A	- ممانعت کولین استراز	مایع روان در عایق کاری - چسب‌ها - ماده افزودنی بنزن - در مایعات هیدروکربنها مبرد حرارتی به عنوان روان کننده مصنوعی به عنوان عامل ضد آب در فیلتر هوا در سنتز داروها در رزین‌ها
۶۷۵	تری فنیل فسفات Triphenyl phosphate CELLUFLEX TPP PHOS FLEX TPP	۳ mg/m ³	-	۳۲۶/۲۸	-	A ₄	مانعت کولین استراز	جامد / به عنوان پلاستیک برای تدوزی اتومبیل‌ها و به عنوان عامل ضد حریق

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه تعیین مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
۶۷۶	تنگستن Tungsten as W Metal and insoluble compounds Soluble compounds	۵ mg/m ³ ۱ mg/m ³	۱۸۳/۵۸ ۱۰ mg/m ³ ۲ mg/m ³	- متغیر متغیر	- تحریک دستگاه تنفس تحتانی عصصی مرکزی و فیبروز ریه	جامد/ فلز تنگستن در آلیاژهای آهن و غیرآهن وجود دارد. خصوصاً در ابزارهای فولادی با سرعت بالا- به عنوان فیلمان در لامپها- در الکتروود جوشکاری - در نازل راکتها و در سلولهای خورشیدی
۶۷۷	تریانتین Turpentine and selected monoterpenes	۲۰ ppm	-	SEN; A4 متغیر	- تحریک دستگاه تنفس فوقارنی آسیب دستگاه عصصی مرکزی و ریه، تحریک پوست	مایع/ به عنوان رقیق کننده رنگها- تیز و حلال رزین ها و پوشش های واکس ها همچنین کاربرد در داروهای روغنی و عطریات و در ساخت کافور و متنول
۶۷۸	اورانیوم Uranium(natural) Soluble and insoluble compounds, as U	۰/۲ mg/m ³	۰/۶ mg/m ³	A1 متغیر	- آسیب کلیه	جامد/ در تولید نیروی الکتریکی به عنوان عامل رنگی در ساخت سرامیک و شیشه در عکاسی- در جوهرهای کپی و در راکتورهای اتمی
۶۷۹	n-والر آلدید n-Valeraldehyde Amyl Aldehyde Butyl formal Pentanal VALERIANIC Aldehyde	۵۰ ppm	-	- چشم، پوست و دستگاه تنفس فوقارنی	- تحریک	مایع/ در ترکیبات خوشبوکننده در شیمی رزین ها و در ساخت لاستیک

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	حد آستانه مجاز (TLV)		وزن مولکولی	نمادها	مبنای تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
			STEL/C	TWA				
۶۸۰	*پتا اکسید وانادیوم Vanadium pentoxide (as V ₂ O ₅) (dust or fume)	(۰/۰۵mg/m ^{3(R)})	-	۱۸۱/۹۰	(A4); BEI	(تحریک, ریه)	جامد/ به عنوان کاتالیست در اکسیداسیون دی اکسید گوگرد- اکسیدهای ازت و سایر مواد همچنین در ساخت شیشه‌های زرد در عکاسی و پوشش الکترودهای جوشکاری	
۶۸۱	وینیل استات Vinyl acetate 1-scetoxyethylene Ethenyl Ethanoate	۱۰ ppm	۱۵ppm	۸۶/۹	A3	-تحریک چشم، پوست و دستگاه تنفس فوکانی-آسیب دستگاه عصبی مرکزی	مایع/ در ساخت امولسیون پلی وینیل استات و پلی وینیل الکل که در چسب‌ها - رنگ‌ها- نساجی و محصولات کاغذی کاربردی دارد.	
۶۸۲	وینیل بروماید Vinyl bromide Broemethene Bromoethylene	۰/۵ ppm	-	۱۰۶/۹۶	A2	- سلطان کبد	گازی با بوی تند که تحت فشار به صورت مایع در می‌آید در ساخت مواد ضد اشتعال پلی مرهای- مواد دارویی مواد ضد عفونی کننده و نیز به عنوان ماده واسط در سنتزهای آلی	
۶۸۳	وینیل کلراید Vinyl chloride CHLOROETHENE CHLOROETHYLENE	۱ ppm	-	۶۲/۵۰	A1	- سلطان ریه- آسیب کبد	گاز بسیار قابل اشتعال با بوی P.V.C اتری در تولید رزین‌های در سنتزهای آلی در تولید کopolyمرهای استات وینیل کلراید به عنوان پروپلانت عامل سردکننده یا در ترکیبات دارویی و آرایشی استفاده می‌شود.	
۶۸۴	۴-وینیل سیلکو هگزن 4- Vinyl cyclohexene 1,2,3,4.TETRA hydrostyrene 4-ethenyl,vinyl cyclohexene	۰/۱ ppm	-	۱۰۸/۱۸	A ₃	-آسیب تولید مثلی و تناسی مرد و زن	مایع بی رنگ/ در تولید رقیق کننده‌های مورد استفاده در تولید رزین‌های اپوکسی	

* توضیح: ACGIH تغییر TLV این ماده را به به میزان (۰/۰۵ mg/m^{3(I)}) پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم‌گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	حد آستانه مجاز (TLV)		شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
					STEL/C	TWA	
۶۸۵	وینیل سیکلو هگزرن دی اکساید Vinyl cyclohexene dioxide 1,2-Epoxy-4-epoxy ethyl-cyclohexane	۰/۱ ppm	۱۴۰/۱۸	SKIN A ₃	-	-	مایع فرار و بی رنگ / در تولید پلیمر و سایر سنتزهای آلی
۶۸۶	وینیل فلوراید Vinyl fluoride	۱ ppm	۴۶/۰۵	A ₂	-	-	- سرطان کبد - آسیب کبد
۶۸۷	وینیل-۲-پیرولیدون N-Vinyl-2-pyrrolidone	۰/۰۵ ppm	۱۱۱/۱۶	A ₃	-	-	- آسیب کبد
۶۸۸	وینیلیدن کلراید Vinylidene chloride 1,1-Dichloro Ethlene 1,1-Dichloro-ethylene 1,1-Dichloro Ethene	۵ ppm	۹۶/۹۵	A ₄	-	-	مایع فرار و بی رنگ / سلولز آن در تولید فیلم‌ها و پوشش سطح مثل ساران و Velon با منomer واینیل مثل اکریلونیتریل پلیمریزه می‌شود و در تولید رزین و چسب
۶۸۹	وینیلیدن فلوراید Vinylidene fluoride	۵۰۰ ppm	۶۴/۰۴	A ₄	-	-	- آسیب کبد
۶۹۰	وینیل تولئن Vinyl toluene Methyl styrene 3,4-Vinyl toluene	۵۰ ppm	۱۱۸/۱۸	A ₄	۱۰۰ ppm	-	مایع / قابل احتراق با بوی زنده و قوی در تولید پلاستیک‌ها و سطوح پوششی و در حشره کش‌ها
۶۹۱	*ذرات و بخارات نفتا VM & P Naphtha	۳۰۰ ppm	۱۱۴/۰۰	A ₃	-	-	مایع قابل اشتعال / حلال لاک‌ها و برآق کننده و تیز فوری
۶۹۲	وارفارین Warfarin 3-[ACETONYLBENZYL] Hydroxy COUMARIN	۰/۱ mg/m ³	۳۰۸/۳۲	-	-	- انعقاد(لخته) شدن)	جسم جامد / بلورین، بی رنگ، بی بو و بدون مزه / به عنوان جونده کش کاربرد دارد.

* توضیح: ACGIH پیشنهاد کرده است که TLV این ماده حلقه شده و بجای آن از روش پیشنهادی ضمیمه ۶ استفاده شود که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم‌گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیایی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	TWA	STEL/C	وزن مولکولی	نمادها	مبانی تعیین حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
								نامهای مشابه و تجاری
۶۹۳	دهه جوشکاری Welding fumes (NOC)	۵ mg/m ³	-	-	B2	تب ناشی از دمه فلزی، تحریک و سوزش	جامد یا نیمه جامد / ساخت جاده- سقف و در پوشش فلزات ساختمانی	
۶۹۴	Wood dust	۰.۵ mg/m ^{3(l)}	-	-	SEN,A ₄	Western red cedar	آسم اثر بر روی عملکرد ریوی	
		۱ mg/m ^{3(l)}	-	-	A1	Oak and beech		انواع دیگر
		Birch , mahogany, teak , walnut	-	-	A2			
		انواع دیگر گردو غبار چوب	-	-	A4			
		xylene (o,m & p isomers) Dimethyl benzene 1,2-Dimethylbenzene → O xylene 1,3-Dimethylbenzene → m xylene 1,4-Dimethylbenzene → p xylene	۱۰۰ ppm	۱۵۰ ppm	A ₄ BEI	- تحریک چشم و دستگاه تنفس فوکانی آسیب دستگاه عصبی مرکزی	مایع قابل اشتعال / مخلوط آن در بنزین، سوخت جت و بسیاری حلالهای نفتی وجود دارد / حلال رنگها و رزین قلیابی و سیمانهای لاستیکی - متاگریلین به عنوان ماده بینابین در ساخت اسید ایزوفتالیک در سنتز اسید ترافاتامیک در سنتز داروها و حشره کش ها به کار می رود.	گزین
۶۹۵	متا-گزین آلفا-آلفا دی آمین m-Xylene a,a' -diamine 1,3-benzenedimethanamine 1,3-Bis (Aminomethyl)benzene	-	C=۰/۱ mg/m ³	۱۳۶/۲۰	SKIN	تحریک چشم، پوست و معده	مایع با بوی آمونیاکی / ساخت الیاف پلی آمید رزین های اپوکسی	
۶۹۶	گزین (مخلوط ایزومرهای) Xylidine(mixed isomers)	۰/۵ ppm (IFV)	-	۱۲۱/۱۸	SKIN A ₃ BEI _M	- فقدان اکسیژن آسیب کبدی	مایع / ماده اولیه در ساخت و نگهداری الیاف - صنایع دارویی	
۶۹۷								

ردیف	نام علمی و فرمول ماده شیمیابی نامهای مشابه و تجاری	حد آستانه مجاز (TLV)	وزن مولکولی	نمادها	مبناي تعين حد آستانه مجاز اثرات بحرانی	شکل فیزیکی / کاربرد اصلی
۶۹۸	ایتریوم و ترکیبات آن Yttrium and Compounds, as Y	۱ mg/m ³	-	۸۸/۹۱	-	عنصر فلزی / در تکنولوژی هسته‌ای در آهن و سایر آلیاژها و عامل دی اکسیدان فلزی و پوشش فلزات مقاوم به حرارت - در صفحه تلویزیون و لیزرها
۶۹۹	دهم کلرید روی Zinc chloride fume BUTTER OF ZINC	۱ mg/m ³	۲ mg/m ³	۱۳۶/۲۶	-	پودر سفید رنگ / استفاده در لحیم کاری و گالوانیزه کردن فلز آهن، در منسوجات، چسب‌ها، ستر مواد آلی، تصفیه نفت، به عنوان نگهدارنده چوب و الکتروولیت در باطرب
۷۰۰	کرومات روی Zinc chromates, as Cr Zinc chromium oxide.	۰/۰۱ mg/m ³	-	A1	متغیر	ماده زردرنگ جامد / استفاده در رنگ دانه‌ها، ضد زنگ نمودن فلزات
۷۰۱	اکسید روی Zinc oxide	۱ mg/m ^{3(R)}	۱۰ mg/m ^{3(R)}	۸۱/۳۷	-	پودر سفید رنگ / استفاده در رنگ‌ها، لاستیک، مواد آرایشی و وسایل الکترونیک
۷۰۲	زیرکونیوم و ترکیبات آن Zirconium and compounds, as Zr	۵ mg/m ³	۱۰ mg/m ³	۹۱/۲۲	A4	جامد (پودر) / استفاده در تکنولوژی (فن‌آوری) هسته‌ای، آلیاژهای فلزی، رادیوگرافی، صنایع نساجی، دباغی و مواد آرایشی

تغییرات پیشنهادی:

ACGIH ماده زیر را به لیست حدود تماس شغلی اضافه نموده است و پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آنها تصمیم‌گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

-	تحریک دستگاه تنفسی تحتانی، عملکرد رویی	- A2 A4 A4	- -	- -	۰/۲ mg/m ^{3(I)} - - ۵ mg/m ^{3(I)}	روغن معدنی Mineral oil used in metal woking Poorly & mildly refind Highly & severely refined Mineral oil, pure, highly & severely refined
---	--	---------------------	--------	--------	--	---

ضمیمه ۱: معیارهای نمونه برداری بر اساس اندازه ذرات هوابرد

مخاطرات بالقوه مواد شیمیایی که بشكل ذرات جامد یا مایع معلق همراه با هوای تنفسی وارد بدن می‌گردد بنا به دلایل زیر به اندازه ذرات و غلظت جرمی آنها بستگی دارد:

۱- تأثیر اندازه ذرات در تعیین محل ته نشینی آنها در سیستم تنفسی

۲- بسیاری از بیماریهای شغلی مرتبط با ذراتی هستند که در مناطق معینی از دستگاه تنفسی ته نشین می‌شوند.
حد مواجهه مجاز (AOE) ذرات سیلیس آزاد کریستالی در ابعاد و اندازه معینی پیشنهاد گردیده است و از سالهای قبل مشخص گردیده که ارتباط معنی داری بین بیماری سیلیکوز و غلظت جرمی ذرات قابل تنفس سیلیس آزاد کریستالی وجود دارد. در حال حاضر کمیته فنی با تکیه بر دو اصل ذیل در حال بررسی مجدد سایر مواد شیمیایی است که بصورت ذره در محیط کار منتشر می‌گردد:

۱- برای هر ماده شیمیایی که بر سلامت انسان مؤثر است اندازه ذرات نقش تعیین کننده‌ای دارد.

۲- غلظت جرمی ذرات مزبور در حد مواجهه مجاز تأثیرگذار است.

حد مواجهه مجاز براساس اندازه و ابعاد ذرات به سه شکل بیان می‌شود:

۱- توده ذرات استنشاقی (Inhalable Particulate Mass=IPM-TLV)

شامل مواد شیمیایی می‌گردد که درصورت ته نشین شدن در هر قسمت از مجاری دستگاه تنفسی ایجاد مخاطره می‌کنند.

۲- توده ذرات توراسیکی (Thoracic Particulate Mass=TPM-TLV)

شامل آندسته از مواد شیمیایی می‌گردد که درصورت ته نشین شدن در هر قسمت از راههای هوایی ریه و ناحیه تبادل گازی ایجاد مخاطره می‌کنند.

۳- توده ذرات قابل تنفسی (Respirable Particulate Mass=RPM-TLV)

شامل آندسته از مواد شیمیایی می‌گردد که درصورت ته نشین شدن در ناحیه تبادل گازی (کیسه‌های هوایی ریه) ایجاد مخاطره می‌کنند.

بیان کمی سه گروه از ذرات فوق الذکر بر طبق معادلات ذیل می‌باشد:

الف - توده ذرات استنشاقی:

شامل ذراتی می‌گردد که جمع آوری آنها بر مبانی راندمان جمع آوری ذیل بدون درنظر گرفتن موقعیت نمونه بردار نسبت به مسیر جریان باد می‌باشد:

$$St(d) = \frac{100}{d} \text{ در حالتی که } d \leq 100 \mu\text{m}$$

که در آن (d)، راندمان جمع آوری ذرات با قطر آئرودینامیکی d بر حسب میکرون می‌باشد.

ب) توده ذرات توراسیکی:

مت Shankل از ذراتی است که جمع آوری آنها مطابق با معادله راندمان جمع آوری ذیل باشد:
که در آن:

$$St(d) = SI(d)[1 - F(X)]$$

$$X = \frac{In(d/T)}{In(\sum)}$$

$$r = 11/64 \mu m$$

$$\Sigma = 1/5$$

تابع احتمالی تجمعی متغیر استاندارد شده نرمال X(F(x)):

پ) توده ذرات تنفسی:

متشكل از ذراتی است که جمع آوری آنها مطابق با معادله راندمان جمع آوری ذیل باشد:

$$SR(d) = SI(d)[1 - F(x)]$$

بطوریکه $F(x)$ با همان مفهوم که در فوق اشاره گردید با $m \mu m = 4/25 = 1/5 = \Sigma$ می‌باشد.

مهمنترین تفاوت نسبت به تعاریف قبلی، افزایش میانه^۱ cut point از ۳/۵ میکرون به ۴ میکرون برای نمونه برداری گرد و غبار قابل تنفس می‌باشد. این مطلب با پروتکل سازمان بین الملل استاندارد و کمیته تدوین استانداردهای اروپا (ISO/CEN) تطابق دارد.

در حال حاضر اندازه گیری گرد و غبار قابل تنفس با سیلکون نایلونی ۱۰ mm در دبی ۱/۷ لیتر در دقیقه و با سیلکون پلاستیکی برای اندازه گیری ذرات ۵ میکرون در دبی ۱/۹ لیتر در دقیقه و ذرات ۴ میکرونی در دبی ۲/۲ لیتر در دقیقه می‌باشد. دو آنالیز انجام شده با بر روی داده‌های در دسترس نشان می‌دهد که دبی ۱/۷ لیتر در دقیقه این امکان را فراهم می‌سازد که سیلکون نایلونی ۱۰ mm غلظت حدوداً صحیحی از گرد و غبار قابل تنفس را جمع آوری می‌نماید. راندمان جمع آوری ذرات در اندازه و ابعاد مختلف در جدول ۱، ۲ و ۳ نشان داده شده است.

ت: ذرات (نامحلول یا کم محلول) که طبقه بندی نشده اند (PNOC):^۲

عبارتند از:

۱- ذراتی که TLV مشخص ندارند.

۲- در آب نامحلول یا کم محلول هستند (یا ترجیحاً در سیال آبی ریه، اگر داده‌های لازم در دسترس باشد).

۳- سمیت کمی دارند (سیتو توکسیک^۳ [سمیت سلولی]، ژنتو توکسیک^۴ نیوود یا با بافت ریه واکنش شیمیایی ایجاد

نمی‌کنند، و پرتوهای یونسانز منتشر نکرده، باعث حساسیت سیستم ایمنی نشده، یا باعث اثرات سمی غیر از

تورم یا مکانیسم افزایش بار ریه نمی‌شوند).

در برابر گرد و غبار فیبروز دهنده که سبب ایجاد نسج التیامی در ریه می‌شوند، گرد و غبارهایی وجود دارند که گرد و غبار آزار دهنده^۵ نامگذاری شده اند و موجب بیماری فیبروز نگردیده و اثرات سیستمیک ندارند، مشروط بر

۱- عبارتست از شرایطی که نیمی از ذرات در دستگاه نمونه بردار باقی مانده و نیمی از ذرات روی فیلتر جمع آوری می‌شود.

2- Particulates Not Otherwise Classified

3- Cytotoxic

4- Genotoxic

5- Nuisance Dusts

آنکه شرایط تماس در حد منطقی حفظ شود. اینگونه گرد و غبار بی اثر^۱ هم خوانده می‌شود اما این نامگذاری در مقایسه با هوای فاقد گرد و غبار، نامگذاری صحیح و مناسبی نیست. زیرا هوای فاقد گرد و غبار عکس العمل سلولی ایجاد نمی‌کند. ولی با استنشاق هوای آلوده به گرد و غبار بی اثر و خنثی موجب پاسخ نسج ریه^۲ می‌شود که خصوصیات آن عبارت است از:

- ۱- شکل ساختمانی فضاهای تنفسی^۳ دست نخورده باقی می‌ماند.
- ۲- نسج حاوی ماده کلژن^۴ (نسج التیامی^۵) به مقدار زیاد ایجاد نمی‌گردد.
- ۳- نوع پاسخ بافتی^۶ بالقوه برگشت پذیر است.
- ۴- غلظت بیش از حد گرد و غبار طبقه بندی نشده (PNOC) در هوای محیط کار موجب کاهش شدید قدرت روبت اشیاء و نشست ناخوشایند مواد در چشمها و گوشها و مجاری بینی می‌گردد (مانند سیمان پورتلند) و یا از راه واکنش شیمیایی یا مکانیکی در هنگام استعمال مواد پاک کننده پوستی موجب آسیب دیدگی پوست و مخاط می‌گردد.

علاوه بر آن گرد و غبارهای PNOC در غلظتهای خیلی زیاد می‌توانند در اثر پروتئینوزیس آلوئولی شرایط مرگباری را بوجود آورند. این گرد و غبارها در غلظتهای پایین‌تر بدلیل کاهش قابلیت حرکت ماکروفازهای آلوئولی، می‌توانند قابلیت پاک کنندگی ریه‌ها از ذرات مواد سمی را کاهش دهند.

ذرات نامحلول با سمتی پایین زیادی وجود دارند که برای آنها حدود TLV تعریف نشده است. بنابر نظر ACGIH حتی ذراتی که از نظر بیولوژیکی بی اثر، نامحلول یا کم محلول هستند، ممکن است اثرات زیان آوری داشته باشند. لذا پیشنهاد می‌شود تا زمانیکه برای ذرات خاص حدود TLV تدوین گردد، تراکم ذرات هوابرد قابل تنفس(Respirable) زیر ۳ میلی گرم بر مترمکعب، و برای ذرات قابل استنشاق(Inhalable) ۱۰ میلی گرم بر مترمکعب در نظر گرفته شود.

ج: گرد و غبار رشته‌ای^۷:

سر دسته گرد و غبار رشته‌ای، آسبست (Asbestos) است. در پایش هوای محیط کار برای گرد و غبارهای رشته‌ای، تعداد و الیاف برابر یا طویل تر از پنج میکرون که نسبت طول به قطر آنها $\frac{3}{1}$ می‌باشد در هر سانتیمتر مکعب هوا شمارش می‌شود و با معیار حد تماس شغلی مربوطه مقایسه می‌گردد.

-
- 1- Inert Dusts
  - 2- Lung Tissue Reaction
  - 3- Air Sapce Architecture
  - 4 -Collagen
  - 5- Scar Tissue
  - 6- Tissue Reaction
  - 7- fibrous dust

ضمیمه ۲: خفقات آورهای ساده

گازها و بخارات بی اثر:

تعداد زیادی از گازها و بخارات وقتی در غلظت‌های بالا در هوا وجود داشته باشند، می‌توانند بصورت یک عامل خفه کننده ساده بدون داشتن اثرات فیزیولوژیکی قابل ملاحظه دیگر عمل نمایند. به جهت آنکه در این موارد عامل محدود کننده، میزان «اکسیژن قابل دسترس» است، لذا برای برخی از خفه کننده‌های ساده، تماس شغلی عنوان نگردیده است. حداقل اکسیژن موجود در هوا باید ۱۸ درصد حجمی تحت فشار طبیعی جو باشد (معادل فشار جزئی $135 \text{ Torr} (\text{Po}_2)$).

نقصان اکسیژن هوای محیط به حد کافی هشدار دهنده نیست و غالباً مواد خفه کننده ساده بدون بو می‌باشند. تعداد زیادی از خفه کننده‌های ساده دارای خاصیت انفجاری می‌باشند. لذا در هنگام تدوین غلظت مجاز آنها باید خاصیت مزبور مدنظر قرار گیرد. در جداول معیار حد تماس شغلی در جلوی نام مواد خفه کننده ساده کلمه لاتین «C» ذکر گردیده است.

۱۴۶

مجموعه الزامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری‌زا در صنایع پتروشیمی)

ضمیمه ۳: برنامه‌های کاری غیر معمول روزانه و هفتگی

در مواردی که برنامه معمول کار (۸ ساعت کار در هفته) تفاوت کلی دارد، بایستی میزان "حد تماس شغلی" را تعديل نمود تا کارگران ذیرباط همانند شاغلین برنامه معمول کار در برابر اثرات سوء ناشی از عوامل زیان آور محیط کار خود حفاظت گردد. عنوان یک راهنمای آزمایشی، به متخصصین بهداشت حرفه‌ای پیشنهاد می‌گردد از مدل Brief & Scala در کتاب *Patty* به تفصیل آمده است، استفاده نمایند^۱

در مدل یاد شده میزان حد تماس شغلی به تناسب افزایش مدت تماس و همچنین کاهش دوره عدم تماس تقلیل داده می‌شود. مدل مزبور در برنامه کار طولانی تر از ۸ ساعت کار در روز و بیشتر از ۴۰ ساعت در هفته طراحی شده است. این مدل در مواردی که میزان تماس خیلی شدید در مدت کوتاه انجام می‌گیرد (مثلًاً تماس با هشت برابر میزان "حد تماس شغلی متوسط سنجش زمانی" در مدت یک ساعت و در بقیه ساعات شیفت کار میزان تماس صفر باشد) نباید مجاز تلقی شده و بکار برده شود. در این گونه موارد باید محدودیتهای عمومی بر نوسانات مجاز حد تماس شغلی (TLV/STEL) کاملاً رعایت گردد.

از آنجاییکه حدود مجاز تماس شغلی تعديل شده از سوابق کاربردی و مشاهدات علمی برخوردار نمی‌باشد توصیه می‌شود مراقبت‌های پزشکی در آغاز استفاده از اینگونه حد تماس مجاز انجام پذیرد مضافاً اینکه متخصصان بهداشت حرفه‌ای می‌بایست از تماس‌های غیر ضروری کارگران در شرایطی که مدل یاد شده آنرا بصورت مجاز اعلام نموده جلوگیری نمایند. بطور کلی مدل یاد شده نباید برای توجیه تماس‌های شغلی غیر متعارف بکار برده شود.

مدل Brief & Scala ساده تر از برخی مدل‌های پیچیده که براساس موازین «کینوتیک داروئی» طرح ریزی شده اند می‌باشد. در شرایطی که متخصصان بهداشت حرفه‌ای با مدل‌های فوق بطور کامل آشنائی داشته باشند ممکن است کاربرد مدل‌های دیگر را در برخی موارد مناسب تر تشخیص دهند. کاربرد مدل‌های فوق مستلزم شناخت با نیمه عمر بیولوژیکی برای هر ماده شیمیایی می‌باشد و در برخی از مدل‌های دیگر داده‌های اضافی مورد نیاز است.

کار هفتگی کوتاه مدت به کارگران اجازه می‌دهد که بطور همزمان در دو شغل تمام وقت کار کنند و این احتمال هم وجود دارد که هر دو شغل هم از نظر مدت تماس و هم از نظر نوع ماده شیمیائی مشابه باشند. نتیجتاً اشتغال همزمان هر دو شغل ممکن است موجب افزایش تماس شود. ولو اینکه در هر یک از مشاغل به تنهائی، افزایش میزان تماس وجود نداشته باشد، متخصصین بهداشت حرفه‌ای باید به امکان وجود چنین حالاتی آگاه باشند.

$$\text{فاکتور کاهش} = \frac{RF}{1 - TLV \times RF}$$

$$\text{ساعت مواجهه در یک روز} = \frac{8}{hr} \times (24 - hr)$$

$$\text{ساعت مواجهه در یک هفته} = \frac{8}{hr} \times (168 - hr)$$

عنوان مثال یک ماده شیمیایی با PEL ۵۰ پی بی ام در یک شیفت ۱۰ ساعته به ۳۵ پی بی ام و در یک شیفت ۱۲ ساعته به ۲۵ پی بی ام کاهش پیدا می‌کند.

ضمیمه ۴: تبدیل واحدهای حد تماس شغلی (mg/m^3 ppm و بالعکس)

کمیته فرعی شیمیایی کمیته فنی بهداشت حرفه‌ای کشور برای بیان حد تماس شغلی مواد شیمیایی دو واحد را برگزیده است:

۱- برای نشان دادن مقدار حد تماس شغلی بر حسب میلی گرم بر متر مکعب هوای محیط کار علامت اختصاری بکار می‌رود.

۲- معمولاً واحد تماس شغلی برای مواد گازی و بخارات ppm می‌باشد. ولی برای آسان نمودن کار حد تماس شغلی این نوع مواد بر حسب mg/m^3 نیز بیان گردیده است. معادله تبدیل واحد ppm به میلی گرم بر متر مکعب در شرایط فشار هوای بارومتریک Torr ۷۶۰ و دمای (77°F) ۲۵ درجه سانتیگراد و مولار حجمی بر حسب لیتر به صورت ذیل می‌باشد:

$$\text{TLV (mg/m}^3) = \frac{[\text{TLV(ppm)}] \times 24/45}{24/45}$$

برای محاسبه حد تماس شغلی بر حسب ppm تناسب ذیل به کار می‌رود:

$$\text{TLV (ppm)} = \frac{[\text{TLV(mg/m}^3)] \times 24/45}{\text{وزن مولکولی}}$$

در صورتی که حد تماس شغلی به واحد mg/m^3 تبدیل می‌گردد و کار در شرایط غیرمتعارف (فشار هوا و درجه حرارتی غیراز مقادیر فوق الذکر) انجام می‌پذیرد باید ضرایب تصحیحی مربوطه در محاسبات منظور گردد.
در مورد مشتقات فلزی که حد تماس شغلی آنها در جداول تحت عنوان (به صورت Fe)، (as Ni)، (Ni)، (as Fe) و غیره ذکر گردیده است، در هنگام تبدیل واحدها باید وزن مولکولی عنصر فلزی نامیده در محاسبات وارد گردد نه وزن مولکولی مجموعه ترکیب فلزی مورد نظر، در مواردیکه ماده مورد بحث وزن مولکولی متغیری دارد، باید مناسبترین وزن مولکولی انتخاب شود.

ضمیمه ۵: معیار حد تماس شغلی برای مخلوطها

در صورت وجود دو یا تعداد بیشتری از مواد زیان آور که با هم بر یک عضو اثر می‌گذارند، باید به اثر ترکیبی آنها بیشتر از اثر هر یک از مواد بصورت منفرد توجه نمود. در صورت عدم وجود اطلاعاتی که نمایانگر تأثیرات متقابل این مواد بر یکدیگر باشد، اثرات عوامل زیان آور را باید به صورت افزایشی در نظر گرفت. در این حالت اگر حاصل جمع:

$$\frac{C1}{T1} + \frac{C2}{T2} + \dots + \frac{Cn}{Tn}$$

از یک تجاوز نماید آنگاه تماس شغلی با مخلوط از حد مجاز فراتر رفته است. **C1** نمایانگر غلظت ماده یافت شده در هوای محیط کار است و **T1** = حد تماس شغلی مربوط به آن ماده شیمیایی می‌باشد و مثالهای (الف - ۱) و (ب-۱) مراجعه شود.

استثناء بر قانون فوق هنگامی است که براساس دلایل موجه، اثرات اصلی مواد زیان آور مختلف، به صورت افزایشی نباشد و هر یک از مواد مخلوط به صوت مستقل بر بدن تأثیر بگذارد مانند زمانی که اثرات موضعی بر دستگاه‌های مختلف بدن ناشی از ترکیبات مختلف مخلوط مور نظر باشد. در چنین مواردی حد تماس شغلی وقتی تجاوز شده است که حداقل یکی از اجزاء مخلوط به تنها (یعنی $\frac{C1}{T1}$ یا $\frac{C2}{T2}$ یا $\frac{Cn}{Tn}$) میزانی بالاتر از واحد (یک) داشته باشد (به مثال (ب - ۱) مراجعه شود).

ممکن است برخی از آلینده‌های هوا دارای اثرات همسوی (سینزرنیک) یا تشیدی باشند در چنین حالاتی باید مواد شیمیایی به تنها (یعنی ارزیابی گردند. هر یک از مواد با اثرات همسو یا تشیدی به تنها (یعنی زاماً زیان آور نیستند. اثرات تشیدی ماده شیمیایی می‌تواند از راههای استنشاق، مثلاً نوشیدن الكل همزمان با استنشاق مواد خواب آور (تری کلرواتیلن) باشد، اثرات تشیدی خصوصاً غلظتها خیلی زیاد نمایان می‌شود و احتمال بروز آن در غلظتها پایین کمتر است. هنگامیکه در فرایند یا عملیاتی معین آلینده‌های مختلفی به صورت گرد و غبار، دمehای فلزی بخارات یا گازها در هوا منتشر می‌گردند غالباً ارزیابی مقادیر سنجش شده یک ماده شیمیایی امکان پذیر است. در این موارد حد تماس شغلی که برای قیاس به کار می‌رود باید با یک ضریب مناسب کاهش یابد. مقدار این کاهش به عواملی نظیر تعداد مواد شیمیایی در مخلوط، سمت آنها، مقدار نسبی سایر آلینده‌ها که بطور معمول موجودند بستگی دارد. فرایندهایی که باعث تولید دو یا تعداد بیشتری آلینده‌های زیان آور در هوا می‌گردند و بعنوان نمونه می‌توان ذکر نمود شامل: جوشکاری - تعمیرات اتومبیل - بلاستینگ، رنگ آمیزی، لак زنی، و جلاکاری، برخی عملیات ریخته گری، گازهای خروجی از موتورهای دیزلی و غیره می‌باشد.

مثالهای حد تماس شغلی برای مخلوطها:

الف: اثرات افزایشی:

فرمولهای زیر وقتی به کار می‌روند که اجزای یک مخلوط دارای اثرات سمی مشابهی باشند، این فرمولها را نباید برای مخلوطهایی که اجزاء آن واکنشهای بسیار متفاوتی دارند بکار برد، مانند اسید سیانیدریک (HCN) دی اکسید گوگرد (SO₂)، در چنین مواردی باید فرمول اثرات مستقل مورد استفاده قرار گیرد.

۱- مورد کلی:

در مواردی که هر یک از اجزاء مخلوط بطور جداگانه مورد تجزیه شیمیایی قرار می‌گیرد، حد تماس شغلی مخلوط از رابطه ذیل تبعیت می‌نماید:

$$\frac{C_1 + C_2 + \dots}{T_1 + T_2} = 1$$

توجه: ضروری است که در هنگام ارزیابی، تجزیه کمی و کیفی هر یک از اجزاء موجود در مخلوط برای تعیین متابعت یا عدم متابعت از حد تماس شغلی که بصورت فوق محاسبه گردیده است، انجام پذیرد.
مثال (الف - ۱): هوای حاوی 400 ppm استن (با حد تماس شغلی 750 ppm) و 150 ppm بوتیل استاتثانوی (با حد تماس شغلی 200 ppm) و 100 ppm متیل اتیل کتن (با حد تماس شغلی 200 ppm) موجود است.

$$= 650 \text{ ppm} \quad \text{غلهٔ مخلوط در هوای} \quad 400 + 150 + 100 = 650 \text{ ppm}$$

$$\frac{400}{750} + \frac{150}{200} + \frac{100}{200} = 0.53 + 0.75 + 0.5 = 1.78$$

نتیجه: غلهٔ مخلوط در هوای حد تماس شغلی بیشتر است.

۲-مورد خاص: وقتی منبع آلودگی یک مخلوط مایع است و ترکیب مخلوط در هوای مشابه با مخلوط منبع اصلی فرض می‌گردد (مثلاً بر مبنای متوسط سنجش زمانی تمامی مایع (حلال) به بخار تبدیل می‌گردد) وقتی که درصد هر یک از اجزاء مخلوط مایع (بر حسب وزن) معلوم باشد، حد تماس شغلی مخلوط باید بصورت میلیگرم در متر مکعب (mg/m^3) مورد محاسبه قرار گیرد.

$$\frac{1}{\frac{fa}{TLVa} + \frac{fa}{TLVb} + \dots + \frac{fn}{TNVn}} = \text{حد تماس شغلی مخلوط}$$

توجه: مرسوم است که برای ارزیابی تبعیت حد تماس شغلی مذکور، دستگاههای نمونه گیری محیط، برای جواب به این مخلوط کیفی و کمی خاص از هوای - بخار و غلظتهاي اجزاء متشکله مخلوط قبلاً در آزمایشگاه کالیبره گرددند.
برای مثال $\frac{1}{2}$ حد تماس شغلی، $\frac{1}{2}$ حد تماس شغلی، دو برابر حد تماس شغلی، ده برابر حد تماس شغلی و غیره).

مثال (الف-۲): درصد وزنی مخلوط مایع به قرار ذیل است:

- .۱ هپتان (با 1640 mg/m^3) $= 400 \text{ ppm}$ در حالیکه $\text{AOE} = 0.24 \text{ ppm}$
- .۲ متیل کلروفرم (با 1910 mg/m^3) $= 350 \text{ ppm}$ در حالیکه $\text{AOE} = 0.18 \text{ ppm}$
- .۳ پر کلرواتین (با 170 mg/m^3) $= 25 \text{ ppm}$ در حالیکه $\text{AOE} = 0.15 \text{ ppm}$

$$\frac{1}{\frac{0/5}{1640} + \frac{0/03}{1910} + \frac{0/2}{170}} = \frac{1}{0/00030 + 0/00016 + 0/000118} = \frac{1}{0/00164} = 610 \text{ mg/m}^3$$

در این مخلوط:

- هپتان $30.5 \text{ mg/m}^3 = 0.5 \times 0.24 = 0.12 \text{ ppm}$ یا 0.5%
- متیل کلروفرم $183 \text{ mg/m}^3 = 0.3 \times 0.18 = 0.054 \text{ ppm}$ یا 0.3%
- پر کلرواتین $122 \text{ mg/m}^3 = 0.2 \times 0.15 = 0.03 \text{ ppm}$ یا 0.2%
- مقادیر فوق را می‌توان به شکل ذیل تبدیل به ppm نمود:
هپتان: $30.5 \text{ mg/m}^3 \times 0.24 = 7.3 \text{ ppm}$

۱۵۰

متیل کلروفرم: $183 \text{ mg/m}^3 \times 0.18 = 33 \text{ ppm}$

پر کلرواتیلن: $122 \text{ mg/m}^3 \times 0.15 = 18 \text{ ppm}$

حد تماس شغلی مربوط $= 73 + 23 + 18 = 124 \text{ ppm}$ یا 610 mg/m^3

ب: اثرات مستقل: در این گونه موارد حد تماس شغلی مخلوط مطابق با فرمول ذیل خواهد بود:

$$\frac{C1}{T1} = 1 \quad \frac{C2}{T2} = 1 \quad \frac{C3}{T3} = 1$$

مثال (ب-۱):

هوایی حاوی 15 mg/m^3 سرب (با $AOE=0.15$) و 7 mg/m^3 اسید سولفوریک (با $AOE=0.07$) موجود است.

$$\frac{0/15}{0/15} = 1 \quad \frac{0/7}{1} = 0/7$$

غلظت مخلوط از حد تماس شغلی پایین تر می‌باشد.

ج: حد تماس شغلی برای گرد و غبارهای معدنی:

در مورد مخلوطی از گرد و غبار معدنی، فعال به لحاظ بیولوژیکی، از فرمول عمومی برای مخلوطها که در بند (الف - ۲) شرح داده شده است، می‌توان استفاده نمود.

ضمیمه ۶: روش محاسبه دوطرفه برای حدود تماس شغلی بخارات حلالهای هیدروکربنی تصفیه شده^۱

ACGIH این ضمیمه را بصورت پیشنهادی جهت استفاده ارائه کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ برای استفاده از این ضمیمه، به دفترچه TLV سال ۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

روش محاسبه دوطرفه (RCP) برای بدست آوردن حدود مواجهه شغلی (OEL) برای حلالهای هیدروکربنی تصفیه شده بکار می‌رود. این حلالها اغلب بصورت مخلوطی که از تقطیر روغن مواد نفتی تحت نقطه جوش خاص بدست می‌آیند، ایجاد می‌شوند. این مخلوطها ممکن است شامل ۲۰۰ جزء از هیدروکربنها آلیفاتیک (آلکانها)، سیکلوآلیفاتیک (سیکلوآلکان) و آرماتیک با رنج ۱۵ - ۵ کربن باشد.

هدف، پیشنهاد TLV برای همه موادی است که شواهدی از اثرات سوء بهداشتی در غلطتهای هوابرد در محیط کار وجود دارد. ترکیب حلالهای هیدروکربنی اغلب پیچیده و متغیر است. استفاده از فرمول مخلوط در ضمیمه ۵ در این موارد مشکل است زیرا این مخلوطهای نفتی شامل رنج وسیعی از اجزاء مشخص است که بسیاری از آنها TLV توصیه شده ندارند.

جنبه‌های RCP عبارتند از: متدولوژی و مقادیر راهنمای گروهی (GGV_S). فرمول RCP یک OEL مشخص را براساس نسبت جرم مخلوط، GGV_S و در جاییکه کاربرد داشته باشد TLV ماده خالص، محاسبه می‌کند.

دو نمونه از GGV_S منتشر شده در جدول ۱ نشان داده شده که، GGV_S از ستون B یا C و TLV از ستون D بدست می‌آید.

ACGIH این روش را برای مخلوطهایی که اثرات سمی افزایشی دارند (اثر سم شناسی مشابه بر روی همان ارگان یا سیستم هدف)، توصیه نموده است. اثرات سم شناسی اصلی حلالهای هیدروکربنی شامل اختلال حاد سیستم اعصاب مرکزی (شامل اثرات سرگیجه و خواب آلودگی تا بیهوشی) و تحريك چشم و دستگاه تنفسی می‌باشد.

A Hydrocarbon Group	B McKee et al. (mg/m ³)	C UK-HSE 40/2000 (mg/m ³)	D ACGIH® Unique TLVs® (mg/m ³)
C5–C6 Alkanes	1500	1800	Pentane, all isomers (1770) Hexane isomers (1760)
C7–C8 Alkanes	1500	1200	Heptane, all isomers (1640) Octane, all isomers (1401)
C5–C6 Cycloalkanes	1500	1800	Cyclopentane (1720) Cyclohexane (350)
C7–C8 Cycloalkanes	1500	800	Methyl cyclohexane (1610)
C7–C8 Aromatics	200	500	Toluene (75) Xylene, all isomers (434) Ethyl benzene (434)
C9–C15 Alkanes	1200	1200	Nonane, all isomers (1050)
C9–C15 Cycloalkanes	1200	800	
C9–C15 Aromatics*	100	500	Trimethyl benzene, isomers (123) Naphthalene (52) Cumene (246)

1-Reciprocal Calculation Method for Certain Refined Hydrocarbon Solvent Vapors

* اگر در مخلوط هگزان نرمال (mg/m^3) و متیل نفتالین ها (mg/m^3) وجود داشته باشد، که حدود آنها کمتر از GGV است، این اجزاء باید به طور جداگانه اندازه گیری و بر اساس روش ضمیمه ۵ ارزیابی شوند.

کاربرد:

RCP فقط برای حلالهای هیدروکربنی که شامل آلفاتیکهای اشباع شده (نرمال، ایزوآلکانها و سیکلواآلکانها) و آروماتیک ها با تعداد کربن C_5-C_{15} که از مواد نفتی بدست می آیند و دارای نقطه جوش $329-35$ درجه سانتیگراد هستند، بکار می رود و برای مواد نفتی حاصل از سوختهای روغنهای روان کننده یا مخلوط حلالها کاربرد ندارند. همچنین برای هیدروکربنهایی که سمیت آنها بطور معنی داری بیشتر از مخلوط است (مثل بنزن) کاربرد ندارد. اگر تمام اجزاء مخلوط شامل موادی با TLV مشخص باشد، باید طبق ضمیمه ۵ عمل نمود. هنگامیکه مخلوط شامل مقدار مشخصی از یک ماده است که یک TLV دارد (هنگامیکه استفاده از $GGV-TWA_{mixture}$ باعث $GGV-TWA$ شود)، همان مقادیر مشخص (TLV) باید در RCP وارد شود (ستون D جدول ۱). هنگامیکه مخلوط به تنها یک TLV مشخص دارد، برای آن مقدار از روشهای این ضمیمه استفاده نمی شود.

فرمول محاسبه دو طرفه مخلوط عبارتست از:

$$GGV_{mixture} = \frac{1}{\frac{Fa}{GGV_a} + \dots + \frac{Fn}{GGV_n}}$$

$GGV_{mixture}$: محاسبه شده برای مخلوط TWA-OEL : GGV_a : مقدار راهنمای (یا TLV) برای گروه (یا ماده)
 Fa : کسر جرم مایع گروه (یا ماده) در مخلوط هیدروکربنی (بین $0-1$)، درصد وزنی در محاسبه باید مشخص شود که از کدام قسمت جدول (ستون B یا C) استفاده می شود. مقدار محاسبه شده باید به نزدیکترین عدد گرد شود.

محدودیتها:

- ۱- برای محاسبه فرمول باید در ترکیب مخلوط، جزئیات درصد جرم گروههای جدول ۱ مشخص باشد.
- ۲- این فرمول برای حلالهایی که شامل بنزن یا n هگزان یا متیل نفتالین که TLV آنها کمتر از GGV است و خواص سم شناسی مشخصی دارند، بکار نمی رود. در صورت وجود در مخلوط این مواد باید به تنها یکی با استفاده از روش ضمیمه شماره ۵ اندازه گیری و ارزیابی شوند.
- ۳- این روش نباید برای موقعیتهایی که ترکیب مایع از ترکیب بخار متفاوت است، بکار رود. در غیر اینصورت در این فرمول Fn می تواند با کسر جرم بخار (درصد وزنی بخار) برای هر گروه در مخلوط هیدروکربنی براساس غلظت‌های خاص هوایبردهای اندازه گیری شده، جایگزین شود.
- ۴- GGV_m فقط برای بخارات بکار می رود و برای میست ها یا آتروسلهای کاربرد ندارد. این روش برای مخلوط اولفین ها یا دیگر ترکیبات غیراشباع یا هیدرکربنهای آروماتیک پلی سیکلیک نیز کاربرد ندارد.

مثال : مشخصات یک حلال شامل ترکیب وزنی و مقادیر راهنمای گروهی به قرار زیر است:

اجزاء	درصد وزنی	GGV (mg/m³)
آلkanهای C7 - C8، سیکلو آلkanها	٪۴۵	۱۵۰۰
آلkanهای C9 - C10، سیکلو آلkanها	٪۴۰	۱۲۰۰
آروماتیک های C7 - C8	٪۹	۲۰۰
تولوئن	٪۶	۷۵
بنزن	<٪۱	- NA -

حل: مطابق ستون D از جدول ۱ GGV_{mixture} بطریق زیر بدست می آید:

$$GGV_{mixture} = \frac{1}{\frac{0.45}{1500} + \frac{0.4}{1200} + \frac{0.09}{200} + \frac{0.06}{75}} = 531 \cong 550 \text{ mg / m}^3$$

بنزن، بطور جداگانه براساس TLV خودش ارزیابی می شود.

۱۵۴

مجموعه الزامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

ضمیمه ۷: حداقل محتوای اکسیژن^۱

تحویل اکسیژن کافی به بافت‌های بدن برای ادامه حیات لازم بوده و به (۱) سطح اکسیژن موجود در هوای دمی (۲) وجود و یا عدم وجود بیماری‌های ریوی (۳) سطح هموگلوبین خون (۴) کینیتیک^۲ اکسیژنی که به همگلوبین متصل می‌گردد (۵) بروز ده قلبی و (۶) جریان خون بافتی، بستگی دارد. در این قسمت فقط اثرات کاهش اکسیژن در هوای دمی مورد بحث قرار می‌گیرد.

مغز و میوکارد حساس‌ترین بافت‌های بدن نسبت به کاهش اکسیژن هستند. علائم اولیه کمبود اکسیژن عبارتند از: افزایش تهویه، افزایش بازده قلبی و خستگی. علائم دیگر ممکن است شامل سردرد، صدمه به فرایندهای فکری و هشیاری، کاهش هماهنگی، اختلال دید، تهوع، بیهوشی، صرع و مرگ باشد. به هر حال ممکن است قبل از بی‌هوشی علامت مشخصی وجود نداشته باشد. آغاز و شدت علائم به فاکتورهای متعددی مثل میزان نقصان اکسیژن، مدت زمان نقصان اکسیژن، بار کاری، نرخ تنفس، درجه حرارت بدن فرد، وضعیت سلامتی فرد، سن و تطابق ریوی بستگی دارد. علائم اولیه افزایش تنفس و افزایش ضربان قلب وقتی آشکار می‌شود که اشباع اکسیژن هموگلوبین به زیر ۹۰ درصد کاهش یابد. در اشباع اکسیژن هموگلوبین بین ۸۰ تا ۹۰ درصد، تغییرات فیزیولوژیکی در وضعیت سلامت فرد اتفاق می‌افتد تا در برابر کاهش اکسیژن مقاومت کند، ولی در افراد در معرض خطر مثل بیماران آمفیزمی، اکسیژن درمانی برای اشباع اکسیژن هموگلوبین زیر ۹۰ درصد، تجویز می‌شود. تا وقتی که فشار جزئی اکسیژن (P_{O_2}) در مویرگهای ریوی بالای ۶۰ تور بماند، هموگلوبین بیش از ۹۰ درصد اشباع خواهد شد و سطح نرمال انتقال اکسیژن در افراد بزرگسال سالم حفظ خواهد شد. به علت فضای مرده آناتومیکی، دی اکسید کربن و بخار آب، سطح فشار جزئی اکسیژن آلوئولی ۶۰ تور برابر است با فشار جزئی اکسیژن ۱۲۰ تور در هوای اطراف.

NIOSH فشار جزئی اکسیژن آلوئولی ۶۰ تور را به عنوان حد فیزیولوژیکی تعیین کرده و محیطی که فشار جزئی اکسیژن در آن کمتر از ۱۳۲ تور باشد را به عنوان محیطی که کمبود اکسیژن دارد، در نظر گرفته است. وجود حداقل ۱۹/۵ درصد اکسیژن در سطح دریا (فشار جزئی ۱۴۸ تور، هوای خشک) برای اغلب اعمال کاری یک حاشیه ایمنی مناسب (مقدار کافی از اکسیژن) را فراهم می‌آورد. به هر حال این حاشیه ایمنی به طور معنی داری با افزایش ارتفاع و افزایش بخار آب کاهش پیدا می‌کند. به طوری که در ارتفاع ۵۰۰۰ فوتی فشار جزئی اکسیژن اتمسفری به ۱۲۰ تور می‌رسد و در ارتفاع بیش از ۸۰۰۰ فوتی انتظار می‌رود به کمتر از ۱۲۰ تور برسد.

اثرات فیزیولوژیکی کمبود اکسیژن و تغییرات فشار جزئی اکسیژن با ارتفاع از سطخ دریا برای هوای خشک شامل ۲۰/۹۴۸ درصد اکسیژن در جدول F-۱ نشان داده شده است. هیچ اثرات فیزیولوژیکی بواسطه نقصان اکسیژن در افراد بزرگسال و سالم در فشار جزئی اکسیژن بیشتر از ۱۳۲ تور یا در ارتفاع کمتر از ۵۰۰۰ فوت انتظار نمی‌رود. برخی ضایعات تطابق با تاریکی در ارتفاعات بیش از ۵۰۰۰ فوت گزارش شده است. در فشار جزئی اکسیژن کمتر از ۱۲۰ تور (معادل ارتفاع حدود ۷۰۰۰ فوت یا ۵۰۰۰ فوت که برای بخار آب و عبور وقایع آب و هوایی فشار پایین در نظر گرفته می‌شود) علایم در کارگران تطابق نیافته شامل افزایش تهویه ریوی و بازده قلبی، عدم هماهنگی و از دست دادن توجه و قدرت تفکر می‌باشد.

براین اساس ACGIH ، حداقل فشار جزئی اکسیژن محیطی ۱۳۲ تور را توصیه می‌کند که در برابر گازهای داخلی جایگزین شونده اکسیژن و فرایندهای مصرف اکسیژن در ارتفاعات تا ۵۰۰۰ فوت محافظت ایجاد می‌کند.

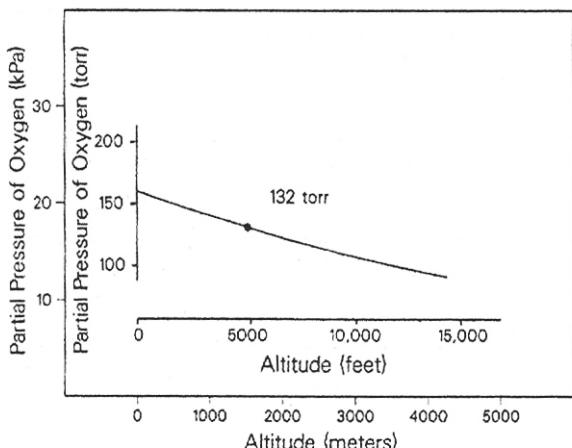
1-Minimal Oxygen Content
2-Kinetic

شکل F-1، نمودار نسبت ρO_2 با افزایش ارتفاع است که نشاندهنده حداقل مقدار ۱۳۲ تور است. اگر فشار جزئی اکسیژن کمتر از ۱۳۲ تور باشد یا اگر کمتر از مقدار قابل انتظار برای آن ارتفاع باشد، مطابق جدول F-1، بنابراین اقدامات جایگزینی همچون ارزیابی کامل محیطهای محصور برای شناسایی علت غلظت پایین اکسیژن، استفاده از پایشهای مدام جامع با وسایل هشداردهنده توصیه می شود. در کارگران تطابق یافته با ارتفاع، تطابق با ارتفاع می تواند ظرفیت کاری افراد را تا ۷۰ درصد افزایش دهد. استفاده از چرخه های کار و استراحت با کاهش بار کاری و افزایش دوره های استراحت، آموزش، بازرسی و پایش کارگران و دسترسی سریع و راحت به تجهیزات حفاظت تنفسی تمامی کننده اکسیژن نیز مناسب است.

گازهای جایگزین اکسیژن ممکن است خاصیت قابلیت اشتعال داشته یا دارای اثرات فیزیولوژیکی باشند، در این صوت بايستی در مورد شناسایی آنها و منبع شان بررسیهای لازم بطور کامل انجام شود. بعضی از گازها و بخارات وقتی در غلظتهاهای بالا در هوا حضور می یابند در مرحله نخست به عنوان خفه کننده ساده بدون اثرات عمده فیزیولوژیک عمل می کنند. یک TLV ممکن است برای هر خفه کننده ساده پیشنهاد نشده باشد زیرا فاکتور محدود کننده، اکسیژن موجود است. کمبود اکسیژن اتمسفری هشدارهای کافی را فراهم نمی نماید و بیشتر خفه کننده های ساده نیز بی بو هستند. این فاکتور باستی در محدود کردن غلظت خفه کننده بویژه در ارتفاعات بیشتر از ۵۰۰۰ فوت جایی که ρO_2 اتمسفر ممکن است کمتر از ۱۲۰ تور باشد، در نظر گرفته شود.

۱۵۶

شکل F-1. نمودار فشار جزئی اکسیژن (ρO_2) (بر حسب torr یا kPa) با افزایش ارتفاع (بر حسب فوت و متر)، که فشار جزئی اکسیژن پیشنهادی ۱۳۲ torr را نشان می دهد.

جدول F-۱. فشار بارومتریک، فشار جزئی اکسیژن، درصد تغییرات غلظت اکسیژن با ارتفاع و اثر فیزیولوژیکی

ρO_2^D تاثیر فیزیولوژیکی مقادیر	معادل درصد اکسیژن، هوای خشک در سطح دریا (درصد) ^C	ρO_2 معادل ، تور هوای خشک در ۲۰/۹۴۸ درصد ^B اکسیژن (کیلوپاسکال)	فشار بارومتریک ^A تور، هوای خشک (کیلوپاسکال)	ارتفاع فوت (متر)
	۲۰/۹	۱۵۹(۲۱/۲)	۷۶۰ (۱۰۱)	۰ (۰)
	۲۰/۱	۱۵۳(۲۰/۴)	۷۳۱(۹۷/۴)	۱۰۰۰(۳۰۵)
	۱۹/۳	۱۴۷(۱۹/۶)	۷۰۴(۹۳/۸)	۲۰۰۰(۶۱۰)
	۱۸/۷	۱۴۲(۱۸/۹)	۶۷۷(۹۰/۳)	۳۰۰۰(۹۱۴)
	۱۸/۰	۱۳۷(۱۸/۳)	۶۵۲(۸۶/۹)	۴۰۰۰(۱۲۱۹)
هیچ اثری در بزرگسالان سالم ندارد.	۱۷/۲	۱۳۱(۱۷/۵)	۶۲۷(۸۳/۶)	۵۰۰۰(۱۵۲۴)
از دست دادن سازگاری با تاریکی می تواند در ارتفاعات بالای ۵۰۰۰ فوت اتفاق افتد.	۱۶/۶	۱۲۶(۱۶/۸)	۶۰۳(۸۰/۴)	۶۰۰۰(۱۸۲۹)
افزایش تهویه ریوی و برون ۵۵ قلبی، عدم تعادل، افت دقت و قدرت تفکر	۱۶/۰	۱۲۱(۱۶/۱)	۵۸۰(۷۷/۳)	۷۰۰۰(۲۱۳۴)
قرار گرفتن سریع در ارتفاع بالاتر از ۸۰۰۰ فوت ممکن است باعث بیماری ارتفاع بالا (آلکالوز تنفسی، سردرد، تهوع و استفراغ) در افراد تطابق نیافته شود. صعود سریع ریسک ادم ریوی و مغزی در ارتفاع بالا را افزایش می دهد.	۱۵/۴	۱۱۷(۱۵/۶)	۵۵۹(۷۴/۵)	۸۰۰۰(۲۴۳۸)
	۱۴/۷	۱۱۲(۱۴/۹)	۵۳۷(۷۱/۶)	۹۰۰۰(۲۷۴۳)
	۱۴/۲	۱۰۸(۱۴/۴)	۵۱۷(۶۸/۹)	۱۰۰۰۰(۳۰۴۸)
خستگی غیرنرمال در اعمال نیرو، عدم تعادل، قضاظت ضعیف، آشستگی عصبی	۱۳/۷	۱۰۴(۱۳/۹)	۴۹۸(۶۶/۴)	۱۱۰۰۰(۳۳۵۳)
	۱۳/۲	۱۰۰(۱۳/۳)	۴۷۹(۶۳/۸)	۱۲۰۰۰(۳۶۵۸)
	۱۲/۸	۹۸(۱۲/۹)	۴۶۱(۶۱/۵)	۱۳۰۰۰(۳۹۶۲)
نارسایی در تنفس، قضاظت و هماهنگی خیلی ضعیف، بینایی ضعیف	۱۲/۲	۹۳(۱۲/۴)	۴۴۳(۵۹/۱)	۱۴۰۰۰(۴۲۶۷)

^A از این رابطه محاسبه می گردد:^B از این رابطه محاسبه می گردد:^C از این رابطه محاسبه می گردد:

^D اثرات فیزیولوژیکی تقریبی در سلامت بزرگسالان تحت تاثیر مدت کمبود اکسیژن، میزان کار، میزان تنفس، دمای وضعیت سلامت، سن و تطابق ریوی می باشد.

۱۵۸

مجموعه الامات بهداشت کار صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

شرکت ملی صنایع پتروشیمی
مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت

بخش دوم

شاخص های بیولوژیکی تماس

بخش دوم: شاخص‌های بیولوژیکی تماس *Biological Exposure Indices*

مقدمه:

پایش بیولوژیک ابزاری است در دست پرسنل بهداشت حرفه‌ای برای ارزیابی میزان تماس کارگر با مواد شیمیایی، در حالیکه با پایش هوای محیط کار می‌توان تماس استنشاقی کارگران با مواد شیمیایی موجود در محیط کار را از طریق اندازه گیری غلظت ماده شیمیایی در هوای محیط کار ارزیابی نموده و حدود مجاز TLV را در این مورد مرجع قرار داد پایش بیولوژیک این امکان را فراهم می‌نماید که تماس کلی کارگران با مواد شیمیایی موجود در محیط کار از طریق اندازه گیری شناساگرهای مناسب در نمونه‌های بیولوژیک فراهم شده از کارگران در زمانهای مشخصی ارزیابی گردد و در این حالت شاخص‌های تماس بیولوژیک (BEIs) (بعنوان حدود مجاز مأخذ مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شناساگر قابل اندازه گیری در نمونه‌های بیولوژیک ممکن است همان ماده شیمیایی مورد نظر یا متابلیتهای حاصل از آن و یا تغییرات بیو‌بیوشیمیایی برگشت پذیر ناشی از آن ماده شیمیایی باشد. می‌توان هر یک از شناساگرهای فوق را در نمونه‌های هوای بازدمی، ادرار، خون و یا سایر نمونه‌های بیولوژیک بدست آمده از کارگران جستجو کرد. مقدار اندازه گیری شده شناساگر می‌تواند بر حسب نوع شناساگر، نمونه اخذ شده و زمان نمونه گیری، نشاندهنده شدت تماس اخیر، میانگین تماس روزانه و یا تماس تجمعی مزمن باشد.

شاخص‌های بیولوژیک تماس (BEIs)

حدود مجاز مرجع هستند که بعنوان راهنمای ارزیابی عوامل زیان آور در فعالیتهای بهداشت حرفه‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرند.

شاخص‌های بیولوژیک تماس نشاندهنده محتمل ترین مقادیر از شناساگر هستند که در نمونه‌های بیولوژیک کارگر سالمی که تماس شغلی وی مشابه کارگری است که به همان مقدار - اما از طریق استنشاق - باعوامل زیان آور (در حد مجاز TLV) تماس دارد، یافت می‌شوند. در مورد بعضی مواد شیمیایی استثنائاتی وجود دارد خصوصاً، در مورد موادی که آنها براساس محافظت و مرآقبت در مقابل آثار غیر سیستمیک آنها (مثل تحریک و سوزش یا اختلالات تنفسی) برقرار شده است. در این موارد بعلت جذب قابل ملاحظه این مواد از راههای دیگر (اغلب از راه پوست) پایش بیولوژیک مطلوب خواهد بود. مقدار شاخص بیولوژیک در این مورد براساس آثار سیستمیک برقرار می‌گردد، بنابراین میزان دز کلی جذب شده (Internal dose) از میزان جذب تنفسی در اثر تماس با مقدار TLV فراتر خواهد رفت. شاخص‌های بیولوژیک تماس بیانگر مرز دقیق و قطعی بین تماس خطرناک و تماس ایمن نیست. تفاوت‌های بیولوژیک بین افراد سبب می‌شود که گاهی مقادیر بیولوژیک اندازه گیری شده در فرد از حدود مجاز شاخص‌های بیولوژیک تماس تجاوز کند در حالیکه سلامتی فرد نیز به مخاطره نیفتداده باشد. اما اگر در بررسی اکثر نمونه‌هایی که به دفعات از کارگر اخذ می‌شود و یا نمونه اخذ شده از اکثر کارگران در یک محیط کار از حدود مقادیر شناساگر شاخص‌های بیولوژیک تماس تجاوز نماید، می‌باشد علت آن مورد بررسی قرار گیرد و برای کاهش تماس اقدام مناسب مبذول گردد.

شاخص‌های بیولوژیک تماس برای کسانی کاربرد دارد که روزانه ۸ ساعت و در هفته ۵ روز کار می‌کنند و می‌توان

آن را برای سایر برنامه‌های کاری براساس دانش فارماکودینامیک و فارماکوکینتیک تصحیح نمود از شاخص‌های بیولوژیک تماس نباید بطور مستقیم یا غیر مستقیم (با بکار بردن ضرایب تبدیل) برای تعیین حدود تماس ایمن در تماسهای غیرشغلی (بالاینده‌های آب و هوا و غذا) استفاده کرد همچنین از این شاخص‌ها نباید برای ارزیابی عوارض جانبی یا تشخیص بیماری شغلی استفاده نمود.

اطلاعات مورد نیاز برای توصیه هر شاخص بیولوژیک از دانش موجود درباره جذب، دفع و یا متabolیسم مواد شیمیایی و ارتباط بین شدت تماس و آثار بیولوژیک دیده شده در کارگران بدست می‌آید شاخص‌های بیولوژیک تماس بر مبنای ارتباط بین شدت تماس و مقادیر بیولوژیک شناساگر و یا ارتباط بین مقادیر بیولوژیک شناساگر و آثار سوء ماده شیمیایی بر بدن تعیین می‌شود. برای یافتن این ارتباطات از نتایج مطالعات انسانی در شرایط محیط کار و آزمایشگاهها (شرایط کنترل شده) استفاده می‌شود و تحقیقات انجام شده روی حیوانات برای تأمین اطلاعات مورد نیاز برای تعیین شاخص‌های بیولوژیک تماس مناسب نیستند.

در لیست الفبای TLV مربوط به مواد شیمیایی در مقابل بعضی مواد از جمله در مقابل مواد مت هموگلوبینیزان و ارگانو فسفره‌های مهار کننده کولین استراز، درستون نمادها لفظ BEI آمده است که نشانه آنست که مقدار شاخص بیولوژیک نیز برای آن ماده تعیین شده است.

- ۱- آثار مواد شیمیایی بر بدن موجود زنده
- ۲- فعل و انفعالات بیولوژیک که بدن موجود زنده روی ماده شیمیایی اعمال می‌کند.

۱۶۲

کاربرد:

پایش بیولوژیک باید بعنوان مکمل پایش هوا مورد توجه قرار گیرد بخصوص در مواردی که اینگونه پایش توأم دارای امتیازاتی نسبت به پایش هوا به تنها یابشد.

از پایش بیولوژیک می‌باشد در موارد زیر استفاده شود:

- مستدل نمودن پایش هوا
- ارزیابی اثربخشی وسائل حفاظت فردی
- تعیین قابلیت نفوذ مواد از راه پوستی و گوارشی
- تعیین تماسهای غیر شغلی

وجود شاخص‌های بیولوژیک تماس برای یک ماده به این معنی نیست که پایش بیولوژیک برای آن ماده الزامی است و کارکنان بهداشت حرفه‌ای باید در طراحی برنامه‌های پایشی مهارت یابند. این نوشته‌ها اطلاعات زمینه‌ای مفیدی را برای آنان تأمین می‌کند.

تفسیر نتایج:

هنگام تفسیر نتایج پایش بیولوژیک، تفاوت‌های مقادیر شناساگر در بافت‌های مختلف یک فرد و همچنین تفاوت‌هایی که در شرایط مشابه تماس هستند باید مدنظر قرار گیرد چنین تفاوت‌هایی می‌تواند ناشی از تغییرات در موارد ذیل باشد:

تهویه ریوی، گردش خون، ترکیبات بدن، کیفیت ترشحات ارگانهای بدن و فعالیت دستگاههای آنزیمی بدن که بعنوان واسطه در فعالیتهای متابولیسمی دخالت دارند. نمونه گیری‌های متعدد می‌تواند باعث کاهش تأثیر عوامل مذکور باشد.

پایش بیولوژیک می‌تواند مؤید نتایج پایش هوا باشد، اما درصورت مشاهده نتایج متفاوت بین دو پایش، باید

- موقعیت‌های تماسی بدقت بازبینی و دلیل تفاوت موجود شرح داده شود.
- منابع اصلی تناقض در نتایج پایش بیولوژیک مواد شیمیایی:**
- علل اصلی تناقض در اطلاعات مربوط به شدت تماس هنگام پایش هوا و پایش بیولوژیک عبارتند از:
- ۱- وضعیت فیزیولوژیکی و بهداشتی کارگر: مانند وضع ساختمان بدن و قد و قامت، رژیم غذایی، فعالیت آنژیمی، ترکیب مایعات بدن، سن، جنس و بارداری، داروهای مصرفی و بیماریها
  - ۲- تماس شغلی: مانند کار فیزیکی، کم و زیاد شدن شدت تماس، تماس پوستی، درجه حرارت و رطوبت محیط، تماس همزمان با انواع مواد شیمیایی
  - ۳- منابع تماس محیطی: مانند آلودگی هوای شهر و خانه، آلودگی آب و غذا
  - ۴- شیوه زندگی فردی (Lifestyle): مانند فعالیت‌های فرد بعد از فراغت از کار روزانه، بهداشت فردی، عادات شغلی و غذایی، استعمال دخانیات، مواد مخدوشان و الکل، تماس با بعضی مواد شیمیایی که مصرف خانگی دارند، تماس با مواد شیمیایی ناشی از تفنن و سرگرمی و یا مواد شیمیایی موجود در مشاغل دیگر
  - ۵- روش کار نمونه برداری و تجزیه: یکی دیگر از منابعی است که ممکن است باعث ایجاد تناقض در نتایج پایش هوا و پایش بیولوژیک گردد و شامل موارد زیر است:
    - آلدگی ثانویه نمونه و یا تخریب آن هنگام جمع آوری، نگهداری و تجزیه، و خطأ و اشتباه در انتخاب روش تجزیه نمونه‌ها. میزان اهمیت هر یک این عوامل باید بطور مجرد و برای هر موقعیتی جداگانه بررسی گردد. رابطه بین شدت تماس شغلی و میزان شناساگر مربوطه در نمونه بیولوژیک ممکن است تحت تأثیر عوامل مانند: مصرف دارو، آلاینده‌های مختلف هوا و تماس همزمان با مواد شیمیایی دیگر قرار گیرد بطوریکه این عوامل باعث افزایش بیش از حد میزان شناساگر شود و یا متابلیسم و یا دفع ماده شیمیایی مورد مطالعه را تغییر دهد.
    - برنامه زمانی: موقع مناسب برای نمونه‌گیری (نسبت به تماس با عامل شیمیایی) را نشان می‌دهد. برنامه زمانی باید بدقت رعایت شود چرا که توزیع ماده شیمیایی و دفع آن ماده و یا متابلیت‌های آن و تغییرات بیوشیمیایی حاصل از تماس با ماده شیمیایی، رویدادهای چرخشی هستند و شاخص‌های بیولوژیک تماس پذیرفته شده تنها در صورت رعایت برنامه زمانی توصیه شده کاربرد خواهد داشت.
    - برنامه کنترل کیفی: کنترل کیفی عملیات آزمایشگاهی برای کاهش خطأ و افزایش دقت نتایج حاصله یک اصل اساسی است.
    - توضیحاتی در مورد جدول شاخص‌های بیولوژیک
  - در جدول شاخص‌های بیولوژیک این موارد ذکر شده است: نام ماده شیمیایی، شناساگر، نوع نمونه بیولوژیک که می‌باشد جمع آوری گردد، زمان مناسب برای نمونه گیری و میزان شاخص بیولوژیک. اطلاعات مهم دیگر نیز بصورت نمادهایی نشان داده شده است.
  - شناساگرها: جدول شامل مقادیر شاخص بیولوژیک برای تمام شناساگرهایی است که کمیته شاخص‌های بیولوژیک در موارد آنها اقدام نموده و اطلاعات و دلایل اساسی و کافی درباره آنها موجود بوده است برای نیل به اهداف پایش بیولوژیک، لازمست پرسنل بهداشت حرفه‌ای بطور تخصصی به انتخاب شناساگر در هر مورد خاص، اقدام نماید.

نمونه‌های بیولوژیک:

توصیه می‌شود از ادرار، هوا بارزدمی و خون نمونه گیری شود. در حال حاضر مو و ناخن برای پایش بیولوژیک توصیه نمی‌شوند. میزان شناساگر در هر نمونه بدلایل خاصی می‌تواند متغیر باشد. برای بکارگیری صحیح شاخص‌های

بیولوژیک یادآوری چند نکته ضروری است:

- ۱- تغییرات حجم ادرار در مواردی که داده‌ها بر مبنای تجزیه ادرار جمع آوری شده باشند، بسیار مهم است و می‌توان با تعیین سرعت دفع، اطلاعات نسبتاً دقیقی بدست آورد، اما معمولاً جمع آوری ادرار در یک محدوده زمانی دقیق، چندان عملی نیست. می‌توان با یک اندازه گیری ساده غلظت، اطلاعاتی درباره تماس کسب کرد اما ارزیابی کمی تماسی بشدت تحت تأثیر مقدار برون ده ادرار قرار می‌گیرد. برای اصلاح نوسانات برون ده ادراری استفاده از غلظت ادراری ماده نسبت به املاح دفع شده می‌تواند تا حدودی کمک کننده باشد. BEIs برای شناساگرهایی که ترشح آنها به میزان برون ده ادرار بستگی دارد، برحسب ترشح کراتینین آورده شده است اما بعضی معرفها با پدیده انتشار به داخل ادرار ترشح می‌شوند و در این موارد تصحیح نتایج امکان پذیر نیست. BEI برای چنین معرفه‌ایی برحسب غلظت آمده است. ادرار بسیار رقیق یا بسیار غلیظ برای پایش مناسب نیست و در این موارد می‌بایست نمونه دیگری اخذ شود. وقتی ادرار خیلی غلیظ (وزن مخصوص بیش از ۱۰۳۰ گرم کراتینین بیش از سه گرم در لیتر) یا خیلی رقیق (وزن مخصوص کمتر از ۱۰۱۰ گرم کراتینین کمتر از ۰/۵ گرم در لیتر) باشد. مکانیسم ترشح شناگرها تغییر می‌کند. در این موارد مقادیر اندازه گیری شده قابل اعتماد نبوده و می‌بایست آزمایشات تکرار شوند.
- ۲- تغییرات سریع غلظت نسبت به زمان، بعلاوه تغییرات غلظت طی مرحله بازدم در اطلاعاتی که از تجزیه هوای خروجی بدست می‌آید حائز اهمیت است. بنابراین تأکید می‌شود که نمونه هوا از مرحله انتهایی بازدم (که نمایانگر هوای آلوده است) و یا از مخلوط هوای بازدمی اخذ شود. بطور کلی در حین تماس، غلظت ماده مورد نظر در هوای مرحله انتهایی بازدم کمتر از غلظت آن ماده در مخلوط هوای بازدمی است، و در مرحله انتهایی پس از تماس، غلظت ماده مورد نظر در هوای مخلوط بازدمی حدود $\frac{2}{3}$ آن در هوای مرحله انتهایی بازدم می‌باشد. نمونه هوای بازدمی که از کارگران مبتلا به بیماریهای عملکردی ریه اخذ می‌شود ممکن است برای پایش تماس مناسب نباشد.
- ۳- میزان هماتوکریت (نسبت بین پلاسمای و گلبول قرمز) و توزیع بعضی شاخصهای خونی ممکن است بر نتیجه بعضی از اندازه گیریهای مبتنی بر تجزیه خونی اثر بگذارد. بنابراین باید ذکر گردد که خون کامل، پلاسمای و سرم یا اریتروسیت مورد آزمایش قرار گرفته است. در انتخاب روش تجزیه گاهی لازمست اتصال پروتئینی بعضی از معرفها مد نظر قرار گیرد. اگر نمونه خون برای اندازه گیری مواد شیمیایی قرار گرفته شده باشد می‌بایست اختلاف بین غلظت ماده مورد نظر در خون شریانی و خون وریدی ناشی از جذب یا تصفیه ریوی مد نظر قرار گیرد. جز در موارد استثناء برای اندازه گیری شاخص بیولوژیک تماس مواد فرار از خون وریدی استفاده می‌شود (نه خون مویرگی که نماینده خون شریانی است).

زمان نمونه گیری:

زمان نمونه گیری در بسیاری مواقع نقش بسیار حساسی داشته و باید بدقت مورد توجه قرار گیرد از جمله در موارد تغییرات سریع سطح شناگر در بدن بر حسب تغییرات در جذب و سرعت دفع مواد شیمیایی و متابولیت‌های آنها از بدن و نیز دوام تغییرات بیوشیمیایی ایجاد شده، زمان نمونه گیری در جدول بترتیب ذیل آمده است:

- ۱- شناساگرهایی که می‌بایست قبل از شروع بکار «پس از ۱۶ ساعت از قطع تماس» حین کار یا پس از خاتمه کار «دو ساعت آخر تماس» در نمونه جستجو شوند.
این شناساگرها بسرعت و یا با نیمه عمر کمتر از ۵ ساعت از بدن دفع می‌شوند در بدن تجمع پیدا نمی‌کنند بنابراین زمان نمونه گیری آنها بشدت به تماس و دوره‌های پس از تماس بستگی دارد.

-۲ شناساگرهایی که می‌بایست در شروع هفته کاری «(پس از دو روز قطع تماس)» یا انتهای هفته کاری «(پس از ۴-۵ روز متوالی کاری)» در نمونه مورد جستجو قرار گیرند نیمه عمر این شناساگرهای بیش از ۵ ساعت است و در طول هفته در بدنه جمع می‌شوند بنابراین زمان نمونه گیری نسبت به تماسهای قبلی درباره آنها اهمیت می‌یابد. برای موادی که بطور چند مرحله‌ای از بدنه دفع می‌شوند زمان نمونه گیری بر حسب تماس روزانه و تماس هفتگی آمده است.

-۳ شناساگرهایی که زمان نمونه گیری آنها «بدون اهمیت» تلقی شده است، این شناساگرهای نیمه عمر بسیار طولانی دارند و در طول سالیان و بعضاً در طول عمر در بدنه تجمع می‌یابند. چنین شناساگرهایی را پس از چندین هفته از تماس، در هر زمانی می‌توان بررسی کرد.

-۴ لازمست که قبل از هرگونه طراحی پایش بیولوژیک و تغییر مقادیر شاخص بیولوژیک، به مستندات خاص BEI که موجود است مراجعه شود. چنانچه فقط یکبار مقادیر BEI بیش از حد انتظار باشد اقدام خاصی را نمی‌طلبد، اما درصورتیکه در نمونه گیریهای متعدد این مقادیر بالاتر از معمول باشد، بایستی بطور مناسب اقدام نمود. ستون ملاحظات این اطلاعات را تأمین می‌کند:

SC نشانه آنست که گروهی از مردم نسبت به آثار ماده شیمیایی معینی، «حساس» هستند. بنابراین از افراد مذکور با BEI توصیه شده محافظت بعمل نمی‌آید. برای اطلاعات بیشتر می‌بایست به مستند اختصاصی BEI مراجعه شود.

B (Background)، **زمینه**: نشانه آنست که شناساگر مورد نظر معمولاً، به مقدار قابل ملاحظه‌ای در نمونه‌های بیولوژیک اخذ شده از کسانی که تماس شغلی ندارند نیز یافت می‌شود این مقادیر زمینه‌ای نیز در تعیین BEI لحاظ شده است. برای اطلاعات بیشتر درباره مقادیر زمینه‌ای به مستند اختصاصی BEI مراجعه شود.

Nq (Nonquantitive)، **غیرکمی**: بر مبنای مطالعه متون علمی موجود توسط کمیته BEI، لازمست برای این ترکیب نیز پایش بیولوژیک منظور شود، اما فعلًا اطلاعات برای تعیین BEI کافی نیست.

Ns (Nonspecific)، **غیراختصاصی**: نشانه آنست که شناساگر غیر اختصاصی است چرا که پس از تماس با مواد شیمیایی دیگری نیز در نمونه بیولوژیک یافت می‌شود این آزمایشات غیراختصاصی ارجع هستند زیرا که استفاده از آنها آسانتر است و نیز ارتباط آنها با تماس شغلی از آزمایشات غیر اختصاصی قویتر است. در چنین مواردی BEI برای یک شناساگر بیولوژیک اختصاصی (که از لحاظ کمی دقت کمتری دارد) بعنوان اثبات تشخیص توصیه می‌شود برای مطالعه بیشتر درباره عوامل مؤثر در تفسیر چنین شاخصهایی به مستند اختصاصی BEI مراجعه شود.

Sq (Semi-quantitive)، **نیمه کمی**: شناساگر بیولوژیک نشانه مواجهه با مواد شیمیایی است اما تفسیر کمی از این اندازه گیری چندان دقیق نیست (نیمه کمی است).

اگر انجام آزمایش کمی محدود نباشد، می‌بایست از تعیین این شناساگرهای بیولوژیک بعنوان آزمایش غربالگری و چنانچه آزمایش کمی اختصاصی نباشد و منشاء شناساگر مورد سوال باشد از آن برای اثبات تشخیص استفاده شود. در بعضی موارد مقادیر BEI برای آزمایشات غربالگری و اثباتی ذکر شده است اما در استناد مربوطه اطلاعاتی درباره مقادیر موجود است (بعنوان مثال اندازه گیری مواد شیمیایی استنشاقی که بشدت متابلیزه می‌شوند در هوای بازدمی) در بعضی از آزمایشات غربالگری مقادیر BEI بصورت بالاترین (یا پائین ترین) حد مشاهده شده در جوامعی که در تماس با آن ماده شیمیایی نیستند آمده است (مثل اندازه گیری کولین استراز یا مت هموگلوبین).

معرفه‌های بیولوژیکی پذیرفته شده

ردیف	نام ماده شیمیابی	معرف	زمان نمونه گیری	مقدار «شاخص بیولوژیک تماس»	ملاحظات
۱	استون Aceton	استون در ادرار	آخر وقت کار	۵۰ میلی گرم استون در یک لیتر ادرار	Ns
۲	حشره‌کش‌های بازدارنده استیل کولین استراز Acetylcholinesterase inhibiting pesticides	فعالیت کولین استراز در گلوبولهای قمز خون	به طور اختیاطی (Discretionary)	۷۰ درصد میزان پایه فرد	Ns
۳	آنیلین Aniline	آنیلین در ادرار آنیلین رها شده از همگلوبین در خون	آخر وقت کار	-	Nq
۴	ارسینیک و مشتقان محلول و غیر آنی آن Arsenic, elemental & Soluble Inorganic Compunds	متاپولیت‌های غیر آنی ارسینیک در ادرار.(آرسینیک غیر آنی به اضافه متاپولیت‌های متیلات در ادرار) (Inorganic arsenic plus methylated metabolites in urine)	آخر هفتگه کار	۵۰ میلی گرم در یک لیتر ادرار	Sq,Ns,B
۵	بنزن Benzene	S-Phenylmercapturic acid در ادرار	آخر وقت کار	۲۵ میکروگرم بازاء یک گرم کراتینین	B
		t,t-Muconic Acid در ادرار	آخر وقت کار	۵۰۰ میکروگرم بازاء یک گرم کراتینین	B
		1,2 Dihydroxy-4-(N-acetylcysteinyl)-butan در ادرار	آخر وقت کار	۲/۵ میلی گرم در یک لیتر ادرار	Sq, B
۶	او ۳ بوتادین 1,3-Butadiene	Mixture of N-1 and N-2-(hydroxybutenyl)valine hemoglobin(Hb)adducts در خون	برای هر نمونه (نمونه او ۲) زمان بندی خاص ندارد ولی باید با دقت و بنا به مقضیات، زمان مناسب انتخاب نمود.	۲/۵ pmol/g Hb	Sq
۷	-۲ بوتوکسی اتانول 2-BUTOXYETHANOL	Butoxyacetic acid (BAA) در ادرار	آخر وقت کار	۲۰۰ میلی گرم بازاء یک گرم کراتینین	-
۸	کادمیوم و مشتقان غیر آنی آن Cadmium& Inorganic Compounds	- ۱ کادمیوم در ادرار	برای هر نمونه (نمونه او ۲) زمان بندی خاص ندارد ولی باید	۵ میکروگرم کادمیوم بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	B

ردیف	نام ماده شیمیایی	معرف	زمان نمونه گیری	مقدار «شاخص بیولوژیک تماس»	ملاحظات
		- کادمیوم در خون	با دقیق و بنا به متضاییات، زمان مناسب انتخاب نمود.	۵ میکرو گرم کادمیوم در لیتر خون	B
۹	*کربن دی سولفاید Carbon disulfide	- تیو تیازولیدین-۴-کربوکسیلیک اسید در ادرار 2-Thiothiazolidine- 4-Carboxylic Acid, (TTCA) in Urine	آخر وقت کار	۵ میلی گرم بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	-
۱۰	منواکسید کربن Carbon monoxide	- کربوکسی هموگلوبین (Carboxyhemoglobin) خون	۱- آخر وقت کار	۳/۵ درصد از هموگلوبین شخص مورد آزمایش	Ns,B
		- CO در هوای آخر بازدم	۲- آخر وقت کار	۲۰ ppm CO در هوای آخر بازدم	Ns,B
۱۱	کلرو بنزن Chlorobenzene	- کلرو کاته کول در ادرار (4-Chlorocatechol)	آخر وقت کار در آخر هفتگه کاری	۱۰۰ میلی گرم، کلروکاته کول بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	Ns
		پاراکلروفنل در ادرار (p-Chlorophenol)	آخر وقت کار در آخر هفتگه کاری	۲۰ میلی گرم، پاراکلروفنل بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	غیراختصاصی Ns
۱۲	کروم شش ظرفیتی (دهه محلول در آب) Chromium (VI), Water Soluble Fume	مجموع کروم در ادرار (Total chromium)	آخر وقت کار در آخر هفتگه کار	۲۵ میکرو گرم در یک لیتر ادرار	-
		مجموع کروم در ادرار (Total chromium)	ضمون کار افزایش می یابد	۱۰ میکرو گرم در یک لیتر ادرار	-
۱۳	کبالت Cobalt	کبالت در ادرار	آخر وقت کار و آخر هفتگه کار	۱۵ میکرو گرم کبالت در یک لیتر ادرار	B
		کبالت در خون	آخر وقت کار و آخر هفتگه کار	۱ میکرو گرم کبالت در یک لیتر خون	B, Sq

* توضیح: ACGIH تغییرات زیر را برای این ماده پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه ۲۰۰۹ TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

B, Ns	۰/۵ میلی گرم بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	آخر وقت کار	- تیو اکسوتیازولیدین-۴- کربوکسیلیک اسید در ادرار	کربن دی سولفاید
-------	---	-------------	---	-----------------

ردیف	نام ماده شیمیایی	معرف	زمان نمونه گیری	مقادیر «شاخص بولوژیک تماس»	ملاحظات
۱۴	سیکلو هگزانول Cyclohexanol	۱و ۲ سیکلوهگزاندیول در ادرار	آخر وقت کار و آخر هفته کار	-	Ns, Sq
		سیکلوهگزانول در ادرار	آخر وقت کار	-	Ns, Sq
۱۵	سیکلو هگزانون Cyclohexanone	۱و ۲ سیکلوهگزاندیول در ادرار	آخر وقت کار در آخر هفته کار	۸۰ میلی گرم در لیتر	Ns, Sq
		سیکلوهگزانول در ادرار	آخر وقت کار	۸ میلی گرم در لیتر	Ns, Sq
۱۶	دی کلرو متان Dichloromethane	دی کلرو متان در ادرار	آخر وقت کار	۰/۳ میلی گرم در لیتر	Sq
۱۷	N,N دی متیل استامید N,N-Dimethylacetamide	N-متیل استامید در ادرار	آخر وقت کار در آخر هفته کار	۳۰ میلی گرم بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	-
۱۸	ان - ان دی متیل فورمامید N,N-Dimethyl Formamide (DMF)	ان - متیل فورماماید در ادرار (N-Methylformamide)	آخر وقت کار	۱۵ میلی گرم در لیتر	-
۱۹	۲ اتوکسی اتانول و ۲ اتوکسی اتیل استات 2-Ethoxyethanol(EGEE) and 2-Ethoxyethyl Acetate(EGEEA)	ان - استیل - اس - (ان - متیل کربامویل) N-Acetyl-S-(N-methylcarbamoyl)cysteine	قبل از شروع کار آخرین شیفت کار هفته	۴۰ میلی گرم در لیتر	Sq
		۲ - اتوکسی استیک اسید در ادرار	آخر وقت کار و آخر هفته کار	۱۰۰ میلی گرم بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	-
۲۰	اتیل بنزن Ethyl benzene	مجموع اسید ماندلیک و فنیل گلیوكسیلیک اسید در ادرار (Mandellic Acid and phenyl glyoxylic acid)	آخر وقت کار در آخر هفته	۰/۷ گرم بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	Ns,Sq
۲۱	فلورایدها Fluorides	اتیل بنزن در هوای آخر بازدم	غیر بحرانی	-	Sq
		فلورایدها در ادرار	قبل از شروع کار	۳ میلی گرم فلورایدها بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	B, Ns

ردیف	نام ماده شیمیابی	معرف	زمان نمونه گیری	مقدار «شاخص بیولوژیک تماس»	ملاحظات
۲۲	فورفورال Furfural	اسید فورئیک در ادرار (Euroic acid)	آخر وقت کار	۱۰ میلی گرم فلورایدها بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	B, Ns
۲۳	ان-هگزان n- Hexane	۲ و ۵ هگزان دیون در ادرار (2,5-Hexandione)	آخر وقت کار در آخر هفته کاری	۴/۰ میلی گرم در ادرار	Ns
۲۴	سرب Lead	سرب در خون	وقت خاصی ندارد غیر بحرانی	۳۰ میکرو گرم سرب در صد سانتیمتر مکعب خون	-
۲۵	جیوه Mercury	مجموع جیوه غیر آلی در ادرار (Inorganic Mercury)	قبل از شروع کار	۳۵ میکرو گرم جیوه غیر آلی بازاء هر گرم کراتینین در ادرار	B
۲۶	متانول Methanol	مجموع جیوه غیر آلی در خون (Inorganic Mercury)	آخر وقت کار در آخر هفته کار	۱۵ میکرو گرم جیوه غیر آلی در لیتر خون	B
۲۷	مواد مولد مت هموگلوبین Methemoglobin Inducers	متهموگلوبین در خون	ضمن کار یا آخر وقت کار	۱/۵ درصد هموگلوبین شخص مورد آزمایش	B,Ns, Sq
۲۸	- متوكسی اتانول و - متوكسی اتیل استات 2-Methoxyethanol (EGME) and 2-Methoxyethyl Acetate (EGMEA)	- متوكسی استیک اسید در ادرار	آخر وقت کار در آخر هفته کار	-	Nq
۲۹	متیل ان بوتیل کتون Methyl n- Butyl Ketone	۲ و ۵ هگزان دی اون در ادرار (2 , 5 Hexanedione)	آخر وقت کار در آخر هفته کار	۰/۴ میلی گرم در لیتر	-
۳۰	متیل کلروفورم Methyl Chloroform	متیل کلروفورم در هوای آخر بازدم	قبل از آخرین نوبت کار در هفته کار	۴۰ ppm فورم در هوای آخر بازدم	-
	اسید تری کلرو استیک	آخر هفته کار	۱۰ میلی گرم، اسید	Ns, Sq	

ردیف	نام ماده شیمیایی	معرف	زمان نمونه گیری	مقدار «شاخص بیولوژیک تماس»	ملاحظات
۲۱	۴-متیلن بیس (۲-کلروآنیلین) 4,4-Methylene BIS(2-Chloroaniline) (MBOCA)	مجموع، تری کلرو اتانول در ادرار (Tricholroacetic Acid)		تری کلرو استیک در لیتر ادرار	
۲۲	متیل ایتلن کتون Methyl Ethyl Ketone (MEK)	MEK در ادرار	آخر وقت کار در آخر هفته کار	۳۰ میلی گرم، تری کلرو اتانول در لیتر ادرار	Ns, Sq
۲۳	متیل ایزو بوتیل کتون Methyl Isobutyl Ktone (MIBK)	MIBK در ادرار	آخر وقت کار	یک میلی گرم، تری کلرو اتانول در لیتر خون	Ns
۲۴	ان- متیل -۲- پیرو لیدون N-Methyl-2-Pyrrolidone	-۵- هیدروکسی ان- متیل -۲- پیرو لیدون در ادرار	آخر وقت کار	۲ میلی گرم در لیتر ادرار	-
۲۵	نیترو بنزن Nitrobenzene	مجموع، پارا نیترو فنل در ادرار (P – Nitrophenol)	آخر وقت کار در آخر هفته کار	۵ میلی گرم پارا نیترو فنل بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	Ns
۲۶	پاراتیون Parathion	مت هموگلوبین در خون (Methemogloin)	آخر وقت کار	۱/۵ درصد از هموگلوبین شخص مورد آزمایش	B, Ns, Sq
		مجموع پارا- نیتروفنل در ادرار	آخر وقت کار	۰/۵ میلی گرم، پارانیترو فنل بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	Ns

ردیف	نام ماده شیمیابی	معرف	زمان نمونه گیری	مقدار «شاخص بیولوژیک تماس»	ملاحظات
۳۶		فعالیت آنزیم کولین استراز در گلبول های قرمز	وقت خاصی ندارد ولی با دقیق و بنای مقتضیات و قضایت کارشناس زمان بندی شود (Discretionary)	۷۰ درصد حداقل فعالیت	B, Ns, Sq
۳۷	پنتا کلرو فنل Pentachlorophenol (PCP)	مجموع PCP در ادرار	قبل از آخرین نوبت کار در هفته کار	۲ میلی گرم بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	B
		آزاد در پلاسما (Free PCP)	آخر وقت کار	۵ میلی گرم آزاد در لیتر پلاسما	B
۳۸	فنل Phenol	مجموع فنل در ادرار	آخر وقت کار	۲۵۰ میلی گرم فنل بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	B, Ns
۳۹	هیدروکربنهای چند حلقه ای آروماتیک Polycyclic Aromatic Hydrocarbons (PAHs)	۱-هیدروکسی پیرن (1-HP) در ادرار	آخر وقت کار در آخر هفته کار	-	Nq
۴۰	۲-پروپانول 2-propanol	استون در ادرار	آخر وقت کار در آخر هفته کار	۴۰ میلی گرم در لیتر	Ns, B
۴۱	استایرن Styrene	اسید ماندليک به علاوه اسید فنیل گلی اوکسی لیک در ادرار (Mandelic acid plus phenylglyoxylic acid)	آخر وقت کار	۴۰۰ میلیگرم بازاء هر گرم کراتینین در ادرار	Ns
		استایرن در خون و ریدی	آخر وقت کار	۰/۲ میلیگرم استایرن در یک لیتر خون و ریدی	Sq

ردیف	نام ماده شیمیابی	معرف	زمان نمونه گیری	مقدار «شاخص بیولوژیک تماس»	ملاحظات
۴۲	* تترا کلرو اتیلن Tetrachloroethylene	تترا کلرو اتیلن در هوای آخر بازدم	قبل از آخرین نوبت کار در هفته کار	۵ ppm	-
		تترا کلرو اتیلن در خون	قبل از آخرین نوبت کار در هفته کار	۰/۵ میلی گرم در لیتر	-
۴۳	تترا هیدرو فوران Tetrahydrofuran	تترا هیدرو فوران در ادرار	آخر وقت کار در آخر هفته کار	(۲) میلی گرم در لیتر	Ns , Sq
۴۴	تولوئن Toluene	اورتو کرزول در ادرار	آخر وقت کار	۰/۵ میلی گرم در لیتر	B
		اسید هیپوریک در ادرار	آخر وقت کار	۱/۶ گرم در یک گرم کراتینین	B, Ns
۴۵	تريا کلرو اتیلن Trichloroethylene	تولوئن در خون	قبل از آخرین وقت کاری آخر هفته	۰/۰۵ میلی گرم در لیتر	-
۴۶	پتا اکسید وانادیوم Vanadium Pentoxide	اسید تری کلرو استیک در ادرار	آخر وقت کار در آخر هفته کار	۱۵ میلی گرم در لیتر	Ns
		تريا کلرو اتانول در خون	آخر وقت کار در آخر هفته کار	۰/۵ میلی گرم در لیتر	Ns
۴۷	گزینل‌ها Xylenes	تريا کلرو اتیلن در خون	آخر وقت کار در آخر هفته کار	-	Sq
		تريا کلرو اتیلن در هوای آخر بازدم	آخر وقت کار در آخر هفته کار	-	Sq
۴۸	پتا اکسید وانادیوم Vanadium Pentoxide	وانادیوم در ادرار	آخر وقت کار در آخر هفته کار	۵۰ میکرو گرم بازاء یک یک گرم کراتینین در ادرار	Sq
۴۹	گزینل‌ها Xylenes	اسیدهای متیل هیپوریک در ادرار (Methylhippuric Acids)	آخر وقت کار	۱/۵ گرم بازاء یک گرم کراتینین در ادرار	-

* توضیح: تغییرات زیر را برای این ماده پیشنهاد کرده است که پس از مدت تغیری بیکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم‌گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

-	۲ ppm	قبل از شیفت	تترا کلرو اتیلن در هوای آخر بازدم	تترا کلرو اتیلن
-	۰/۵ میلی گرم در لیتر	قبل از شیفت	تترا کلرو اتیلن در خون	

شرکت ملی صنایع پتروشیمی
مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت

بخش سوم

حدود تماس شغلی عوامل فیزیکی محیط کار

بخش سوم: حدود تماس شغلی عوامل فیزیکی محیط کار

مقدمه:

در این بخش مقادیر حد تماس شغلی (AOE) برای مواجهه شغلی با عوامل فیزیکی شامل صدا، ارتعاش، امواج الکترومغناطیسی، و شرایط جوی ارائه می‌گردد. مقادیر حد تماس شغلی عوامل فیزیکی نیز همانند سایر حدود تماس شغلی به شرایطی اشاره دارد که بنظر می‌رسد چنانچه تقریباً کلیه شاغلین سالم روزانه و بطور مکرر در مواجهه با آن قرار گیرند آثار نامطلوبی بر سلامت آنان ظاهر نگردد.

بدلیل اختلاف در میزان نفوذ در نسوج و اعضائی که مورد مواجهه قرار می‌گیرند و ارتباط گسترده‌ای که بین آثار سوء بر سلامتی بسیاری از عوامل فیزیکی و طول موج آنها، حد تماس شغلی این عوامل بصورت یک عدد واحد نبوده بلکه مجموعه‌ای از حدود تماس شغلی در طول موج و فرکانس‌های مختلف می‌باشد. بواسطه تنواع عوامل فیزیکی و گسترده وسیع طول موج آنها، در اندازه گیری و ارزشیابی این عوامل از روش‌های علمی، فنون و وسائل اندازه گیری گوناگونی استفاده می‌شود. به همین دلیل کاربرد حدود تماس شغلی عوامل فیزیکی توسط افرادی که در زمینه روش‌های اندازه گیری و ارزشیابی آن آموزش و تجربه کافی کسب نموده باشند بسیار حائز اهمیت است بدیهی است بدلیل پیچیدگی موضوع هنگام کاربرد حد تماس شغلی باستی رایج‌ترین مستندات علمی مورد مطالعه و دقت قرار گیرد.

بدلیل وجود تفاوت در حساسیت افراد، مواجهه فرد با مقادیری در حد تماس شغلی یا حتی کمتر از آن، می‌تواند سبب آزار، بدتر شدن شرایط موجود، یا گاهآماً موجب خدمات فیزیولوژیک در وی گردد. همچنین برخی افراد در مواجهه با تعدادی از عوامل فیزیکی در محیط کار حساسیت بیش از حدی از خود نشان می‌دهند که این امر ناشی از عوامل متعددی از جمله زمینه ژنتیک فرد، سن، عادات فردی (مثلاً استعمال دخانیات، الکل، یا سایر مواد مخدر) تحت درمان با دارو، یا مواجهه‌های قبلی یا همزمان باشد. در مواجهه با برخی عوامل فیزیکی این گروه از کارگران را نمی‌توان از اثرات نامطلوب ناشی از مواجهه در حد تماس شغلی یا حتی کمتر از آن محافظت نمود. طب کار باید این گروه کارگران را برای اعمال محافظت بیشتر مشخص کند.

حدود تماس شغلی براساس اطلاعات حاصل از تجارب صنعتی، مطالعات تجربی روی انسان یا حیوانات و در برخی موارد ترکیبی از هر سه نوع مطالعه می‌باشد. همانند کلیه حدود تماس شغلی، حدود تماس شغلی عوامل فیزیکی برای عملیات بهداشت حرفه‌ای در نظر گرفته شده است و باید فقط توسط کارشناسان بهداشت حرفه‌ای آموزش دیده تفسیر و بکار گرفته شود.

حدود مزبور نباید در موارد زیر بکار رود:

- ۱- ارزشیابی یا کنترل کیفیت عوامل فیزیکی در خارج از محیط کار
- ۲- به عنوان تنها برهان جهت قبول یا رد ناتوانی جسمی موجود

تعاریف:

در این بخش مقادیر حد تماس شغلی تحت عنوان ذیل بیان گردیده است:

الف: مقدار حد تماس شغلی - میانگین وزنی زمانی (TWA):

منظور حد عامل مورد نظر در تماس ۸ ساعت کار روزانه و ۴۰ ساعت کار هفتگی می‌باشد.

ب: مقدار حد تماس شغلی - سقف:

منظور مقادیری است که شاغلین نباید حتی برای مدتی کوتاه در مواجهه با مقادیری بیش از حد مذبور قرار گیرند.

اثر ترکیبی عوامل فیزیکی و شیمیائی:

در حال حاضر مشخص گردیده که ترکیب عوامل فیزیکی مانند گرما، پرتوهای فرابنفش و یونساز، رطوبت، فشارهای غیر متعارف (تغییر ارتفاع) و موارد مشابه با عوامل شیمیائی محیط کار موجب تشدید تنفس جسمی می‌گردد، بنحوی که اثرات ناشی از مواجهه در مقادیری در حد تماس شغلی، افزایش می‌باید. این تنفس ممکن است باعث تشدید عکس العمل انسان در مقابل ماده سمی بعنوان یک ماده خارجی گردد. لذا برای حفظ سلامت انسان در مقابل اثرات عوامل زیان آور سعی بر آن بوده که در تدوین، حد تماس شغلی ضرایب ایمنی اعمال گردد تا محيط‌های شغلی غیر متعارف را به شرایط محیط کار معمول نزدیک نمایند. البته این ضرایب در حدی نیستند که بتواند حفاظت کامل را در محیط کاری بسیار آلوده (که بطور قابل ملاحظه‌ای بدور از شرایط کار معمول باشد) فراهم نمایند. در این قبیل موارد برای اعمال حد تماس شغلی مناسب باید قضاوت کارشناسانه و آگاهانه انجام پذیرد. (ضریب ایمنی معادل ضرایب اطمینان نیست).

۱- صدا:

مقادیر تماس شغلی (AOE) صدا و مدت مواجهه با آن (جدول شماره ۱) به شرایطی اشاره دارد که به نظر می‌رسد چنانچه کلیه شاغلین بطور مکرر در مواجهه با این مقادیر قرار گیرند آثار نامطلوب در توانایی شنیداری و درک محاوره طبیعی آنان ظاهر نشود. تا قبل از سال ۱۹۷۹ میلادی از نظر پژوهشکی، اختلال شنوایی موقعي حادث می‌شد که متوسط حد آستانه شنوایی از ۲۵ dB در فرکانس‌های ۵۰۰ و ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ هرتز تجاوز نماید (ANSI S3.6-۱۹۸۹). مقادیر ارائه شده در این کتاب برای پیشگیری از افت شنوایی به محدوده فرکانس‌های بالاتر مانند ۳۰۰۰ و ۴۰۰۰ هرتز نیز گسترش یافته است. مقادیر حد تماس شغلی به عنوان راهنمای برای کنترل مواجهه با صدا مورد استفاده قرار می‌گیرد و با توجه به حساسیت متفاوت افراد نباید به عنوان مرز بین حد ایمنی و حد خطر تلقی گردد. باید تأکید نمود که مقادیر حد تماس شغلی، همه شاغلین را در برابر اثرات نامطلوب تماس با صدا محافظت نمی‌نماید. مقادیر حد تماس شغلی می‌بایست میانه (Median) جامعه شاغلین را در مقابل افت شنوایی در حد ۲ دسی بل در فرکانس‌های ۵۰۰ و ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ هرتز پس از ۴۰ سال مواجهه شغلی با صدا محافظت نماید. اجرای برنامه حفاظت شنوایی با در نظر گرفتن کلیه عوامل موثر و آزمایش شنوایی نسجی در موقعی که شاغلین در مواجهه با صدای بیش از مقادیر حد تماس شغلی در حد آن هستند ضروری است.

جدول ۱- مقادیر حد تماس شغلی صدا^۱

تراز فشار صوت به ^۲ dBA	مدت مواجهه در روز
۸۰	ساعت ۲۴
۸۲	ساعت ۱۶
۸۵	ساعت ۸
۸۸	ساعت ۴
۹۱	ساعت ۲
۹۴	ساعت ۱
۹۷	دقیقه ۳۰
۱۰۰	دقیقه ۱۵
۱۰۳	دقیقه ۷/۵۰ Δ
۱۰۶	دقیقه ۳/۷۵ Δ
۱۰۹	دقیقه ۱/۸۸ Δ
۱۱۲	دقیقه ۰/۹۴ Δ
۱۱۵	ثانیه Δ ۲۸/۱۲
۱۱۸	ثانیه ۱۴/۰۶
۱۲۱	ثانیه ۷/۰۳
۱۲۴	ثانیه ۳/۵۲
۱۲۷	ثانیه ۱/۷۶
۱۳۰	ثانیه ۰/۸۸
۱۳۳	ثانیه ۰/۴۴
۱۳۶	ثانیه ۰/۲۲
۱۳۹	ثانیه ۰/۱۱

تذکر : برای شیفت های کار بیشتر یا کمتر از ۸ ساعت تراز فشار صوت می تواند با استفاده از رابطه زیر که مبتنی بر استاندارد مورد پذیرش ایران است محاسبه شود:^۳

$$L_{PA} = 94 - 10 \log T$$

T : زمان مواجهه با صدا بر حسب ساعت
L_{PA} : تراز فشار صوت مجاز برای مدت زمان مواجهه با صدا (dB)

۱- تماس با صدای پیوسته، متناوب یا کوبه ای در مواردیکه تراز فشار صوت ماکزیمم در شبکه وزن یافته C بیش از ۱۴۰ دسی بل است مجاز نمی باشد.

۲- تراز صوتی بر حسب دسی بل با دستگاه صداسنج اندازه گیری می شود و دستگاه مذکور باید مطابق با ویژگیهای مندرج در ANSI مدل S2.4 type SL.4 (۱۹۸۳) باشد و اندازه گیری در شبکه وزن یافته A و در وضعیت slow انجام پذیرد.

Δ صدای منبع باید به روشی غیر از روشهای کنترل مدیریتی کاهش یابد و همچنین توصیه می شود برای صدای های بیش از ۱۲۰ دسی بل از دوزیمتر یا صداسنج از نوع جمع شونده (Integrated) استفاده گردد

۳- مهندسی صدا و ارتعاش - رستم گل محمدی - انتشارات دانشجو، ۱۳۷۸

جدول ۲- مقادیر حد تماس شغلی در فرکانس‌های مرکزی اکتاوباند (مبنا ۰/۰۰۰۲ میکروبار) بر حسب دسی بل

فرکانس Hz	مدت تماس در روز	۸۰۰۰	۴۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۵۰۰	۲۵۰	۱۲۵
۸ ساعت	۸۶	۸۵	۸۵	۸۶	۸۸	۹۲	۹۶	۹۶
۴ ساعت	۸۷	۸۵	۸۶	۸۸	۹۱	۹۶	۱۰۳	۱۰۳
۲ ساعت	۹۰	۸۷	۸۸	۹۱	۹۴	۱۰۱	۱۱۰	۱۱۰
۱ ساعت	۹۵	۹۰	۹۱	۹۵	۹۹	۱۰۷	۱۱۸	۱۱۸
۳۰ دقیقه	۹۹	۹۲	۹۵	۱۰۰	۱۰۵	۱۱۴	۱۲۶	۱۲۶
۱۵ دقیقه	۱۰۴	۹۸	۹۹	۱۰۶	۱۱۲	۱۲۲	۱۳۵	۱۳۵
۷ دقیقه	۱۲۰	۱۰۴	۱۰۵	۱۱۴	۱۲۲	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵
۳ دقیقه	۱۲۰	۱۱۱	۱۱۳	۱۲۴	۱۳۴	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵
کمتر از ۱/۵ دقیقه	۱۳۰	۱۲۱	۱۲۴	۱۳۴	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵

صدای پیوسته یا متناوب^۱:

تراز فشار صوت باید توسط صدادسنج یا دوزیمتری تعیین گردد که حداقل با ویژگی‌های ANSI برای صدادسنج SL.4-1983,type S2A یا ویژگی‌های ANSI.25-1991 (SLOW) تنظیم شوند. مدت مواجهه نباید وسائل اندازه گیری باید در شبکه وزن یافته A در وضعیت آهسته (SLOW) تجاوز نماید. این مقادیر بدون توجه به اینکه مواجهه بصورت مداوم یا به صورت مواجهه‌های کوتاه مدت است، برای کل مدت مواجهه کار روزانه بکار می‌رود. وقتی مواجهه روزانه با صدا از دو یا چند دوره زمانی با ترازهای متفاوت تشکیل شده باشد اثر ترکیبی آنها باید بیشتر از اثر جداگانه هر یک از مواجهه‌ها مورد نظر قرار گیرد در چنین مواردی برای ارزیابی از رابطه زیر استفاده می‌شود:

$$\frac{C_1}{T_1} + \frac{C_2}{T_2} + \dots + \frac{C_n}{T_n}$$

در رابطه فوق C_n بیانگر مدت مواجهه با تراز فشار صوت معین و T_n بیانگر مدت مجاز مواجهه با همان تراز فشار صوتی معین می‌باشد. در صورتیکه حاصل جمع رابطه فوق از عدد یک تجاوز کند میزان تماس از مقدار حد تماس شغلی فراتر رفته است. تمام تماس‌های شغلی با تراز فشار صوتی ۸۰ دسی بل A و بیشتر به طریق فوق محاسبه می‌شود.

در صورت استفاده از صدادسنج معمولی این رابطه زمانی قابل استفاده است که صدا با تراز یکنواخت حداقل به مدت ۳ ثانیه ادامه داشته باشد. در غیر اینصورت باید از دوزیمتر و یا صدادسنج از نوع جمع شونده (integrating) استفاده شود. لذا در دستگاه دوزیمتری که مطابق با اصل متغیر ۳ دسی بل نسبت به زمان و تراز صدای ۸۵ دسی بل

1- Continuous or Intermittent Noise

A برای ۸ ساعت مواجهه تنظیم شده است، چنانچه دوزیمتر دوز صدا را بیش از ۱۰۰ درصد نشان دهد، مواجهه با صدا بیش از حد مجاز است. لذا دوز بیش از صد درصد دلیل بر مواجهه بیش از ۸۵ دسی بل A به ازای ۸ ساعت کار است. مواجهه بیش از حد تماس شغلی بر روی دستگاه صداسنج از نوع جمع شونده هنگامی حادث می‌گردد که متوسط تراز صدا از مقادیر مندرج در جدول ۱ تجاوز نماید.

صدا ضربه‌ای یا کوبه‌ای^۱

در صورت استفاده از وسایل اندازه‌گیری توصیه شده توسط ANSI مدل SL.4 و SI.25 یا IEC 804، صدای ضربه‌ای یا کوبه‌ای در هنگام سنجش صدا بطور خودکار اندازه‌گیری می‌شود. تنها ضابطه آن است که دامنه اندازه‌گیری مورد نیاز باید بین ۸۰-۱۴۰ دسی بل A و دامنه ضربه حداقل ۶۳ دسی بل باشد. مواجهه بدون حفاظ گوش با تراز فشار صوت بیش از ۱۴۰ دسی بل در شبکه وزن یافته C مجاز نمی‌باشد. اگر وسیله اندازه‌گیری قادر به اندازه‌گیری تراز قله در شبکه وزن یافته C نباشد آنگاه باید اندازه‌گیری تراز قله (peak) با میزان کمتر از ۱۴۰ دسی بل ملاک اندازه‌گیری قرار گیرد.

تذکر:

- ۱- برای صدای ضربه‌ای بالاتر از ۱۴۰ دسی بل C وسیله حفاظت از شنوایی باید استفاده شود و برای چنین شرایطی از محافظ شنوایی (گوشی صدایگیر) با ویژگیهای C MIL-STD-1474 در داخل گوش یا روگوشی به تنها یا توام استفاده شود.
- ۲- ممکن است تماس با برخی از مواد شیمیایی منجر به افت شنوایی گردد. لذا انجام شنوایی نسجی دوره‌ای شاغلین در محیط‌هایی که علاوه بر مواجهه با صدا، امکان تماس با برخی مواد شیمیایی نظیر تولوئن، سرب، منگنز، ان بوتیل الكل وجود دارد، توصیه می‌گردد.
- ۳- در نظافت و بهداشت وسائل حفاظت از شنوایی دقت و توجه لازم معمول گردد.

ارزیابی میزان سروصدای اتاقهای کنترل و دفاتر اداری با استفاده از معیار ترجیحی صدا^۲ یا PNC:

از آنجاییکه در مجتمعهای پتروشیمی غیر از محیط‌های کار صنعتی، ممکن است تعدادی از پرسنل در محیط‌های اداری یا قسمتهای دیگری مثل اتاق کنترل، اتاق کلید^۳، ابزار ابزار، اتاق عملیات آتش نشانی، اتاق برق و ... مشغول به کار باشند لازم است محیط کار این افراد نیز از نظر آلودگی صوتی مورد ارزیابی قرار گیرد. با توجه به اینکه در این محلها عموماً کارهایی انجام می‌شود که احتیاج به تمرکز فکری بیشتری داشته یا اینکه از حساسیت بسیاری برخوردار می‌باشد (مثل اتاق کنترل^۴، در نتیجه بایستی آسایش صوتی افراد شاغل در این مکانها مد نظر قرار گیرد).

همچنین غیر از محلهای اداری که پرسنل در آن قسمتها به مدت نسبتاً طولانی قرار دارند، ارزیابی صوت در اتاقهای استراحت نیز ضروری خواهد بود.

برای این کار لازم است پس از اندازه‌گیری تراز فشار صوت و همچنین آنالیز صوتی در محلهای فوق، نتایج بدست

-
- 1- Impulsive or Impact Noise
  - 2- Preferred Noise Criteria
  - 3- Switch Room
  - 4- Control Room

آمده با منحنیهای P.N.C مقایسه شده و در مورد میزان سر و صدا نتیجه گیری شود. لازم به ذکر است که این معیار برای اصوات موجود در محیط‌های غیر صنعتی مثل محیط اداری که نیاز به تمرکز حواس، آسایش صوتی ووضوح کلمات می‌باشد، مورد استفاده قرار گرفته و بصورت دسته ای از نمودارها می‌باشد.

کاربرد این نمودار ۲ هدف عمد دارد:

هدف اول در قبل از ساختمان سازی است که طراح بایستی کاربرد آینده ساختمان را بشناسد که این محل در آینده مورد چه استفاده ای قرار خواهد گرفت. آیا کاربری آموزشی خواهد داشت یا کاربری اداری؟ آیا کتابخانه خواهد شد و یا رستوران؟ پس از اینکه طراح از کاربری آینده ساختمان اطلاع حاصل کرد، بایستی کاربری P.N.C مربوطه را هم بداند و همچنین صدای زمینه را نیز پیش بینی کند.

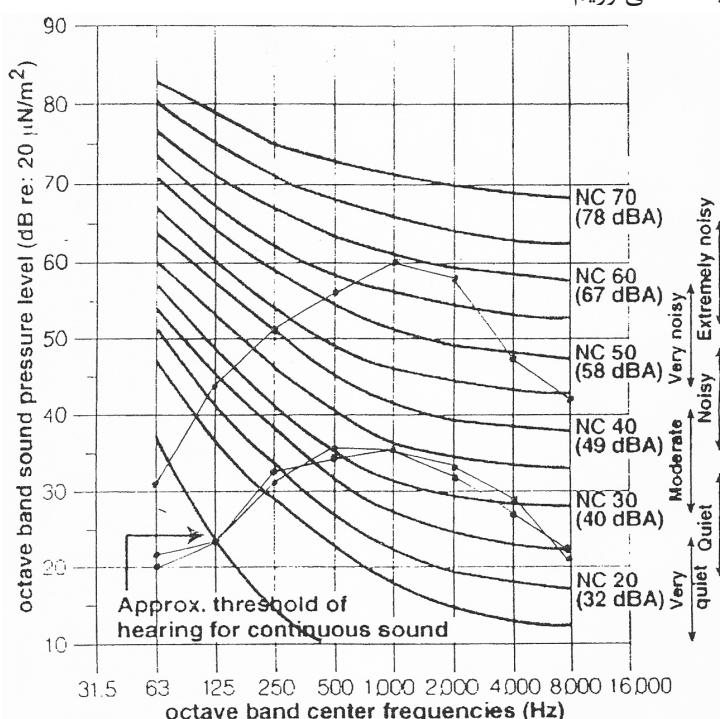
سپس با استفاده از منحنیهای P.N.C، اصول اکوستیکی در ساختمان را رعایت کند. در این حالت، ساختمان پس از ساخته شدن از نظر اکوستیکی بسیار مناسب و مطلوب بوده و آسایش افرادی را که از آن استفاده می‌کنند، تأمین خواهد کرد.

هدف دوم از کاربرد این نمودار، در مرحله ارزیابی وضعیت موجود است که ببینیم آیا سر و صدای موجود در این محل در P.N.C مجاز هست یا خیر.

همانگونه که در نمودار ۱ مشاهده می‌گردد، منحنیهای P.N.C بصورت دسته‌ای از منحنیها هستند که از NC20 شروع شده و تا NC70 ادامه پیدا می‌کنند.

بر روی محور مختصات، در جهت عمود میزان تراز فشار صوت و در جهت افقی فرکانس‌های مرکزی اکتاو باند از ۳۱/۵ هرتز تا ۱۶ کیلو هرتز نمایش داده شده است.

برای شروع به اندازه گیری بایستی در وسط محل مورد مطالعه قرار گرفت و پس از رعایت کلیه نکاتی که در مورد اندازه گیری صوت بوسیله صدا سنج گفته شد، میزان تراز فشار صوت موجود در محل و همچنین آنالیز صدا در فرکانس‌های ۸ گانه را بدست می‌آوریم.

نمودار ۱ : مقایسه P.N.C استاندارد با P.N.C های رسم شده از محیط های اداری و ...

البته طیف فرکانسی شامل ۱۰ فرکانس مرکزی است که جهت مطابقت با منحنی از اندازه گیری فرکانس‌های بسیار بالا یعنی ۱۶ کیلوهرتز و بسیار پایین یعنی ۳۱/۵ هرتز صرف نظر می‌گردد. پس از آن اعداد بدست آمده را بر روی نمودار منتقل کرده و در صورت لزوم نقاط به یکدیگر اتصال پیدا می‌کنند. سپس نمودار بدست آمده را مورد توجه قرار داده تا مشاهده نماییم که کدام نقطه نزدیک به بزرگترین نمودار P.N.C است. این نقطه دقیقاً P.N.C آن محل می‌باشد که بایستی با استانداردهای موجود مقایسه شده و نتیجه گیری بعمل آید.

جدول ۳- توصیه شده برای برخی از دفاتر اداری و تراز فشار صوت معادل آنها^۱

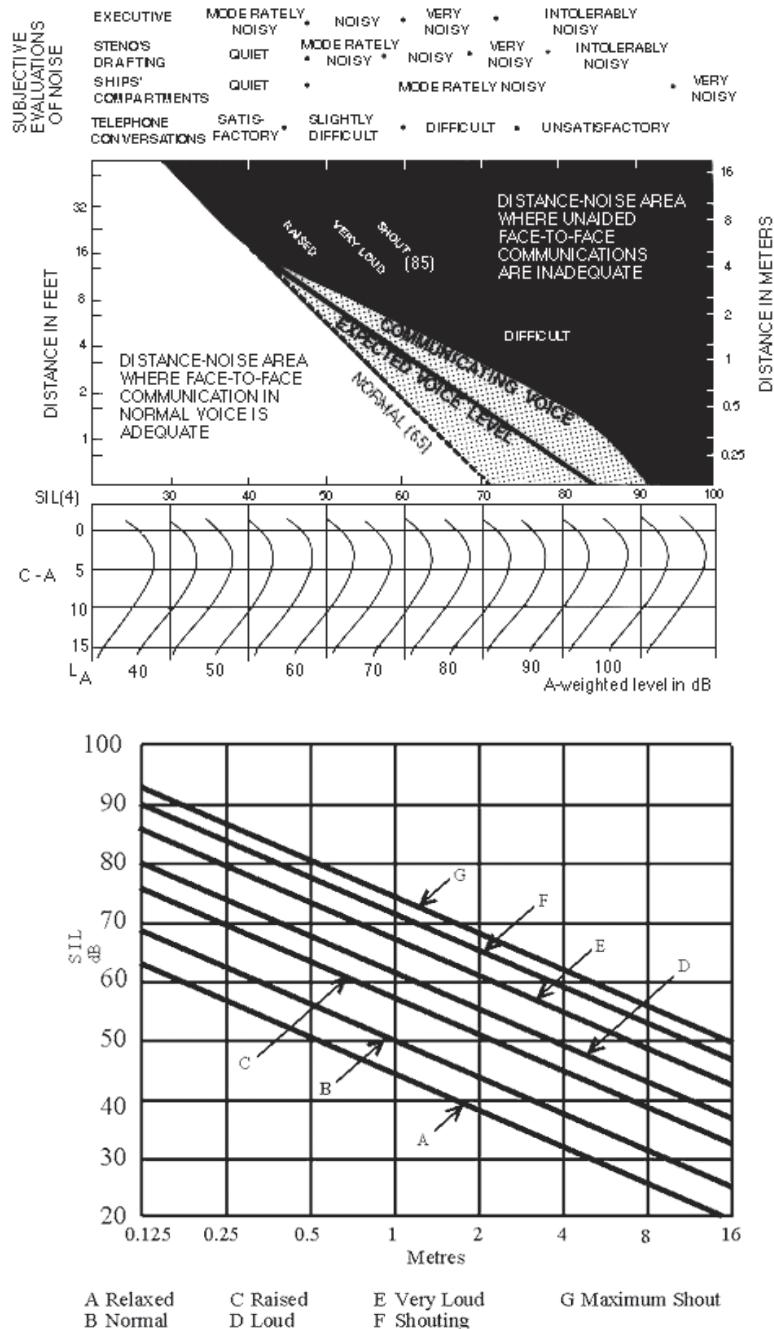
dBA	PNC	مکان
۵۶-۶۶	۵۰-۶۰	اتاق کنترل
۴۷-۵۶	۴۰-۵۰	آزمایشگاه، دفاتر کار مهندسی
۵۲-۶۱	۴۵-۵۵	آشپزخانه
۳۴-۴۷	۲۵-۴۰	اتاق های استراحت، اتاق خواب، کتابخانه و محلهای آموزشی
۴۲-۵۲	۳۵-۴۵	rstوران، دفاتر اداری بزرگ

مسئله دیگری که در محلهایی چون اتاق کنترل که در آنها کارهای حساس و دقیق مثل کنترل فرآیندها انجام می‌شود، ارتباط کلامی افراد با یکدیگر و همچنین شنیدن دستورات و فرامین است، لذا بایستی در محلهایی یاد شده از شاخص تراز تداخل صدا با مکالمه یا SIL استفاده کرد تا متوجه شویم که آیا میزان صدای موجود بحدی است که باعث شود مکالمات براحتی انجام شده و دستورات بخوبی شنیده و اجرا گردد یا اینکه میزان آلودگی صوتی بقدرتی بالاست که از حد مجاز فراتر رفته و با تداخل در مکالمه باعث ایجاد شرایط غیر بهداشتی و غیر ایمن می‌گردد. برای این منظور با توجه به فرمول SIL و نمودارهای شماره ۲ و ۳ وضعیت محلهای مختلف را از این نظر سنجش نموده و فواصلی را که پرسنل می‌توانند با صدای طبیعی، بلند، خیلی بلند و فریاد با یکدیگر مکالمه کنند مشخص می‌شود.^۲.

$$SIL = (LP_{500} + LP_{1000} + LP_{3000} + LP_{4000})/4$$

۱- Beranek, Blazier and Figwer, J.A.S.A., 1971, p. 1226,

۲- مثال : محاسبه SIL برای اتاق کنترل : $SIL = (56 + 60 + 58 + 47)/4 = 55/5$ طبق استاندارد SIL مربوط به اتاق کنترل در وضعیت مناسبی بوده و افراد می‌توانند براحتی و با صدای طبیعی از فاصله ۰/۵ متری با یکدیگر مکالمه عادی داشته باشند و در موقع لزوم صدای فریاد آنها از فاصله بیش از ۴ متری شنیده خواهد شد.

نمودار ۲ و ۳- ارتباط بین تراز تداخل صدا (SIL) و فاصله بین افراد برای برقراری ارتباط جهره به چهره^۱

1- J.C. Webster, «Speech Interference by Noise,» Proceedings, Inter-Noise 74, Institute of Noise Control Engineering, p. 558

۲- ارتعاش

۱-۲- تماس موضعی بدن با ارتعاش:

راه انتقال انرژی ارتعاشی به بدن عمدتاً اندامهای فوقانی و تحتانی بخصوص دستهاست و بدین جهت است که اثرات موضعی ارتعاش بنام «سندرم دست و بازو ناشی از ارتعاش (HAVS)^۱» خوانده شده است. مقادیر «حدتماس شغلی» ذکر شده در جدول ۱ به آن مقدار مولفه شتاب و مدت تماس با آن اشاره می‌کند که تحت آن شرایط تقریباً «کلیه کارگران ممکن است مکرراً» در تماس باشند، بدون آنکه از مرحله یک طبقه بندی استکلهلم برای ایجاد انگشت سفید ناشی از ارتعاش^۲ (VWF) که در ضمن بنام پدیده رینود^۳ با منشاً شغلی هم شناخته شده است، فراتر رود.

به جهت کمی اطلاعات لازم درباره ارتباط بین پاسخ - دوز و عارضه VWF ناشی از ارتعاش این توصیه بر اساس مطالعات اپیدمیولوژیک و در بین کارگران جنگلکاری، معدن و فلز کاری تدوین شده است. این مقادیر باقیستی جهت کنترل و کاهش تماس با ارتعاش مورد استفاده قرار گیرند و به جهت حساسیت بعضی افراد نباید بعنوان مرز میان حد ایمن و خطر تلقی گردد. باید در نظر داشت که حفاظت دست و بازو در برابر سندرم ناشی از ارتعاش فقط با اعلام یا مراعات یک "حدتماس شغلی معلوم" میسر نمی‌گردد و برای رهایی از ابتلاء به عارضه مذکور باید توصیه‌های زیر به کار رود:

- ۱- ابزار کار به وسایل و قطعات ضد ارتعاش مجهر باشد.
- ۲- از دستکش‌های ضد ارتعاش، حین کار استفاده شود.
- ۳- برای کاهش تماس با ارتعاش، کار به روش مناسب انجام گیرد بطوریکه دستها و بقیه بدن حین کار گرم نگه داشته شوند و همچنین انتقال ارتعاش از ابزار مرتعش به کارگر به حداقل ممکن کاهش یابد.
- ۴- انجام یک برنامه مراقبت پزشکی هوشیارانه می‌تواند سندرم دست بازو ناشی از ارتعاش را از محیط کار حذف نماید.

جدول ۱: مقادیر حد تماس شغلی مواجهه دست با ارتعاش در هر یک از جهات Z_h , Y_h , X_h

مقادیر شتاب ^۴ rms غالب در فرکانس مؤثر که نباید از a_{keg} و a_k تجاوز کند	کل مدت تماس روزانه ^۵
$g^{\#}$ m/s ^۲	
۰/۴۰	۴ ساعت و کمتر از ۸ ساعت
۰/۶۱	۲ ساعت و کمتر از ۴ ساعت
۰/۸۱	۱ ساعت کار و کمتر از ۲ ساعت
۱/۲۲	کمتر از ۱ ساعت

1- HAND -ARM vibration syndrome

2- vibration -induced white finger

3- Raynauds phenomenon

۴- معمولاً ارتعاش در یک محور بیشتر از دو محور دیگر می‌باشد. اگر در یک یا چند محور میزان ارتعاش از "کل مدت تماس روزانه" تجاوز کند، از حد تماس شغلی نیز تجاوز کرده است.

$$g = ۹/۸۱ \text{ m/s}^{\#}$$

۵- کل زمانی که ارتعاش طی یک روز کاری بصورت پیوسته یا متناوب به دست منتقل شده است.

نکاتی درباره جدول ۱:

- ۱- در نمودار ۱ شبکه سنجش وزنی که مورد استفاده قرار گرفته شده است بهترین وسیله برای دستیابی به مولفه‌های شتاب در فرکانسهای وزن یافته می‌باشد. از آنجاییکه مطالعات اخیر نشان داده که شبکه وزنی فرکانسی در فرکانسهای بالا(بیش از ۱۶ هرتز) حفاظت را بطور کامل تأمین نمی‌نماید بنابراین باید در هنگام استفاده از ابزار آلاتی که تولید فرکانسهای بالا را می‌نمایند جانب احتیاط را رعایت نمود.
- ۲- تماسهای حاد با مولفه‌های شتاب مؤثر(rms) در فرکانسهای وزن یافته در مقادیری بیش از حدتماس شغلی که بصورت گاهگاه و یا نامکر اتفاق می‌افتد(مثلاً ۱ روز در هفته و یا چند روز در طی دو هفته) الزاماً زیان بیشتری ندارند.
- ۳- بنظر می‌رسد تماسهای حاد با مولفه‌های شتاب مؤثر(rms) در فرکانسهای وزن یافته به میزان سه برابر مقدار حدتماس شغلی، عوارضی مشابه اثرات ناشی از مواجهه ۵ تا ۶ سال با ارتعاش را ببار می‌آورد.
- ۴- برای جلوگیری از بروز عارضه و همچنین شناخت افراد حساس به ارتعاش، معاینات پزشکی سالیانه و دوره‌ای در مورد کارگران در معرض ارتعاشات وارد بر دست- بازو باید انجام گیرد.
- ۵- در موارد تماس مداوم، برای کاهش اثرات زیان آور ناشی از ارتعاش، برنامه کار باید تعديل شود و به صورت یک ساعت کار و ده دقیقه استراحت تنظیم گردد.
- ۶- کار باید با روش مناسب انجام گیرد و بدین منظور باید کارگران در خصوص استفاده از ابزارها و فرایندهای پرقدرت در حالی که عملیات در شرایط ایمن انجام می‌گیرد آموزش داده شوند تا:
  - میزان نیروی مصرفی برای گرفتن دسته ابزار به حداقل برسد.
  - بدن و دستها را گرم و خشک نگهدارن.
  - از استعمال دخانیات پرهیز نمایند.
- ۷- تا حد ممکن از ابزارها و یا دستکشها ضد ارتعاش استفاده نمایند. بطور کلی، دستکشها برای میرایی ارتعاش مربوط به فرکانسهای بالا تأثیر بیشتری دارند.
- ۸- وزن شتاب سنج دستگاه همراه با وسائلی که برای تماس با منبع ارتعاش بکار می‌رود باید کمتر از ۱۵ گرم باشد و باید خطای اندازه گیری در محورهای متقاطع(X,Y,Z) کمتر از ۱۰٪ باشد.
- ۹- اندازه گیری ارتعاشات از نوع ضربه‌ای با جابجایی زیاد مانند آنچه که در وسایل بادی ضربه زن وجود دارد، توسط شتاب سنج‌جهای پیزوالکتریک(با میرایی مکانیکی کم) با خطای زیاد انجام می‌گیرد. با قرار دادن فیلترهای مکانیکی پائین گذر، بین شتاب سنج و منبع ارتعاشی برای حذف فرکانسهای ۱۵۰۰ هرتز و یا بیشتر، می‌توان خطای سنجش در هنگام خواندن مقادیر را کاهش داد.
- ۱۰- نام سازنده و شماره نوع تمام وسائلی که برای سنجش ارتعاش بکار می‌روند و همچنین مقدار شتاب مؤثر(rms)، فرکانس وزن یافته و محور غالب باید گزارش شود.

ارتعاش دست- بازو از نوع پیوسته، منقطع، ضربه‌ای یا کوبه‌ای:

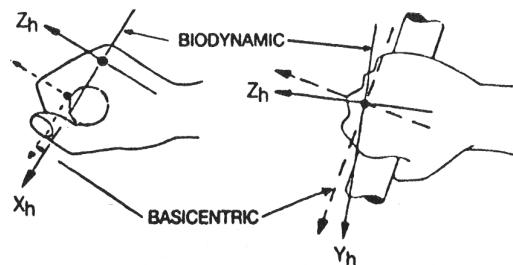
اندازه گیری ارتعاش باید بر اساس روشها و وسائل اندازه گیری که توسط ANSI.34 ISO 5349 در سال ۱۹۸۶ توصیه شده انجام گیرد و خلاصه آن بشرح زیر است:

شتاب دسته یک ابزار یا قطعه کار مرتعش باید در سه محور عمود بر هم و در نقطه‌ای نزدیک به محل ورود ارتعاش به دست اندازه گیری شود.

محورهای مزبور باید ترجیحاً منطبق بر محورهای سیستم بیودینامیک باشند اما از طرفی ممکن است در نزدیکی سیستم Basicentric هم قرار گیرند که مبدأ مختصات سیستم مزبور متناسب با شکل قطعه و دسته ابزار در محل تماس دست و سطح مرتعش قرار می‌گیرد (شکل ۱)

۱- سیستم Basicentric و بیودینامیک دست، نمایش محورهای مولفه‌های شتاب ANSI S3.34 و ISO 5349 در سال ۱۹۸۶ بر هم منتشره از منبع ارتعاشی در گستره فرکانس ۵ تا ۱۵۰۰ هرتز را بدقت ثبت نماید. هر یک از مولفه‌های شتاب را باید در فرکانس وزن یافته ثبت نمود که این کار با کمک وسایل اندازه گیری «پاسخ انسان به ارتعاش» که مجهز به شبکه فیلتری برای سنجش شتاب در فرکانس‌های مورد نظر هستند میتوان انجام داد. (نمودار ۱) ارزیابی تماس با ارتعاش در سه محور (Z_h, Y_h, X_h) باید انجام پذیرد زیرا ارتعاش یک کمیت برداری (دارای مقدار و جهت) می‌باشد.

در هر امداد، ارتعاش در مدت معمول کار با ابزار، ماشین یا قطعه کار پر توان باید به وسیله مقدار جذر مربع میانگین شتاب (rms) مولفه‌ها در فرکانس وزن یافته بر حسب متر مجدور ثانیه (m/s^2) یا واحدهای شتاب جاذبه (g) تعیین گردد، که بزرگترین مقدار a_k اساس و پایه ارزیابی تماس قرار می‌گیرد. برای اندازه گیری در هر محوری که انجام گیرد، انتگرال خطی برای ارتعاشاتی که مدت آنها خیلی کوتاه و یا اساساً از نظر زمانی با یکدیگر متفاوت می‌باشند، بکار گرفته می‌شود. اگر تماس کلی روزانه با ارتعاش در یک امداد معین، ترکیبی از چند تماس در شتابهای مؤثر (rms) مختلف باشد، در این موارد شتاب معادل در آن جهت خاص در فرکانس وزن یافته باید بر طبق رابطه زیر اندازه گیری شود:

$$(a_{keq}) = \left[\frac{1}{T} \sum_{i=1}^n [(a_{ki})^2 T_i] \right]^{1/2} = \sqrt{(a_{k1})^2 T_1/T + \dots + (a_{kn})^2 T_n/T}$$

بطوریکه:

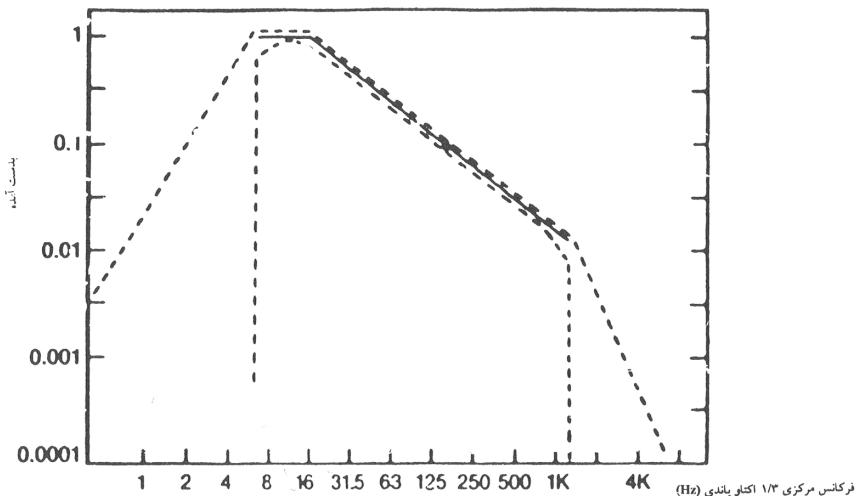
$$T = \sum_{i=1}^n T_i$$

$T =$ کل مدت مواجهه روزانه

a_{ki} = مولفه i شتاب مؤثر (rms) در فرکانس وزن یافته با مدت T_i

محاسبات مزبور ممکن است توسط دستگاههای سنجش پاسخ انسان به ارتعاش انجام شود.

1- Frequency -Weighted

شکل ۲: خصوصیت بدست آمده بر روی، شیک فیلتری مورد استفاده در فرکانس مؤثر مؤلفه های شتاب (خط ممتد)، (خطوط مقطعی) مقاومت فیلم هایی از نوع ISO 5349 و ANSI S3.34 (۱۹۸۶) می باشد.

جدول ۲ : طبقه بندی استکهلم برای (HVS) عارضه دست و بازو ناشی از ارتعاش "علائم بالینی" اعصاب حسی و عروق محیطی که توسط سرما ایجاد می شود

ارزیابی عروقی		
مرحله عارضه	درجه عارضه	شرح علائم بالینی
صفرا	-	حملاتی ندارد
یک	خفیف	حملات سفید شدن گاه به گاه پوست انگشت در نوک یک انگشت یا بیشتر عارض میشود
دو	متوسط	حملات سفید شدن گاه به گاه پوست انگشت در بندهای ناخن داروبندهای میانی و بندرت دریندپرو گزیمال یک یا چند انگشت ظاهر میشود.
سه	شدید	حملات سفید شدن پوست انگشت مکرراً در همه بندها و اغلب انگشتان ظاهر میشود
چهار	خیلی شدید	تمام علائم مرحله شه به اضافه اختلال تغذیه درست در نوک انگشتان
ارزیابی اعصاب حسی		
مرحله		علائم بالینی
صفرا (اعصاب حسی)		با ارتعاش تماس دارد ولی علامت بالینی ندارد
یک (اعصاب حسی)		حالت کرختی متناوب، تنها و یا همراه با حس سوزن سوزن شدن در انگشتان
دو (اعصاب حسی)		حالت کرختی متناوب و یا پایدار و تقلیل حس درک پوستی
سه (اعصاب حسی)		حالت کرختی متناوب و یا پایدار و تقلیل حس لامسه برای تشخیص موارد متفاوت لمس همراه با تقلیل مهارت (حرکات سریع و دقیق دستی) در
مراحل مختلف برای هر دست جداگانه گزارش میشود (برای مثال - مرحله دو در دست چپ در دو انگشت و مرحله یک در دست راست در یک انگشت		

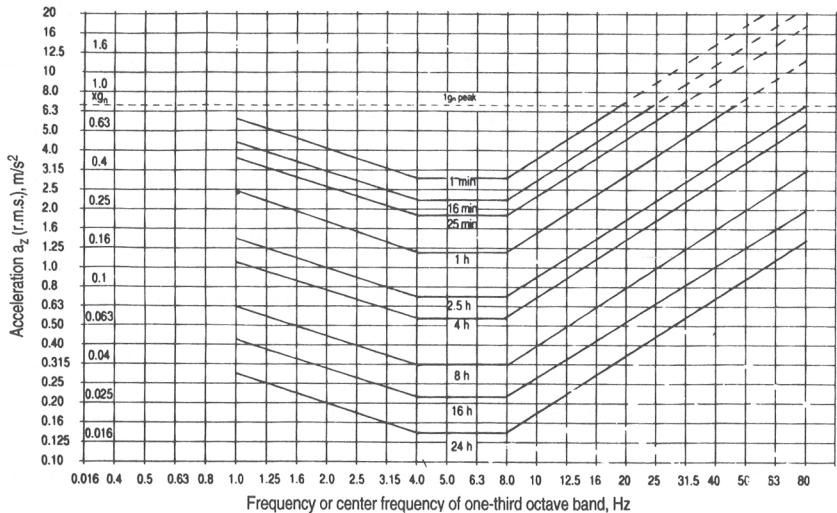
۲-۲- ارتعاش تمام بدن :

مقادیر حد تماس شغلی در اشکال ۱ و ۲ (جداول ۱ و ۲) به ارتعاش واردہ به تمامی بدن ناشی از عوامل مکانیکی (WBV) با مقدار و جهت مولفه شتاب مؤثری (RMS) اشاره دارد که بنظر می‌رسد چنانچه تقریباً کلیه شاغلین بطور مکرر در مواجهه با آن قرار گیرند، احتمال عوارضی مانند کمردرد، اثرات سوء بر مهره‌های کمر و ناتوانی در رانندگی با وسایل نقلیه زمینی، ظاهر نگردد. سیستم بیودینامیک در شکل ۳ نشان داده است. این مقادیر باید بعنوان راهنمای در کنترل مواجهه با ارتعاش تمامی بدن مورد استفاده قرار گیرند و نباید بعنوان مرز میان حد ایمن و خطر تلقی گردد.

نکات :

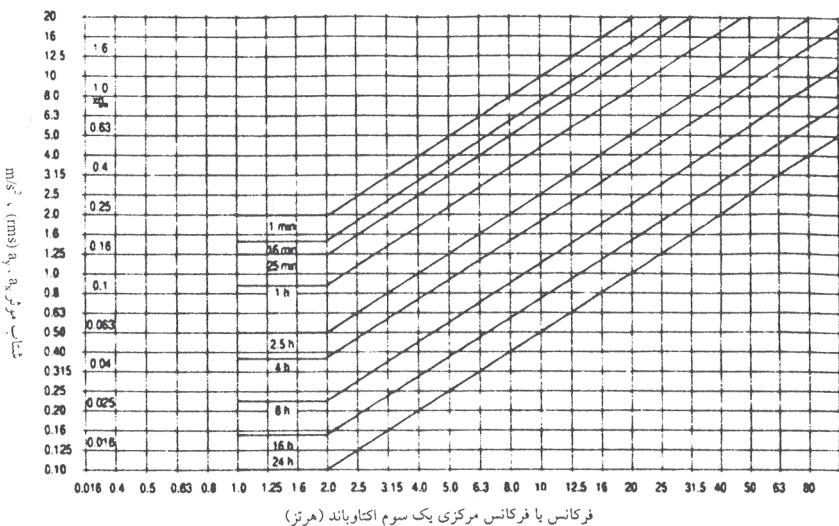
- ۱- شتاب ارتعاش کمیتی برداری است که بر حسب m/s^2 بیان می‌شود. شتاب ثقل (g) معادل $9.81 m/s^2$ است.
- ۲- در هر یک از اشکال ۱ و ۲ تعدادی منحنی مستقل از یکدیگر ارائه شده است که بر اساس زمانهای مواجهه مختلف تنظیم گردیده اند. منحنی‌های مذبور نشان می‌دهد در گستره فرکانس ۴-۸ هرتز در محور Z و در گستره فرکانس ۳-۲ هرتز در محور X و Y در ارتعاش واردہ به انسان تشیدید (رزوناس) صورت می‌گیرد. محورهای مذبور در شکل ۳ تعریف شده اند.
- ۳- سنجش ارتعاش تمام بدن و زمان مواجهه معادل برای مواجهه‌های منقطع هنگامی محاسبه می‌گردد که میزان شتاب مؤثر (rms) در طول زمان به طور محسوس متغیر است و این نوع سنجش باید مطابق با ANSI ISO 2631 یا S3.18 در سال ۱۹۷۹ انجام پذیرد.
- ۴- حدتماس شغلی عنوان شده برای ضرایب قله ۶ و کمتر از آن معتبر است. ضریب قله نسبت شتاب قله (Peak) به شتاب مؤثر (rms) می‌باشد. البته سنجش باید در یک جهت همسان در مدت یک دقیقه برای هر یک از محورهای X و Y و Z انجام شود. حدتماس شغلی مذبور برای اثرات ارتعاش تمامی بدن برآورده گردیده است و در صورتی که ضریب قله بیش از ۶ باشد باید با احتیاط لازم مقادیر مذبور را بکار گرفت.
- ۵- حدتماس شغلی مذبور باید برای ساختمانهای ثابت (مراجعه شود به ANSI S3.29 - ۱۹۸۳)، در سازه‌های دریائی یا در کشتی‌ها بکار برده شود.
- ۶- خلاصه‌ای از سنجش ارتعاش تمامی بدن و روش تحلیل یافته‌ها به شرح ذیل می‌باشد:
الف- در هر نقطه، برای حداقل یک دقیقه در محورهای بیودینامیکی که در شکل ۳ نشان داده شده است، مقادیر مؤثر شتاب (rms)، باید بطور همزمان و مستمر در سه محور اندازه گیری شود.

1- Whole -body Vibration
2- Root -Mean -Square

شکل ۱ - حدود شتاب طولی (a_z) بر حسب فرکانس و زمان تماس (ISO 2631)

۱۸۸

شکل ۲ : حدود شتاب عرضی (a_x , a_y) بر حسب فرکانس و زمان تماس (ISO 2631)

جدول ۱ : مقادیر عددی برای شتاب طولی ارتعاش در جهت az (از جهت سر به طرف پا) [مراجعه به شکل ۱].
مقادیر تعیین شده برای حدتماس شغلی بر حسب مقادیر rms ارتعاش تک فرکانس خالص (سینوسی) یا مقادیر (ISO ۲۶۳۱) در یک سوم اکتاویاند برای ارتعاش منتشره (rms)

شتاب (m/s ²)										فرکانس Hz
مدت مواجهه										
۱ min	۱۶ min	۲۵ min	۱ h	۲/۵ h	۴ h	۸ h	۱۶ h	۲۴ h		
۵/۶۰	۴/۲۵	۳/۵۵	۲/۳۶	۱/۴۰	۱/۰۶	۰/۶۳	۰/۳۸۳	۰/۲۸۰	۱/۰	
۵/۰۰	۳/۷۵	۳/۱۵	۲/۱۲	۱/۲۶	۰/۹۵	۰/۵۶	۰/۳۳۸	۰/۲۵۰	۱/۲۵	
۴/۵۰	۳/۳۵	۲/۸۰	۱/۹۰	۱/۱۲	۰/۸۵	۰/۵۰	۰/۳۰۲	۰/۲۲۴	۱/۶	
۴/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۱/۷۰	۱/۰۰	۰/۷۵	۰/۴۵	۰/۲۷۰	۰/۲۰۰	۲/۰	
۳/۵۵	۲/۶۵	۲/۲۴	۱/۵۰	۰/۹۰	۰/۶۷	۰/۴۰	۰/۲۳۹	۰/۱۸۰	۲/۵	
۳/۱۵	۲/۳۵	۲/۰۰	۱/۳۲	۰/۸۰	۰/۶۰	۰/۳۵۵	۰/۲۱۲	۰/۱۶۰	۳/۱۵	
۲/۸۰	۲/۱۲	۱/۸۰	۱/۱۸	۰/۷۱	۰/۵۳	۰/۳۱۵	۱/۹۲	۰/۱۴۰	۴/۰	
۲/۸۰	۲/۱۲	۱/۸۰	۱/۱۸	۰/۷۱	۰/۵۳	۰/۳۱۵	۰/۱۹۲	۰/۱۴۰	۵/۰	
۲/۸۰	۲/۱۲	۱/۸۰	۱/۱۸	۰/۷۱	۰/۵۳	۰/۳۱۵	۰/۱۹۲	۰/۱۴۰	۶/۳	
۲/۸۰	۲/۱۲	۱/۸۰	۱/۱۸	۰/۷۱	۰/۵۳	۰/۳۱۵	۰/۱۹۲	۰/۱۴۰	۸/۰	
۳/۵۵	۲/۶۵	۲/۲۴	۱/۵۰	۰/۹۰	۰/۶۷	۰/۴۰	۰/۲۳۹	۰/۱۸۰	۱۰/۰	
۴/۵۰	۳/۳۵	۲/۸۰	۱/۹۰	۱/۱۲	۰/۸۵	۰/۵۰	۰/۳۰۲	۰/۲۲۴	۱۲/۵	
۵/۶۰	۴/۲۵	۳/۵۵	۲/۳۶	۱/۴۰	۱/۰۶	۰/۶۳	۰/۳۸۳	۰/۲۸۰	۱۶/۰	
۷/۱۰	۵/۳۰	۴/۵۰	۳/۰۰	۱/۸۰	۱/۳۲	۰/۸۰	۰/۴۷۷	۰/۳۵۵	۲۰/۰	
۹/۰۰	۶/۷۰	۵/۶۰	۳/۷۵	۲/۲۴	۱/۷۰	۱/۰	۰/۶۰۵	۰/۴۵۰	۲۵/۰	
۱۱/۲	۸/۵۰	۷/۱۰	۴/۷۵	۲/۸۰	۲/۱۲	۱/۲۵	۰/۷۶۵	۰/۵۶۰	۳۱/۵	
۱۴/۰	۱۰/۶	۹/۰۰	۶/۰۰	۳/۵۵	۲/۶۵	۱/۶۰	۰/۹۵۵	۰/۷۱۰	۴۰/۰	
۱۸/۰	۱۳/۲	۱۱/۲	۷/۵۰	۴/۵۰	۳/۳۵	۲/۱	۱/۱۹	۰/۹۰۰	۵۰/۰	
۲۲/۴	۱۷/۰	۱۴/۰	۹/۵۰	۵/۶۰	۴/۲۵	۲/۵	۱/۵۳	۱/۱۲۰	۶۳/۰	
۲۸/۰	۲۱/۲	۱۸/۰	۱۱/۸	۷/۱۰	۵/۳۰	۳/۱۵	۱/۹۱	۱/۴۰۰	۸۰/۰	

جدول ۲ : مقادیر عددی شتاب عرضی ارتعاش در جهت a_x , a_y (از جهت پشت بطرف سینه یا پهلو بطرف پهلو) [مراجعه به شکل ۲] مقادیر تعیین شده حدتماس شغلی بر حسب مقادیر rms ارتعاش تک فرکانس خالص(سینوس) یا مقادیر(rms) در یک سوم اکتاوباند برای ارتعاش منتشره (ISO 2631)

شتاب (m/s^2)										فرکانس	
مدت مواجهه											
۱ Min	۱۶ Min	۲۵ Min	۱ H	۲/۵ H	۴ H	۸ H	۱۶ H	۲۴ H	Hz		
۲/۰	۱/۵۰	۱/۲۵	۰/۸۵	۰/۵۰	۰/۳۵۵	۰/۲۲۴	۰/۱۳۵	۰/۱۰۰	۱/۰		
۲/۰	۱/۵۰	۱/۲۵	۰/۸۵	۰/۵۰	۰/۳۵۵	۰/۲۲۴	۰/۱۳۵	۰/۱۰۰	۱/۲۵		
۲/۰	۱/۵۰	۱/۲۵	۰/۸۵	۰/۵۰	۰/۳۵۵	۰/۲۲۴	۰/۱۳۵	۰/۱۰۰	۱/۶		
۲/۰	۱/۵۰	۱/۲۵	۰/۸۵	۰/۵۰	۰/۳۵۵	۰/۲۲۴	۰/۱۳۵	۰/۱۰۰	۲/۰		
۲/۵	۱/۹	۱/۶	۱/۰۶	۰/۶۳	۰/۴۵۰	۰/۲۸۰	۰/۱۷۱	۰/۱۲۵	۲/۵		
۳/۱۵	۲/۳۶	۲/۰	۱/۳۲	۰/۸	۰/۵۶۰	۰/۳۵۵	۰/۲۱۲	۰/۱۶۰	۳/۱۵		
۴/۰	۳/۰	۲/۵	۱/۷۰	۱/۰	۰/۷۱۰	۰/۴۵۰	۰/۲۷۰	۰/۲۰۰	۴/۰		
۵/۰	۳/۷۵	۳/۱۵	۲/۱۲	۱/۲۵	۰/۹۰۰	۰/۵۶۰	۰/۳۳۸	۰/۲۵۰	۵/۰		
۶/۳	۴/۷۵	۴/۰	۲/۶۵	۱/۶	۱/۱۲	۰/۷۱۰	۰/۴۲۸	۰/۳۱۵	۶/۳		
۸/۰	۶/۰	۵/۰	۳/۳۵	۲/۰	۱/۴۰	۰/۹۰۰	۰/۵۴	۰/۴۰	۸/۰		
۱۰/۰	۷/۵	۶/۳	۴/۲۵	۲/۵	۱/۸۰	۱/۱۲	۰/۶۷۵	۰/۵۰	۱۰/۰		
۱۲/۵	۹/۵	۸/۰	۵/۳۰	۳/۱۵	۲/۲۴	۱/۴۰	۰/۸۵۵	۰/۶۳	۱۲/۵		
۱۶/۰	۱۱/۸	۱۰/۰	۶/۷۰	۴/۰	۲/۸۰	۱/۸۰	۱/۰۶	۰/۸۰	۱۶/۰		
۲۰/۰	۱۵/۰	۱۲/۵	۸/۵	۵/۰	۳/۵۵	۲/۲۴	۱/۳۵	۱/۰۰	۲۰/۰		
۲۵/۰	۱۹/۰	۱۵/۰	۱۰/۶	۶/۳	۴/۵۰	۲/۸۰	۱/۷۱	۱/۲۵	۲۵/۰		
۳۱/۵	۲۳/۶	۲۰/۰	۱۳/۲	۸/۰	۵/۶۰	۳/۵۵	۲/۱۲	۱/۶۰	۳۱/۵		
۴۰/۰	۳۰/۰	۲۵/۰	۱۷/۰	۱۰/۰	۷/۱۰	۴/۵۰	۲/۷۰	۲/۰۰	۴۰/۰		
۵۰/۰	۳۷/۵	۳۱/۵	۲۱/۲	۱۲/۵	۹/۰۰	۵/۶۰	۳/۳۸	۲/۵۰	۵۰/۰		
۶۳/۰	۴۵/۷۰	۴۰/۰	۲۶/۵	۱۶/۰	۱۱/۲	۷/۱۰	۴/۲۸	۳/۱۵	۶۳/۰		
۸۰/۰	۶۰/۰	۵۰/۰	۳۳/۵	۲۰/۰	۱۴/۰	۹/۰۰	۵/۴	۴/۰۰	۸۰/۰		

ب- سه شتاب سنج با وزن خیلی کم، هر کدام با یک حساسیت محور عرضی کمتر از ۱۰٪، بطور عمودی بر روی یک مکعب فلزی سبک وزن نصب شده و در داخل مرکز یک دیسک لاستیکی سخت قرار داده شده است (J 1013 per SAE) کل وزن این دیسک مکعب، شتاب سنج و کابلهای آن نباید از ۱۰٪ وزن کل مورد در حال اندازه گیری، بیشتر باشد. سنجشها باید با قرار دادن دیسک لاستیکی بر روی نشیمنگاه صندلی راننده و زیر باسن راننده در زمانی که وسیله نقلیه در حال کار است، انجام گیرد.

ج- برای هر یک از محورها، در یک سوم اکتاو باند (۱ تا ۸۰ هرتز)، برای مقایسه با شکل ۱ یا شکل ۲ بطور متناسب باید به طور جداگانه آنالیز بیناب به روش معادل انجام گیرد.

د- اگر شتاب مؤثر (rms) هر یک از قله‌های بیناب در مدت زمان مربوطه، معادل یا بیش از مقادیر ارائه شده در شکل ۱ یا ۲ گردد، در این صورت از حدتماس شغلی برای زمان مواجهه مورد نظر، فراتر رفته است. در این صورت محوری که بالاترین قله بیناب منحنی، و کوتاهترین زمان غالب مواجهه را قطع می‌کند برای تعیین حد مواجهه مجاز بکار می‌رود.

۷- کل شتاب مؤثر (rms) وزن یافته برای هر یک از محورها با استفاده از معادله ۱ با ضریب وزن یافته در محور متناسب در جدول ۳ ارائه شده است. برای محور X معادله بصورت ذیل است :

$$A_{wx} = \sqrt{\sum (W_{fx} A_{fx})^2} \quad (\text{برای محورهای Y, Z معادله ها و تعاریف مشابه معادله مذبور اعمال می‌گردد.})$$

بطوریکه :

$$A_{wx} = \text{کل شتاب مؤثر وزن یافته برای محور X}$$

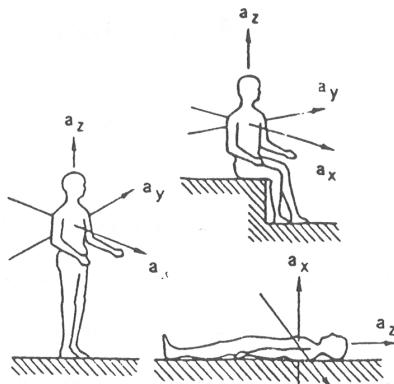
$$W_{fx} = \text{ضریب وزن یافته برای محور X در هر یک سوم اکتاو باند فرکانس‌های ۱ تا ۸۰ هرتز (جدول ۳)}$$

$$A_{fx} = \text{مقدار شتاب مؤثر (rms) برای بیناب محور X در یک سوم اکتاو باند فرکانس‌های ۱ تا ۸۰ هرتز}$$

۸- اگر باستفاده از معادله ۱ مقادیر شتاب در سه محور یکسان باشد، حرکت ترکیبی تمامی محورها می‌تواند از هر یک از مولفه‌ها بزرگتر و لاجرم عملکرد راننده وسیله نقلیه را بشدت تحت تأثیر قرار دهد. بالحاظ نمودن نتایج حاصل از معادله ۱ در معادله ۲، می‌توان نتایجی بدست آورد که کل شتاب مؤثر وزن یافته را تعیین نمود (A_{wt}).

$$A_{wt} = \sqrt{(1.4 A_{wx})^2 + (1.4 A_{wy})^2 + (A_{wz})^2}$$

ضریب $1/4$ را که مقادیر کل شتاب مؤثر وزن یافته در محورهای X و Y ضرب شده است، در حقیقت نسبت مقادیر منحنی‌های طولی و عرضی پاسخ‌های معادل است که بر اساس دامنه پاسخ حساسترین افراد طراحی شده است. کمیسیون جامعه اروپا پیشنهاد می‌کند حد عمل در ۸ ساعت کار روزانه، برای شتاب مؤثر وزن یافته 0.5 متر بر مجدور ثانیه باشد. مقدار مذبور قابل مقایسه با نتایج معادله ۲ است.

سیستم بودینامیک سنجش‌های شتاب (ISO 2631)

شتاب در جهت محورهای X و Y و Z محور = از جهت پشت به طرف سینه ، محور Y = از راست به چپ ، محور Z = از پا به طرف سر

جدول ۳- ضریب وزن یافته مربوط به گستره فرکانس در حداکثر حساسیت شتاب^۱ منحنی‌های پاسخ شکل ۲۱ و (ISO 2631)

فرکانس (Hz)	ضریب وزن یافته	ارتعاشات طولی Z (شکل ۱)	ارتعاشات عرضی X, Y (شکل ۲)
۱/۰	۰/۵۰	۰/۰۰	
۱/۲۵	۰/۵۶	۱/۰۰	
۱/۶	۰/۶۳	۱/۰۰	
۲/۰	۰/۷۱	۱/۰۰	
۲/۵	۰/۸۰	۰/۸۰	
۳/۱۵	۰/۹۰	۰/۶۳	
۴/۰	۱/۰۰	۰/۵	
۵/۰	۱/۰۰	۰/۴	
۶/۳	۱/۰۰	۰/۳۱۵	
۸/۰	۱/۰۰	۰/۲۵	
۱۰/۰	۰/۸۰	۰/۲	
۱۲/۵	۰/۶۳	۰/۱۶	
۱۶/۰	۰/۵۰	۰/۱۲۵	
۲۰/۰	۰/۴۰	۰/۱	
۲۵/۰	۰/۳۱۵	۰/۰۸	
۳۱/۵	۰/۲۵	۰/۰۶۳	
۴۰/۰	۰/۲۰	۰/۰۵	
۵۰/۰	۰/۱۶	۰/۰۴	
۶۳/۰	۰/۱۲۵	۰/۰۳۱۵	
۸۰/۰	۰/۱۰	۰/۰۲۵	

۱- ۴ تا ۸ هرتز در موردی که $\pm a_z$ تشدید ارتعاش وجود دارد
۱ تا ۲ هرتز در موردی که $a_y \pm a_z$ تشدید ارتعاش وجود دارد.

۹- در طول کار روزانه ممکن است ضربه های ارتعاشی مرکب، کوتاه مدت، با دامنه زیاد و با ضربه قله بیش از ۶ وجود داشته باشد. در این موارد، حد تماش شغلی حفاظت افراد را تأمین نخواهد کرد (نکته ۴)، در این موارد روش محاسبه بر اساس «اصل توان ۴» توصیه می گردد.

۱۰- ارتعاش تمام بدن را می توان با استفاده از بالشتکهای هوایی برای نشیمنگاه صندلی، تعليق بدن ماشین، نگهداری سیستمهای تعليق و سیله نقلیه، تنظیم باد تایر ماشین و کنترل از راه دور فرآیندهای ارتعاش زاء، کنترل نمود. صندلی با دسته برای تکیه دادن دست، وجود تکیه گاه کمری، پشتی و صندلی قابل تنظیم همگی از فنون مناسب برای کنترل ارتعاش می باشند.

۱۱- برای شاغلینی که بر روی وسایل نقیل کار می کنند، اجرای موارد ذیل که در ارتباط با نحوه مناسب انجام کار می باشد، توصیه می شود:

الف- اجتناب از بلند شدن یا خم شدن ناگهانی پس از مواجهه.

ب- استفاده از حرکات ساده، با حداقل چرخیدن یا پیچیدن بدن در هنگام خروج از وسیله نقلیه.

۳- پرتوهای یونساز:

کمیتی تعیین مقادیر حد تماش شغلی عوامل فیزیکی مقادیر پیشنهادی کمیسیون بین المللی حفاظت در برابر پرتوها^۱ را برای پرتوگیری شغلی پذیرفته است.^۲ پرتوهای یونسانز شامل ذرات باردار (مانند ذرات آلفا و بتا که از مواد رادیواکتیو ساطع می شوند و همچنین ذرات نوترون که از واکنشهای هسته ای در راکتورها و شتاب دهنده ها تابش می شود) و پرتوهای الکترومغناطیس (مانند پرتوگاما تابش شده از مواد پرتوزا و پرتوهای ایکس تابش شده از شتاب دهنده های الکترون و همچنین دستگاه های مولد پرتو ایکس) با انرژی بیش از $12/4$ الکترون ولت (Ev) بوده که دارای طول موجی تقریباً کمتر از 100 نانومتر (nm) می باشند.

اساس حفاظت در برابر پرتو اجتناب از پرتوگیری غیر ضروری می باشد. ICRP اصول حفاظت در برابر پرتو را بشرح زیر تعیین نموده است.

- **توجیه کاربرد پرتوها:** کاربرد پرتوها زمانی توجیه پذیر است که برتری مزایای استفاده از پرتوها در مقایسه با مضار پرتوگیری افراد و یا جامعه با دلالات مشخص محرز باشد.

- **استفاده بهینه:** هر گونه پرتوگیری باید بطور منطقی کاهش یابد یا به عبارتی هر چه کمتر مواجه شدنی ALARA^۳ باشد و شرایط اقتصادی و اجتماعی منظور گردد.

- **حد دوزفردي:** پرتوهای تابشی از منابع مختلف نباید بیشتر از دوز تعیین شده در جدول ۱ باشد.

- خط مشی حد پرتوگیری شغلی در جدول ۱ بر اساس توصیه ICRP باشد.

- بر اساس اصل ALARA پرتوگیری شغلی افراد می بایستی به مراتب کمتر از مقادیر مجاز تعیین شده باشد.

1- International Commission Of Radiation Protection

۲- مقادیر دوز مؤثر و دوز معادل سالانه برای اعضای مختلف بدن منطبق بر استانداردهای پایه حفاظت در برابر اشعه مصوبه اسفند ماه ۱۳۷۹ سازمان انرژی اتمی ایران می باشد.

3- As low as reasonably achievable

مقادیر توصیه شده برای مواجهه با پرتوهای یونساز

نوع پرتوگیری	مقدار توصیه شده
دوز مؤثر	
الف- در هر سال(فقط در طی یک سال)	50 mSv (میلی سیورت)
ب- میانگین بیش از 5 سال	2 میلی سیورت در سال
دوز معادل سالانه برای :	
الف- عدسی چشم	150 میلی سیورت
ب- پوست	500 میلی سیورت
ج- دستها و پاهای	500 میلی سیورت
پرتوگیری جنین وقتی حاملگی مشخص شده است :	
• دوز معادل ماهانه ^۱	۰/۵ میلی سیورت
• دوز سطحی(ناحیه تحتانی شکم بانوان)	۲ میلی سیورت (برای زمان حاملگی)
• پرتوگیری داخلی	۱/۲۰ (یک بیستم) حد سالانه پرتوگیری داخلی(ALI) ^۲
دختران رادون (Radon Daughters)	* (WLM/year) ۴ ماه کاری

۱- مجموع پرتوگیری داخلی و خارجی با استثناء مقادیر ناشی از منابع طبیعی بر اساس توصیه‌های NCRP. (یک رم برابر است با ده میلی سیورت)

2-ALI: Annual Limit on Intake * WLM: Working Level Months

۴- میدانها و پرتوهای غیر یونیزان

۴-۱- میدانهای مغناطیسی پایا:

مقادیر حدود تماس شغلی در این بخش با شدت‌های شار مغناطیسی پایا به مقادیری اشاره دارد که بنظر میرسد چنانچه تقریباً کلیه شاغلین بطور مکرر در روزهای متوالی در مواجهه با آن قرار گیرند اثرات سوء بر سلامت آنان عارض نگردد. مقادیر تعیین شده باید بعنوان راهنمائی جهت کنترل مواجهه با میدانهای مغناطیسی پایا استفاده شود ولی نباید بعنوان مرز مشخصی بین ایمنی و خطر تلقی گردد.

تماسهای شغلی عادی برای تمام بدن نباید از 60 میلی تسلای (mT) معادل 600 گوس (G) در روز و همچنین برای دستها و پاها از 600 میلی تسلای (mT) در روز تجاوز کند. مقادیر فوق بر اساس میانگین وزنی زمانی (TWA) تعیین شده است. $(G) = 10^4 \text{ T} = 1 \text{ Tesla}$

سقف مقادیر توصیه شده برای تمام بدن مساوی 2 T و برای دستها و پاها مساوی 5 T می‌باشد. احتمال دارد بعلت نیروهای مکانیکی واردہ از میدان مغناطیسی در وسایل و ابزاری با خاصیت فرو مغناطیسی و بعضی از وسایل پزشکی کاشته شده در بدن، مخاطرات ایمنی حاصل شود. افرادی که از وسایل ضربان ساز قلبی و وسایل پزشکی الکترونیکی مشابه استفاده می‌کنند نیز باید در مواجهه با میدانهای بیش از 0.5 میلی تسلای (mT) قرار گیرند. همچنین در شار با شدت بیشتر ممکن است اثرات سوء ایجاد شود که حاصل نیروهای سایر وسایل کاشته شده در بدن مانند انواع بخیه‌های فلزی، گیره‌های مورد استفاده در درمان بعضی ناراحتی‌های عروقی، همچنین انواع اندامهای صنوعی (پروتزهای فلزی) و غیره باشد.^۱

جدول ۱- مقادیر حد تماس شغلی برای میدانهای مغناطیسی پایا

مقدار سقف	TWA هشت ساعته	
۲ T	۶۰ mT	تمام بدن
۵ T	۶۰۰ mT	دستها و پاها
0.5 mT	-	افراد حامل وسایل پزشکی الکترونیکی

۱- ACGIH حدود زیر را برای میدانهای مغناطیسی پایا پیشنهاد کرده است که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاههای مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

مقدار سقف	واجهه
۲ T	تمام بدن (محیط کار عمومی)
۸ T	تمام بدن (کارگران با آموزش‌های خاص و محیط‌های کاری کنترل شده)
۲۰ T	دستها و پاها
0.5 mT	افراد حامل وسایل پزشکی الکترونیکی

جدول ۲ : گستره پرتوهای الکترومغناطیسی و حدود تماس شغلی مربوطه

پرتوهای بونساز		پرتوهای غیر بونساز										ناحیه			
X - Ray		فرابنفش			نور مرئی			مادون قرمز			ماکروویو		رادیوفرکانس	زیر رادیو فرکانس	
UV-C	UV-B	UV-A			IR-A	IR-B	IR-C	780 nm	1.4 μm	3 μm	1 mm			ELF	
180 nm	180 nm	280 nm	315 nm	400 nm											پهنهای موج
					780 nm	1.4 μm	3 μm	1 mm							طول موج
								300 GHz		300 MHz			10 nm	1000 km	فرکانس
											30 kHz		300 Hz		حد تماس شغلی کاربردی
پرتو بونساز		فرابنفش			نور مرئی و			مادون قرمز نزدیک			رادیوفرکانس و ماکروویو		زیر رادیو فرکانس		حد تماس شغلی کاربردی

۴-۲-میدانهای مغناطیسی با فرکانسهای KHz ۳۰ و کمتر از آن (زیر فرکانس رادیوئی)

مقاییر حدتماس شغلی با دامنه شدت‌های شار مغناطیسی ناشی از میدانهای مغناطیسی با گستره فرکانسی KHz ۳۰ و کمتر از آن به مقادیری اشاره دارد که بنظر میرسد چنانچه تقریباً کلیه شاغلین بطور مکرر در مواجهه با آن قرار گیرند اثر سوئی بر سلامت آنها عارض نگردد. برای تعیین مقادیر حدتماس شغلی شدت‌های میدان مغناطیسی بصورت مقادیر مؤثر (rms) داده شده است. این مقادیر بعنوان راهنمائی جهت کنترل پرتو گیری از میدانهای مغناطیسی با زیر فرکانسهای KHz ۳۰ و کمتر از آن تعیین شده است ولی نباید بعنوان یک مرز مشخص بین ایمنی و خطر تلقی شود. پرتوگیری‌های شغلی در گستره فرکانس بی نهایت کم (ELF)^۱ از یک تا ۳۰۰ هرتز، نباید از مقدار سقف ارائه شده در رابطه زیر تجاوز کند:

$$\text{برای تمام بدن: } B = \frac{6}{f} \text{ (برحسب mT)}$$

$$\text{برای بازو و ساق پا: } B = \frac{300}{f} \text{ (برحسب mT)}$$

$$\text{برای دستها و پاها: } B = \frac{600}{f} \text{ (برحسب mT)}$$

(حدتماس شغلی بر حسب میلی تسلای (mT) بطوریکه f فرکانس بر حسب هرتز است).

مقدار حدتماس شغلی برای فرکانس‌های کمتر از ۳۰۰ Hz در ناحیه دستها و پاها با ضریب ۱۰ و همچنین برای بازو و ساق پا با ضریب ۵ می‌تواند افزایش یابد.

پرتوگیری‌های شغلی در گستره فرکانس ۳۰۰ Hz تا ۳۰ KHz (شامل باند فرکانس محتوا VF) از ۳۰۰ Hz تا ۳ KHz و باند فرکانس خیلی کم [VLF] از ۳ KHz-۰.۲ mT است) نباید از مقدار سقف 0.2 mT تجاوز کند. مقادیر سقف برای فرکانس‌های ۳۰۰ Hz تا ۳۰ KHz شامل پرتو گیری تمام بدن و همچنین قسمتی از بدن می‌باشد، شدت‌های شار مغناطیسی ($mT = 60/f$) در فرکانس ۶۰ Hz مطابق با حداقل چگالی شار مجاز 1 mT می‌باشد. حدتماس شغلی در فرکانس ۳۰ KHz، 0.2 mT است که مطابق با شدت میدان مغناطیسی 160 A/m می‌باشد.

۱- Extremely – Low - Frequency

تماس مداوم شغلی با میدان مغناطیسی در طول کار روزانه باید به چگالی شار مغناطیسی کمتر از 0.5 mT محدود شود. تماس کوتاه مدت شغلی تمام بدن در مدت بالای ۲ ساعت در طول کار روزانه نباید از 5 mT تجاوز کند (ACGIH 2006).

جریانهای تماسی حاصل از تماس اشیاء بدون سیم زمین که شارژ الکتریکی القایی در میدان مغناطیسی-_{RF} (زیررادیو فرکانس) قوی دریافت می کنند، برای جلوگیری از پاسخهای از جاپریدن یا شوکهای شدید الکتریکی، نباید از حدود زیر تجاوز کند:

۱- یک میلی آمپر در فرکانس $1 \text{ Hz} - 2/5 \text{ KHz}$

۲- 0.4 f mA در فرکانس $2/5$ تا 30 کیلوهرتز، فرکانس بر حسب کیلوهرتز بیان می شود.

توجه:

۱- مقادیر حد تماس شغلی تعیین شده بر اساس ارزشیابی داده های موجود از تحقیقات آزمایشگاهی و مطالعات مربوط به پرتوگیری انسانی است. در صورت بدست آمدن اطلاعات جدیدتر، تغییراتی در مقادیر ارائه شده انجام خواهد شد. تاکنون، اطلاعات کافی راجع به جواب های انسان و اثرات سوء احتمالی ناشی از میدانهای مغناطیسی در 1 KHz تا 30 KHz وجود ندارد تا بتوان بر اساس آنها مقادیر حد تماس شغلی را برای برآورد میانگین وزنی زمانی پرتوگیری تعیین نمود.

۲- مقادیر حد تماس شغلی تعیین شده، شاغلینی را که دارای دستگاه ضربان ساز قلبی هستند در مقابل تداخل امواج الکترومغناطیسی با دستگاه مزبور حفاظت نمی کند. بعضی از انواع دستگاههای ضربان ساز قلبی به تداخل با امواج الکترومغناطیسی ناشی از خطوط انتقال نیرو(با فرکانس ۵۰ الی ۶۰ هرتز) در چگالی شار مغناطیسی به کوچکی 0.1 mT حساسیت نشان داده اند. بعلت کمی اطلاعات ارائه شده از جانب کارخانه سازنده ضربان ساز قلبی درباره تداخل امواج الکترومغناطیسی، توصیه می شود، پرتوگیری افراد حامل دستگاه مذکور و یا هر دستگاه مشابه دیگری که در بدنشان وجود دارد در حد 0.1 mT و یا کمتر در فرکانسهای مربوط به خطوط انتقال نیرو نگه داشته شود.

۳-۴- میدانهای الکتریکی پایا و میدانهای الکتریکی با فرکانس KHz ۳۰ و کمتر از آن (زیر فرکانس رادیوئی)

مقادیر حدتماس شغلی تعیین شده به شدت‌های میدان با فرکانس رادیوئی (KHz) ۳۰ و کمتر از آن) و همچنین میدانهای الکتریکی پایا در محیط‌های کار بدون حفاظ اشاره دارد و نشان دهنده شرایطی است که تحت آن شرایط تصور می‌شود تقریباً کلیه کارکنان ممکن است بطور مکرر در تماس قرار گیرند بدون آنکه اثرات زیان‌آوری بر سلامت آنان عارض شود. برای تعیین مقادیر حدتماس شغلی شدت‌های میدان الکتریکی بصورت مقادیر مؤثر (rms) داده شده است این مقادیر بعنوان راهنمای جهت کنترل پرتوگیری تعیین شده است و بعلت حساسیت‌های فردی نباید بعنوان مرز مشخصی بین ایمنی و خطر تلقی شود. شدت‌های میدان الکتریکی تعیین شده برای مقدار مقادیر حدتماس شغلی به میدانهای اشاره دارد که در هوا موجودند و بدور از سطوح هادی‌ها قرار دارند (جایی که تخلیه‌های جرقه‌ای و جریانهای تماسی ممکن است مخاطرات جدی بیار آورد).

پرتوگیری شغلی در فرکانس صفر هرتز (DC) تا ۱۰۰ هرتز نباید از شدت میدان 25 KV/m (در هوا) بیشتر باشد. در فرکانس‌های Hz ۱۰۰ تا KHz ۴ مقدار سقف شدت میدان (در هوا) از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$f = \frac{2}{5} \times 10^6 / E$$

حدتماس شغلی :

f: فرکانس بر حسب هرتز

E: شدت میدان الکتریکی بر حسب V/m

حد تماس برای فرکانس‌های KHz ۴ تا KHz ۳۰، مقدار سقف 625 V/m می‌باشد. این مقادیر سقف برای فرکانس‌های صفر تا ۳۰ کیلو هرتز برای بخشی از بدن و نیز تمام بدن در نظر گرفته می‌شود.

جریانهای تماسی حاصل از تماس اشیاء بدون سیم زمین که شارژ الکتریکی در میدان الکتریکی پایای قوی یا sub-RF دریافت می‌کنند، برای جلوگیری از پاسخهای از جایزه‌گیری یا شوکهای شدید الکتریکی، نباید از حدود زیر تجاوز کند:

۱ - یک میلی آمپر در فرکانس KHz ۰-۲/۵

۲ - $0.4 f \text{ mA}$ در فرکانس $2/5$ تا 30 کیلوهرتز، فرکانس بر حسب کیلوهرتز بیان می‌شود.

توجه:

۱- مقادیر حد تماس شغلی بر اساس جریانهای محدود در سطح بدن و جریانهای داخلی القائی به مقادیری کمتر از آنچه که تصور می‌رود ایجاد اثرات زیان‌آوری بنماید، تعیین شده است. هر چند تاکنون دلایل و شواهد کافی مبنی بر زیان آور بودن پرتوگیری شغلی از این میدان برای سلامت کارکنان بدست نیامده است، اما نتایج برخی مطالعات آزمایشگاهی در شدت‌های میدان الکتریکی کمتر از مقادیر مجاز، برخی اثرات بیولوژیکی را نشان داده است.

در صورت بدست آمدن اطلاعات جدیدتر، تغییراتی در مقادیر ارائه شده داده خواهد شد. در حال حاضر اطلاعات کافی راجع به پاسخهای انسان و اثرات سوء احتمالی ناشی از میدانهای الکتریکی در گستره فرکانسی صفر تا KHz ۳۰ وجود ندارد تا بتوان بر اساس آنها مقادیر حدتماس شغلی را برای میانگین وزنی زمانی پرتوگیری تعیین نمود.

۲- قرار گرفتن در میدانهای با شدتی بیش از $5-7 \text{ KV/m}$ بدون اتصال به زمین می‌تواند مخاطرات ایمنی وسیعی بدنبال داشته باشد. از جمله واکنشهای از جا پریدن همراه با تخلیه الکتریکی و جریانهای تماسی ناشی از هادی‌های بدون اتصال به زمین واقع در میدان. بعلاوه هنگامیکه میدان الکتریکی با شدت بالا وجود دارد، ممکن است سایر مخاطرات ایمنی همراه با احتراق مواد قابل اشتعال و وسایل الکتریکی قابل انفجار، ایجاد شود. لازم است ضمن دقت

زیاد اشیاء بدون اتصال به زمین حذف شوند، یا مجهز به سیم اتصال به زمین گردنده (Earth)، و یا هنگام جابجائی آنها از دستگاههای عایق استفاده شود. در میدانهای با شدت بیش از 15 KV/m لازم است از وسایل حفاظتی (مثل لباس، دستکش و انواع عایق‌های الکتریکی) استفاده شود.

۳- برای شاغلینی که دارای ضربان ساز قلبی هستند، مقادیر حد تماس تعیین شده، آنها را در برابر تداخل امواج الکترومغناطیسی با دستگاه مذکور حفاظت نمی‌کند. بعضی از انواع ضربان سازهای قلبی در مقابل تداخل با میدانهای الکتریکی با فرکانس مربوط به خطوط انتقال نیرو (۵۰ الی ۶۰ هرتز) حتی به شدتی به اندازه 2 KV/m حساسیت نشان می‌دهند. بعلت کمی اطلاعات ارائه شده از طرف کارخانه سازنده درباره تداخل امواج الکترومغناطیسی با دستگاه ضربان ساز قلبی، تماس افراد حامل دستگاه ضربان ساز و سایر وسایل مشابه پزشکی باید در حد 1 KV/m یا کمتر نگه داشته شود.

۴- تماس مداوم شغلی با میدان الکتریکی در طول کار روزانه باید به شدت میدان الکتریکی موثر (rms) آشفته نشده کمتر از 10 KV/m محدود شود. تماس کوتاه مدت شغلی با شدت میدان الکتریکی بین 10 یا 30 کیلو ولت بر متر حداکثر 2 ساعت مجاز است. (IRPA/INIRC. ۱۹۸۵)

۵- موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مقادیر زیر را برای پرتوهای الکترومغناطیسی پیشنهاد کرده است:

ردیف	حد محدوده فرکانس (f)	حد شدت میدان الکتریکی E($\frac{V}{m}$)	حد شدت میدان مغناطیسی H($\frac{A}{m}$)	حد چگالی شار مغناطیسی B(μT)	حد چگالی توان موج تخت S _{eq} ($\frac{W}{m^2}$)
۱	>۰-۱ (Hz)	-	$1/63 \times 10^5$	$2/100 \times 10^5$	-
۲	۱-۸ (Hz)	۲۰۰۰	$1/63 \times 10^5 \div f^2$	$2/5 \times 10^5 \div f^2$	-
۳	۸-۲۵ (Hz)	۲۰۰۰	$2 \times 10^4 \div f$	$2/5 \times 10^4 \div f$	-
۴	۰/۰۲۵ - ۰/۰۸۲ (kHz)	$500 \div f$	$20 \div f$	$25 \div f$	-
۵	۰/۰۸۵-۶۵ (kHz)	۶۱۰	$24/4$	$30/7$	-
۶	۰/۰۶۵-۱ (MHz)	۶۱۰	$1/6 \div f$	$2 \div f$	-
۷	۱-۱۰ (MHz)	$610 \div f$	$1/6 \div f$	$2 \div f$	-
۸	۱۰-۴۰۰ (MHz)	۶۱	$0/16$	$0/2$	۱۰
۹	۴۰۰-۲۰۰۰ (MHz)	$3\sqrt{f}$	$0/008\sqrt{f}$	$0/01\sqrt{f}$	$f \div 40$
۱۰	۲-۳۰۰ (GHz)	۱۳۷	$0/36$	$0/45$	۵۰

۴-۴-پرتوهای رادیوفرکانس و ماکروویو

حد تماش شغلی پرتوهای رادیوفرکانس(RF) و ماکروویو در فرکانس‌های بین KHz ۳۰ تا ۳۰۰ GHz به مقادیری اشاره دارد که بنظر می‌رسد چنانچه تقریباً کلیه شاغلین بطور مکرر در مواجهه با آن قرار گیرنده آثار نامطلوبی بر سلامت آنان ظاهر نگردد. مقادیر حد تماش شغلی پرتوهای مذکور بر حسب مقدار مؤثر(rms) شدت میدان الکتریکی(E)، شدت میدان مغناطیسی(H) و چگالی توان معادل برای موج تخت در فضای آزاد(S) و جریانهای القائی(I) به بدن که در اثر پرتو گیری در چنین محیطی و یا در اثر تماس مستقیم با ماده در معرض محیط‌های مذبور بوده اتفاق می‌افتد، بیان می‌گردد.

جدول ۱ و نمودار ۱ حدود تماش شغلی را بر حسب فرکانس‌های مختلف بر حسب مگاهرتز(MHz) نشان میدهد.

الف- حد تماش شغلی در جدول ۱ قسمت ب، اشاره دارد به مقدار پرتوگیری که باید بر اساس حد مجاز مقدار مؤثر(rms) جریان RF وارد بر بدن و احتمال بروز شوک (شوک زیر ۰/۱ مگاهرتز) یا سوختگی حاصل از RF و بصورت ذیل انجام گیرد:

۱- برای افرادی که تکیه گاه فلزی ندارند یا بعبارتی با اجسام فلزی در تماس نیستند^۱، جریان RF وارد بر بدن شان که در هر فوت(تقریباً ۳۰ سانتی متر) اندازه گیری می‌شود نباید از مقادیر سقف به شرح ذیل تجاوز نماید:

$$I = 1000 \text{ f mA} (0/0.3 < f < 0/1 \text{ MHz})$$

$$I = 100 \text{ mA} (0/0.1 < f < 100 \text{ MHz})$$

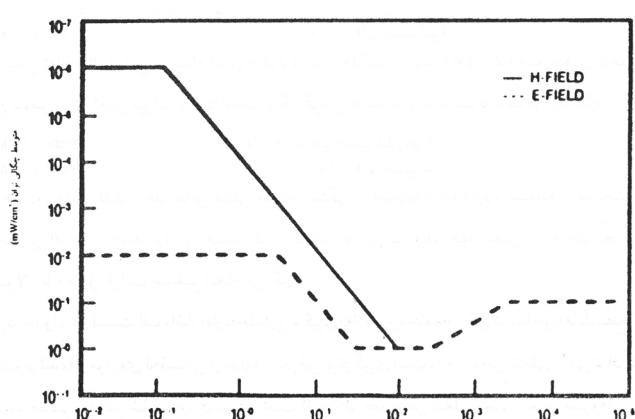
۲- در شرایطی که احتمال تماس با اجسام فلزی وجود دارد، حداکثر جریان RF در مقاومت ظاهری بدن انسان که با استفاده از یک جریان سنج تعیین میزان مواجهه انسان به هنگام گرفتن جسم فلزی در دست بدست می‌آید، نباید از مقادیر ذیل تجاوز نماید.

$$I = 1000 \text{ f mA} (0/0.3 < f < 0/1 \text{ MHz})$$

$$I = 100 \text{ mA} (0/0.1 < f < 100 \text{ MHz})$$

ب- حد تماش شغلی در جدول ۱ و قسمت الف، به مقدار پرتوگیری اشاره دارد که از طریق محاسبه میانگین در

سطحی معادل سطح مقطع عمودی بدن انسان بدست می‌آید(سطح تصویر شده). در مواردی که قسمتی از بدن در معرض پرتوگیری است، حد تماس شغلی را می‌توان کاهش داد. در میدانهای متغیر و غیر یکنواخت، مقادیر حداکثر شدت میدان ممکن است از میزان حد تماش شغلی تجاوز نماید مشروط بر آنکه متوسط مقادیر در حدود مجاز تعیین شده باشد. حد تماش شغلی را می‌توان با محاسبات یا اندازه گیری میزان جذب ویژه^۲ (SAR) مرجع نیز کاهش داد.

نمودار ۱: حد تماش پرتوهای رادیوفرکانس و ماکروویو گر محیط کار (SAR برای تمام بدن) $< 0/4 \text{ W/kg}$

1-Free Standing individuals

2-Specific Absorption Rate

۱۰۰

مجموعه اسناد بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

جلد ۴: حدود تماش شغلی عوامل بیماری‌زا در صنایع پتروشیمی

جدول ۱: حدود تماس شغلی امواج رادیو فرکانس و ماکروویو

قسمت الف: میدانهای الکترومغناطیسی* (f) فرکانس بر حسب (MHz)				
میانگین زمان E ^r متوسط زمان S یا H ^r (دقیقه)	شدت میدان مغناطیسی، H (A/m)	شدت میدان الکتریکی، E (V/M)	چگالی توان، S (mW/cm ^r)	فرکانس
۶	۱۶۳	۶۱۴		۳۰ KHz - ۱۰۰ KHz
۶	۱۶/۳ /f	۶۱۴		۱۰۰ KHz - ۳ MHz
۶	۱۶/۳ /f	۱۸۴۲ /f		۳ MHz - ۳۰ MHz
۶	۱۶/۳ /f	۶۱/۴		۳۰ MHz - ۱۰۰ MHz
۶	۰/۱۶۳	۶۱/۴	۱	۱۰۰ MHz - ۳۰۰ MHz
۶			f/ ۳۰۰	۳۰۰ MHz - ۳ GHz
۶			۱۰	۳ GHz - ۱۵ GHz
۶۱۶۰۰۰ /f ^{۱/۲}			۱۰	۱۵ GHz - ۳۰۰ GHz

*مقادیر پرتوگیری بر حسب شدت میدان الکتریکی و مغناطیسی مقادیری هستند که از طریق محاسبه میانگین مقادیر سطحی معادل با سطح مقطع عمودی بدن انسان (سطح تصویر شده) بدست آمده اند.

قسمت ب: جریانهای القائی و تماسی رادیو فرکانس* ، جریان حداکثر (mA)

میانگین زمان	تماس	از طریق هر پا	در فاصله بین دو پا	فرکانس
۱ ثانیه	۱۰۰۰ F	۱۰۰۰ F	۲۰۰۰ F	۳۰ KHz - ۱۰۰ KHz
۶ دقیقه	۱۰۰	۱۰۰	۲۰۰	۱۰۰ KHz - ۱۰۰ MHz

*باید توجه داشت که محدوده جریانهای فوق حفاظت فرد را در برابر واکنش از جا پریدن و سوختگی که در اثر آنی در هنگام تماس با منبع حاصل میشود. بطور کامل تأمین نمی نماید. برای کسب اطلاعات بیشتر به متن مراجعه شود.

وسیله مورد استفاده جهت رعایت مقادیر حد تماس شغلی مذکور بستگی به استفاده کننده دارد، استفاده از دستکش محافظ، عدم استفاده از وسایل فلزی با آموزش افراد از جمله مواردی هستند که با کمک آنها می توان مواجهه شغلی را به حد مجاز رساند. ارزیابی مقدار جریانهای القائی معمولاً با وسایل قرائت مستقیم انجام می گیرد.

ج- برای پرتوگیری میدانهای نزدیک^۱ در فرکانسهای پائین تر از ۳۰۰ MHz، حد تماس شغلی بر حسب مقدار مؤثر (rms) شدت میدان الکتریکی و مغناطیسی در جدول ۱، قسمت الف نشان داده شده است. چگالی توان (S) موج تخت معادل بر حسب (mW/cm^r) از طریق اطلاعات بدست آمده از سنجش شدت میدان از رابطه زیر بدست می آید:

$$S = E^r / ۳۷۷$$

که در رابطه فوق E^r بر حسب مجذور ولت (V^r) بر متر مربع (m^r) می باشد

1- Near – field exposure

$$S = 37/7 H^4$$

که در رابطه فوق H^4 بر حسب مجذور آمپر (A^2) بر متر مربع (m^2) می باشد.

۵- در مواردیکه پرتوگیری از نوع پرتوهای RF پالسی در مدت کمتر از 100 msec در گستره فرکانس‌های KHz 100 تا 300 گیگا هرتز باشد، حد تماس شغلی بر حسب چگالی قله توان برای هر پالس از حاصلضرب حد تماس شغلی مندرج در جدول ۱ قسمت الف در متوسط زمان بر حسب ثانیه تقسیم بر 5 برابر پهنانی پالس بر حسب ثانیه بدست می‌آید، یعنی:

$$TLV = \frac{[(\text{ثانیه})\text{متوسط زمان}]}{[(\text{ثانیه})\text{پهنانی پالس}]^5}$$

در طول متوسط زمان، انتشار حداکثر 5 پالس مجاز می‌باشد. چنانچه بیش از 5 پالس منتشر شود، قله حد تماس شغلی یا متوسط زمانی معمول فرآیند تولید محدود می‌شود. برای پالسهایی که بیش از 100 msec تداوم دارند، محاسبه متوسط زمانی معمول بکار می‌رود. مقادیر مزبور عنوان راهنمای جهت ارزیابی و کنترل پرتوگیری امواج رادیو فرکانس و ماکروویو بکار می‌رود و نباید عنوان مرز معین بین حد ایمن و خطر تلقی گردند.

۲۰۲

توجه:

۱- بنظر می‌رسد چنانچه تقریباً کلیه شاغلین بطور مستمر در مواجهه با مقادیر تا حد تماس شغلی عنوان شده قرار گیرند، آثار نامطلوب بر سلامت آنان ظاهر نگردد. معهذا در هنگامی که می‌توان با روش‌های ساده مانع پرتوگیری گردید از تماسهای غیر ضروری افراد با پرتوهای رادیو فرکانس در مقادیری بیش از حد تماس شغلی تدوین شده، اجتناب گردد.

۲- برای میدانهای مختلط یا با بند پهن که از فرکانس‌های مختلف تشکیل شده‌اند و در هر فرکانس مقدار مشخص (کسری) از حد تماس شغلی عنوان گردیده، باید حد تماس شغلی بطور جداگانه (بر حسب، E^2 , H^2 یا چگالی توان) در دامنه فرکانس معین درنظر گرفته شود و حاصل جمع کلیه حدود تماس مذکور نباید از واحد تجاوز نماید.

۳- مقادیر حد تماس شغلی جدول ۱ به مقادیری اشاره دارد که در فرکانس‌های کمتر از $15 GHz$ در طی هر 6 دقیقه $(1/6 \text{ ساعت})$ و برای فرکانس‌های بالاتر یعنی در GHz 300 در مدت زمانی کمتر یعنی 10 ثانیه تعیین شده‌اند.

۴- در فرکانس‌های بین $100 KHz$ تا $100 MHz$:

برای فرکانس‌های بین $100 KHz$ تا $450 MHz$ چنانچه توان تابشی 7 وات یا کمتر باشد و برای فرکانس‌های 450 تا $1500 MHz$ در صورتی که مساوی یا کمتر از $(f^{(1)} / f^{(2)}) \times 450$ وات باشد، حد تماس شغلی را می‌توان افزایش داد. این استثنای نباید در مورد وسائلی که بطور دائم به بدن وصل هستند بکار رود.

۵- در فرکانس‌های بین $100 KHz$ تا GHz 6 ، مقادیر حد تماس شغلی برای شدت میدانهای الکترومغناطیسی با رعایت شرایط ذیل قابل افزایش است:

الف- شرایط پرتوگیری با استفاده از روش‌های مناسب قابل کنترل باشد بطوریکه متوسط پرتوگیری کل بدن یعنی SAR کمتر از $4 W/kg$ بوده و بطور متوسط مقادیر قله SAR از $8 W/kg$ به ازاء هر یک گرم بافت (به صورت حجم بافت در شکل مکعب تعریف شده است) تجاوز ننماید.

بغیر از دست، مج دست، پا، و مج پا مقادیر قله SAR از $20 W/kg$ به ازاء هر 10 گرم بافت (که بصورت حجم

بافت در شکل مکعب (تعریف شده است) تجاوز نماید.

ب- جریانهای القائی وارد به بدن را باید با مقادیر جدول ۱ مطابقت داد. میانگین SAR در طی هر ۶ دقیقه محاسبه گردیده است.

در فرکانس‌های بیش از GHz ۶ تحت شرایطی که قسمتی از بدن پرتو گیری می‌نماید، تقلیل مقادیر حد تماس شغلی مجاز می‌باشد.

در فرکانس‌های بین ۰/۰۳ و ۰/۱ مگا هرتز، قاعده استثناء SAR که در بالا آمده کاربرد ندارد. لذا چنانچه چگالی جریان rms قله بطور متوسط در طی هر ۱ از سطح بافت در هر ثانیه از f^3 (بر حسب mA/Cm³) که فرکانس بر حسب مگا هرتز می‌باشد، تجاوز ننماید، مقادیر حد تماس شغلی را می‌توان افزایش داد.

۶- اندازه گیری شدت میدان RF به عوامل متعددی بستگی دارد که شامل ابعاد Probe می‌باشد و روش‌های اندازه گیری باید از توصیه‌های اعلام شده در IEEE C95.1 سال ۱۹۹۹ و گزارش شماره ۱۱۹ NCRP تبعیت نماید.

۷- در مواردی که قله چگالی میدان الکتریکی KV/m ۱۰۰ می‌باشد از هرگونه تماس باید اجتناب نمود.

۸- تشعشعات با باند خیلی پهن^۱ (UVB) در تصویرسازی، ارتباطات بی سیم (صدا، داده‌ها و تصویر) بر چسبهای شناسایی، سیسته‌های امنیتی و غیره کاربرد دارد که شامل پالسهای کوتاه (معمولًا کمتر از ۱۰ نانوثانیه) و زمان (کمتر از ۲۰۰ پیکوثانیه) است. در مواجهات انسانی با پالس UVB، میزان جذب ویژه (SAR) بر حسب W/kg از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$SAR = S \times PW \times PRF \times 0.25$$

PW: پهنه‌ای پالس موثر (sec)

PRF: فرکانس تکرار پالس (sec⁻¹)

محدودیتهای مواجهه برای شرایط زیر در نظر گرفته می‌شود:

(الف) در مواجهات بیشتر از ۶ دقیقه با SAR، UVB به SAR ۰/۴ W/kg، مطابق جذب ویژه ۱۴۴ j/kg برای ۶ دقیقه، محدود می‌شود. PRF مجاز از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$PRF = \frac{144 j/kg}{(SA \text{ in } J/kg \text{ per pulse})(360 \text{ sec})}$$

(ب) مواجهه کمتر از ۶ دقیقه با SAR با بیشتر از ۰/۴ W/kg از UVB

زمان مواجهه مجاز (ET) از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$ET (\text{s}) = \frac{(0.4W/kg \times 144j/kg)}{(SAR)^2} = \frac{57.6}{(SAR)^2}$$

۹- ACGIH پیشنهاد کرده است که این مورد به این بخش اضافه گردد که پس از مدت تقریبی یکسال و بررسی نظرات و دیدگاه‌های مختلف در مورد تصویب یا رد آن تصمیم گیری خواهد نمود. جهت اطلاع از تصمیم نهایی ACGIH در سال ۲۰۰۹ به دفترچه TLV-۲۰۰۹ مراجعه نمایید.

بسیاری از وسایل مورد استفاده در پزشکی، صنعت، ارتباطات و حمل و نقل نسبت به تماس با میدانهای رادیو فرکانس (RFI) حساس هستند این میدانها می‌توانند اثرات نامطلوبی بر روی عملکرد دستگاه‌های ضربان ساز قلبی،

1- Ultrawideband radiation

دیفیریلاتورها، پمپهای تزریق دارو، مانیتورهای تنفسی (خفگی) و سایر وسایل پزشکی همچون صندلیهای چرخدار الکتریکی داشته باشند. برای این وسایل TLV ممکن است نتواند در برابر RFI محافظت ایجاد کند. استفاده از تجهیزات پزشکی حساس یا ورود افراد استفاده کننده از وسایل الکترونیکی پزشکی باید به میدانهای رادیو فرکانس، به محل هایی که سطوح میدانهای ماکروویو RF تا فرکانس ۳ گیگاهرتز انتظار نمی رود بر اساس مشخصات سازنده با عملکرد وسایل پزشکی تداخل ایجاد کند، محدود شود (معمولًا سطوح میدان زیر ۱۰-۳ ولت بر متر مورد تائید الزامات ایمنی در برابر RFI است).

۵- روشنائی

کمیته تعیین مقادیر حد تماس شغلی عوامل فیزیکی پس از مطالعه و بررسی مدارک موجود، بخشی از مصوبه ۷۱/۱۱/۲۵ هیات محترم وزیران تحت عنوان «میزان شدت روشنائی داخلی» از مبحث مقررات ملی ساختمانهای ایرانی مبحث سیزدهم : طرح و اجرای تأسیسات برقی ساختمان (پیشنهادی وزارتین مسکن و شهرسازی و کشور) را مورد تأیید قرار می دهد.

مقادیر شدت روشنائی داخلی برای هر محل در دو حد «حداقل» و «پیشنهادی» عنوان گردیده است.

نحوه استفاده :

برای شدت روشنائی مورد نیاز بر حسب لوکس (لومن بر متر مربع) باید تا آنجا که ممکن است معادل مقادیر پیشنهادی انتخاب شود.
اگر اوضاع فنی و اقتصادی ایجاب کند، می توان شدت روشنائی را بیش از مقادیر پیشنهادی انتخاب کرد، ولی این مقدار هیچگاه نباید از حداقل کمتر باشد.

۲۰۴

مجموعه الزامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴)

استانداردهای روشنایی در صنایع پتروشیمی

الف) استانداردهای شدت روشنایی در اماکن عمومی و اداری (بر حسب لوکس)

ردیف	محل	حداقل	پیشنهادی
۱	محلهای عمومی :		
	اتاق مطالعه(نوشتمن و خواندن کتاب و مجله و روزنامه)	۱۵۰	۵۰۰
	آشپزخانه(ظرفشوئی - اجاق و میز کار)	۱۰۰	۲۰۰
	حمام :		
	- روشنایی عمومی	۵۰	۱۰۰
	- آینه(برای اصلاح صورت)	۲۲۰	۵۰۰
	سالن ورزشی سر پوشیده	۱۵۰	۳۰۰
	رختکن، توالت، دستشوئی	۵۰	۱۰۰
	پلکان	۱۰۰	۱۵۰
	راهرو، سر سرا و آسانسور	۵۰	۱۵۰
۲	دفاتر و ادارات :		
	تمام کارهای عمومی	۲۰۰	۵۰۰
	ماشین نویسی و محل دیکته کردن	۳۰۰	۶۰۰
	حسابداری و ماشینهای حساب و انديکاتور نویسی	۳۰۰	۶۰۰
	بایگانی	۱۰۰	۳۰۰
	اتاق نقشه کشی	۵۰۰	۱۰۰۰
	اتاق کنفرانس	۲۰۰	۵۰۰
	اتاق انتظار و اطلاعات	۱۵۰	۵۰۰
۳	کتابخانه :		
	قفسه ها (در سطح قائم)	۱۰۰	۲۰۰
	سالن مطالعه	۱۰۰	۲۰۰
	روی میز مطالعه	۳۰۰	۵۰۰
۴	آموزشگاه :		
	کلاس درس، آمفی تئاتر	۲۰۰	۵۰۰
	تخته سیاه (در سطح عمودی)	۳۰۰	۵۰۰
	آزمایشگاه	۲۰۰	۵۰۰
	کلاس کارهای دستی	۵۰۰	۷۰۰
۵	درمانگاه و بیمارستان :		
	روشنایی عمومی	۵۰	۱۰۰
	اتاق معاینه و آزمایشگاهها (آسیب شناسی و تحقیق)	۳۰۰	۵۰۰
	اتاق عمل :		
	روشنایی عمومی	۳۰۰	۵۰۰
	میز عمل با چراغ مخصوص	۳۰۰۰	۸۰۰۰

ب) استانداردهای شدت روشنایی در واحدهای عملیاتی

با توجه به اهمیت تامین روشنایی کافی و مناسب در پیشگیری از حوادث صنعتی و انجام دقیق فعالیتها و همچنین شرایط خاص صنعت پتروشیمی، در این قسمت استانداردهای روشنایی در سطوح و فعالیتهای مختلف براساس مرجع IES Handbook^۱ و استانداردهای شرکت ملی صنایع پتروشیمی است:

ارتفاع بر حسب میلی متر (اینچ)	شدت روشنایی بر حسب لوکس (فوت کندل)	سطح یا فعالیت
		۱- محوطه فرآیندها
		الف - واحدهای فرآیندهای عمومی
سطح زمین	۵۰(۵)	پمپ ها، شیرها، چندراهی ها
سطح زمین	۳۰(۳)	مبدهای حرارتی
همکف	۲۰(۲)	پلتفرمهای تعمیر و نگهداری
همکف	۵۰(۵)	پلتفرمهای عملیاتی
سطح زمین	۵۰(۵)	برجهای خنک کننده (محوطه تجهیزات)
سطح زمین	۳۰(۳)	کوره ها
همکف	۱۰(۱)	نردبانها و راه پله ها (غیر فعال)
همکف	۵۰(۵)	نردبانها و راه پله ها (فعال)
ارتفاع سطح چشم	۵۰(۵)	شیشه های درجه کنترل
ارتفاع سطح چشم	۵۰(۵)	ادوات (در واحدهای فرآیند)
همکف	۲۰۰(۲۰)	اتاقهای کمپرسور
بالای مخزن	۵۰(۵)	غربالها (جدا کننده ها)
سطح زمین	۱۰(۱)	محوطه عمومی
		ب - اتاقهای کنترل
همکف	۳۰۰(۳۰)	اتاقهای کنترل معمولی (ordinary control houses)
۱۷۰۰(۶۶)	۳۰۰(۳۰)	تابلوهای تجهیزات (اتاقهای کنترل معمولی)
۷۶۰(۳۰)	۳۰۰(۳۰)	میز فرمان (اتاقهای کنترل معمولی) (console)
۷۶۰(۳۰)	۱۰۰(۱۰)	پشت تابلو
همکف	۵۰۰(۵۰)	اتاقهای کنترل مرکزی
۱۷۰۰(۶۶)	۵۰۰(۵۰)	تابلوهای تجهیزات
۷۶۰(۳۰)	۵۰۰(۵۰)	میز فرمان
۹۰۰(۳۶)	۱۰۰(۱۰)	پشت تابلو

ارتفاع بر حسب میلی متر (اینچ)	شدت روشنایی بر حسب لوکس (فوت کندل)	سطح یا فعالیت
همکف	۳۰۰(۳۰)	محوطه عمومی
همکف	۳۰(۳)	روشنایی اضطراری
ج - واحدهای فرآیندی و بیژه		
همکف	۵۰(۵)	اتاقهای سلهای الکتروولیتیک (تجزیه الکتریکی)
همکف	۵۰(۵)	کورههای الکتریکی
سطح کار	۲۰(۲)	نقالهها
سطح کار	۵۰(۵)	نقاط انتقال نقاله
همکف	۵۰(۵)	کورهها (محوطه عملیات)
همکف	۲۰۰(۲۰)	خروجی‌های تحت فشار و مخلوط کنندهها
۲- منطقه غیر فرآیندی		
الف - بارگیری، تخلیه و اتاقهای پمپ خونک‌کننده آب		
سطح زمین	۵۰(۵)	منطقه پمپ
همکف	۱۵۰(۱۵)	منطقه کنترل عمومی
۱۱۰۰(۴۵)	۲۰۰(۲۰)	تابلوهای کنترل
ب - بویلر و ماشین آلات کمپرسور هوا		
همکف	۲۰۰(۲۰)	تجهیزات داخلی
سطح زمین	۵۰(۵)	تجهیزات بیرونی
ج - سایت مخازن (جائیکه که روشنایی مورد نیاز است)		
سطح زمین	۱۰(۱)	نردهانها و راه پلهها
سطح زمین	۱۰(۱)	محوطه درجه‌ها و نشانگرها
سطح زمین	۵(۰/۵)	محوطه چند راهی‌ها
سطح زمین	۲	مسیر عبور محوطه
د - جاهای بارگیری		
همکف	۵۰(۵)	محوطه عمومی
	۱۰۰(۱۰)	ماشین مخازن، نقطه بارگیری
	۱۵۰(۱۵)	کامیونهای مخازن و نقطه بارگیری
ه - تسهیلات بارگیری تانکر		
و - ایستگاههای برق و مناطق سویچ		

ارتفاع برحسب میلی متر (اینچ)	شدت روشنایی برحسب لوکس (فوت کندل)	سطح یا فعالیت
سطح زمین	۲۰(۲)	محوطه های سوئیچ بیرونی
سطح زمین	۲۰(۲)	ایستگاه عمومی (بیرونی)
همکف	۱۵۰(۱۵)	راهروهای عملیاتی ایستگاه
همکف	۵۰(۵)	ایستگاه عمومی (داخلی)
۱۲۰۰(۴۸)	۵۰(۵)	مکانهای سویچ
همکف	۲۰(۲)	ایستگاه برق اضطراری
ز - روشنایی معابر کارخانه (مکانهایی که به روشنایی نیاز دارند)		
سطح زمین	۴۰/۴	ناحیه فرایندی با ترافیک سنگین
سطح زمین	۲۰/۲	ترافیک سبک
سطح زمین	۱۰/۱	م - محل پارک ماشین ها
سطح زمین	۲۰/۲	ی - حصار و روشنایی حفاظتی
- ۳ - ساختمانها		
الف - اداره		
۷۵۰	۷۰۰	کارهای دفتری طولانی مدت و سخت (طراحی، drafting)
۷۵۰	۵۰۰	وظایف مشکل (کار با ماشینهای حسابداری)
۷۵۰	۲۰۰	پذیرش، راه پله، دستشویی
همکف	۲۰۰	کریدور
همکف	۱۵۰	اتاق تجهیزات و سرویس
۷۵۰	۷۰۰	اتاق کمکهای اولیه
ب - آزمایشگاهها		
۹۰۰(۳۶)	۵۰۰(۵۰)	تسهیهای کمی، کیفی و فیزیکی
۹۰۰(۳۶)	۵۰۰(۵۰)	تحقیقات، بررسیهای آزمایشگاهی
همکف	۳۰۰(۳۰)	طرح پایلوت، فرآیند و موارد خاص
همکف	۳۰۰(۳۰)	تست ضربه ASTM، تست تجهیزات
۹۰۰(۳۶)	۳۰۰(۳۰)	تجهیزات شیشه ای، اتاقهای شستشو
۹۰۰(۳۶)	۳۰۰(۳۰)	هودهای فیوم
همکف	۱۵۰(۱۵)	اتاقهای ذخیره سازی مواد (محلول سازی)
همکف	۵۰(۵)	روشنایی اضطراری
ج - انبارها و اتاق نگهداری تجهیزات		

ارتفاع بر حسب میلی متر (اینچ)	شدت روشنایی بر حسب لوکس (فوت کندل)	سطح یا فعالیت
همکف	۵۰(۵)	انبار نگهداری کالا در درون ساختمان
سطح زمین	۵(۰/۵)	انبار نگهداری کالا در خارج ساختمان
۷۶۰(۳۰)	۵۰(۵)	انبار بزرگ ذخیره (large bin storage)
۷۶۰(۳۰)	۱۰۰(۱۰)	انبار کوچک ذخیره (small bin storage)
۷۶۰(۳۰)	۲۰۰(۲۰)	قسمتهای کوچک ذخیره سازی
د - تعمیرگاه		
همکف	۲۰۰(۲۰)	ساخت، مونتاژ بزرگ (large fabrication)
۷۶۰(۳۰)	۵۰۰(۵۰)	کار با ماشین آلات و کار کارگاهی
همکف	۱۵۰(۱۵)	جرثقیل و راهروها
۷۶۰(۳۰)	۳۰۰(۳۰)	ماشین آلات کوچک
۷۶۰(۳۰)	۲۰۰(۲۰)	فلزات ورقی
۷۶۰(۳۰)	۲۰۰(۲۰)	تجهیزات برقی
۷۶۰(۳۰)	۳۰۰(۳۰)	تجهیزات
ه - اتاق تغییر شیفت		
همکف	۱۰۰(۱۰)	اتاق رختکن و دوش
همکف	۱۰۰(۱۰)	دستشویی
و - اتاق ساعت زنی و ورودی		
همکف	۱۰۰(۱۰)	طبقه ساعت و محوطه ساعت زنی
همکف	۱۵۰(۱۵)	دربچه ورودی و بازارسی
همکف	۵۰(۵)	عمومی
ر - کافه تریا		
۷۶۰(۳۰)	۳۰۰(۳۰)	محل صرف غذا
۹۰۰(۳۶)	۳۰۰(۳۰)	محل سرو غذا
۹۰۰(۳۶)	۳۰۰(۳۰)	محل آماده سازی غذا
همکف	۱۰۰(۱۰)	عمومی، تالارها و غیره
م - گاراژ و آتش نشانی		
همکف	۱۰۰(۱۰)	انبار و تعمیرات غیر عمده
همکف	۱۰۰(۱۰)	محوطه عمومی
همکف	۳۰۰(۳۰)	تعمیرات
۷۶۰(۳۰)	۷۰۰(۷۰)	ی - اتاق کمکهای اولیه

۶-پرتو مادون قرمز (IR)

الف- حفاظت قرنیه و عدسی: برای اجتناب از صدمات قرنیه و اثرات تاخیری احتمالی بر عدسی چشم(بیماری آب مروارید) پرتوگیری از اشعه مادون قرمز($\lambda < 3000 \text{ nm}$) در محیطهای خیلی گرم در مدت زمانهای طولانی ($1000 \text{ ثانیه و بیشتر}$) باید به ($E \leq 0.1 \text{ W/cm}^2$) محدود شود و برای پرتوگیریهای در مدت زمان کمتر از $1000 \text{ ثانیه (} 17 \text{ دقیقه)}$ میزان پرتو گیری مجاز از رابطه (۲) بدست می آید:

$$E = \sum_{770}^{3000} E_\lambda \cdot \Delta\lambda \quad (1)$$

$$E \leq 1.8 t^{-0.75} \text{ W/cm}^2 \quad (2)$$

ب- حفاظت شبکیه: برای لامپ حرارتی مادون قرمز یا هر منبع مادون قرمز نزدیک(Near IR) که خارج از طیف نور مرئی قرار دارد(با درخشندگی کمتر از 10^{-3} cd/cm^2 ، مقدار تابندگی IR-A یا مادون قرمز نزدیک $\lambda < 770 \text{ nm} < \lambda < 1400 \text{ nm}$) که به چشم می رسد در محدوده رابطه ذیل برای مدت زمان طولانی تر از 810 ثانیه در روز قرار گیرد (رابطه (۴)):

$$LNIR = \sum_{770}^{1400} L_\lambda \cdot R(\lambda) \cdot \Delta\lambda \quad (3)$$

$$LNIR \leq \frac{0.6}{\alpha} \text{ W/(cm}^2 \text{ sr)} \quad (4)$$

این حد بر اساس قطر مردمک 7 mm تعیین شده است(در صورتیکه بدلیل فقدان نور کافی مردمک تا این اندازه باز نمی شود) و زاویه میدان دید آشکار ساز $rad / 0.11$ باشد.
برای مواجهات کمتر از $810 \text{ ثانیه}:$

$$LNIR < \frac{3.2}{\alpha \cdot t^{1/4}} \text{ W/(cm}^2 \text{ sr)}$$

۷- پرتو فرابینفس UVR مقادیر حد تماس شغلی

مقادیر حد تماس شغلی با پرتو فرابینفس (UV) در ناحیه طیفی بین ۱۸۰ و ۴۰۰ نانومتر نشان دهنده شرایطی است که تحت آن شرایط شاغلین ممکن است بطور مکرر پرتوگیری نمایند بدون آنکه اثرات زیان آوری نظیر اریتما (سرخی پوست) و Photokeratitis^۱ بر سلامتی آنان عارض شود. این مقادیر برای پرتوگیری چشم یا پوست از منابع تابشی ملتهب و فلورسنت، تخلیه بخار و گاز، قوسهای جوشکاری و تابش خورشیدی کاربرد دارد، ولی برای لیزرهای تابش کننده فرابینفس مورد استفاده قرار نمی‌گیرد (به حد تماس شغلی برای لیزرها مراجعه شود). مقادیر تعیین شده برای افراد حساس به نور که پرتو گیری فرابینفس دارند و یا افرادی که همراه با پرتوگیری در تماس با عوامل حساس کننده به نور قرار گرفته اند کاربرد ندارد (به تذکر شماره ۳ توجه شود). مقادیر پرتوگیری تعیین شده برای چشمان افراد بدون عدسی^۲ استفاده نمی‌شود (به حدود تماس شغلی روشنائی و پرتوهای مادون قرمز نزدیک مراجعه شود).

مقادیر مذکور بعنوان راهنمایی جهت کنترل پرتوگیری از منابع تابشی پیوسته که طول زمان پرتو گیری ۰/۱ ثانیه یا بیشتر است، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

مقادیر تعیین شده بمنزله راهنمای جهت کنترل پرتوگیری از منابع تابش فرابینفس باید به کار رود ولی نباید بعنوان مرز مشخصی بین ایمنی و خطر تلقی گردد.

مقادیر توصیه شده:

مقادیر حد تماس برای پرتوگیری شغلی از تابش فرابینفس که بر چشم یا پوست می‌تابد در حالیکه مقادیر چگالی شار تابشی (تابندگی)^۳ معلوم بوده و زمان پرتو گیری نیز کنترل شده است به ترتیب زیر می‌باشد:

ناحیه طیفی پرتو فرابینفس (nm ۴۰۰- ۱۸۰):

- ۱- میزان دوز جذب شده برای پوست یا چشم بدون حفاظ در مدت پرتوگیری ۸ ساعته نباید از مقادیر جدول شماره ۱ فراتر رود.
- ۲- حداقل زمان پرتوگیری مجاز برای منابع تابش UV که بر پوست و چشم بدون حفاظ می‌تابند، از رابطه ذیل بدست می‌آید:

$$t_{\max} = \frac{1}{E_{\text{eff}} \cdot I}$$

که در این رابطه:

$t_{\max}$ = حداقل زمان پرتوگیری مجاز بر حسب ثانیه

E_{eff} = تابندگی مؤثر نسبت به یک منبع تک رنگ در طول موج nm ۲۷۰ بر حسب

I W = ۱ j/sec توجه:

۱- التهاب قرنیه چشم در مواجهه با پرتو فرابینفس

- 2- Aphakes
3- Irradiance

۳- برای تعیین چگالی شار تابشی مؤثر برای منبعی با باند پهنه که قله (Peak) آن در طول موج ۲۷۰ nm دارد. رابطه وزن یافته زیر باید استفاده شود:

$$E_{\text{eff}} = \sum_{180}^{400} E_{\lambda} S(\lambda) \Delta\lambda$$

در این رابطه:

$$\begin{aligned} E_{\text{eff}} & \text{ چگالی شار تابشی مؤثر مربوط به منبع تکرنگی با طول موج ۲۷۰ نانومتر بر حسب } \\ W/cm^2 & \\ E_{\lambda} & \text{ چگالی شار تابشی طیفی با طول موج } \lambda \text{ بر حسب } W/(cm^2 \cdot nm) \\ S(\lambda) & \text{ اثربخشی طیفی نسبی (بدون واحد)} \\ \Delta\lambda & \text{ پهنهای باند بر حسب نانومتر} \end{aligned}$$

۴- (چگالی شار تابشی) همچنین مستقیماً بوسیله یک دستگاه سنجش پرتو فرابنفشی که دارای پاسخ طیفی است (به تفکیک طول موج) اندازه گیری می شود که از مقادیر اثربخشی طیفی نسبی مندرج در جدول ۱ پیروی می نماید. این اندازه گیریها را می توان با مقادیر جدول ۲ مقایسه نمود.

۲۱۲

(UV-A) ناحیه طیفی فرابنفش A (۳۱۵-۴۰۰ nm) :

۱- پرتوگیری چشم بدون حفاظ از پرتوهای فرابنفش نباید از مقادیر ذیل فراتر رود:

الف- دوز جذب شده J/cm^2 ۱ برای مدت پرتوگیری کمتر از ۱۰۰۰ ثانیه

ب- دوز جذب شده (چگالی کل شار تابشی) $1 mW/cm^2$ برای مدت پرتوگیری ۱۰۰۰ ثانیه و بیشتر از آن. تمام مقادیر حد تماس شغلی مربوط به پرتو UV برای منابعی که زاویه آنها با دریافت کننده (دکتور) کمتر از ۸۰ درجه (نسبت به فرد پرتو گرفته) است، کاربرد دارد.

جدول ۱: حد تماش شغلی پرتوهای فرابنفش و اثربخشی طیفی نسبی

اثربخشی طیفی نسبی $S(\lambda)$	(TLV)		طول موج ^۱
	$(mj/cm^2)^{\Delta}$	$(j/m^2)^{\Delta}$	
۰/۰۱۲	۲۵۰	۲۵۰۰	۱۸۰
۰/۰۱۹	۱۶۰	۱۶۰۰	۱۹۰
۰/۰۳۰	۱۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰
۰/۰۵۱	۵۹	۵۹۰	۲۰۵
۰/۰۷۵	۴۰	۴۰۰	۲۱۰
۰/۰۹۵	۳۲	۳۲۰	۲۱۵
۰/۱۲۰	۲۵	۲۵۰	۲۲۰
۰/۱۵۰	۲۰	۲۰۰	۲۲۵
۰/۱۹۰	۱۶	۱۶۰	۲۳۰
۰/۲۴۰	۱۳	۱۳۰	۲۳۵
۰/۳۰۰	۱۰	۱۰۰	۲۴۰
۰/۳۶۰	۸/۳	۸۳	۲۴۵
۰/۴۳۰	۷/۰	۷۰	۲۵۰
۰/۵۰۰	۶/۰	۶۰	۲۵۴ ^۲
۰/۵۲۰	۵/۸	۵۸	۲۵۵
۰/۶۵۰	۴/۶	۴۶	۲۶۰
۰/۸۱۰	۳/۷	۳۷	۲۶۵
۱/۰۰۰	۳/۰	۳۰	۲۷۰
۰/۹۶۰	۳/۱	۳۱	۲۷۵
۰/۸۸۰	۳/۴	۳۴	۲۸۰ ^۳
۰/۷۷۰	۳/۹	۳۹	۲۸۵
۰/۶۴۰	۴/۷	۴۷	۲۹۰
۰/۵۴۰	۵/۶	۵۶	۲۹۵
۰/۴۶۰	۶/۵	۶۵	۲۹۷ ^۳
۰/۳۰۰	۱۰	۱۰۰	۳۰۰

۱- طول موجهای انتخابی نماینده ای از طول موجها هستند که باید بینابین مقادیر فوق میان یابی شوند.

۲- طول موج تابشی از لامپ تخلیه جیوه
 $1mj/cm^2 = 1.j/m^2$ ^Δ

اثربخشی طیفی نسبی $S(\lambda)$	(TLV)		طول موج ^۱
	$(mj/cm^2)^{\Delta}$	$(j/m^2)^{\Delta}$	
•/۱۲۰	۲۵	۲۵۰	۳۰۳۲
•/۰۶۰	۵۰	۵۰۰	۳۰۵
•/۰۲۶	۱۲۰	۱۲۰۰	۳۰۸
•/۰۱۵	۲۰۰	۲۰۰۰	۳۱۰
•/۰۰۶	۵۰۰	۵۰۰۰	۳۱۳۲
•/۰۰۳	$۱/۰ \times 10^{-۳}$	$۱/۰ \times 10^{-۴}$	۳۱۵
•/۰۰۲۴	$۱/۳ \times 10^{-۳}$	$۱/۳ \times 10^{-۴}$	۳۱۶
•/۰۰۲۰	$۱/۵ \times 10^{-۳}$	$۱/۵ \times 10^{-۴}$	۳۱۷
•/۰۰۱۶	$۱/۹ \times 10^{-۳}$	$۱/۹ \times 10^{-۴}$	۳۱۸
•/۰۰۱۲	$۲/۵ \times 10^{-۳}$	$۲/۵ \times 10^{-۴}$	۳۱۹
•/۰۰۱۰	$۲/۹ \times 10^{-۳}$	$۲/۹ \times 10^{-۴}$	۳۲۰
•/۰۰۰۶۷	$۴/۵ \times 10^{-۳}$	$۴/۵ \times 10^{-۴}$	۳۲۲
•/۰۰۰۵۴	$۵/۶ \times 10^{-۳}$	$۵/۶ \times 10^{-۴}$	۳۲۳
•/۰۰۰۵۰	$۶/۰ \times 10^{-۳}$	$۶/۰ \times 10^{-۴}$	۳۲۵
•/۰۰۰۴۴	$۶/۸ \times 10^{-۳}$	$۶/۸ \times 10^{-۴}$	۳۲۸
•/۰۰۰۴۱	$۷/۳ \times 10^{-۳}$	$۷/۳ \times 10^{-۴}$	۳۳۰
•/۰۰۰۳۷	$۸/۱ \times 10^{-۳}$	$۸/۱ \times 10^{-۴}$	۳۳۳
•/۰۰۰۳۴	$۸/۸ \times 10^{-۳}$	$۸/۸ \times 10^{-۴}$	۳۳۵
•/۰۰۰۲۸	$۱/۱ \times 10^{-۴}$	$۱/۱ \times 10^{-۵}$	۳۴۰
•/۰۰۰۲۴	$۱/۳ \times 10^{-۴}$	$۱/۳ \times 10^{-۵}$	۳۴۵
•/۰۰۰۲۰	$۱/۵ \times 10^{-۴}$	$۱/۵ \times 10^{-۵}$	۳۵۰
•/۰۰۰۱۶	$۱/۹ \times 10^{-۴}$	$۱/۹ \times 10^{-۵}$	۳۵۵
•/۰۰۰۱۳	$۲/۳ \times 10^{-۴}$	$۲/۳ \times 10^{-۵}$	۳۶۰
•/۰۰۰۱۱	$۲/۷ \times 10^{-۴}$	$۲/۷ \times 10^{-۵}$	۳۶۵ ^۲
•/۰۰۰۹۳	$۳/۲ \times 10^{-۴}$	$۳/۲ \times 10^{-۵}$	۳۷۰
•/۰۰۰۷۷	$۳/۹ \times 10^{-۴}$	$۳/۹ \times 10^{-۵}$	۳۷۵
•/۰۰۰۶۴	$۴/۷ \times 10^{-۴}$	$۴/۷ \times 10^{-۵}$	۳۸۰
•/۰۰۰۵۳	$۵/۷ \times 10^{-۴}$	$۵/۷ \times 10^{-۵}$	۳۸۵
•/۰۰۰۴۴	$۶/۸ \times 10^{-۴}$	$۶/۸ \times 10^{-۵}$	۳۹۰
•/۰۰۰۳۶	$۸/۳ \times 10^{-۴}$	$۸/۳ \times 10^{-۵}$	۳۹۵
•/۰۰۰۳۰	$۱/۰ \times 10^{-۴}$	$۱/۰ \times 10^{-۶}$	۴۰۰

۲۱۴

مجموعه الامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی
(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زاده صنایع پتروشیمی)

جدول ۲- مدت مواجهه با پرتوهای UV در ناحیه طیفی اکتینیک بر حسب تابندگی مؤثر

طول زمان پرتوگیری در روز کاری	تابندگی مؤثر ($\mu\text{W}/\text{cm}^2$) E_{eff}
۸ hrs	۰/۱
۴ hrs	۰/۲
۲ hrs	۰/۴
۱ hrs	۰/۸
۳۰ min	۱/۷
۱۵ min	۲/۳
۱۰ min	۵
۵ min	۱۰
۱ min	۵۰
۳۰ sec	۱۰۰
۱۰ sec	۳۰۰
۱ sec	۳۰۰۰
۰/۵ sec	۶۰۰۰
۰/۱ sec	۳۰۰۰۰

تذکرات:

- احتمال بروز سرطان پوست بستگی به عوامل مختلفی از قبیل رنگدانه پوست، سابقه تاولهای پوستی ناشی از آفات سوختگی، و بالاخره دوز تجمعی پرتو فرابینفش دارد.
- کارگرانی که در محیط باز و در مناطقی با عرض جغرافیائی ۴۰ درجه از خط استوا کار می‌کنند ممکن است در ایام تابستانی در حوالی ظهر در حد ۵ دقیقه در مدت کوتاهی پرتوگیری بیش از مقادیر حد تماشی شغلی داشته باشند.
- مواجهه با پرتوهای فرابینفش همزمان با تماس عمده و غیرعمده با مواد شیمیائی مختلف از جمله برخی از داروها ممکن است در مواجهات زیرحد مجاز منجر به اریتم پوستی گردد. در صورتی که کارگر هنگامی که در معرض دوز UV به مقدار کمتر از حد تماشی شغلی قرار می‌گیرد و واکنش پوستی نشان می‌دهد و این واکنش را قبل نشان نداده است، حساسیت بیش از حد وی باید مورد توجه قرار گیرد. در بین صدها عاملی که می‌تواند حساسیت شدید به پرتو UV ایجاد کند می‌توان برخی از گیاهان و مواد شیمیائی نظیر برخی آنتی بیوتیک (مانند تتراسایکلین، سولفاتیازول) و برخی آرام بخش‌ها (مانند امی پرامین)، برخی از داروهای مدر، مواد آرایشی، داروهای بیماریهای روانی، مشتقات قطران، برخی از رنگها و ذغال سنگ Lime Oil را نام برد.
- ازن در اثر تابش فرابینفش با طول موج کمتر از ۲۵۰ نانومتر در هوای تولید می‌شود مراجعه کنید به مقادیر حد تماس شغلی ازن در قسمت مواد شیمیائی.

۸- استرس گرمایی:

مقادیر حد تماشی شغلی استرس گرمایی به شرایطی از استرس گرمایی اشاره دارد که گمان می‌رود که تحت آن

شرایط تقریباً کلیه شاغلین می‌توانند بطور مکرر با آن در تماس باشند بدون آنکه اثرات سوئی بر سلامتی آنان ایجاد شود.

فرایند تصمیم گیری در مورد استرس و استرین گرمائی در شکل شماره ۱ نشان داده شده است. در شکل شماره ۲ نیز مقادیر TLV و حدود عمل برای استرس گرمایی افراد سازش یافته بوده و به شرایط استرس گرمائی اشاره دارد که گمان می‌رود اگر تقریباً کلیه افراد با دریافت آب و الکتروولیت کافی، و افرادی که تحت درمان داروئی نیستند، و کارگران سالم با لباس سبک وزن تابستانی، بطور مکرر در مواجهه با حد مذبور قرار گیرند، اثرات سوئی بر سلامت آنان ایجاد نگردد.

مقادیر حد عمل (Action Limit) نیز برای حفاظت کارکنان تطابق نیافته است و شرایطی را بیان می‌کند که باید در برنامه مدیریت استرس گرمایی در نظر گرفته شود.

برای ارزشیابی ایمنی و سلامت شاغلین بایستی هر دو مورد استرس گرمائی و استرین گرمائی تعیین شود. برای تصمیم گیری فرآیند شکل ۱ را مدنظر قرار دهید.

استرس گرمائی، بار گرمائی خالص وارد بر بدن است که تلفیقی از گرمای متابولیک و عوامل محیط خارجی، شامل دمای هوا، بخار آب موجود، تبادل گرمای تشبعشی و جریان هوا می‌باشد. تمام موارد مذکور نیز تحت تأثیر نوع پوشش(لباس) است.

استرین گرمائی، واکنش فیزیولوژیک ناشی از استرس گرمائی می‌باشد.

تطابق مجموعه ای از پاسخهای فیزیولوژیک است که توانایی تحمل استرس گرمائی را در فرد بهبود می‌بخشد. برای ایجاد تطابق به فعالیت فیزیکی تحت شرایط استرس گرمایی مشابه محیط کاری نیاز است. تطابق معمولاً از طریق دو ساعت مواجهه مداوم (مثل طی ۵ روز از ۷ روز از ۱۰ روز از ۱۴ اخیر) روز حاصل می‌شود و هنگامی از بین می‌رود که فعالیت تحت شرایط استرس گرمائی قطع گردد به طوریکه بعد از ۴ روز به طور قابل توجه و بعد از ۳ تا ۴ هفته به طور کامل از بین می‌رود.

فرایند تصمیم گیری مندرج در شکل ۱ وقتی آغاز می‌گردد که (۱) ارزیابی مواجهه کیفی نشان دهنده احتمال استرس گرمایی باشد (۲) گزارشها یی مبنی بر ناراحتی پرسنل از استرس گرمائی وجود داشته باشد (۳) قضاوت های کارشناسی نشان دهنده شرایط استرس گرمائی باشد.

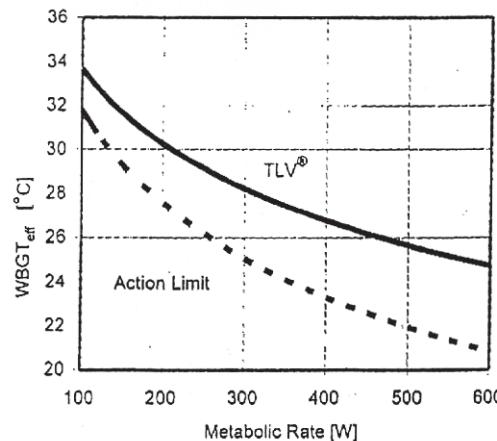
بخش ۱ : لباس

در حالت ایده آل حرکت آزاد هواخنک و خشک بر روی پوست رفع گرما را هم از راه تبخیر و هم از راه همرفت به حداقل مقدار می‌رساند.

تبخیر عرق از سطح پوست مکانیزم اصلی رفع گراماست. لباسهای غیرقابل در برابر بخار و آب، لباسهای غیرقابل در برابر هوا و لباسهای عایق گرما و لباسهای چند لایه، رفع گرما را به مقدار زیادی محدود می‌کند. با جلوگیری از رفع گرما از طریق لباس، گرمای متابولیکی ممکن است باعث تولید استرین گرمایی زیادی، حتی وقتی که شرایط محیطی خنک باشد، شود.

مطابق شکل شماره ۱ لازم است در مورد لباس و اینکه چگونه بر رفع گرما اثر گذار است تصمیم گیری شود. ارزیابی WBGT بر اساس لباس کار آستین بلند و شلوار بنا نهاده شده است. بنابراین ضروری است با توجه به جدول شماره ۱ یا دیگر اطلاعات موجود نسبت به تعیین فاکتور تصحیح اقدام گردد. در این صورت شاخه "بلی" در شکل ۱ انتخاب می‌شود.

شکل شماره ۱ : مقادیر TLV (خط پیوسته) و حد عمل (Action Limit) (خط نقطه چین) برای استرس گرمایی. عبارتست از مقادیر WBGT اندازه گیری شده به علاوه فاکتور تصحیح لباس.

جدول شماره ۱- فاکتور تصحیح لباس برای برخی از انواع لباس

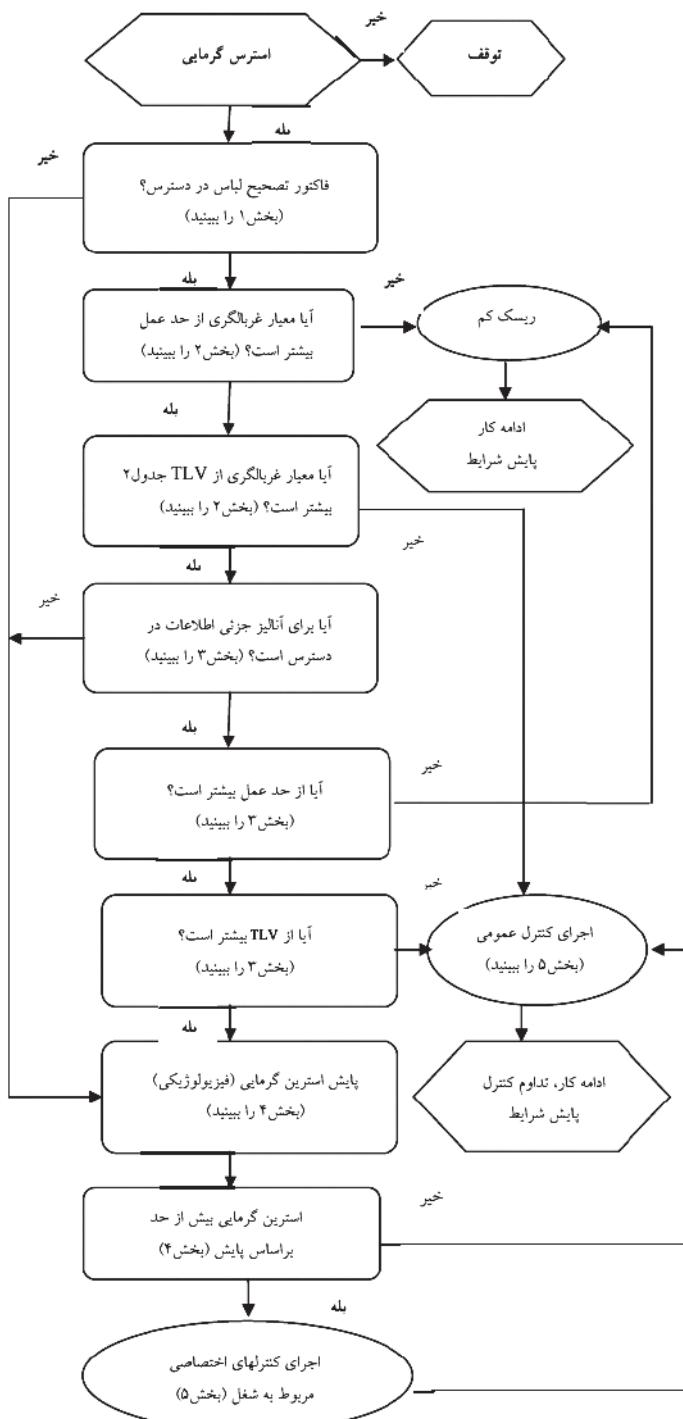
نوع لباس	مقداری که باید به WBGT اضافه شود
لباس کار (پیراهن آستین بلند و شلوار)	.
روپوش (بافته شده) ^۱	.
لبای بافته شده دو لایه	۳
روپوش پلی پروپیلن SMS	۰/۵
روپوش پلی اولفین	۱
لباسهای ضد بخار با استفاده محدود ^۲	۱۱

توضیح: این مقادیر نبایستی برای لباسهای کاملاً بسته (معمولًا سطح A نامیده می‌شوند) به کار برد شوند. فاکتور تصحیح لباس نباید برای لباسهای چند لایه جمع شود. لباسی که زیر روپوش یا بارانی پوشیده می‌شود به عنوان لایه دوم لباس محسوب نمی‌شود.

چنانچه کارگر لباسی بپوشد که در لیست جدول شماره ۱ موجود نباشد) یا اطلاعات مربوط به فاکتور تصحیح آن موجود نباشد) شاخه "خیر" انتخاب می‌شود. برای این لباسها جدول شماره ۲ روش غربالگری خوبی برای تعیین آستانه برای اقدامات مدیریتی استرس گرمایی نبوده و مقداری ریسک باید در نظر گرفته شود. در صورت نبود یک روش تجزیه و تحلیل مناسب برای در نظر گرفتن مقتضیات مربوط به لباس، پایش علائم و عوارض ذکر شده در مرحله ۴ و جدول شماره ۵ ، به منظور ارزیابی مواجهه باشی دنبال شود.

۱- لباسی که روی لباسهای دیگر پوشیده می‌شود.

2-Limited-use vapor –barrier Coveralls

شکل شماره ۲- ارزیابی استرس و استرین گرمایی

بخش ۲: غربالگری مقادیر آستانه بر مبنای WBGT

WBGT یک شاخص مفید اولیه در مورد مداخله فاکتورهای محیطی در استرس گرمایی ارائه می‌دهد. WBGT تحت تاثیر دمای هوا، گرمای تابشی، حرکت هوا و رطوبت می‌باشد. به عبارتی همه تعاملات بین فرد و محیط نظیر منابع رادیو فرکانسی و مایکروویو را در نظر نمی‌گیرد. مقادیر WBGT با استفاده از فرمولهای زیر قابل محاسبه است:

$$\text{WBGT} = 0.7 \text{ NWB} + 0.2 \text{ TG} + 0.1 \text{ DB}$$

$$\text{WBGT} = 0.7 \text{ NWB} + 0.3 \text{ TG}$$

۱- در فضای باز آفتابی

۲- در فضای سر پوشیده و یا فضای باز بدون تابش آفتاب

که :

$\text{WBGT} = \text{شاخص دمای تر گوی سان}$

$\text{NWB} = \text{دمای تر طبیعی}$

$\text{DB} = \text{دمای خشک}$

$\text{GT} = \text{دمای گوی سان}$

از آنجا که WBGT تنها یک شاخص محیطی است، معیار غربالگری برای لباس و بار کاری تصحیح می‌شود. در جدول شماره ۲ مقادیر WBGT برای اهداف غربالگری آمده است. برای لباسهای ذکر شده در جدول ۱، جدول شماره ۲ وقتی قابل استفاده است که فاکتور تصحیح لباس به مقادیر WBGT محیطی افزوده شود. برای تعیین درجه مواجهه با استرس گرمایی الگو و بار کاری می‌بایست در نظر گرفته شود. اگر کار (و استراحت) در بیش از یک محل انجام شود، لازم است میانگین وزنی (TWA) برای WBGT محاسبه و سپس با مقادیر جدول شماره ۲ مقایسه گردد.

با افزایش نرخ متابولیکی (مثلاً افزایش بار کاری) مقادیر مجاز ذکر شده در جدول کاهش می‌یابد تا اطمینان حاصل شود که دمای عمقی بدن اکثر کارکنان از ۳۸ درجه سانتیگراد فراتر نمی‌رود. در ارزیابی استرس گرمایی، ارزیابی صحیح نرخ کاری مثل ارزیابی محیطی حائز اهمیت است. گروه بندی نرخ کاری بر مبنای مقادیر ذکر شده در جدول شماره ۲، به شرح زیر می‌باشد:

۱- کار سبک = (با متابولیسم حداقل ۲۰۰ کیلوکالری بر ساعت یا 1800 Btu/hr) شامل مشاغل دستی و بازوئی سبک در هنگام کار با مашینهای کنترلی در حالت‌های نشسته و یا ایستاده می‌باشد.

۲- کار متوسط = (با متابولیسم ۲۰۰ تا ۳۵۰ کیلوکالری بر ساعت یا $1400-2000 \text{ Btu/hr}$) مانند راه رفتن ضمن بلند کردن و هل دادن بار متوسط می‌باشد.

کار سنگین = (با متابولیسم ۳۵۰ تا ۵۰۰ کیلوکالری بر ساعت یا $1400-2000 \text{ Btu/hr}$) مانند کلنگ زدن و بیل زدن می‌باشد.

در اغلب اوقات استراحت طبیعی یا تعیین شده در ساعت کاری وجود دارد و در جدول شماره ۲ مقادیر غربالگری برای ۳ برنامه کار - استراحت ارائه گردیده است.

با توجه به گروه بندی بار متابولیکی برای کار و نسبت تقریبی کار در هر ساعت، مقادیر WBGT به عنوان TLV و حد عمل (Action Level) ذکر گردیده است. چنانچه مقادیر تصحیح شده (برای لباس) TWA WBGT کمتر از مقادیر حد عمل ذکر شده در جدول باشد، شاخه "خیر" در شکل ۱ انتخاب می‌شود و در این شرایط ریسک

در ساعت Btu/hr معادل دویست و پنجاه کالری در ساعت . هر British Thermal Unite /Hour =Btu/hr -۱

کمی از مواجهات زیاد با استرس گرمایی وجود دارد. اگر شرایط کاری بالاتر از حد عمل ولی زیر TLV باشد، لازم است کنترلهای عمومی به کار گرفته شود. اگر گزارشاتی مبنی بر علائم و عوارض مربوط به گرما مثل خستگی، تهوع، گیجی، سردرد و .. وجود داشته باشد، تجزیه و تحلیل می بایست مجدداً انجام شود.
اگر شرایط کاری بالاتر از TLV باشد، تجزیه و تحلیل بیشتر بدنیال شاخه بلي لازم می شود.

جدول شماره ۲: مقادیر غربالگری برای TLV و حد عمل (Action Limit) برای مواجهه با استرس گرمایی

مقادیر حد عمل (Action Limit) (مقادیر WBGT بر حسب درجه سانتیگراد)					TLV (مقادیر WBGT بر حسب درجه سانتیگراد)					میزان کار در چرخه کار / استراحت
خیلی سنگین	سنگین	متوسط	سبک	خیلی سنگین	سنگین	متوسط	سبک	خیلی سنگین	سنگین	
-	-	۲۵	۲۸	-	-	۲۸	۳۱	۱۰۰ درصد تا ۷۵	۷۵ درصد	
-	۲۴	۲۶	۲۸/۵	-	۲۷/۵	۲۹	۳۱	۷۵ درصد تا ۵۰	۵۰ درصد	
۲۴/۵	۲۵/۵	۲۷	۲۹/۵	۲۸	۲۹	۳۰	۳۲	۵۰ درصد تا ۲۵	۲۵ درصد	
۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۰	۳۰/۵	۳۱/۵	۳۲/۵	۲۵ درصد تا صفر	صفر درصد	

توضیحات:

- برای طبقه بندی بار کاری به توضیحات متن مراجعه کنید.
- مقادیر WBGT به نزدیکترین مقدار ۰/۵ درجه سانتیگراد گرد شده اند.
- مقادیر آستانه به عنوان نرخ متابولیکی TWA محاسبه شده اند که نرخ متابولیکی برای زمان استراحت ۱۱۵ واحد و برای زمان کار بر حسب طبقه بندی سبک ، متوسط ، سنگین و خیلی سنگین (در متن) در نظر گرفته شده است. مبنای زمانی بر اساس حد بالایی درصد کار در نظر گرفته می شود (مثل ۵۰٪ در رنج ۰-۵٪) .
- در صورتیکه WBGT محیط کار و محل استراحت متفاوت باشند باید مقادیر میانگین وزنی زمانی (TWA) محاسبه و بکار گرفته شود. این مقدار همچنین هنگامیکه بار کاری بر حسب زمان متفاوت باشد، نیز باید در نظر گرفته شود، اما ذکر شود که میزان متابولیسم برای استراحت قبلاً در حد غربالگری در نظر گرفته شده است.
- به علت استرین فیزیولوژیکی مربوط به کار سنگین و خیلی سنگین در کارگرانی که تناسب کمتری با کار دارند، بدون توجه به WBGT ، مقادیر معیار برای کار مداوم و برای بیشتر از ۲۵ درصد استراحت در یک ساعت برای کارهای خیلی سنگین ارائه شنده است. معیار غربالگری توصیه نشده و تحلیل تفصیلی و یا پایش فیزیولوژیکی می بایست به کار گرفته شود.

طبقه بندی بار کاری :

مجموع گرمای ایجاد شده بوسیله بدن و گرمای محیط «کل بار گرمائی»^۱ را تعیین می کند. لذا اگر کار باید در محیط گرم انجام شود. برای محافظت کارگر در برابر مواجهه با حرارت بیشتر از مقادیر مجاز باید « درجه بار کاری »

۱-Total Heat Load

برای هر یک از مشاغل تعیین و «حد تماس گرمائی» متناسب با «بار کاری» شغل مورد نظر به شرح زیر تعیین گردد:

الف- بر اساس فرایند کار طبقه بندی بار کاری برای هر شغل به سه درجه سبک، متوسط و سنگین تقسیم می‌شود (طبقه بندی بالا)

وقتی درجه بار کاری برای هر شغل تعیین شد میزان حد تماس شغلی با استرس گرمائی در شغل مورد نظر با استفاده از جدول ۲ یا از طریق محاسبه با استفاده از جدول ۳ و ۴ بدست می‌آید.

ب- بار کار یا از راه اندازه گیری متabolیسم کارگر حین کار مورد بحث و یا از طریق تخمین میزان متabolیسم کارگر با استفاده از جداول ۳ و ۴ تعیین می‌گردد و سپس با مراجعه به نمودار شماره ۱ حد تماس شغلی برای استرس گرمائی مشخص می‌شود.

در صورتیکه WBGT محیط کار و محل استراحت مختلف باشند باید مقادیر میانگین وزنی زمانی (TWA) برای گرمای محیطی و میزان متabolیسم به شرح زیر تعیین شود:

الف- میزان "میانگین وزنی زمانی (TWA)" برای متabolیسم از معادله زیر محاسبه می‌گردد:

$$\overline{M} = \frac{M_1 t_1 + M_2 t_2 + \dots + M_n t_n}{t_1 + t_2 + \dots + t_n}$$

M_1, M_2, M_n , میزان متabolیسم تخمین زده یا اندازه گیری شده در فعالیتهای مختلف و زمان استراحت کارگر در طی مدت $t_1, t_2, \dots, t_n$ (بر حسب دقیقه) که توسط زمان نسجی تعیین شده است.

ب- میزان "میانگین وزنی زمانی WBGT" از طریق معادله زیر محاسبه می‌شود :

$$WBGT = \frac{WBGT_1 \times t_1 + WBGT_2 \times t_2 + \dots + WBGT_n \times t_n}{t_1 + t_2 + \dots + t_n}$$

بطوری که مقادیر اندازه گیری شده WBGT₁, WBGT₂, ..., WBGT_n در محیطهای کاری و استراحت مختلف در طی شیفت کار روزانه است و $t_1, t_2, \dots, t_n$ مدت زمان گذرانده شده در هر محیط بر حسب دقیقه می‌باشد که توسط زمان نسجی تعیین می‌گردد.

اگر مواجهه با محیط خیلی گرم بطور مستمر در طی چند ساعت و یا در طی روز است باید میانگین وزنی زمانی بر اساس زمان مراحل کاربر مبنای TWA (یکساعتی) محاسبه شود مثلاً دقیقه $t_1, t_2, \dots, t_n = 60$ و اگر برنامه کار متناوب است میانگین وزنی زمانی بر حسب TWA دو ساعته محاسبه میشود مثلاً :

$$\text{دقیقه} = 120, t_1, t_2, \dots, t_n$$

جدول ۳- ارزیابی بار کاری

متوسط میزان متابولیسم حین فعالیتهای مختلف

الف- وضع بدن و حرکت			
Kcal/min		حالات	
۰/۳		حال نشسته	
۰/۶		حال ایستاده	
۲/۰ - ۳/۰		در حالت راه رفتن	
۰/۸	به مقدار تعیین شده در حالت راه رفتن به ازاء هر متر ۰/۸ اضافه شود.	حرکت در سرپالائی	
ب- نوع کار		میانگین گسترده تغییرات	
Kcal/min	Kcal/min		
۰/۲-۱/۲	۰/۴	سبک	کاردستی
	۰/۹	سنگین	
۰/۷-۲/۵	۱/۰	سبک	کار با یک بازو
	۱/۷	سنگین	
۱/۰-۳/۵	۱/۵	سبک	کار با هر دو بازو
	۲/۵	سنگین	
۲/۵-۱۵/۰	۳/۵	سبک	کار با تمام بدن
	۵/۰	متوسط	
	۷/۰	سنگین	
	۹/۰	فوق سنگین	

جدول ۴- مثالهایی از درجه بار کاری با توجه به نوع کار

نوع کار	درجه بار کاری
نوشتن- بافنده‌گی	کار سبک دستی
تایپ کردن	کار سنگین دستی
چکش کاری روی میخ(کفاشی و مبل سازی)	کار سنگین با یک بازو
سوهانکاری فلزات، رنده کاری چوب و کارهای باگبانی(با شن کش)	کار سبک با دو بازو
تمیز کردن سطح زمین، تکان دادن فرش	کار متوسط با همه بدن
ریل گذاری، چاه کنی، پوست کنی تنه درختان	کار سنگین با همه بدن
محاسبه مثال:	
۲/۰ Kcal/min	نوعی مونتاژ کاری با استفاده از ابزار سنگین
۳/۰ Kcal/min	الف: راه رفتن در امتداد خط تولید
۵/۰ Kcal/min	ب: بین کار سنگین با هر دو بازو و کار سبک با همه بدن جمع
۱/۰ Kcal/min	ج: اضافه میشود متابولیسم بازال جمع کل
۶/۰ Kcal/min	

۲۲۲

مقدایر ذکر شده برای کار مداوم وقتی قابل اجرا است که برنامه «کار- استراحة» برای ۵ روز در هفته و ۸ ساعت کار روزانه با دو توقف کوتاه مدت هر یک حدود پانزده دقیقه، یک نوبت در صبح و یک نوبت در بعد از ظهر و یک توقف طولانی تر حدود نیم ساعت برای نهار همراه باشد.
مواجهه با مقدایر بیش از حد تماس شغلی عنوان شده وقتی مجاز است که «استراحة اضافی» در برنامه کار گنجانده شده باشد.

در مواردی که در برنامه کار روزانه به جهت حرارت زیاد محیط کار «استراحة اضافی» منظور شده است، کلیه توقفها اعم از توقف بدون برنامه قبلی و یا موارد توقف توصیه شده توسط مدیریت و با توقفهای فنی را میتوان به حساب زمان استراحة حین کار منظور نمود.

بخش ۳: تجزیه و تحلیل تفصیلی

از جدول ۲ به عنوان مرحله غربالگری استفاده می شود. احتمال دارد که شرایط، بالای حد TLV یا معیار حد عمل (AL) ارائه شده در جدول ۲ باشد، که در اینصورت یک تجزیه و تحلیل تفصیلی باید انجام گیرد. روش انجام آن بطور کامل در مستندات و کتابهای بهداشت صنعتی و ایمنی یا دیگر منابع شرح داده شده است. چنانچه اطلاعات کافی از اثرات استرس گرمایی لباسها موجود باشد، سطح اول آنالیز تفصیلی انجام یک آنالیز وظیفه است که میانگین وزنی - زمانی WBGT مؤثر (WBGT محیطی به علاوه فاکتور تصحیح لباس) و میزان متابولیسم را در نظر می گیرد. برخی از فاکتورهای تصحیح لباس در جدول ۱ ذکر شده است. فاکتور سایر لباسها را می توان از سایر متون و براساس قضاوتهای کارشناسی بدست آورد. در شکل ۲ میزان TLV و حد عمل نشان داده شده است.

سطح دوم از آنالیز تفصیلی، یک مدل منطقی از استرس گرمایی را دنبال می کند، مثل استرین گرمایی پیشنهادی سازمان جهانی استاندارد (ISO). از آنجاییکه مدل منطقی (در مقابل حدود آستانه WBGT تجربی) از نظر محاسبه ای بسیار مشکل است، شناخت بهتر منابع استرس گرمایی لازم می شود که خود می تواند فواید اصلاحات پیشنهادی ناشی از مواجهه را بهتر نشان دهد راهنمای روش ISO و دیگر روشهای منطقی در متون تخصصی شرح داده شده است.

معیار غربالگری به حداقل داده ها برای تعیین شدن نیاز دارد. آنالیزهای تفصیلی به داده های بیشتری از مواجهات نیاز دارد. به دنبال شکل ۱، سوال بعدی درباره در دسترس بودن داده ها برای آنالیز تفصیلی است. اگر این داده ها در دسترس نباشند، شاخه خیر، به سمت ارزیابی جهت پایش فیزیولوژیکی، به منظور بررسی درجه استرین گرمایی، می روید.

اگر داده ها جهت آنالیز تفصیلی در دسترس باشد، مرحله بعد در شکل ۱، انجام آنالیز تفصیلی است. اگر مواجهه از حد عمل (یا کارگران سازش نیافته) فراتر نرود، شاخه خیر انتخاب می شود.

اگر معیار حد عمل بیشتر شود، اما TIV در آنالیز تفصیلی بیشتر نشود، اجرای کنترلهای عمومی و ادامه کار جهت پایش شرایط، لازم می شود. کنترلهای عمومی شامل آموزش کارگران و سرپرستان، فعالیتهای بهداشتی استرس گرمایی و نظارت پزشکی می باشد. اگر مواجهه باعث افزایش حدود برای کارگران سازش یافته، در آنالیز تفصیلی شود، شاخه بلی به پایش فیزیولوژیکی به عنوان تنها پیشنهاد برای حفاظت مناسب، منتهی می شود.

بخش ۴: استرین گرمایی

ریسک و شدت بالای استرین، بطور گسترده ای در بین افراد، حتی در شرایط استرس گرمایی برابر، متفاوت است. پاسخهای فیزیولوژیکی نرمال در اثر استرس گرمایی، فرصتی را برای پایش استرین گرمایی در بین کارگران و استفاده

از این اطلاعات برای ارزیابی سطح استرین گرمایی نیروی کار، کنترل مواجهات و ارزیابی اثربخشی کنترلهای انجام شده، فراهم می‌کند. جدول ۴، راهنمای حدود قابل قبول استرین گرمایی را ارائه کرده است.

در نمونه برداری بهداشت صنعتی حدود احتمالی و کارگران کم تحمل در نظر گرفته می‌شود، عدم حضور هر یک از این مشاهدات محدود، مدیریت قابل قبول مواجهات استرین گرمایی را نشان می‌دهد. با سطوح قابل قبول استرین گرمایی، شاخه خیر در شکل ۱، انتخاب می‌شود. در غیر اینصورت اگر استرین گرمایی در بین کارگران قابل قبول باشد، انجام کنترلهای عمومی لازم می‌شود. به علاوه پایش دوره‌ای فیزیولوژیکی برای اطمینان از حفظ حدود قابل قبول استرین گرمایی، باید ادامه یابد.

اگر استرین گرمایی محدودی در طی ارزیابی‌های فیزیولوژیکی مشاهده شود، شاخه بلی انتخاب می‌شود. این بدین معنی است که کنترلهای شغلی اختصاصی مناسب، برای کنترل حد مناسب استرین گرمایی، در نظر گرفته و اجرا شود. کنترلهای شغلی اختصاصی شامل کنترلهای مهندسی، اداری و حفاظت فردی است.

پس از اجرای کنترلهای شغل اختصاصی، لازم است اثربخشی آنها و تطابق آنها با نیازها مورد ارزیابی قرار گیرد.

بخش ۵: مدیریت استرین گرمایی و کنترلها

الزام آغاز برنامه مدیریت استرین گرمایی بوسیله موارد زیر مشخص می‌شود:

۱- هنگامی که سطوح استرین گرمایی از حد عمل فراتر رود.

۲- در اثر کار کردن با لباسی که افت گرما را محدود کند.

در این مورد کارگران باید بوسیله کنترلهای عمومی محافظت شوند (جدول ۶ را ببینید).

تمرینات بهداشتی استرین گرمایی چون باعث کاهش ریسک اختلالات ناشی از گرما می‌شود اهمیت خاصی دارند. عناصر کلیدی شامل جایگزینی مایعات، خود تعیینی مواجهات، پایش وضعیت بهداشتی، حفظ یک وضعیت بهداشتی و تطبیق انتظارات براساس وضعیت تطابق، هستند. فعالیتهای بهداشتی به همکاری کامل سربرستی و کارگران نیاز دارد. علاوه بر کنترلهای عمومی، کنترلهای اختصاصی شغلی مناسب، اغلب برای ایجاد حفاظت کافی لازم هستند. در حین در نظر گرفتن کنترلهای اختصاصی شغلی، استفاده از جدول ۲ و شکل ۲، همراه با جداول ۱ و ۳، چهارچوبی را برای تعاملات بین وضعیت تطابق، میزان متابولیسم، چرخه‌های کار و استراحت و لباس فراهم می‌کند. در بین کنترلهای اداری، جدول ۵ حدود قابل قبول فیزیولوژیکی و عالیم و نشانه‌ها را ارائه می‌دهد. ترکیبی از کنترلهای اختصاصی شغلی فقط بعد از بررسی نیازها و وضعیتهای خاص اضطراری می‌تواند انتخاب و اجرا شود. بعد از یکبار اجرا، اثربخشی آنها باید تائید شده و کنترلها حفظ شوند.

در همه موارد، هدف اولیه مدیریت استرین گرمایی، جلوگیری از وقوع شوک گرمایی است که تهدید کننده بوده و از جدی ترین اختلالات ناشی از گرما می‌باشد. فرد مبتلا به شوک گرمایی اغلب دچار رفتارهای غیرمعمول و غیر قابل پیش‌بینی، گیجی، هذیان، عدم هوشیاری است. درجه حرارت عمقی بدن مصدوم بیشتر از 40°F درجه سانتیگراد (۱۰۴ °F) است. اگر عالیم شوک گرمایی ظاهر شود، باید بسرعت خنک کردن فرد آغاز شود و مراقبتهای اضطراری و بیمارستانی ضروری هستند. درمان فوری دیگر اختلالات ناشی از گرما عموماً باعث بهبودی کامل می‌شود، ولی تجهیزات پزشکی برای درمان و پرتوتلک های بازگشت به کار باید درخواست شوند. احتمال حوادث و آسیبها با سطح استرین گرمایی افزایش می‌یابد.

افزایش طولانی مدت در درجه حرارت عمقی بدن و مواجهات مزمن با سطوح بالای استرین گرمایی با اختلالات دیگری همچون ناباوری موقت (در زنان و مردان)، افزایش ضربان قلب، اختلال خواب، خستگی و تحریک پذیری، همراه است. در طی سه ماهه اول حاملگی، درجه حرارت عمقی بالاتر از ۳۹ درجه سانتیگراد بصورت طولانی مدت ممکن است برای جنین خطرناک باشد.

۲۲۴

مجموعه اسناد بهداشتی کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود نمایی شغلی عوامل بیماری‌زا در صنایع پتروشیمی)

جدول ۵- راهنمایی برای محدود کردن استرین گرمایی

پایش استرین گرمایی و علائم و نشانه‌های اختلالات ناشی از گرما بخصوص هنگامیکه لباس بطور قابل ملاحظه ای افت گرما را کاهش می دهد بطور مستمر دنبال کنید. برای اهداف نظارتی الگویی از کارگران که حدود استرین گرمایی بالایی دارند، به عنوان شاخصی از نیاز به کنترل مواجهات در نظر گرفته می شوند. حدود ارائه شده زمان توقف مواجهه و اجازه برای بهبودی را نشان می دهنند.

یک یا چند مورد از معیارهای زیر ممکن است باعث استرین گرمایی زیادی شود که در صورت وقوع هر یک از موارد زیر باید مواجهه با استرس گرمایی متوقف شود :

- در صورتیکه ضربان قلب تحمل شده کارگر از (سن-۱۸۰) ضربه در دقیقه تجاوز نماید، به ویژه اگر عملکرد، فونکسیون قلبی فرد طبیعی باشد، یا
  - در صورتیکه در کارگران غیر منتخب و تطابق نیافته، دمای عمقی بدن بیش از 40°C باشد و در کارگران منتخب و تطابق یافته، دمای عمقی بدن بیش از 38.5°C باشد یا
  - بازگشت ضربان قلب در یک دقیقه بعد از حداکثر تلاش کاری، بیشتر از ۱۲۰ ضربه در دقیقه باشد یا
  - نشانه هایی از خستگی ناگهانی و شدید، تهوع، سرگیجه یا سردرد وجود داشته باشد.
- یک فرد ممکن است در معرض رسیک بزرگتر از اختلالات ناشی از گرما باشد ، اگر:
- تعریق زیاد برای مدت طولانی ادامه داشته باشد یا
  - کاهش وزن در یک شیفت بیشتر از $1/5$ درصد وزن بدن باشد یا
  - میزان دفع ادراری سدیم در ۲۴ ساعت کمتر از 50 میلی مول باشد.

موارد اضطراری: جنانچه بنظر برسد که کارگر دچار عدم تعادل یا گیجی یا مبتلا به تحریک پذیری بی دلیل، بیقراری یا علائم شبیه آنفولانزا است، کارگر مجبور باید محل کار را ترک و در محلی خنک که جریان سریع هوا برقرار است تحت مراقبت ویژه قرار داده شود. در صورت نبود امکانات پزشکی برای درمان باید سریعا فرد را به بیمارستان انتقال داد. یک برنامه واکنش اضطراری لازم می باشد.

جدول ۶- راهنمایی برای مدیریت استرس گرمایی

استرس گرمایی (مثل معیار غربالگری WBGT در جدول ۲) و استرین گرمایی را برای تائید کنترل مناسب ، پایش کنید.

کنترلهای عمومی

- دستورالعملهای کتبی و شفاهی دقیق، برنامه های آموزشی سالانه، و اطلاعات لازم در ارتباط با استرس و استرین گرمائی را فراهم نمائید.
- افراد را تشویق به نوشیدن آب خنک و قابل شرب (تقريباً ۱ فنجان) در حجم کم (يا ديجر ماءيات نوشیدنی قابل قبول جايگرين) در حدود هر ۲۰ دقيقه يكبار نمائيد.
- اجازه به کارگران جهت محدود کردن مواجهات و تشویق آنها به شناسايي علائم و نشانه هاي استرين گرمایی در يكديگر.
- مشاوره و پایش کسانی که تحت درمان با داروهای قلبی - عروقی، فشار خون، تنظیم دمای بدن، کلیوی، یا فونکسیون غدد عرق می باشند، همچنین معتادین و یا کسانی که قبلاً به الكل یا سایر مواد مخدر اعتیاد داشته و در حال ترك هستند.
- تشویق به سبک زندگی بهداشتی، وزن بدن ایده آل و تعادل الکترولیتی.
- تطبیق انتظارات افرادی که بعد از غیبت از محیط گرم به کار باز می گردند و تشویق مصرف غذاهای نمکدار (با تائید پرشك اگر رژیم غذایی کم نمک دارند).
- انجام غربالگری پزشکی قبل از جايگزینی، برای شناسايي افرادی که مشکوك به ضایعات سیستمیک ناشی از گرما هستند.
- پایش شرایط استرس گرمایی و گزارش اختلالات مربوطه.

کنترلهای اختصاصی شغلی

- درنظر گرفتن کنترلهای مهندسی که میزان متابولیسم را کاهش دهد، ایجاد تهویه عمومی، کاهش فرایندهای گرم و آزاد سازی بخار آب، پیش بینی سپرهای مناسب برای منابع تولید گرمای تشعشی.
- در نظر گرفتن کنترلهای اداری که زمانهای مواجهه قابل قبول باشد، اجازه بهبودی کافی و محدود کردن استرين فيزيولوژيکي.
- در نظر گرفتن حفاظت فردی موثر برای فعالیتهای کاری و شرایط مکانی خاص.

* هرگز علائم و نشانه های اختلالات ناشی از گرما را نادیده نگیرید.

۲۲۶

شرکت ملی صنایع پتروشیمی
مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت

بخش چهارم

ارگونومی

بخش چهارم: ارگونومی

مقدمه:

ارگونومی دانشی است که در حوزه‌هایی از انجام مطالعات و طراحی‌های مشترک میان سیستم انسان - ماشین در راستای پیشگیری از بیماریها و جراحات ناشی از این فضول مشترک و در راستای بهبود راندمان کار بکار برد می‌شود. هدف از ارگونومی طراحی مشاغل و وظایف کاری مطابق با قابلیتها و استعدادهای افراد می‌باشد. ACGIH^۱ چنین تشخیص داده است که بعضی از عوامل زیان‌آور فیزیکی نقش بسیار عمده ای در تاثیر عوامل ارگونومیک ایفاء می‌کند. نیرو و شتاب که در قسمت مربوط به ارتعاش دست و آرنج (HAV)^۲ و ارتعاش تمام بدن به آنها اشاره می‌شود و نیز فاکتورهای حرارتی که در قسمت مقادیر حد آستانه (TWA) مربوط به استرسهای حرارتی به آنها اشاره می‌شود را می‌توان جزئی از این عوامل فیزیکی دانست. عامل نیرو همچین عنوان یک پارامتر موضعی مهم در بروز جراحات در هنگام بلند کردن بار مطرح می‌باشد. سایر ملاحظات مهم ارگونومیک شامل طول مدت زمان کار، میزان تکرار کار، استرس تماسی، وضعیتهای کاری و موضوعات روانی اجتماعی می‌باشند.

اختلالات اسکلتی عضلانی مرتبط با کار

ACGIH^۳ اختلالات اسکلتی - عضلانی (MSD) ناشی از کار را عنوان یک مسئله مهم بهداشت حرفه‌ای قلمداد می‌کند که می‌تواند با استفاده از یک برنامه جامع ایمنی و بهداشتی ارگونومیک مدیریت و کنترل شود. اصطلاح اختلالات اسکلتی - عضلانی اشاره به اختلالات عضلانی، تاندونی و عصبی ناشی از اعمال نیروهای تکراری، حرکات سریع، اعمال نیروهای زیاد، استرسهای تماسی، وضعیت بدنه نامناسب، ارتعاش و یا دماهای پایین دارد. سایر اصطلاحاتی که بطور رایج در خصوص اختلالات اسکلتی - عضلانی ناشی از کار بکار می‌روند عبارتند از اختلالات ناشی از تروماهای تجمعی (CTD)^۴، بیماریهای ناشی از حرکات تکراری (RMI)^۵ و جراحات ناشی از حرکات کششی تکراری (RSI)^۶. برای بعضی از این اختلالات شاخصهایی نظیر سندروم تونل کارپ عنوان شاخصهای تشخیصی در نظر گرفته شده‌اند. سایر اختلالات اسکلتی - عضلانی ممکن است بواسیله دردهای غیر اختصاصی ظهر نمایند. بعضی از ناراحتی‌های زودگذر نتیجه طبیعی کار محسوب شده و غیرقابل اجتناب می‌باشند ولی ناراحتی‌های ممتد روزانه یا آنهایی که در بین فعالیتهای کار یا زندگی روزمره نمود پیدا می‌کنند نباید عنوان یک عارضه قابل قبول ناشی از کار محسوب شوند.

راهکارهای کنترلی

شیوع و شدت اختلالات اسکلتی و عضلانی (MSD) را می‌توان در حد بسیار مطلوب و ایده‌آلی بواسیله یک برنامه جامع ارگونومیک تحت کنترل در آورد. عناصر عمده و اصلی در این زمینه عبارتند از :

- تشخیص مسئله

1 – American Conference of Governmental Industrial Hygienist

2 – Hand and Arm Vibration

3 – Musculoskeletal Disorders

2 – Cumulative Trauma Disorders

- ارزیابی مشاغل مشکوک و دارای شرایط مخاطره آمیز ارگونومیکی احتمالی
- شناسایی و ارزشیابی علل.
- مشارکت کارگران بعنوان قسمت کاملاً فعال برنامه کنترلی
- اعمال مراقبتهای بهداشتی مناسب برای کلیه کارگرانیکه اختلالات اسکلتی عضلانی (MSD) در آنها شیوع یافته است.

در موقعیکه ریسک بروز اختلالات اسکلتی- عضلانی (MSD) وجود دارد می‌بایست نسبت به پیش‌بینی و اجرای اقدامات کنترلی شامل موارد ذیل اقدام شود :

- آموزش کارگران، سرپرستان، مهندسین و مدیران
- گزارش زود هنگام عوارض ایجاد شده در کارگران
- اعمال مراقبتهای پزشکی و پایش وضعیت سلامتی کارکنان و همچنین اقدامات ویژه در مورد مشاغل مرتبط با اختلالات اسکلتی - عضلانی (MSD).

کنترلهای اختصاصی شغلی در این زمینه شامل کنترلهای مهندسی و مدیریتی می‌باشد. حفاظت فردی ممکن است تحت شرایط محدودی مناسب باشد.

از میان موارد کنترلهای مهندسی که به منظور حذف یا کاهش فاکتورهای ریسک و شرایط مخاطره‌آمیز فرایند از شغل مورد نظر به کار می‌رond می‌توان به موارد ذیل اشاره داشت :

۱- استفاده از روش‌های مهندسی انجام کار. برای مثال زمان‌سنجه، تجزیه و تحلیل حرکات، حذف حرکات و اعمال نیروهای ناخواسته و اضافی.

۲- استفاده از ابزار مکانیکی جهت حذف یا کاهش اعمال نیروی مورد نیاز برای نگه داشتن ابزار و یا اشیاء کار.

۳- گزینش یا طراحی ابزاری که نیروی مورد نیاز و زمان نگهداری ابزار را کاهش دهد و وضع و حالت کاری را بهبود بخشد.

۴- تهیه ایستگاههای کاری قابل تنظیم که حد دسترسی را کاهش داده و وضع و حالت کاری را بهبود بخشد.

۵- اعمال کنترلهای کیفی و برنامه‌های تعمیر و نگهداری به منظور حذف اعمال نیروهای غیر ضروری .
در اقدامات مدیریتی کنترل ریسک بروز اختلالات اسکلتی عضلانی از طریق کاهش زمان مواجهه و توزیع مواجهه در میان گروههای مختلف کارگری به حداقل می‌رسد.

مثالهایی در این مورد عبارتند از :

- اجراء استانداردهای کاری که با استفاده از آنها کارگران بتوانند نسبت به توقف کار و در صورت نیاز انجام تمرینات کشیدگی عضلات بصورت حداقل هر ساعت یکبار اقدام کنند.

- برنامه ریزی و بازنگری وظایف شغلی (به عنوان مثال استفاده از چرخش کارگران یا توسعه گروه کاری) بطوریکه یک کارگر تمام شیفت کاری را در وظایف شغلی سنگین صرف ننماید.

- بخاطر ماهیت پیچیده اختلالات اسکلتی - عضلانی یک شاخص و روش فرآگیر و عمومی جهت کاهش شیوع و شدت این اختلالات وجود ندارد. لذا با استفاده از اصول ذکر شده در زیر می‌توان اقدامات مفیدی برای کنترل اختلالات اسکلتی عضلانی به کار گرفت :

- کنترلهای مهندسی و مدیریتی مناسب از صنعت دیگر و از شرکتی به شرکت دیگر متفاوت است.

- قضاوتهای حرفاوی و کارشناسی مستلزم گزینش اقدامات کنترلی مناسب می‌باشد.

- بهبود نسبتاً کامل اختلالات اسکلتی - عضلانی مرتبط با کار معمولاً جهت مستلزم سپری شدن مدت زمانی در

حد هفته‌ها و ماهها می‌باشد. از این رو اقدامات کنترلی باید بر طبق روش‌های استاندارد از لحاظ تعیین میزان اثر بخشی مورد ارزیابی واقع شوند.

عوامل غیرشغلی موثر بر اختلالات اسکلتی عضلانی

امکان حذف همه اختلالات اسکلتی عضلانی از طریق اقدامات کنترلی مدیریتی و مهندسی وجود ندارد. عوامل سازمانی و ضروری وجود دارند که ممکن است بر احتمال اینکه یک فرد اختلالات اسکلتی - عضلانی را تجربه نماید موثر باشد. بعضی از این موارد ممکن است با عوامل غیر شغلی نظیر موارد زیر مرتبط باشد :

- آرتربیت روماتوئید
- اختلالات غدد داخلی
- ترومای حاد
- چاقی
- بارداری
- سن
- جنس
- سطح شرایط جسمی
- جراحات قبلی
- دیابتها
- فعالیتهای خارج از محیط کار

حد مقدار آستانه (TLV) توصیه شده تحت عنوان^۱ HAL که توسط ACGIH ذکر شده است^۲ ممکن است شاخصی قطعی را برای محافظت افراد دارای این شرایط در مواجهه با مقادیر آستانه معمولی تامین ننماید. کنترلهای مهندسی و مدیریتی می‌تواند نسبت به حذف موضع ارگونومیکی برای افراد دارای شرایط استعداد ابتلا و پیش زمینه ابتلا به این اختلالات و در نتیجه کاهش میزان معلولیتها کمک نماید.

بلند کردن بار

منظور از مقادیر حد آستانه (TLV) برای بلند کردن بار شرایطی است که طی آن انتظار می‌رود تقریباً همه کارگران روزانه با این حدود در مشاغلی که بار را به کرات بلند می‌نمایند مواجهه یابند، بدون اینکه در آنها کمردردهای مرتبط با کار و اختلالات شانه ... بروز کند. ریسک فاکتورهای سازمانی و فردی وجود دارند که ممکن است بر احتمال اینکه فرد کمردرد و اختلالات شانه را در حین کار تجربه کند موثر باشد.

مقدار حد آستانه (TLV) برای بلند کردن بار

مقدار حد آستانه (TLV) در زمینه بلند کردن بار شامل سه جدول با حدود وزن بر حسب کیلوگرم(kg) می‌باشد، که برای مشاغل تک وظیفه ای بلند کردن بار با دو دست در ۳۰ درجه سطح ساجیتال در نظر گرفته شده است. در مورد شغل تک وظیفه‌ای بلند کردن بار چنین فرض می‌شود که بارها مشابه هستند و نقاط شروع و پایان تکرار شده و تنها وظیفه بلند کردن بار در طول روز انجام می‌شود. سایر وظایف جابجایی دستی بار نظیر حمل، هل دادن

1-Hand Activity Level

۲- برای کسب اطلاعات بیشتر به دفترچه TLV & BEL سال ۲۰۰۸ سازمان ACGIH مراجعه نمایید.

و کشیدن در این TLV محاسبه نشده‌اند و باید دقت شود که این TLV تحت شرایط گفته شده بکار گرفته شود. این TLV (جدول یک تا سه) برای وظایف بلند کردن بار ارائه شده که بر حسب مدت زمانشان (بیشتر یا کمتر از ۲ ساعت در روز) و نیز تکرار و فراوانی آنها تعریف شده و با توجه به تعداد موارد بلند کردن بار در روز (چنانچه در هر جدول ذکر شده است) بیان می‌شود.

در صورت وجود هر کدام از عوامل یا شرایط کاری زیر می‌باشد از قضاوت حرفه‌ای و کارشناسی در جهت کاهش حدود وزن به کمتر از موارد توصیه شده در TLV، استفاده شود:

- بلند کردن بار با دفعات زیاد: بیشتر از ۳۶۰ دفعه در ساعت
- شیفت‌های کاری طولانی مدت: بلند کردن بار بیش از ۸ ساعت در روز انجام می‌شود.
- حرکات بلند کردن سریع و حرکات دارای پیچ و تاب (برای مثال از یک سمت یا پهلو به سمت دیگر)
- بلند کردن بار با یک دست
- اعمال فشار بر موقعیت پایین تنه بدن، نظیر بلند کردن بار در حین نشستن یا زانو زدن
- گرما و رطوبت بالا (به TLV مربوط به استرس حرارتی مراجعه شود)
- بلند کردن اشیاء غیر پایدار (برای مثال مایعات با مرکز ثقلی متغیر یا فقدان هماهنگی و تعادل در مواردی که بیش از یک نفر بار را بلند می‌کنند).
- عدم جفت شدن مناسب دست: فقدان دستگیره، یا سایر نقاط که با دست محکم گرفته می‌شوند.
- ناپایداری و یا شل بودن محل استقرار پاها (برای مثال، عدم توانایی حمایت بدن با هر دو پا در هنگام ایستادن).
- در حین یا بلافاصله بعد از مواجهه کل بدن با ارتعاش در حد یا بالای TLV برای ارتعاش همه بدن.

دستورالعمل استفاده از جدول:

- ۱- مستندات مربوط به حدود مقادیر آستانه (TLV) را مطالعه کنید تا نسبت به مبنای این TLV‌ها و محدودیتها آنها آگاه شوید.
- ۲- مدت زمان کار را طبقه بندی نمایید، تا زمان به دو دسته کمتر یا معادل مجموع دو ساعت در روز و یا بیشتر از مجموع دو ساعت در روز تقسیم شود. کل مدت زمان انجام وظیفه طول مدت زمانی است که یک کارگر در یک روز کار را انجام می‌دهد.
- ۳- فراوانی تکرار (دفعات بلند کردن بار در ساعت) را تعیین کنید.
- ۴- متناسب با مدت زمان و تعداد دفعات بلند کردن از جدول TLV را به دست آورید.
- ۵- با توجه به مکان دستها در نقطه شروع بلند کردن بار ناحیه عمودی را در جدول مشخص کنید (شکل یک).
- ۶- ناحیه افقی بلند کردن بار (شکل یک) را از طریق اندازه‌گیری فاصله افقی از نقطه میانی بین استخوان قوزک درونی پا تا نقطه میانی بین دستان در هنگام شروع بلند کردن بار مشخص کنید.
- ۷- مقدار حد آستانه را (TLV) بر حسب کیلوگرم برای وظیفه بلند کردن بار تعیین نمایید. این امر براساس فراوانی انجام کار، مدت زمان انجام آن و از طریق جدول مربوطه و با توجه به ناحیه عمودی و افقی انجام می‌شود.
- ۸- کنترل بار در زمان پایان را مدنظر قرار دهید در صورتیکه بار در زمان پایان با روشهای درست تحت کنترل باشد (برای مثال به آرامی یا آگاهانه مستقر شود)، مراحل ۵ تا ۷ را با استفاده از نقطه پایان به جای نقطه شروع تکرار نمایید.

جدول ۱ - TLV برای مشاغل بلند کردن بار : کمتر یا مساوی دو ساعت در روز و با تعداد فراوانی کمتر یا مساوی ۶۰ بار در ساعت یا بیشتر از دو ساعت در روز و با تعداد فراوانی کمتر یا مساوی ۱۲ بار در هر ساعت

ناحیه افقی ^A				ناحیه عمودی
باز ^B - بیشتر از ۶۰ تا ۸۰ سانتیمتر	متوسط - ۳۰ تا ۶۰ سانتیمتر	بسته کمتر از ۳۰ سانتی متر		
حد ایمن شناخته شده ای برای بلند کردن بار وجود ندارد	۷kg	۱۶kg	حد دسترسی ^C یا ۳۰ سانتیمتر بالاتر از شانه تا ۸ سانتیمتر پایینتر از ارتفاع شانه	
۹kg	۱۶kg	۳۲kg	ارتفاع بند انگشت ^{E1} تا زیرشانه	
۷kg	۱۴kg	۱۸kg	میانه ساق پا یا ارتفاع بند انگشت	
حد ایمن شناخته شدهای برای بلند کردن بار وجود ندارد	حد ایمن شناخته شدهای برای بلند کردن بار وجود ندارد	۱۴kg	کف تا ارتفاع میانه ساق پا (نیمه ارتفاع زانو و قوزک پا)	

زیرنویسها برای جداول یک تا سه:

A - فاصله از نقطه میانی بین استخوانهای داخلی قوزک پا و بار

B - وظائف بلند کردن بار نباید در یک فاصله دسترسی افقی بیشتر از ۸۰ cm از نقطه میانی بین استخوانهای قوزک پا شروع یا پایان یابد.

C - وظایف عادی بلند کردن بار نباید در ارتفاع هایی که بیشتر از ۳۰ سانتیمتر بالاتر از شانه یا بیشتر از ۱۸۰ سانتیمتر بالاتر از سطح کف (شکل یک) هستند شروع یا خاتمه یابد.

D - وظایف عادی بلند کردن بار نباید برای قسمت تیره جدول بدليل عدم آگاهی از حد ایمن برای بلند کردنها تکراری بار انجام شوند. در صورتیکه شواهد موجود اجازه شناسایی این حد و وزن در نواحی تیره را ندهد، قضاؤت حرفة ای ممکن است جهت تعیین آن بکار رود.

E - شاخص آناتومیکی برای بند انگشت فرض می نماید که کارگر بطور عمود و قائم ایستاده و بازو انش در دو طرف آویزان شده است.

۱ - به شکل شماره ۱ مراجعه کنید.

جدول ۲ - TLV برای وظایف بلند کردن بار: بیشتر از ۲ ساعت در روز و با بیشتر از ۱۲ و کمتر یا مساوی ۳ مرتبه بلند کردن بار در ساعت یا کمتر از یا مساوی ۲ ساعت در روز و با بیشتر از ۶۰ و کمتر یا مساوی ۳۶۰ مرتبه بلند کردن بار

ناحیه افقی ^A			ناحیه عمودی
باز ^B - بیشتر از ۶۰ تا ۸۰ سانتیمتر	متوسط - ۳۰ تا ۶۰ سانتیمتر	بسته - کمتر از ۳۰ سانتی متر	
حد ایمن شناخته شده‌ای برای بلند کردن بار وجود ندارد ^D	۵kg	۱۴kg	حد دسترسی ^C یا ۳۰ سانتیمتر بالاتر از شانه تا ۸ سانتیمتر پایینتر از ارتفاع شانه ^۱
۷kg	۱۴kg	۲۷kg	ارتفاع بند انگشت ^۲ تا زیرشانه
۵kg	۱۱kg	۱۶kg	میانه ساق پا ^۳ تا ارتفاع بند انگشت
حد ایمن شناخته شده‌ای برای بلند کردن بار وجود ندارد	حد ایمن شناخته شده‌ای برای بلند کردن بار وجود ندارد	۹kg	کف تا ارتفاع میانه ساق پا (نیمه ارتفاع زانو و قوزک پا)
به زیرنویس جدول یک مراجعه شود.			

جدول ۳ - TLV برای وظایف بلند کردن بار : بیشتر از ۲ ساعت در روز و با بیشتر از ۳۰ و کمتر یا مساوی ۳۶۰ بار بلند کردن بار در ساعت

ناحیه افقی			ناحیه عمودی
بار بیشتر از ۶۰ تا ۸۰ سانتیمتر	متوسط - ۳۰ تا ۶۰ سانتیمتر	بسته کمتر از ۳۰ سانتی متر	
حد ایمن شناخته شده‌ای برای بلند کردن بار وجود ندارد ^D	حد ایمن شناخته شده‌ای برای بلند کردن بار وجود ندارد	۱۱kg	حد دسترسی ^C یا ۳۰ سانتیمتر بالاتر از شارژ تا ۸ سانتیمتر پایینتر از ارتفاع شانه
۵kg	۹kg	۱۴kg	ارتفاع بند انگشت ^E تا زیرشانه
۲kg	۷kg	۹kg	میانه ساق پا تا ارتفاع بند انگشت
حد ایمن شناخته شده‌ای برای بلند کردن بار وجود ندارد	حد ایمن شناخته شده‌ای برای بلند کردن بار وجود ندارد	حد ایمن شناخته شده‌ای برای بلند کردن بار وجود ندارد	کف تا ارتفاع میانه ساق پا (نیمه ارتفاع زانو و قوزک پا)
به زیرنویس جدول یک مراجعه شود.			

1 -Below shoulder height

2 -Knuckle height

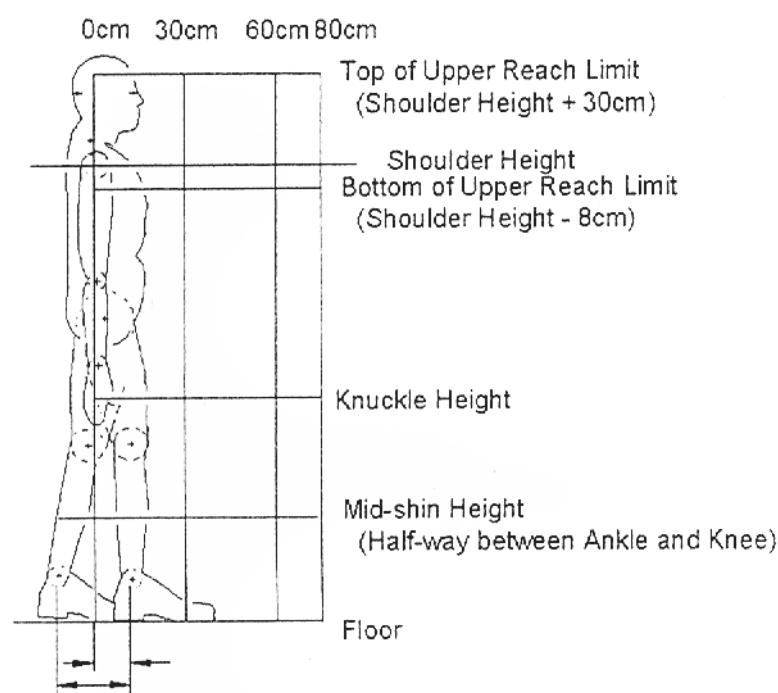
3 -Middle Shine

۲۳۴

مجموعه اسناد بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴)

شكل شماره ۱ - تصویر گرافیکی موقعیت دستها

منابع:

- 1- American conference govermental Industrial Hygiene: TLVs and BEIs , 2008.
- 2- Beranek, Blazier and Figwer, J.A.S.A., 1971, p. 1226,
- 3- J.C. Webster, "Speech Interference by Noise," Proceedings, Inter-Noise 74, Institute of Noise Control Engineering, p. 558
- 4- IES Handbook
- 5- Harris, Robert L.: Patty's Industrial Hygiene, 5th Edition, 4 Volume IRPA/INIRC, 1985

- ٦ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: حدود تماس شغلی عوامل بیماریزا، ۱۳۸۲
- ٧ - گل محمدی، رستم: مهندسی صدا و ارتعاش، انتشارات دانشجو، ۱۳۷۸
- ٨ - استانداردهای روشنایی شرکت ملی صنایع پتروشیمی
- ٩ - سازمان انرژی اتمی ایران، استانداردهای پایه حفاظت در برابر اشعه: مقادیر دوز مؤثر و دوز معادل سالانه برای اعضای مختلف بدن، مصوبه اسفند ماه ۱۳۷۹
- ١٠ - موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، پرتوهای غیریونیساز و حدود پرتوگیری

۲۳۶

مجموعه از اینات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

شرکت ملی صنایع پتروشیمی
مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت

پیوست

جمهوری اسلامی ایران

استاندارد ملی ایران

ISIRI

Islamic Republic of Iran

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

1st.edition

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

پرتوهای غیریونیک - حدود پرتوگیری

Non Ionizing Radiation- Exposure Limits

شرکت ملی صنایع پتروشیمی
مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت

نشانی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران: کرج - شهر صنعتی ، صندوق پستی ۳۱۵۸۵-۱۶۳

دفتر مرکزی: تهران - ضلع جنوبی میدان ونک - صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹

تلفن مؤسسه در کرج: ۰۲۶۱-۲۸۰۶۰۳۱-۸

تلفن مؤسسه در تهران: ۰۲۱-۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار: کرج ۰۲۶۱-۲۸۰۸۱۱۴ - تهران: ۰۲۶۱-۸۸۸۷۰۸۰-۸۸۸۷۱۰۳

پخش فروش - تلفن: ۰۲۶۱-۲۸۰۷۰۴۵ - دورنگار: ۰۲۶۱-۲۸۰۷۰۴۵

پیام نگار: Standard @ isiri.or.ir

ریال

بهای:

۲۴۰

مجموعه ایام بهداشت کار در صنایع پتروشیمی
(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

Headquater: Institute of Standards and Industrial Research of IRAN

P .O . BOX : 31585-163Karaj – IRAN

Central office : Southern corner of Vanak square , Tehran

P .O . BOX : 14155 –6139 Tehran – IRAN

Tel .(Karaj): 0098 261 2806031 –8

Tel .(Tehran): 0098 21 8879461-5

Fax (Karaj): 0098 261 2808114

Fax (Tehran): 0098 21 8887080 , 8887103

Email : Standard @ isiri . or . ir

Price : RLS

«بِسْمِهِ تَعَالَى»

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب قانون، تنها مرجع رسمی کشور است که عهده

دار وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) میباشد.

تدوین استاندارد در رشته های مختلف توسط کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه،

صاحبنظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط با موضوع صورت

میگیرد. سعی بر این است که استانداردهای ملی، در جهت مطلوبیت ها و مصالح ملی و با توجه به

شرایط تولیدی، فنی و فن آوری حاصل از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع شامل:

تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، بازرگانان، مراکز علمی و تخصصی و نهادها و سازمانهای دولتی

باشد. پیش نویس استانداردهای ملی جهت نظرخواهی برای مراجع ذیفع واعضای کمیسیون های فنی

مربوط ارسال میشود و پس از دریافت نظرات و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در

صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که توسط مؤسسات و سازمانهای علاقمند و ذیصلاح و با رعایت ضوابط

تعیین شده تهیه می شود نیز پس از طرح و بررسی در کمیته ملی مربوط و در صورت تصویب، به

عنوان استاندارد ملی چاپ و منتشر می گردد. بدین ترتیب استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر

اساس مقاد مندرج در استاندارد ملی شماره ((۵)) تدوین و در کمیته ملی مربوط که توسط مؤسسه

تشکیل میگردد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد میباشد که در تدوین استانداردهای ملی ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور، از آخرين پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی استفاده می نماید.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون به منظور حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردها را با تصویب شورای عالی استاندارد اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آنرا اجباری نماید.

همچنین بمنظور اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و گواهی کنندگان سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاهها و کالیبره کنندگان وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد این گونه سازمان ها و مؤسسات را براساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران مورد ارزیابی قرار داده و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آنها اعطا نموده و بر عملکرد آنها نظارت می نماید. ترویج سیستم بین المللی یکاهما، کالیبراسیون وسایل سنجش تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی از دیگر وظایف این مؤسسه می باشد.

۲۴۲

مجموعه از ایام بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴)

کمیسیون استاندارد "پرتوهای غیریونیک - محدود پرتوگیری"

سمت یا نمایندگی

سازمان انرژی اتمی ایران

ائیس

растخواه، ناصر

(فوق لیسانس تکنولوژی هسته ای)

اعضا:

سازمان انرژی اتمی ایران

حسینی پناه، شهرام

(فوق لیسانس مهندسی هسته ای)

سازمان انرژی اتمی ایران

عمیدی، جمشید

(لیسانس مهندسی هسته ای)

سازمان انرژی اتمی ایران

کاردان، محمد رضا

(دکترای مهندسی هسته ای)

سازمان انرژی اتمی ایران

ناظری، فیروزه

(فوق لیسانس فیزیک کاربردی)

دبیر:

سازمان انرژی اتمی ایران

فرودین، دلنواز

(فوق لیسانس مهندسی مخابرات)

فهرست اعضاء شرکت کننده در یکصد و بیست و دومین اجلاسیه

مهندسی پژوهشی چهارشنبه مورخ ۸۵/۰۴/۱۰ ساعت ۹ صبح

سمت یا نمایندگی

سازمان انرژی اتمی ایران

رئيس جلسه

راستخواه، ناصر

اعضا:

هوایپیمازاری (هسا)	ابوعالی، ایمان
پژوهشکده تحقیقات کشاورزی کرج	بهرامی، عباس
دانشگاه علوم پزشکی تهران	تقی زاده دباغ، سیما
سازمان انرژی اتمی ایران	حسینی پناه، میرشهرام
پژوهشکده تحقیقات کشاورزی کرج	رئيس علی، غلامرضا
ستاد مشترک ارتش	سهیلی، محمد رضا
وزارت دفاع	شریفی، علی
دانشکده برق دانشگاه صنعتی شریف	شمس الهی، محمد باقر
وزارت بازرگانی	صفویان، سید عیسی
مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران	فائقی، فرانک
مرکز صدا و سیما	فریبن، مهدی
سازمان انرژی اتمی ایران	فروودین، دلنویز
ماهnamه مهندسی پزشکی	محقق، مهسا
سازمان انرژی اتمی ایران	موافقی، امیر

۲۴۴

مجموعه ایامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی
(جلد ۴: حدود تماش شغلی عوامل بیماری زاده صنایع پتروشیمی)

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

موسوی حجازی، مینوسادات

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

نوروزی، سعید

دریج:

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

نوروزی زاده، حمیرا

پیش گفتار

استاندارد "پرتوهای غیریونساز - حدود پرتوگیری" که پیش نویس آن توسطامور حفاظت در برابر اشعه کشور در کمیسیون های مربوط تهیه و تدوین شده در یکصد و بیست و دومین جلسه کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ ۸۵/۳/۱۰ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر گونه پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استاندارد ارائه شود، در هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین برای مراجعته به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین تجدیدنظر آنها استفاده کرد.

در تهیه و تدوین این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه، در حد امکان بین این استاندارد و استاندارد ملی کشورهای صنعتی و پیشرفته هماهنگی ایجاد شود. منابع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد به کار رفته به شرح زیر است:

1. International Commission on Non-ionizing Radiation Protection. Guidelines on Limits of Exposure to Broad-Band Incoherent optical Radiation (0.38 to 3 μm) Health physics. Volume 73, Number 3, 1997.
2. International Commission on Non-ionizing Radiation Protection Guidelines on Limits of Exposure to Static Magnetic Fields. Health Physics Volume 66, Number 1994.

۲۴۶

مجموعه از امدادات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴)

3. International Commission on Non-ionizing Radiation Protection (ICNIRP). Guidelines for Limiting Exposure to Time-Varying Electric, Magnetic, and Electromagnetic Fields (up to 300 GHz). *Health Physics* Volume 74, Number 4, 1998.
4. International Commission on Non-ionizing Radiation Protection. Guidelines on Limits of Exposure to Ultraviolet Radiation of Wavelengths Between 180 nm and 400 nm (Incoherent Optical Radiation). *Health Physics* Volume 87, Number 2, 2004.
5. International Commission on Non-ionizing Radiation Protection. Interim Guidelines on Limits of Human exposure to Airborne Ultrasound. *Health Physics* Volume 46, Number 42, 1984.
6. International Non-ionizing Radiation Committee of the International Radiation Protection Association (IRPA/INIRC). Proposed Change to the IRPA 1985 Guidelines on Limits of Exposure to Ultraviolet Radiation. *Health Physics* Volume 56, Number 6, 1989.
7. International Commission on Non-ionizing Radiation Protection. Review of Concepts, Quantities, Units and Terminology for Non-ionizing Radiation Protection. *Health Physics*. Volume 49, Number 6, 1985.

پرتوهای غیریونساز - حدود پرتوگیری

۱ هدف

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین حدود پرتوهای غیریونساز به منظور اعمال حفاظت کافی در برابر اثرات بیولوژیکی زیانبار و قطعی است، که تاکنون برای این پرتوها شناخته شده است.

۲ دامنه کاربرد

کلیهی مراکز کار با پرتوهای غیریونساز ملزم به رعایت این استاندارد می باشد. همچنین کلیهی مراکزی که از پرتوهای غیریونساز به عنوان استفاده می کنند باید شرایط استقرار تأسیسات را به گونه ای فراهم کنند که این استاندارد رعایت شود.

حدود پرتو برای پرتوگیری شغلی و پرتوگیری مردم، جداگانه در نظر گرفته می شود. این حدود برای پرتوگیری پزشکی قابل اعمال نیست.

رعایت این استاندارد برای تضمین کیفیت کالاهای تولیدکننده پرتوهای غیریونساز کافی نیست و باید استانداردهای مربوط به تولید آنها نیز رعایت شود.

این استاندارد برای منابع نوری لیزری کاربرد ندارد و برای لیزرها باید استاندارد خاص لیزر رعایت شود.

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و/یا واژه ها با تعاریف زیر به کار می رود:

۱-۱ اثرات قطعی^۱

اثراتی از پرتواست که قطعاً در اثر پرتوگیری در میدان های بالاتر از آستانه معینی ظاهر می شود.

1-Deterministic effects

۱- محدوده اکتاو^۱

یک محدوده فرکانس (پسامد) است به نحوی که فرکانس بالایی محدوده، دوبرابر کمترین فرکانس آن محدوده باشد.

۲- پرتو^۲

رجوع شود به تعریف پرتوهای غیریوناساز.

۳- پرتو دریافتی^۳

نسبت انرژی تابشی داده شده به جزئی از یک سطح به مساحت آن جزء است و یکای آن در سیستم بین المللی یکاهای، ژول بر مترمربع می باشد.

۴- پرتوگیری^۴

عمل یا شرایط قراردادن یا قرارگرفتن در معرض تابش پرتواست. پرتوگیری را می توان به صورت پرتوگیری عادی یا بالقوه و یا به صورت پرتوگیری شغلی، پزشکی و مردم طبقه بندی نمود.

۵- پرتوگیری پزشکی^۵

پرتوگیری بیمار به واسطه تشخیص یا درمان در پزشکی و دندانپزشکی و همچنین پرتوگیری افرادی (به استثنای کارکنان) که داوطلب مراقبت یا پرستاری بیمار هستند و یا پرتوگیری افرادی که داوطلب شرکت در برنامه تحقیقاتی پزشکی می باشند، است.

-
- 1-Octave band
  - 2- Radiation
  - 3- Radiant exposure
  - 4- Exposure
  - 5- Medical exposure

۷-۱۳ پرتوگیری شغلی^۱

پرتوگیری کارکنان به نگام کار، است.

۸-۱۴ پرتوگیری طبیعی^۲

پرتوگیری ناشی از منابع طبیعی پرتو، است.

۹-۱۵ پرتوگیری عادی^۳

پرتوگیری قابل انتظار در شرایط عادی کار با منابع یا تأسیسات با درنظر گرفتن پرتوگیری ناشی از سوانح جزئی قابل کنترل، است.

۱۰-۱۶ پرتوگیری مردم^۴

پرتوگیری طبیعی و نیز پرتوگیری افراد جامعه ناشی از فعالیت‌های پرتوی و منابع مجاز است.
پرتوگیری مردم شامل پرتوگیری شغلی و پزشکی نمی‌باشد.

۱۱-۱۷ پرتوگیری دریافتی مؤثر^۵

حاصل ضرب چگالی مؤثر پرتو (رجوع شود به تعریف چگالی مؤثر پرتو) در مدت زمان پرتوگیری می‌باشد.

۱۲-۲۰ پرتوهای غیریونساز^۶

پرتوهایی که قادر به یونسازی در بدن انسان نیستند. این پرتوها شامل پرتوهای الکترومغناطیسی که انرژی یک فوتون آنها برای یونسازی کافی نیست و پرتوهای مکانیکی صوتی و فرacoصوتی است.

- 1- Occupational exposure
- 2- Natural exposure
- 3- Normal exposure
- 4- Public exposure
- 5- Effective radiant exposure
- 6- Non-ionizing radiation

۱۴-۳ تابندگی^۱

توان تابشی از واحد سطح یک منبع تابش کننده در واحد زاویه فضایی است. تابندگی معادل شار خارج شده از واحد سطح در واحد زاویه فضایی می‌باشد. تابندگی برای منبع نور تعریف می‌شود. یکای آن در سیستم بین‌المللی یکاها SI وات بر مترمربع بر استرadian است.

۱۴-۴ تابندگی مؤثر^۲

تابندگی مؤثر از طریق فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$L_{\text{eff}} = \sum_{\lambda_1}^{\lambda_2} L_{\lambda} \cdot R_{\lambda} \cdot \Delta \lambda \quad (1)$$

که در آن:

L_{λ} تابندگی در طول موج λ ؛

(λ) R ضریب خطرناکی طول موج برای شبکیه و با درنظر گرفتن حساسیت شبکیه به طول موج های

مختلف تعیین می‌شود؛

($\Delta\lambda$) فاصله دو طول موج متواالی که در آنها L_{λ} دو طول موج اندازه گیری می‌شود و یکای آن، نانومتر

است؛ و

λ_1 و λ_2 = طول موج هایی که تابندگی مؤثر بین آنها بدست می‌آید.

یکای تابندگی مؤثر در سیستم بین‌المللی یکاها وات بر مترمربع بر استرadian است.

۱۵-۳ تراز فشار صوت^۳

کمیتی است که از فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$SPL = 20 \log \frac{P}{P_r} = 10 \log \frac{I}{I_r} \quad (2)$$

1- Radiance

2- Effective radiance

3- Sound pressure level-SPL

که در آن:

$P =$ فشار صوت (رجوع شود به تعریف فشار صوت);

$P_r =$ فشار صوت مبنا (رجوع شود به تعریف فشار صوت مبنا);

$I =$ شدت صوت (رجوع شود به تعریف شدت صوت); و

$I_r =$ شدت صوت مبنا (رجوع شود به تعریف شدت صوت مبنا).

۱۶-۳ پَّالی پِرتو^۱

در یک نقطه نسبت توان تابیده شده به جزئی از یک سطح به مساحت آن جزء است و یکای آن در سیستم بین‌المللی یکاهای وات بر مترمربع است.

۱۷-۴ پَّالی توان^۲

توان تابیده شده به یک کره کوچک تقسیم بر مساحت دایره عظیمه‌ی کره می‌باشد و یکای این کمیت در سیستم بین‌المللی یکاهای وات بر مترمربع است. در میدان‌های الکترومغناطیسی چگالی توان با

بزرگی بردار پویتینگ^۳ نیز برابر است:

$$\vec{S} = \vec{E} \times \vec{H} \quad (3)$$

که در آن:

$\vec{S}$ = بردار پویتینگ;

$\vec{E}$ = شدت میدان الکتریکی (رجوع شود به تعریف شدت میدان الکتریکی); و

$\vec{H}$ = شدت میدان مغناطیسی (رجوع شود به تعریف شدت میدان مغناطیسی).

۲۵۲

-
- 1- Irradiance
  - 2- Power density
  - 3- Pointing Vector

۱۸-۳ چگالی شار مغناطیسی^۱

بزرگی برداری است مماس بر خط میدان مغناطیسی که از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$B = \frac{F}{IL \sin\theta} \quad (4)$$

که در آن:

I = شدت جریان گذرنده از سیمی به طول L که در میدان مغناطیسی یکنواخت قراردارد و راستای

آن با راستای خطوط میدان زاویه‌ی θ می‌سازد؛ و

F = بزرگی نیرویی که توسط میدان مغناطیسی به سیم فوق وارد می‌شود.

یکای B ، در سیستم بین‌المللی یکاهای، تسل است.

۱۹-۳ چگالی توان موج تخت^۱

چگالی توان در میدان دور است. در میدان نزدیک چگالی توان معادل موج تخت برابر است با:

$$S_{eq} = \frac{E^2}{120 \pi} = H^2 \times 120 \pi \quad (5)$$

که در آن:

S_{eq} = چگالی توان معادل موج تخت؛

E = شدت میدان الکتریکی؛ و

H = شدت میدان مغناطیسی.

-
- 1- Magnetic flux density
  - 2- Plane wave power density

۱۰- چگالی مؤثر پرتو^۴

کمیتی است که با در نظر گرفتن حساسیت بدن به طول موج های مختلف توسط فرمول زیر محاسبه می شود و یکای آن در سیستم بین المللی یکاها وات بر متر مربع است:

$$E_{\text{eff}} = \sum E_\lambda \cdot S_\lambda \cdot \Delta_\lambda \quad (6)$$

که در آن:

E_λ = شدت پرتو در طول موج λ برحسب وات بر متر مربع بر نانومتر؛
 S_λ = ضریب نسیجی تاثیر پرتو در طول موج های مختلف، بر بدن انسان؛ این ضریب واحد ندارد؛ و
 Δ_λ = فاصله دو طول موج متوالی که E_λ در آن دو طول موج اندازه گیری می شود. یکای Δ_λ نانومتر است.

۱۱- چگالی متوسط توان^۵

از فرمول زیر محاسبه می شود:

$$\bar{S} = \frac{1}{T} \int_0^T S(t) dt \quad (7)$$

که در آن:

$\bar{S}$ = چگالی متوسط توان برحسب وات بر متر مربع؛
 T = دوره تناوب برحسب ثانیه است؛ و
 $S_{(t)}$ = چگالی لحظه ای توان بر حسب وات بر متر مربع.

۲۵۴

مجموعه الزامات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی
(جلد ۴: حدود تماش شغلی عوامل بیماری زاد صنایع پتروشیمی)

1- Effective irradiance
2- Average Power density

۱- مدد

مقداری از یک کمیت است که در شرایط و یا فعالیت‌های مشخص به کار رفته‌است و نباید از آن بیشتر شود.

۲- شدت صوت^۱

مقدار انرژی مکانیکی عبوری از واحد سطح عمود بر راستای انتشار صوت در هر ثانیه است و یکای آن در سیستم بین‌المللی یکاهای وات بر مترمربع می‌باشد.

۳- شدت صوت مبنای^۲

کمترین شدت صوتی است که گوش انسان در حساس‌ترین فرکانس قادر به شنیدن آن می‌باشد. حساس‌ترین فرکانس برای گوش تقریباً یک کیلوهرتز، و شدت صوت مبنای 10^{-12} وات بر مترمربع است.

۴- شدت مؤثر میدان الکتریکی^۳

جذر میانگین مربع شدت میدان الکتریکی در مدت زمان t از ساعات کار است و یکای آن در سیستم بین‌المللی یکاهای نیوتن بر کولن یا ولت بر متر می‌باشد.

$$E_{\text{eff}} = \sqrt{\frac{1}{t} \int_0^t E^2(t') dt'} \quad (4)$$

که در آن:

E = شدت میدان الکتریکی بر حسب ولت بر متر؛ و

t = مدت زمان بر حسب ثانیه.

-
- 1- Limit
  - 2- Sound intensity
  - 3- Reference sound intensity
  - 4- Effective electric field strength

۲۶-۱ شدت مؤثر میدان مغناطیسی^۱

جذر میانگین مربع شدت میدان مغناطیسی در مدت زمان t است و یکای آن در سیستم بینالمللی یکاها آمپر بر متر می‌باشد.

$$H_{\text{eff}} = \sqrt{\frac{1}{t} \int_0^t H(t') dt'} \quad (9)$$

که در آن:

H = شدت میدان مغناطیسی؛ و

t = مدت زمان است.

۲۷-۲ شدت میدان الکتریکی^۲

اندازه بردار الکتریکی میدان الکترومغناطیسی است که بنابر تعریف با نیروی وارد بر واحد بار الکتریکی در نقطه مورد نظر از میدان برابر است و یکای آن در سیستم بینالمللی یکاها نیوتون بر کولن یا ولت بر متر است.

۲۸-۳ شدت میدان مغناطیسی^۳

اندازه بردار مغناطیسی میدان الکترومغناطیسی است، و مقدار آن از فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$H = \frac{B}{\mu} \quad (10)$$

که در آن:

B = چگالی شار مغناطیسی بر حسب تسل؛ و

μ = تراوائی مغناطیسی محیط بر حسب تسل امت بر آمپر.

-
- 1- Effective magnetic field strength
  - 2- Electric field strength
  - 3- Magnetic field strength

۳۹-۳ فرکانس وسطی اکتاو^۱

فرکانسی که مقدار آن مساوی میانگین بالاترین و پایین‌ترین فرکانس آن اکتاو است و از فرمول زیر

به دست می‌آید:

$$f_o = \frac{f_H + f_L}{2} \quad (11)$$

که در آن:

f_o = فرکانس وسطی؛

f_H = بالاترین فرکانس اکتاو؛ و

f_L = پایین‌ترین فرکانس اکتاو.

۴۰-۳ فشار صوت^۲

نیرویی است که توسط امواج صوتی به واحد سطح وارد می‌شود، و یکای آن در سیستم بین‌المللی

یکاهای نیوتن بر متر مربع یا پاسکال است.

۴۱-۳ فشار صوت مبدأ^۳

کمترین فشار صوتی است، که گوش انسان در حساس‌ترین فرکانس (تقریباً یک کیلوهرتز) احساس

می‌کند و آن مساوی ۲۰ میکرو پاسکال است.

۴۲-۳ فعالیت پرتوی

هرگونه فعالیت بشری است که منجر به افزایش منابع یا مسیرهای پرتوگیری یا تعداد افراد پرتو دیده

شود، یا با تغییر مسیرهای پرتوگیری از منابع موجود، باعث افزایش پرتوگیری یا احتمال پرتوگیری

افراد و یا تعداد افراد پرتو دیده گردد.

-
- 1- Mid frequency of octave band
  - 2- Acoustic pressure
  - 3- Reference acoustic pressure

۳-۳ منبع^۱

هر عامل تولید یا انتشار پرتوی غیریونساز است که بتواند باعث پرتوگیری شود.

۳-۴ میدان دور^۲ (موج تفت)^۳

ناحیه‌ای است که در آن فرمول زیر بین E، H و S برقرار است:

$$S = \frac{E}{120 \cdot \pi} = 120 \cdot \pi H^2 \quad (12)$$

که در آن:

E = شدت میدان الکتریکی بر حسب ولت بر متر؛

H = شدت میدان مغناطیسی بر حسب آمپر بر متر؛ و

S = چگالی توان بر حسب وات بر مترمربع.

در مورد آنتن‌ها، میدان دور تقریباً از فاصله $\frac{2d^2}{\lambda}$ شروع می‌شود که در آن d، بزرگترین بعد منبع

است و یکای آن در سیستم بین‌المللی یکاها متر است؛ و

λ طول موج است و یکای آن در سیستم بین‌المللی یکاها متر می‌باشد.

۳-۵ میدان نزدیک^۴

ناحیه بین منع پرتو رادیوئی و میدان دور، میدان نزدیک نامیده می‌شود. در این ناحیه رفتار میدان،

تحت نیست.

۴ طبقه‌بندی انواع پرتوهای غیریونساز و محدود پرتوگیری

جدول ۱، تقسیم‌بندی پرتوهای غیریونساز را نشان می‌دهد.

- 1- Source
- 2- Far field
- 3- Plane wave
- 4- Near field

۲۵۸

جدول ۱- تقسیم‌بندی پرتوهای الکترومغناطیسی غیریونیزاز

دیف	نوع پرتو	فرکانس ب (Hz)	طول موج در هوا
۱	ماوراء بنفش ^۱ (UV)	$7/50 \times 10^{14} - 3 \times 10^{15}$	۱۰۰ - ۴۰۰ (nm)
۲	نور مرئی ^۲ (VS)	$3/80 \times 10^{14} - 7/50 \times 10^{14}$	۴۰۰-۷۸۰ (nm)
۳	مادون قرمز ^۳ (IR)	$3/00 \times 10^{11} - 3/85 \times 10^{14}$	۷۸۰-۱۰ ^۶ (nm)
۴	مایکروویو ^۴ (MW)	$3/00 \times 10^8 - 3/00 \times 10^{11}$	۱-۱۰۰ (mm)
۵	رادیوئی ^۵ (RF)	$3/00 \times 10^5 - 3/00 \times 10^8$	۱-۱۰۰ (m)
۶	بسامد کم ^۶ (LF)	$3/00 \times 10^7 - 3/00 \times 10^9$	۱-۱۰ (km)
۷	بسامد بسیار کم ^۷ (VLF)	$3/00 - 3/00 \times 10^7$	۱۰-۱۰۰ (km)
۸	بسامد فوق العاده کم ^۸ (ELF)	<۳۰۰	>۱۰۰ (km)
۹	فراصوت ^۹ (US)	>۲۰۰۰	-----

-
- 1- Ultraviolet radiation
 2- Visible radiation
 3- Infrared radiation
 4- Microwave radiation
 5- Radiofrequency radiation
 6- Low frequency radiation
 7- Very low frequency radiation
 8- Extremely low frequency radiation
 9- Ultra sound

۱-۱۴ حدود پرتوگیری برای پرتوهای الکتروومغناطیسی LF، VLF، ELF و RF

MW و RF.

۱-۱۵ حدود پرتوگیری شغلی برای پرتوهای الکتروومغناطیسی RF، LF، VLF، ELF و V

MW

جدول ۲، حدود پرتوگیری شغلی برای پرتوهای الکتروومغناطیسی LF، VLF، ELF و RF و RF، LF، VLF، ELF و V

را نشان می‌دهد.

جدول ۲ - حدود پرتوگیری شغلی برای پرتوهای الکتروومغناطیسی RF، LF، VLF، ELF و V

MW					
حد پُگالی توان موج تفت $S_{eq} \left(\frac{W}{m^2} \right)$	حد پُگالی شار مغناطیسی B (μT)	حد شدت میدان مغناطیسی $H \left(\frac{A}{m} \right)$	حد شدت میدان الکتریکی $E \left(\frac{V}{m} \right)$	محدوده فرکانس (f) (Hz)	(دیف)
—	$2/00 \times 10^{-5}$	$1/63 \times 10^{-5}$	—	$>0-1$ (Hz)	۱
—	$2 \times 10^{-5} \div f^{-2}$	$1/63 \times 10^{-5} \div f^{-2}$	20000	$1-8$ (Hz)	۲
—	$2/05 \times 10^{-7} \div f$	$2 \times 10^{-7} \div f$	20000	$8-25$ (Hz)	۳
—	$25 \div f$	$20 \div f$	$500 \div f$	$0/025-0/082$ (kHz)	۴
—	$30/7$	$24/4$	610	$0/82-0/85$ (kHz)	۵
—	$4 \div f$	$1/6 \div f$	610	$0/065-1$ (MHz)	۶
—	$4 \div f$	$1/6 \div f$	$610 \div f$	$1-10$ (MHz)	۷
۱۰	$0/2$	$0/16$	61	$10-400$ (MHz)	۸
$f \div 40$	$0/01 \sqrt{f}$	$0/008 \sqrt{f}$	$3\sqrt{f}$	$400-2000$ (MHz)	۹
۵۰	$0/45$	$0/36$	137	$2-300$ (GHz)	۱۰

۲۶۰

مجموعه از امامت بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

ادامه جدول ۴- حدود پرتوگیری شغلی برای پرتوهای الکترومغناطیسی RF، LF، VLF، ELF و MW

MW

زیرنویس ۱. در هرسطر بکای فرکانس (f) ، همان یکانی است که در آن سطر است .

زیرنویس ۲. در میدان نزدیک ، اندازه‌گیری E و H هر دو ضروری است ، اما در میدان دور اندازه‌گیری یکی از کمیت‌های E و H و یا S کفایت می‌کند .

زیرنویس ۳. برای فرکانس‌های ۱۰۰ کیلو هرتز الی ۱۰ گیگاهرتز ، باید مقادیر شدت مؤثر میدان الکتریکی (E) ، شدت مؤثر میدان مغناطیسی (H) و چکالی توان موج تخت (S_{eq}) در مدت ۶ دقیقه ، با مقادیر جدول مقایسه شود .

زیرنویس ۴. برای بیشینه مقادیر E و H بین ۱۰۰ کیلوهرتز و ۱۰ گیگاهرتز ، حداقل مقادیر شدت میدان با استفاده از درون یا ^۱ از مقدار ۱/۵ برابر حد شدت مؤثر E یا H در فرکانس ۱۰۰ کیلوهرتز تا ۳۲ برابر حد شدت مؤثر E یا H در فرکانس ۱۰ گیگاهرتز به دست می‌آید . در فرکانس‌های بالاتر از ۱۰ گیگاهرتز توصیه می‌شود که میانگین چکالی توان موج تخت ، روی عرض هر پالس از ۱۰۰۰ برابر حد گفته شده برای (S_{eq}) بیشتر نشود . این معادل آن است که E و H از ۳۲ برابر حدود این میدان‌ها بیشتر نشود .

زیرنویس ۵. برای فرکانس‌های بالاتر از ۱۰ گیگاهرتز ، S_{eq} ، E_{eff} و H_{eff} باید در مدت $\frac{68}{f^{1/5}}$ دقیقه به دست آید (f برحسب گیگاهرتز است) و با جدول مقایسه شود .

زیرنویس ۶. برای فرکانس کمتر از یک هرتز ، حدی برای شدت میدان الکتریکی (E) درنظر گرفته نشده است و تنها جلوگیری از شوک‌های ناشی از تخلیه الکتریکی در این میدان‌ها کافی است .

۴-۱-۴ حدود پرتوگیری مردم برای پرتوهای الکترومغناطیسی RF، LF، VLF، ELF و MW

MW

جدول ۳، حدود پرتوگیری مردم برای پرتوهای الکترومغناطیسی RF، LF، VLF، ELF و MW را

نشان می‌دهد .

1- Interpolation

جدول ۱۳- حدود پرتوگیری مردم برای پرتوهای الکترومغناطیسی RF، LF، VLF، ELF

ردیف	فرکانس (f)	ممدوده	مد شدت الکتریکی (E)	مد شدت میدان مغناطیسی (H)	مد شدت میدان شار مغناطیسی (B)	مد پگالی توان موج تخت
	(Hz)	(kHz)	(V/m)	(A/m)	(μT)	$S_{eq}(\frac{W}{m^2})$
۱	>۰-۱ (Hz)					—
۲	۱-۸ (Hz)	۱-۸	۱۰۰۰	۳/۲×۱۰ ^{-۴} ÷ f ^۲	۴×۱۰ ^{-۴} ÷ f ^۲	—
۳	۸-۲۵ (Hz)	۸-۲۵	۱۰۰۰	۴۰۰۰ ÷ f	۵۰۰۰ ÷ f	—
۴	۰/۰۲۵-۰/۱ (kHz)	۰/۰۲۵-۰/۱	۲۵۰ ÷ f	۴ ÷ f	۵ ÷ f	—
۵	۰/۸-۳ (kHz)	۰/۸-۳	۲۵۰ ÷ f	۵	۶/۲۵	—
۶	۳-۱۵۰ (kHz)	۳-۱۵۰	۸۷	۵	۶/۲۵	—
۷	۰/۱۵-۱ (MHz)	۰/۱۵-۱	۸۷	۰/۷۳ ÷ f	۰/۹۲ ÷ f	—
۸	۱-۱۰ (MHz)	۱-۱۰	۸۷ ÷ $\sqrt{f}$	۰/۷۳ ÷ f	۰/۹۲ ÷ f	—
۹	۱۰-۴۰۰ (MHz)	۱۰-۴۰۰	۲۸	۰/۰۷۳	۰/۰۹۲	۲
۱۰	۴۰۰-۲۰۰۰ (MHz)	۴۰۰-۲۰۰۰	۱/۳۷۵× $\sqrt{f}$	۰/۰۳۷ $\sqrt{f}$	۰/۰۴۶ $\sqrt{f}$	f ^۲ ×۲۰۰
۱۱	۲-۳۰۰ (GHz)	۲-۳۰۰	۶۱	۰/۱۶	۰/۲	۱۰

زیرنویس ۱. در هر سطر یکای فرکانس (f)، همان یکایی است که در آن سطر است.

زیرنویس ۲. در میدان نزدیک، اندازه گیری E و H هر دو ضروری است، اما در میدان دور اندازه گیری یکی از کمیت‌های E و H یا S کافی است.

زیرنویس ۳. برای فرکانس‌های ۱۰۰ کیلوهرتز تا ۱۰ گیگاهرتز، باید مقادیر شدت مؤثر میدان الکتریکی (E)، شدت مؤثر میدان مغناطیسی (H) و چگالی توان موج تخت (S_{eq}) در مدت ۶ دقیقه، با مقادیر جدول مقابله شود.

زیرنویس ۴. برای بیشینه مقادیر E و H بین ۱۰۰ کیلوهرتز و ۱۰۰ مگاهرتز، حداقل مقادیر شدت میدان بالستفاده از درون یابی از مقدار ۱/۵ برابر حد در فرکانس ۱۰۰ کیلوهرتز تا ۳۲ برابر حد در فرکانس ۱۰ مگاهرتز به دست می‌آید. در فرکانس‌های بالاتر از ۱۰ مگاهرتز توصیه می‌شود که میانگین چگالی توان موج تخت، روی عرض هر پالس از ۱۰۰۰ برابر حد گفته شده برای (S_{eq}) بیشتر شود. این معادل آن است که E و H از ۳۲ برابر حدود این میدان‌ها بیشتر شود.

زیرنویس ۵. برای فرکانس‌های بالاتر از ۱۰ گیگاهرتز، E_{eff} و H_{eff} باید در مدت $\frac{6}{f^{1/2}}$ دقیقه بدست آید، (f) بر حسب گیگاهرتز است) و با جدول مقابله شود.

زیرنویس ۶. برای فرکانس کمتر از یک هرتز، حدی برای شدت میدان الکتریکی (E) در نظر گرفته نشده است و تنها جلوگیری از شوک‌های ناشی از تخلیه الکتریکی در این میدان‌ها کافی است.

در میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی تا فرکانس ۱۱۰ مگاهرتز، چنانچه در اثر تماس با رساناهای الکاء جریان در بدن، مقدار جریان تماسی یا القائی از حدود معینی بیشتر شود احتمال شوک و سوختگی وجوددارد. در این موارد باید حدودی که در جدول ۴ ارایه شده است، رعایت شود.

جدول ۴- حدود جریان تماسی و القائی

حد جریان تماسی به میلی آمپر (mA)	محدوده فرکانس (f)	نوع پرتو گیری
۱	۰-۲/۵kHz	شغلی
۰/۴f ^۱	۲/۵-۱۰۰kHz	
۴۰	۱۰۰ kHz-۱۱۰ MHz	
۰/۵	۰-۲/۵kHz	مردم
۰/۷f ^۱	۲/۵-۱۰۰kHz	
۲۰	۱۰۰ kHz-۱۱۰MHz	

زیرنویس ۱. f برحسب kHz می‌باشد.

۴-۱- مدیدان مغناطیسی مستقیم (DC)

۴-۱-۱- مدیدان مغناطیسی مستقیم (DC) برای شاغلین

۱-۱-۲-۴ میانگین چگالی شار مغناطیسی در هشت ساعت کار، باید کمتر از ۰/۲ تスلا باشد.

۲-۱-۲-۴ حداقل چگالی شار مغناطیسی باید کمتر از ۲ تسلا باشد.

۳-۱-۲-۴ در صورتی که فقط دست و پا در میدان قرار گیرد و کل بدن پرتوگیری نکند، چگالی

شار مغناطیسی باید کمتر از ۵ تسلا باشد.

۱۴-۱۲-۲-۲-۴ حد میدان مغناطیسی مستقیم(DC) برای مردم

در صورتی که یک شخص عادی دائماً در میدان مغناطیسی قرار گیرد، چگالی شار مغناطیسی باید کمتر از ۰٪/۰ تسلا باشد.

در صورتی که شخصی به طور موقت وارد میدان مغناطیسی شود، چنانچه چگالی شار مغناطیسی از ۰٪/۰ تسلا بیشتر باشد لازم است اطمینان حاصل شود که چگالی شار مغناطیسی کمتر از مقدار تعیین شده برای شاغلین باشد.

۱۵-۳-۲-۲-۴ حدود فوق برای کسانی که از ضربان ساز مصنوعی قلب یا پروتزهای فلزی در بدن استفاده می‌کنند، ممکن است مناسب نباشد.

۱۴-۳ حدود پرتوهای ماوراء بدن (منابع غیر لیزری)

در پرتوگیری شغلی و یا پرتوگیری مردم، حداقل زمان پرتوگیری با پرتوهای ماوراء بدن در هر شبانه روز از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$E_{eff} \times t \leq 30 \frac{J}{m^2} \quad (12)$$

که در آن:

E_{eff} = چگالی مؤثر پرتو (در محل قرار گرفتن شخصی که پرتو گیری می‌کند) بر حسب وات بر متر مربع؛

t = مدت زمان پرتو گیری بر حسب ثانیه؛ و

$$\frac{J}{m^2} = \text{حد پرتو ماوراء بدن} \text{ مؤثر در یافته در هر شبانه روز.}$$

در جدول ۵، حدود و ضرائب تاثیر نسبی پرتوهای ماوراء بدن در طول موج‌های مختلف بر بدن انسان آمده است.

۲۶۴

مجموعه از امدادات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴): حدود تماش شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی

جدول ۵ - مددود و ضرائب تاثیر نسبی پرتوهای ماده‌ای اینفشن

در طول موج‌های مختلف بر بدن انسان

ردیف	طول موج (nm) λ	ضریب نسبی تاثیر S_{λ}	مددیو دریافتی به $\frac{J}{m^2}$
۱	۱۸۰	۰/۰۱۲	۲۵۰۰
۲	۱۹۰	۰/۰۱۹	۱۶۰۰
۳	۲۰۰	۰/۰۳۰	۱۰۰۰
۴	۲۰۵	۰/۰۵۱	۵۹۰
۵	۲۱۰	۰/۰۷۵	۴۰۰
۶	۲۱۵	۰/۰۹۵	۳۲۰
۷	۲۲۰	۰/۱۲۰	۲۵۰
۸	۲۲۵	۰/۱۵۰	۲۰۰
۹	۲۳۰	۰/۱۹۰	۱۶۰
۱۰	۲۳۵	۰/۲۴۰	۱۳۰
۱۱	۲۴۰	۰/۳۰۰	۱۰۰
۱۲	۲۴۵	۰/۳۶۰	۸۳
۱۳	۲۵۰	۰/۴۳۰	۷۰
۱۴	۲۵۴	۰/۵۰۰	۶۰
۱۵	۲۵۵	۰/۵۲۰	۵۸
۱۶	۲۶۰	۰/۶۵۰	۴۶
۱۷	۲۶۵	۰/۸۱۰	۳۷
۱۸	۲۷۰	۱/۰۰۰	۳۰
۱۹	۲۷۵	۰/۹۶۰	۳۱

ادامه جدول ۵ - حدود و ضرائب تاثیر نسبی پرتوهای

ماواهبنفس در طول موجه‌های مختلف بر بدن انسان

حد پرتو دریافتی به $\frac{J}{m^2}$	ضریب نسبی تاثیر S_λ	طول موج (nm) به	(دیف)
۳۴	۰/۸۸۰	۲۸۰	۲۰
۳۹	۰/۷۷۰	۲۸۵	۲۱
۴۷	۰/۶۴۰	۲۹۰	۲۲
۵۶	۰/۵۴۰	۲۹۵	۲۳
۶۵	۰/۴۶۰	۲۹۷	۲۴
۱۰۰	۰/۳۰۰	۳۰۰	۲۵
۲۵۰	۰/۱۲۰	۳۰۳	۲۶
۵۰۰	۰/۰۶۰	۳۰۵	۲۷
۱۲۰۰	۰/۰۲۶	۳۰۸	۲۸
۲۰۰۰	۰/۰۱۵	۳۱۰	۲۹
۵۰۰۰	۰/۰۰۶	۳۱۳	۳۰
۱۰۰۰۰	۰/۰۰۳	۳۱۵	۳۱
۱۳۰۰۰	۰/۰۰۲۴	۳۱۶	۳۲
۱۵۰۰۰	۰/۰۰۲۰	۳۱۷	۳۳
۱۹۰۰۰	۰/۰۰۱۶	۳۱۸	۳۴
۲۵۰۰۰	۰/۰۰۱۲	۳۱۹	۳۵
۲۹۰۰۰	۰/۰۰۱۰	۳۲۰	۳۶
۴۵۰۰۰	۰/۰۰۰۷۷	۳۲۲	۳۷
۵۶۰۰۰	۰/۰۰۰۵۴	۳۲۳	۳۸

۲۶۶

مجموعه از امارات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

ادامه مدول ۵ - حدود و خرائیب تاثیر نسبی پرتوهای

ماوراء بنفسج در طول موجه های مختلف بر بدن انسان

حد پرتو دریافتی به $\frac{J}{m^2}$	ضریب نسبی تاثیر S_λ	طول موج (nm) λ	(دیف)
۰۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰۰	۳۲۵	۳۹
۰۸۰۰۰	۰/۰۰۰۴۴	۳۲۸	۴۰
۰۷۳۰۰	۰/۰۰۰۴۱	۳۳۰	۴۱
۰۸۱۰۰	۰/۰۰۰۳۷	۳۳۳	۴۲
۰۸۸۰۰	۰/۰۰۰۳۴	۳۳۵	۴۳
۰۹۱۰۰	۰/۰۰۰۲۸	۳۴۰	۴۴
۰۹۳۰۰	۰/۰۰۰۲۴	۳۴۵	۴۵
۰۹۵۰۰	۰/۰۰۰۲۰	۳۵۰	۴۶
۰۹۹۰۰	۰/۰۰۰۱۶	۳۵۵	۴۷
۱۰۳۰۰	۰/۰۰۰۱۳	۳۶۰	۴۸
۱۰۷۰۰	۰/۰۰۰۱۱	۳۶۵	۴۹
۱۱۲۰۰	۰/۰۰۰۰۹۳	۳۷۰	۵۰
۱۱۹۰۰	۰/۰۰۰۰۷۷	۳۷۵	۵۱
۱۲۷۰۰	۰/۰۰۰۰۶۴	۳۸۰	۵۲
۱۳۵۰۰	۰/۰۰۰۰۵۳	۳۸۵	۵۳
۱۴۳۰۰	۰/۰۰۰۰۴۴	۳۹۰	۵۴
۱۵۳۰۰	۰/۰۰۰۰۳۶	۳۹۵	۵۵
۱۶۰۰۰	۰/۰۰۰۰۳۰	۴۰۰	۵۶

ادامه جدول ۵ - حدود و ضرائب تاثیر نسبی پرتوهای

ماوراءبنفس در طول موجهای مختلف بر بدن انسان

بادآوری ۱: حد پرتو دریافتی در یک شبانه روز ، مربوط به مواردی است که پرتو ماوراءبنفس مستقیماً به سطح پوست یا چشم بتابد.

بادآوری ۲: حد پرتوهای ماوراءبنفس دریافتی ، برای شاغلین درنظر گرفته شده است ولی با اختیاط برای مردم نیز قابل استفاده است. اما امکان دارد که افرادی که نسبت به پرتو ماوراءبنفس بسیار حساس هستند، در این شرایط آسیب بینند. حد فوق برای افراد معمولی و نه حساس در نظر گرفته شده است.

بادآوری ۳: اندازه شدت پرتو برای بدست آوردن پرتو دریافتی، باید با دستگاه اندازه گیری با پاسخ زاویه ای کسینوسی صورت گیرد. در اندازه گیری باید میانگین کمیت شدت پرتو روی سطح دریچه ای دایره ای به قطر کمتر یا مساوی یک میلی متر بدست آید.

بادآوری ۴: S_λ در طول موج هایی که در جدول ذکر نشده است توسط فرمول های زیر محاسبه می شود:

$$210 \leq \lambda \leq 270 \text{ nm}; S_\lambda = 0.959^{(270-\lambda)} \quad (13)$$

$$270 < \lambda \leq 300 \text{ nm}; S_\lambda = 1 - 0.36 \left(\frac{\lambda - 270}{20} \right)^{1/24} \quad (14)$$

$$300 < \lambda \leq 400 \text{ nm}; S_\lambda = 0.3 \times 0.736^{(\lambda-300)} + 10^{-0.163\lambda} \quad (15)$$

۲۶۸

همچنین لازم است که در طول موج های ۳۱۵ الی ۴۰۰ نانومتر علاوه بر رعایت حد چگالی مؤثر پرتو، انرژی تابشی (منظور انرژی دریافتی نیست) پرتو ماوراءبنفس در محل چشم در هر شبانه روز کمتر از 10^4 رژول بر متر مربع شود.

۱۴-۱ محدود پرتوگیری برای پرتوهای مرئی و مادون قرمز (منابع غیرلیزی)

به منظور جلوگیری از خطرات پرتوهای مرئی و مادون قرمز (غیرلیزی) برای چشم لازم است بندهای ۱-۴-۴ و ۲-۴-۴ و ۳-۴-۴ و ۴-۴-۴ هم زمان رعایت شود.

۱۴-۲ محدود پرتوگیری بر اساس تاثیر گرمایی نور بر شبکیه

تابندگی موثر یک منبع نور در محدوده طول موج‌های ۳۸۰ الی ۱۴۰۰ نانومتر باید از حد تابندگی موثر آن منبع کمتر باشد. حد تابندگی برای هر منبع نور از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$L_{HAZ} = \frac{5 \times 10^4}{at^{1/5}} \quad 10^{-5} \leq t \leq 10 \quad \text{ثانیه} \quad (16)$$

که در آن:

L_{HAZ} = حد تابندگی مؤثر بر حسب وات بر متر مربع بر استرadian؛

t = مدت زمان پرتوگیری بر حسب ثانیه؛ و

α = زاویه رویت منبع بر حسب رادیان است و از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$\alpha = \frac{D_L}{r} \quad (17)$$

که در آن:

D_L = بعد متوسط منبع نور^۱ است.

اگر منبع نور کروی باشد، D_L مساوی قطر آن است و اگر منبع نور به شکل استوانه‌ای یا غیرکروی باشد، D_L مساوی میانگین حسابی کوتاه‌ترین و بلندترین ابعاد قابل دیدن منبع است.

r = فاصله چشم از منبع نور است.

1- Limit for hazardous radiance
2- Mean light source dimension

یادآوری ۱ - اگر α بیشتر از $1/0$ رادیان باشد، در فرمول (۱۶) به جای α مقدار $1/0$ قرار می‌گیرد. اگر α کمتر از $1/7 \times 10^{-3}$ رادیان ($1/7$ میلی رادیان) باشد، در فرمول (۱۶) به جای α مقدار $1/7 \times 10^{-3}$ رادیان قرار می‌گیرد.

یادآوری ۲ - اگر t کمتر از 10^{-5} (۱۰ میکروثانیه) باشد در فرمول (۱۶) به جای t مقدار (10^{-5}) قرار می‌گیرد. اگر t بیشتر از 10^{-5} ثانیه باشد، در فرمول (۱۶) به جای t مقدار 10^{-5} قرار می‌گیرد.

جدول ۶ مطالب فوق را به طور خلاصه نشان می‌دهد.

جدول ۶- حد تابندگی موثر بر اساس تاثیر گرمایی نور بر شبکیه

دیف	حد تابندگی موثر در محدوده ۳۸۰ الی ۱۴۰۰ نانومتر	α به (رادیان)	t به (ثانیه)
۱	$\frac{5 \times 10^4}{\alpha t^{1/5}}$	$0.0017 < \alpha < 0.1$	$10^{-5} \leq t \leq 10$
۲	$\frac{2/812 \times 10^4}{\alpha}$	$0.0017 < \alpha < 0.1$	$t > 10$
۳	$\frac{8/891 \times 10^5}{\alpha}$	$0.0017 < \alpha < 0.1$	$t < 10^{-5}$
۴	$\frac{2/941 \times 10^7}{t^{1/25}}$	$\alpha < 0.0017$	$10^{-5} \leq t \leq 10$
۵	$1/654 \times 10^7$	$\alpha < 0.0017$	$t > 10$
۶	$5/230 \times 10^8$	$\alpha < 0.0017$	$t < 10^{-5}$
۷	$\frac{5 \times 10^5}{t^{1/25}}$	$\alpha > 0.1$	$10^{-5} \leq t \leq 10$
۸	$2/812 \times 10^5$	$\alpha > 0.1$	$t > 10$
۹	$8/891 \times 10^6$	$\alpha > 0.1$	$t < 10^{-5}$

۱۴-۴- مد پرتوگیری براساس تاثیر فتوشیمیایی نور بر چشم

براساس شرایط رویت منبع و مدت زمان پرتوگیری شبکیه، حدود جدول ۷ باید رعایت شود.

جدول ۷ - حدود پرتوگیری براساس تاثیر فتوشیمیایی نور بر چشم

زاویه رویت منبع	مدت زمان پرتوگیری	حد
کمتر از 11° /رادیان	کمتر از 10^{-4} ثانیه	$E_B \cdot t \leq 10^{-7} \frac{J}{m^2}$
کمتر از 11° /رادیان	بیشتر از 10^{-4} ثانیه	$E_B \leq 10^{-7} \frac{W}{m^2}$
بیشتر از 11° /رادیان	کمتر از 10^{-4} ثانیه	$L_B \cdot t \leq 10^{-7} \frac{J}{m^2 \cdot sr}$
بیشتر از 11° /رادیان	بیشتر از 10^{-4} ثانیه	$L_B \leq 10^{-7} \frac{W}{m^2 \cdot sr}$

۱. E_B چگالی موثر پرتو برای اثر فتوشیمیایی است و از فرمول زیر به دست می آید.

$$E_B = \sum_{\lambda} E_{\lambda} \cdot B(\lambda) \cdot \Delta \lambda \quad (18)$$

۲. L_B تابندگی موثر برای اثر فتوشیمیایی است و از فرمول زیر محاسبه می شود.

$$L_B = \sum_{\lambda} L_{\lambda} \cdot B(\lambda) \cdot \Delta \lambda \quad (19)$$

که در فرمول های ۱۸ و ۱۹:

$B(\lambda)$ = ضریب تاثیر شیمیایی نور با طول موج λ بر چشم؛

$E(\lambda)$ = چگالی پرتو در طول موج λ است بر حسب وات بر مترمربع؛

$L(\lambda)$ = تابندگی در طول موج λ است بر حسب وات بر مترمربع بر استرadian؛

t = مدت زمان پرتوگیری بر حسب ثانیه است؛ و

$\Delta\lambda$ اختلاف دو طول موج متوالی است که E_λ یا L_λ در آنها اندازه‌گیری می‌شود و یکای آن نانومتر است.

پادآوری - در پرتوگیری کودکان و یا افرادی که عدسی چشم آنها مصنوعی است، به دلیل حساسیت بالا باید مقادیر $B(\lambda)$ با مقادیر $A(\lambda)$ جایگزین شود.

در جدول ۸ ضرایب تاثیر شیمیایی $A(\lambda)$ و $B(\lambda)$ در طول موج‌های مختلف بر چشم انسان و نیز ضرایب خطرناکی طول موج برای شبکیه $R(\lambda)$ آورده شده است.

جدول ۸ - ضرایب $R(\lambda)$ ، $A(\lambda)$ و $B(\lambda)$

$R(\lambda)$	$B(\lambda)$	$A(\lambda)$	طول موج به (nm)	دیف
-	۰/۰۱	۶	۳۰۰	۱
-	۰/۰۱	۶	۳۰۵	۲
-	۰/۰۱	۶	۳۱۰	۳
-	۰/۰۱	۶	۳۱۵	۴
-	۰/۰۱	۶	۳۲۰	۵
-	۰/۰۱	۶	۳۲۵	۶
-	۰/۰۱	۶	۳۳۰	۷
-	۰/۰۱	۶	۳۳۵	۸
-	۰/۰۱	۵/۸۸	۳۴۰	۹
-	۰/۰۱	۵/۷۱	۳۴۵	۱۰
-	۰/۰۱	۵/۴۶	۳۵۰	۱۱
-	۰/۰۱	۵/۲۲	۳۵۵	۱۲
-	۰/۰۱	۴/۶۲	۳۶۰	۱۳
-	۰/۰۱	۴/۴۹	۳۶۵	۱۴

۲۷۲

مجموعه از امدادات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

ادامه جدول ۸ - فرایب $R(\lambda)$ و $B(\lambda)$ ، $A(\lambda)$

$R(\lambda)$	$B(\lambda)$	$A(\lambda)$	طول موج بـ (nm)	دیف
-	۰/۰۱	۳/۷۵	۳۷۰	۱۵
-	۰/۰۱	۳/۵۶	۳۷۵	۱۶
۰/۱	۰/۰۱	۳/۱۹	۳۸۰	۱۷
۰/۱۳	۰/۰۱۳	۲/۳۱	۳۸۵	۱۸
۰/۲۵	۰/۰۲۵	۱/۸۸	۳۹۰	۱۹
۰/۵	۰/۰۵	۱/۰۸	۳۹۵	۲۰
۱	۰/۱	۱/۴۳	۴۰۰	۲۱
۲	۰/۲	۱/۳۰	۴۰۵	۲۲
۴	۰/۴	۱/۲۵	۴۱۰	۲۳
۸	۰/۸	۱/۲۰	۴۱۵	۲۴
۹	۰/۹	۱/۱۵	۴۲۰	۲۵
۹/۵	۰/۹۵	۱/۱۱	۴۲۵	۲۶
۹/۸	۰/۹۸	۱/۰۷	۴۳۰	۲۷
۱۰	۱	۱/۰۳	۴۳۵	۲۸
۱۰	۱	۱	۴۴۰	۲۹
۹/۷	۰/۹۷۰	۰/۹۷۰	۴۴۵	۳۰
۹/۴	۰/۹۴۰	۰/۹۴۰	۴۵۰	۳۱
۹	۰/۹۰۰	۰/۹۰۰	۴۵۵	۳۲
۸	۰/۸۰۰	۰/۸۰۰	۴۶۰	۳۳
۷	۰/۷۰۰	۰/۷۰۰	۴۶۵	۳۴
۶/۲	۰/۶۲۰	۰/۶۲۰	۴۷۰	۳۵

ادامه جدول ۸ - ضرایب $R(\lambda)$ و $B(\lambda)$ ، $A(\lambda)$

$R(\lambda)$	$B(\lambda)$	$A(\lambda)$	طول موج بـ (nm)	دیف
۵/۵	۰/۵۵۰	۰/۵۵۰	۴۷۵	۳۶
۴/۵	۰/۴۵۰	۰/۴۵۰	۴۸۰	۳۷
۴	۰/۴۰۰	۰/۴۰۰	۴۸۵	۳۸
۲/۲	۰/۲۲۰	۰/۲۲۰	۴۹۰	۳۹
۱/۶	۰/۱۶۰	۰/۱۶۰	۴۹۵	۴۰
۱	۰/۱۰۰	۰/۱۰۰	۵۰۰	۴۱
۱	۰/۰۷۹	۰/۰۷۹	۵۰۵	۴۲
۱	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۵۱۰	۴۳
۱	۰/۰۵۰	۰/۰۵۰	۵۱۵	۴۴
۱	۰/۰۴۰	۰/۰۴۰	۵۲۰	۴۵
۱	۰/۰۳۲	۰/۰۳۲	۵۲۵	۴۶
۱	۰/۰۲۵	۰/۰۲۵	۵۳۰	۴۷
۱	۰/۰۲۰	۰/۰۲۰	۵۳۵	۴۸
۱	۰/۰۱۶	۰/۰۱۶	۵۴۰	۴۹
۱	۰/۰۱۳	۰/۰۱۳	۵۴۵	۵۰
۱	۰/۰۱۰	۰/۰۱۰	۵۵۰	۵۱
۱	۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۵۵۵	۵۲
۱	۰/۰۰۶	۰/۰۰۶	۵۶۰	۵۳
۱	۰/۰۰۵	۰/۰۰۵	۵۶۵	۵۴
۱	۰/۰۰۴	۰/۰۰۴	۵۷۰	۵۵
۱	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۵۷۵	۵۶

۲۷۴

مجموعه از امارات بهداشت کار در صنایع پتروشیمی

(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

ادامه جدول ۸ - ضرایب $R(\lambda)$ و $B(\lambda)$ ، $A(\lambda)$

$R(\lambda)$	$B(\lambda)$	$A(\lambda)$	طول موج به (nm)	(دیف)
۱	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۵۸۰	۵۷
۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۵۹۰	۵۸
۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۵۹۵	۵۹
۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۶۰۰-۷۰۰	۶۰
$1. [(v_{\text{ref}} - \lambda)/500]$	-	-	۷۰۰-۱۰۵۰	۶۱
۰/۲	-	-	۱۰۵۰-۱۱۵۰	۶۲
$0.2 \times 1.0 / [(1150 - \lambda)]$	-	-	۱۱۵۰-۱۲۰۰	۶۳
۰/۰۲	-	-	۱۲۰۰-۱۴۰۰	۶۴

۱۴-۱۴-۳ مد پرتوگیری براساس اثرات گرمایی پرتو مادون قرمز بر

عدسی و قرنیه چشم (محدوده طول موج‌های ۷۸۰ الی ۳۰۰۰ نانومتر)

براساس مدت زمان پرتوگیری (t) حدود جدول ۹ باید رعایت شود.

جدول ۹ - مد پرتوگیری بر اساس اثرات گرمایی پرتو مادون قرمز بر عدسی و قرنیه

چشم

مدت زمان پرتوگیری به (ثانیه)	مد چکالی پرتو به (وات بر متر مربع)
$t \leq 1000$	$1/8 \times 10^4 t^{-\frac{3}{4}}$
$t > 1000$	۱۰۰

یادآوری - آنچه دمای محیط خیلی کم باشد، حدود فوق قابل افزایش است. مثلاً در دمای صفر

سانتیگراد حد چگالی پرتو را می‌توان $\frac{W}{m^2}$ ۴۰۰ در نظر گرفت.

۱۴-۱۴-۱۴- مد پرتوگیری براساس اثرات گرمایی پرتو مادون قرمز بر

شبکیه

اگر منبع فقط تولیدکننده پرتوی مادون قرمز نزدیک (محدوده طول موج های ۷۸۰ الی ۱۴۰۰ نانومتر)

است و نور مرئی قابل توجهی تولید نمی کند، حدود جدول ۱۰ به شرح زیر باید رعایت شود .

جدول ۱۰- مد پرتو بر اساس اثرات گرمایی پرتو مادون قرمز بر شبکیه

مدت زمان پرتوگیری به (ثانیه)	زاویه (ویت منبع به (رادیان)	مد تابندگی مؤثر در محدوده طول موج های ۷۸۰ الی ۱۴۰۰ نانومتر $\text{به } \left(\frac{W}{m^2 sr} \right)$
$t > 10$	$\alpha = 0.011$	$5 / 454 \times 10^{-5}$
$t > 10$	$0.011 < \alpha < 0.1$	$\frac{600}{\alpha}$
$t > 10$	$\alpha > 0.1$	۶۰۰۰
$t \leq 10$		تابندگی مؤثر باید طبق بند ۱-۴-۱ محدود شود.

۱۴-۱۴-۵- مد پرتوگیری مادون قرمز برای پوست

اگر مدت زمان تابش پرتوی مادون قرمز به پوست کمتر از 10^8 باشد ، باید انرژی تابشی به واحد

سطح پوست کمتر از t^4 ۲۰۰۰۰ ژول بر متر مربع باشد.

۲۷۶

مجموعه ایام بهداشت کار در صنایع پتروشیمی
(جلد ۴: حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا در صنایع پتروشیمی)

حد خاصی برای زمان تابش بیشتر از 10^8 تعیین نمی‌شود زیرا عکس العمل طبیعی بدن به گرمای حاصل مانع آسیب دیدن پوست می‌شود.

۵-۱۴ مد پرتوگیری برای پرتوهای مافوق صوت

جدول ۱۱ حدود تراز فشار امواج مافوق صوت برای پرتوگیری شغلی در حداقل هشت ساعت کار در شبانه‌روز را نشان می‌دهد.

جدول ۱۱- حدود تراز فشار امواج مافوق صوت برای پرتوگیری شغلی در مذاکثر

۸ ساعت کار (روزانه)

فرکانس میانی $\frac{1}{3}$ اکتاو به (kHz)	تراز فشار به (دسی بل) dB	(دیف)
۲۰	۷۵	۱
۱۰۰، ۸۰، ۶۳، ۵۰، ۴۰، ۳۱/۵، ۲۵	۱۱۰	۲

یادآوری ۱- چنانچه زمان پرتوگیری دو الی چهار ساعت باشد، به مقادیر تراز فشار 3 dB اضافه می‌شود.
یادآوری ۲- چنانچه زمان پرتوگیری یک الی دو ساعت باشد، به مقادیر تراز فشار 6 dB اضافه می‌شود.
یادآوری ۳- چنانچه زمان پرتوگیری کمتر از یک ساعت باشد، به مقادیر تراز فشار 9 dB اضافه می‌شود.

جدول ۱۲ حدود تراز فشار امواج مافوق صوت برای پرتوگیری مردم را نشان می‌دهد.

جدول ۱۲- حدود تراز فشار امواج مافوق صوت برای پرتوگیری مردم

فرکانس میانی $\frac{1}{3}$ اکتاو به (kHz)	تراز فشار به (دسی بل) dB	(دیف)
۲۰	۷۰	۱
۱۰۰، ۸۰، ۶۳، ۵۰، ۴۰، ۳۱/۵، ۲۵	۱۰۰	۲

تراز فشار امواج مافوق صوت در محل قرارگرفتن گوش هرفرد، باید با حدود داده شده در این استاندارد مقایسه شود. لذا باید اندازه‌گیری‌ها در ارتفاع میانگین محل قرارگیری گوش افراد، صورت گیرد.

NATIONAL PETROCHEMICAL CO.
Health, Safety, Environment & Quality Management

جلد ۳
حدود تفاس شفطی عوامل
بیماری را TLV&BI

جلد ۲
مجموعه ستور العمل های
پیاشت صنعتی

جلد ۱
مجموعه آیین نامه های
پیاشت کار

INDUSTRIAL HYGIENE REQUIREMENTS IN PETROCHEMICAL INDUSTRIES

۱
مجموعه آینه های
بهداشت کار

۲
مجموعه راهنمای
بهداشت کار

۳
مجموعه دستورالعمل های
بهداشت صنعتی

۴
حدود ت manus شناسی عوامل
پیماری را TLV&BI

مدیریت بهداشت ایمن، محیط زیست و کیفیت

(H S E Q)

ISBN:978-964-04-2968-6

9 789640 429686